

EUROOPAN KESKUSPANKKI

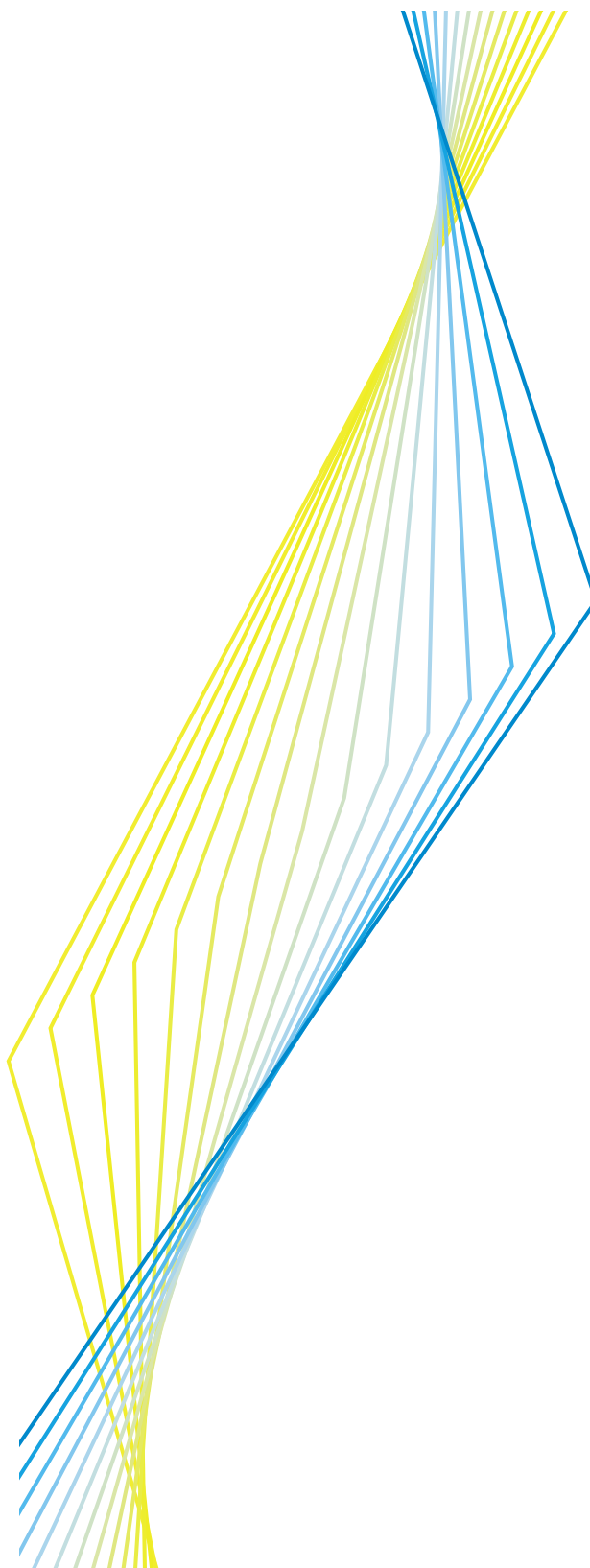
ECB EZB EKT BCE EKP

KUUKAUSIKATSAUS

Syyskuu 2002

EUROOPAN KESKUSPANKKI

KUUKAUSIKATSAUS

Syyskuu 2002

© Euroopan keskuspankki, 2002

Käyntiosoite	Kaiserstrasse 29 D-60311 Frankfurt am Main Germany
Postiosoite	Postfach 16 03 19 D-60066 Frankfurt am Main Germany
Puhelinnumero	+49 69 1344 0
Internet	http://www.ecb.int
Faksi	+49 69 1344 6000
Teleksi	411 144 ecb d

Kuukausikatsauksen laatimisesta vastaa EKP:n johtokunta. Pääkirjoitusta lukuun ottamatta Kuukausikatsaus on käännetty Suomen Pankissa, joka myös huolehtii katsauksen julkaisemisesta.

Kuukausikatsauksen voi tilata osoitteesta Suomen Pankki, osoiterekisteri, PL 160, 00101 HELSINKI; puh. (09) 1831, faksi (09) 174 872; sähköposti: publications@bof.fi.

Kaikki oikeudet pidätetään. Kopiointi on sallittu opetuskäyttöön ja ei-kaupallisiin tarkoituksiin, kunhan lähde mainitaan.

Tämän numeron tilastot perustuvat 1.9.2002 käytettävissä olleisiin tietoihin.

ISSN 1561-0322

Sisällys

Pääkirjoitus	5
Euroalueen talouskehitys	7
Rahatalous ja rahoitusmarkkinat	7
Hintakehitys	32
Tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat	37
Julkinen talous	46
Globaali makrotaloudellinen ympäristö, valuuttakurssit ja maksutase	48
Kehikot:	
1 Euroalueen ei-rahoitussektorin rahoitusinvestoinnit vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä	13
2 Rahapoliittiset operaatiot ja likviditeettitilanne 23.8.2002 päätyneenä pitoajanjaksona	20
3 Osakkeiden hintojen muutosten vaikutukset euroalueen taloudelliseen toimeliaisuuteen	25
4 Tilinpäätöstietojen luotettavuuteen liittyvien tekijöiden vaikutus osakemarkkinoiden viimeaikaiseen kehitykseen	30
5 Palkkakehityksen seuranta ja sopimuspalkat	35
6 Uudet investointien rakennetta koskevat tilastot	39
7 Osakkeiden hintojen muutosten vaikutus julkisen talouden rahoitusasemaan	47
Euroalueen tilastot	1*
Eurojärjestelmän rahapoliittiset toimenpiteet	81*
TARGET-maksujärjestelmä	87*
Euroopan keskuspankin (EKP) julkaisuja	91*

Lyhenteet

Maat

BE	Belgia
DK	Tanska
DE	Saksa
GR	Kreikka
ES	Espanja
FR	Ranska
IE	Irlanti
IT	Italia
LU	Luxemburg
NL	Alankomaat
AT	Itävalta
PT	Portugali
FI	Suomi
SE	Ruotsi
UK	Iso-Britannia
JP	Japani
US	Yhdysvallat

Muut

BIS	Kansainvälinen järjestelypankki
BKT	bruttokansantuote
BPM5	IMF:n maksutasekäsikirja (5. laitos)
cif	kulut, vakuutus ja rahti hintaan luettuina
ECU	Euroopan valuuttayksikkö
EKP	Euroopan keskuspankki
EKPJ	Euroopan keskuspankkijärjestelmä
EKT 95	Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmä 1995
EMI	Euroopan rahapoliittinen instituutti
EU	Euroopan unioni
EUR	euro
fob	vapaasti laivassa
ILO	Kansainvälinen työjärjestö
IMF	Kansainvälinen valuuttarahasto
KHI	kuluttajahintaindeksi
NACE Rev. I	Euroopan yhteisön tilastollinen toimialaluokitus
repo	takaisinostosopimukseen perustuva käänteisoperaatio
SITC Rev. 3	Kansainvälinen ulkomaankaupan tavaranimikkeistö (3. tarkistettu laitos)
YKHI	yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi

Euroopan yhteisön käytännön mukaisesti EU-maiden nimet ovat aakkosjärjestyksessä kunkin maan omakielisen nimen mukaan (eivät suomennoksen mukaan).

Pääkirjoitus

EKP:n neuvosto päätti 12.9.2002 pitämässään kokouksessa, että eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 3,25 %. Myös maksuvalmiusluoton korko ja talletuskorko jätettiin ennalleen 4,25 ja 2,25 prosenttiin.

Päätös jättää EKP:n keskeiset ohjauskorot ennalleen heijastaa EKP:n neuvoston arviota siitä, että hintavakauteen kohdistuvat riskit vaikuttavat olevan kutakuinkin tasapainossa ja että tämänhetkinen korkotaso on sopiva hintavakauden säilyttämiseksi keskipitkällä aikavälillä. Tämä arvio perustui EKP:n rahapolitiikan kahden pilarin strategian mukaiseen raha- ja reaalityökalouden sekä rahoitusmarkkinoiden kehitystä koskevien tietojen kokonaisvaltaiseen analysointiin, joka kattoi myös kaikkein tuoreimmat tiedot.

Ensimmäisen pilarin tarkastelu osoittaa, että M3:n vuotuisen kasvuvauhdin kolmen kuukauden keskiarvo touko-heinäkuussa 2002 oli 7,3 %, kun se huhti-kesäkuussa oli ollut 7,4 %. Vaikka rahan määrän kasvussa ei näy merkkejä huomattavasta hidastumisesta, tämänhetkisten kehitysuuntien taustalla olevia tekijöitä on arvioitava varauksin. Rahan määrän edelleen voimakkaana jatkuva kasvu voi yhtäältä johtua varoimienpiteistä rahoitusmarkkinoiden epävarmuuden lisääntyneenä viime kuukausina, mikä näkyy siinä, että sijoituksia on jälleen siirretty M3:een sisältyviin instrumentteihin. Toisaalta se heijastaa rahan hallussapidon alhaisia vaihtoehtoiskustannuksia, josta viestii erityisesti M1:n vuotuisen kasvuvauhdin nopeutuminen viime kuukausina. Pitkällä aikavälillä rahan määrän voimakas kasvu aiheuttaa huolta siitä, että euroalueella on likviditeettiä runsaammin kuin mitä tarvittaisiin rahoittamaan talouskasvun elpymisen potentiaaliselle tasolle. Riski siitä, että ylimääräinen likviditeetti aiheuttaisi inflaatiopaineita, on heikentyneen talouskasvun vuoksi tällä hetkellä kuitenkin aiempaa pienempi. Tätä arviota näyttää tukevan se, että yksityiselle sektorille myönnettujen lainojen muutosvauhti hidastui entisestään heinäkuussa 2002.

Toisen pilarin tarkastelu osoittaa, että tuoreimmat tiedot euroalueen BKT:n määrästä vahvistavat BKT:n määrän kasvuvauhdin elpyneen tämän vuoden ensimmäisellä puoliskolla hieman

positiiviseksi, kun se vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä oli negatiivinen. BKT:n määrän arvioidaan kasvaneen vuoden 2002 toisella neljänneksellä 0,3 %, kun vastaava kasvuvauhti ensimmäisenä neljänneksenä oli hiukan arvioitua nopeampaa eli 0,4 %. BKT:n määrän kasvu vuoden 2002 toisella neljänneksellä vaikuttaa olleen laaja-alaisempaa kuin ensimmäisellä neljänneksellä, sillä sitä ovat tukeneet yksityinen kulutus, vienti ja varastojen muutokset. Erityisesti kasvoi yksityinen kulutus, joka neljännesvuositasolla kasvoi 0,4 %, kun se edellisellä neljänneksellä oli supistunut 0,2 %. Kotimaisen kokonaiskysynnän kasvu pysyi kuitenkin vaimeana heijastaen mm. sitä, että investoinnit ovat edelleen pysyneet vähäisinä.

Useat kyselytiedot ja ennakoivat indikaattorit viittaavat siihen, että elpymisen etenee odotettua hitaammin, vaikka talous jatkaakin kasvuun. Näin ollen näyttää todennäköisimmältä, että BKT:n määrä kasvaa edelleen tämän vuoden toisella puoliskolla, joskin hitaasti. Taloudellisen toimeliaisuuden odotetaan nyt piristyvän siten, että talouskasvu saavuttaa potentiaalisen kasvuvauhdin ennemminkin vuoden 2003 kuluessa kuin tämän vuoden lopussa. Tämä viivästyminen vastaa pitkälti muutoksia maailmantalouden näkymissä, sillä maailmantalouden elpymisvauhtia on viime kuukausina tarkistettu aiemmin arvioitua hitaammaksi. Erityisesti osakekurssien jyrkkä lasku on heikentänyt kuluttajien ja sijoittajien luottamusta. Tämä on johtanut siihen, että taloudellisen toimeliaisuuden piristymisen voimakkuuteen kohdistuu entistä enemmän epävarmuutta niin euroalueella kuin sen ulkopuolellakin.

Samalla edellytykset euroalueen voimakkaampana taloudelliseen elpymiseen ovat kuitenkin pysyneet ennallaan. Yksityinen kulutus hyötynee käytettävissä olevien reaalityökalujen kasvusta, joka liittyy vuoden alun tasosta hidastuneeseen inflaatioon. Alhaiset markkinakorot puolestaan tukevat investointeja. Lisäksi maailmantalouden kasvun odotettu piristyminen johtanee ulkomaisen kysynnän vähittäiseen elpymiseen. Euroalueen talousnäkyvien kohentumiseen kohdistuu kuitenkin riskejä, joita tulee seurata tarkoin. Nämä riskit liittyvät yhtäältä maailmantalouden tasapainottomuuksiin ja kehitykseen sekä niiden mahdollisiin vaikutuksiin euroalueella. Toisaalta rahoitus- ja työmarkkinoiden kehitykseen

liittyvästä epävarmuudesta voi aiheutua riskejä kotimaiselle kysynnälle.

Hintakehityksestä voidaan todeta, että Eurostatin alustava arvio vuotuisesta YKHI-inflaatiosta elokuussa 2002 on 2,1 %, mikä viittaa 0,2 prosenttiyksikön nopeutumiseen edellisestä kuukaudesta. Tämä vastaa täysin aikaisempia odotuksia siitä, että inflaatiovauhti vaihtelisi loppuvuoden ajan todennäköisesti 2 prosentin tuntumassa, osin energian aiempiin hintamuutoksiin liittyvän vertailuajankohdan vaikutuksen vuoksi. Koska öljyn hinta on noussut huomattavasti viime viikkojen aikana, näihin näkymiin liittyy kuitenkin joitakin riskejä.

Ilman jalostamattomien elintarvikkeiden ja energian hintoja laskettu inflaatiovauhti hidastui heinäkuussa hieman eli 2,5 prosenttiin. Näin mitattu inflaatiovauhti hidastui nyt ensimmäistä kertaa vuonna 2002. Sen odotetaan hidastuvan myöhemminkin pääasiassa sen vuoksi, että palvelujen hintojen vuotuisen muutosvauhdin arvioidaan tasaantuvan. Palvelujen hintojen vuotuinen muutosvauhti on viime vuosien ajan noussut jatkuvasti ja oli vuoden 2002 toisella neljänneksellä 3,2 %. Jotta YKHI-inflaatio hidastuisi vuonna 2003 alle 2 prosentin, kuten useimmat kansainväliset ja yksityiset ennustelaitokset tällä hetkellä ennakoivat, on kuitenkin erittäin tärkeää, että öljyn hinnannousu ei nopeudu ja että palkkakehitys jatkuu maltillisena. Palkkakehitys aiheuttaa edelleen huolta, sillä nimellispalkkojen nousu nopeutui viime vuosina huolimatta siitä, että talouskasvu hidastui. Vaikka tuoreimpien palkkaindikaattorien mukaan palkkojen nousuvauhti ei ole enää kiihtynyt, palkkakehitystä täytyy seurata tarkasti myös suhdannetilanteen ollessa heikko.

Tuhoisat tulvat joissakin euroalueen jäsenmaissa ovat aiheuttaneet huomattavia inhimillisiä kärsimyksiä ja merkittäviä varallisuuden menetyksiä. Näiden tekijöiden makrotaloudelliset kokonaisvaikutukset rajoittunevat kuitenkin vain tulva-alueille, ja niiden merkitys koko euroalueella on lähes olematon.

Kokonaiskysynnän heikentyminen ja euron vahvistuminen vähentävät kaiken kaikkiaan inflaa-

tiopaineita. Samalla muut tekijät – erityisesti rahoitustaloudellinen kehitys, mutta myös palkkakehitys ja öljyn hinta – saattavat keskipitkällä aikavälillä aiheuttaa hintavakautta uhkaavia hintojen nousupaineita, ja niitä tulee sen vuoksi seurata tarkoin.

Euroalueen finanssipolitiikan osalta voidaan todeta, että odottamattomat tulviin liittyvät finanssipoliittiset rasitteet tulevat vaikuttamaan tulvista kärsineiden jäsenvaltioiden budjetteihin. Näiden maakohtaisten rasitteiden lisäksi viime kuukausina on koettu kuitenkin myös muita takaiskuja, kuten menotavoitteiden ylittymisiä, jotka vain osittain johtuvat odotettua heikommasta talouskasvusta. Tämän perusteella menoerien tärkeysjärjestystä olisi harkittava uudelleen ja menoja kontrolloitava huolella. Tällä hetkellä vaikuttaa entistäkin tärkeämmältä, että jäsenvaltiot pitävät kiinni vakaus- ja kasvusopimuksesta. Niiden valtioiden, joiden julkisen talouden rahoitusasema on vakaa, tulisi turvata asemansa, ja niiden valtioiden, joiden rahoitusasema ei ole vielä tasapainossa, täytyy välttää yli 3 prosentin alijäämiä suhteessa BKT:hen ja ottaa käyttöön määrätietoinen talouspolitiikka, jotta ne saavuttaisivat lähellä tasapainoa olevan tai ylijäämäisen budjetin. Tämä on erittäin tärkeää, jotta luottamus euroalueen politiikkaan säilyisi ja vahvistuisi edelleen ja jotta julkisen talouden rahoitusasema saataisiin kaikissa maissa tasolle, jolla automatiset vakauttajat voivat toimia tehokkaasti ilman, että julkisen talouden pitkän aikavälin rahoitusasemat vaarantuvat.

Hallituksia kehoitetaan toteuttamaan määrätietoisesti rakenneuudistukset, joista on sovittu talouspolitiikan laajoissa suuntaviivoissa. Rakenneuudistukset työ-, hyödyke- ja rahoitusmarkkinoilla parantaisivat euroalueen kykyä selviytyä talouden häiriöistä ja edistäisivät euroalueen kasvupotentiaalia kiihdyttämättä inflaatiota. Tämä auttaisi myös nostamaan työllisyysastetta ja vähentämään suurta työttömyyttä. Uudistukset tukisivat myös kuluttajien ja investoijien luottamusta euroalueen pitkän aikavälin kasvuun ja työllisyysmahdollisuuksiin, mikä vaikuttaisi positiivisesti kulutus- ja investointipäätöksiin lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä.

Euroalueen talouskehitys

I Rahatalous ja rahoitusmarkkinat

Rahapoliittiset päätökset

Kokouksessaan 12.9.2002 EKP:n neuvosto päätti, että vaihtuvakorkoisina huutokauppoina toteutettavien perusrahoitusoperaatioiden minimitarjouskorko on edelleen 3,25 %. Maksuvalmiusluoton korko päätettiin niin ikään pitää edelleen 4,25 prosentissa ja talletuskorko 2,25 prosentissa (ks. kuvio 1).

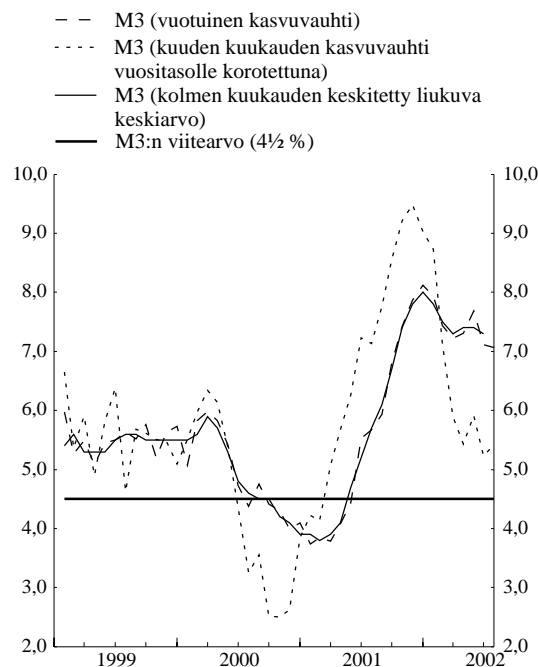
M3 kasvoi edelleen nopeasti heinäkuussa

Lavean raha-aggregaatin M3:n vuotuinen kasvuvauhti oli heinäkuussa 7,1 % eli sama kuin kesäkuussa ja vain 1 prosenttiyksikön hitaampi kuin joulukuussa 2001 saavutettu nopein kasvuvauhti, joka oli 8,1 %. M3:n vuotuisen kasvuvauhdin kolmen kuukauden liukuva keskiarvo pieneni 7,3 prosenttiin touko-heinäkuussa 2002, kun se edellisellä jaksolla huhtikuusta kesäkuuhun oli ollut 7,4 % (ks. kuvio 2).

Kuvio 2.

M3:n kasvu ja viitearvo

(kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

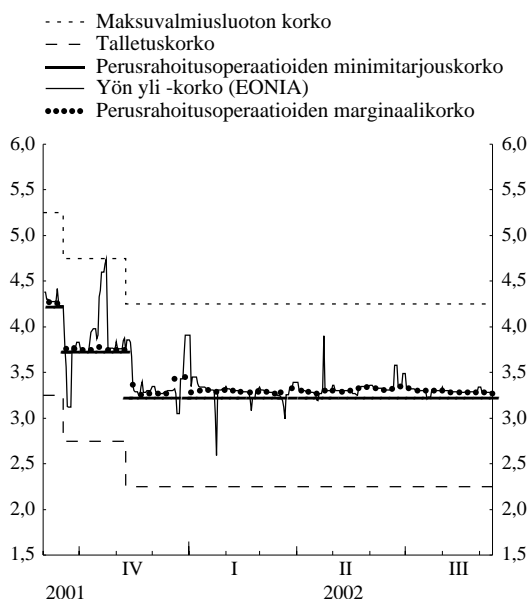

Lähde: EKP.

Kuvio 1.

EKP:n korot ja rahamarkkinakorot

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähteet: EKP ja Reuters.

M3:n voimakas kasvu viime kuukausina johtuu osittain siitä, että epävarmuus on lisääntynyt rahoitusmarkkinoilla. Tässä mielessä nykytilanne muistuttaa syksyn 2001 tilannetta, jolloin talouden toimijat suosivat likvidejä instrumentteja ja siirsivät sijoituksiaan pitkän aikavälin instrumenteista sellaisiin likvideihin ja turvallisiin instrumentteihin, jotka sisältyvät M3:een. Syksyn 2001 tilanteeseen verrattuna nykyisessä tilanteessa sijoituksia ei kuitenkaan ilmeisesti siirretä yhtä runsaasti. Tämä liittyy siihen, että viimeksi sijoitukset ovat painottuneet pitkän aikavälin arvopapereihin. Tästä on osoituksena, että viime aikoina valtion joukkolainojen tuotot ovat pienentyneet ja rahalaitosten pitkäaikaisten velkojen kysyntä on kasvanut. Talouden toimijat olivat jo varautuneet talouden uusimpaan epävarmaan aikaan pitämällä hallussaan huomattavan määrän likvidejä instrumentteja.

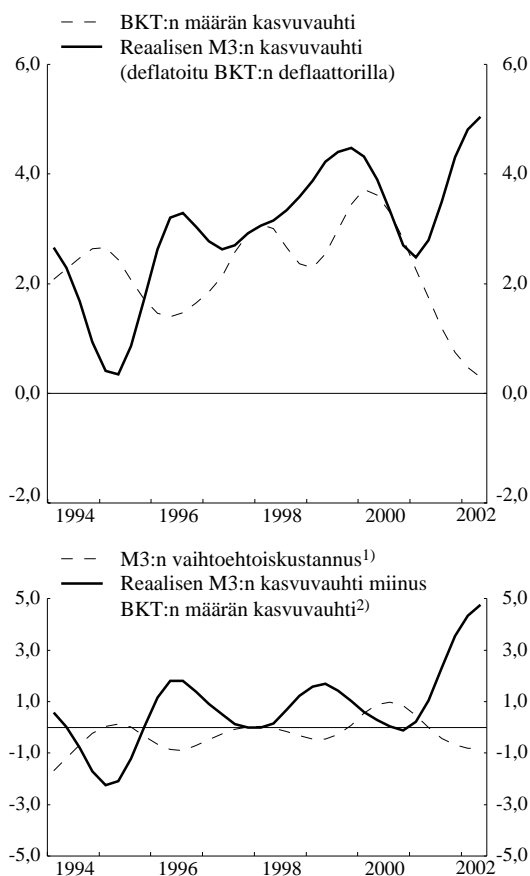
Kuviossa 3 esitetään, että M3:n kasvu viime vuosineljänneksinä on edelleen irrallaan M3:n kah-

den perustekijän eli tuotannon ja korkojen kehityksestä. Kuvion ylemmästä osasta havaitaan, että viime vuosineljänneksinä reaalisen M3:n¹ ja BKT:n määrän kasvuvauhdin välinen ero on suurentunut merkittävästi. Tämä viittaa siihen, että reaalisen M3:n kasvun nopeutuminen ei voi johtua reaalitytuotannon kasvusta. Samaan aikaan on kuitenkin todennäköistä, että M3:n kysyntää ovat osittain tukeneet sen hallussapidon alhaiset vaihtoehtokustannukset, jotka tässä lasketaan kolmen kuukauden rahamarkkinakoron ja M3:n oman tuoton välisenä erona. Kuvion 3 alemmas-

Kuvio 3.

Reaalinen M3, BKT:n määrä ja vaihtoehtokustannukset

(kausivaihtelusta puhdistettuja vuotuisten prosenttimuutosten neljän neljänneksen liukuvia keskiarvoja)

Lähde: EKP.

BKT:n ja BKT:n deflaattorin vuotuisen kasvuvauhdin vuoden 2002 toisella neljänneksellä oletetaan olevan sama kuin vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä.

- 1) M3:n vaihtoehtokustannus määritellään kolmen kuukauden rahamarkkinakoron ja M3:n oman tuoton eroksi.
- 2) BKT:n deflaattorilla deflaoidun M3:n kasvuvauhdin ja BKT:n määrän kasvuvauhdin erotus.

ta osasta käy ilmi, että tämä tekijä on vaikuttanut vain hieman M3:n viimeaikaiseen kasvuun. Tämä vahvistaa näkemystä, jonka mukaan varautuminen talouden epävarmuuteen on viime vuosineljänneksinä merkittävästi vaikuttanut M3:n kysynnän kasvuun.

M3 kasvoi edelleen nopeasti toisena neljänneksenä, joten yleisön hallussa on merkittävästi enemmän likviditeettiä kuin tarvitaan kestävään, inflaatiota kiihdyttämättömään kasvuun. Euroalueella oleva runsas likviditeetti voidaan selvästi todeta rahapoikkeamasta, joka lasketaan rahan määrän kasvuvauhdin viitearvon perusteella². Koska M3:n voimakas kasvu on jatkunut pitkään, sekä nimellinen että reaali rahapoikkeama olivat heinäkuussa suurimmillaan viime vuosiin verrattuna (ks. kuvio 4).

Suppean raha-aggregaatin M1:n kasvu voimistunut

Vaikka M3:n vuotuinen kasvuvauhti pysyikin heinäkuussa 2002 vakaana, M1 ja M3:n muut pääerät kehittyivät erisuuntaisesti. M1:n vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi heinäkuussa 7,6 prosenttiin kesäkuun 6,9 prosentista.

Liikkeessä olevan rahan määrä oli pienentynyt huomattavasti ennen käteisrahan vaihtoa, ja vuonna 2002 talouden toimijat ovat palauttaneet käteisvarantojaan aiemmalle tasolle. Kausivaihteluista puhdistettuna liikkeessä olevan rahan määrä kasvoi heinäkuussa 10,7 miljardia euroa edellisestä, kun se maaliskuuksi oli kasvanut keskimäärin 9,1 miljardia euroa kuukau-

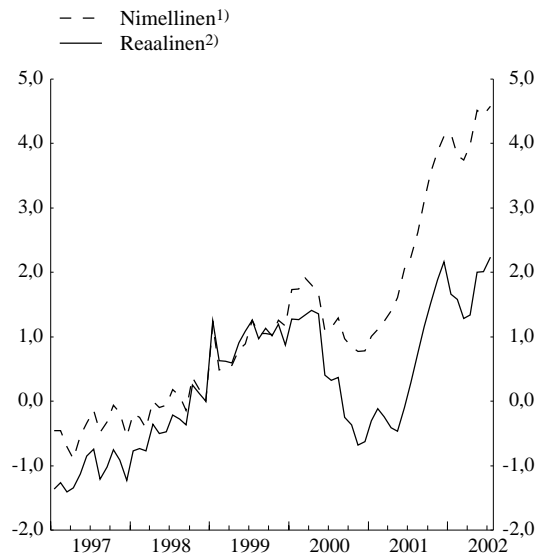
1 Nimellisen M3:n kasvun viimeaikainen voimistuminen johtuu myös siitä, että inflaation nopeutuminen vuoden 2002 alkupuolella kasvatti käteisvarojen kysyntää.

2 Nimellinen rahapoikkeama viittaa eroon, joka lasketaan M3:n toteutuneesta määrästä ja M3:n kasvuvauhdin viitearvon (4½ % vuodessa) mukaisesta määrästä joulukuusta 1998 alkaen (joulukuun 1998 on valittu perusjaksoksi). Kuviossa 4 esitetty reaali rahapoikkeama viittaa M3:n toteutuneen määrän (M3:n nimellinen määrä deflaoituuna YKH:llä) poikkeamaan määrästä, joka vastaa rahan määrän kasvuvauhtia, kun nimellinen M3 on kasvanut viitearvon mukaisesti ja YKH-inflaatio on kehittynyt hintavakauden määritelmän mukaisesti (joulukuun 1998 on jälleen perusjaksoksi). Koska perusjaksoksi on valittu keino-tekisesti, rahapoikkeamien tulkitsemisessä olisi keskityttävä enemmän niiden muutoksiin kuin suuruuteen (ks. toukokuun 2001 Kuukausikatsauksen artikkeli "Rahatalouden analyysin välineet ja menetelmät").

Kuvio 4.

Nimellisen ja reaalisen rahapoikkeaman estimaatit

(prosentteina M3:n kannasta)

Lähde: EKP.

- 1) Nimellinen rahapoikkeama on M3:n todellisen määrän poikkeama tasosta, joka vastaa rahan määrän 4½ prosentin viitearvon mukaista kasvuvauhtia. Perusjaksona on joulukuu 1998.
- 2) Reaalinen rahapoikkeama on nimellinen rahapoikkeama, josta on vähennetty kuluttajahintojen poikkeama hintavakauden määritelmän mukaisesta hintakehityksestä. Perusjaksona on joulukuu 1998.

dessa. Liikkeessä olevan rahan määrän kasvu todennäköisesti liittyy suurelta osin siihen, että vuonna 2001 M3:een sisältyviin lyhytaikaisiin talletuksiin siirrettyjä sijoituksia on purettu. Yön yli -talletusten kausivaihtelusta puhdistettu ja vuositasolle korotettu kuuden kuukauden kasvuvauhti onkin hidastunut huomattavasti viime kuukausina. Tämä johtuu siitä, että ennen käteisrahan vaihtoa kasvatettuja varmuusvarastoja on purettu. Kuvio 5 käy ilmi, että liikkeessä olevan rahan vuotuinen kasvu vuonna 2002 tapahtui samaan aikaan kun yön yli -talletusten vuotuinen kasvu heikkeni. Myös muiden M3:een sisältyvien lyhytaikaisten talletusten vuotuinen kasvu heikkeni, joskin vähemmän.

Liikkeessä olevan rahan ja yön yli -talletusten kehitysten perusteella voidaan todeta, että M1:een sisältyvien instrumenttien hallussapidon pienet vaihtoehtokustannukset ovat viime kuukausina todennäköisesti tukeneet M1:n vuotuisen kasvuvauhdin nopeutumista. Koska M1:een

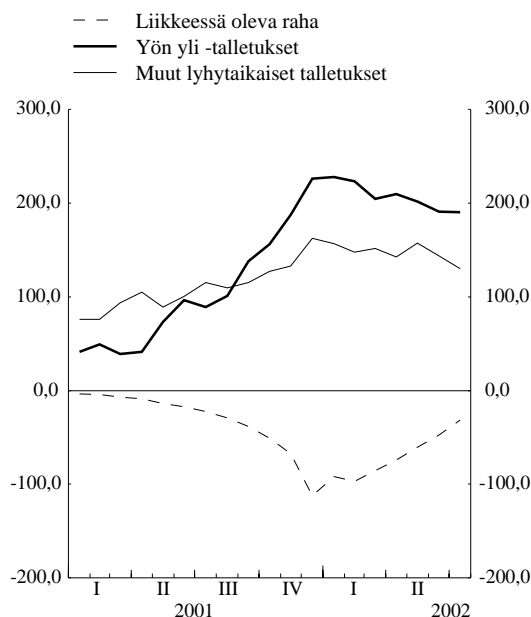
sisältyville instrumenteille ei makseta joko ollenkaan tai maksetaan hyvin pientä korkoa, M1 kasvaa yleensä nopeasti silloin, kun vaihtoehtoisille lyhytaikaisille instrumenteille maksettava korko on pieni. M1:n kehitys on usein melko hyvin ennakoinut talouskehitystä muutaman vuosineljänneksen verran. Ei kuitenkaan voida jättää pois laskuista, että M1:n kasvuvauhdin viimeaikainen nopeutuminen on johtunut osittain myös käteisrahan vaihtoon liittyvistä tekijöistä. Liikkeessä olevan rahan kasvu saattaa osittain selittyä myös eurokäteisen euroalueen ulkopuolisella kysynnällä. Tältä osin liikkeessä olevan rahan kasvu ei siten viitanne käyttelytileillä olevien varojen kasvuun euroalueella.

Muiden lyhytaikaisten talletusten kuin yön yli -talletusten vuotuinen kasvuvauhti hidastui heinäkuussa 5,5 prosenttiin kesäkuun 6,1 prosentista. Tähän liittyi irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden talletusten ja enintään kahden vuoden määräaikaistalletusten kasvun hiipuminen (ks. kuvio 6). Irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden talletusten vuotuinen kasvuvauhti hiipui heinäkuussa 1,6 prosenttiin kesä-

Kuvio 5.

Liikkeessä oleva raha ja lyhytaikaiset talletukset

(vuotuisia virtatietoja, mrd. euroa)

Lähde: EKP.

Taulukko I.

M3:n erät

(vuotuinen prosentimuutos, neljännesvuosikeskiarvoja)

	2001 II	2001 III	2001 IV	2002 I	2002 II	2002 Heinäkuu
<i>Kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistetut tiedot</i>						
M1	2,5	3,8	5,5	6,2	6,6	7,6
josta: liikkeessä oleva raha	-3,2	-7,6	-18,5	-28,0	-20,1	-9,7
josta: yön yli -talletukset	3,7	6,1	10,4	13,0	11,7	10,8
M2-M1 (= muut lyhytaikaiset talletukset)	4,4	4,9	5,8	6,7	6,4	5,5
M2	3,5	4,4	5,7	6,4	6,5	6,5
M3-M2 (= jälkimarkkinakelpoiset instrumentit)	10,4	16,2	20,5	15,7	13,2	10,7
M3	4,4	5,9	7,6	7,7	7,4	7,1
<i>Kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistamattomat tiedot</i>						
Liikkeessä oleva raha	-3,3	-7,4	-18,4	-27,9	-19,8	-9,7
Yön yli -talletukset	3,9	6,2	10,1	13,0	11,7	10,5
Enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset	13,9	10,9	6,9	3,4	2,9	1,6
Irtisanomisajaltaan enintään 3 kuukauden talletukset	-2,6	0,5	5,0	9,1	9,4	8,9
Takaisinosotopimukset	15,5	20,5	19,8	4,8	1,9	1,8
Rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet	11,1	20,5	30,1	33,4	27,4	24,2
Rahamarkkinapaperit ja enintään 2 vuoden velkapaperit	1,1	0,8	1,6	-6,3	-3,1	-9,4

Lähde: EKP.

kuun 2,1 prosentista ja enintään kahden vuoden määräaikaistalletusten vuotuinen kasvuvauhti hidastui samaan aikaan 8,9 prosenttiin 9,1 prosentista.

Kuvio 6.

Irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden talletukset ja enintään kahden vuoden määräaikaistalletukset sekä niiden pankkikorkojen välinen ero

(vuotuinen prosentimuutos, ero prosenttiyksikköinä, kausivaihtelusta puhdistamattomia tietoja)

Lähde: EKP.

Jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien vuotuinen kasvuvauhti hidastui heinäkuussa 10,7 prosenttiin, kun se kesäkuussa oli ollut 11,2%. Tämä johtui osittain vertailuajankohdan vaikutuksesta. Näiden instrumenttien lyhyen aikavälin kasvuvauhti nopeutui heinäkuussa, mikä käy yksiin sen kanssa, että likviditeetin kysyntä on jälleen kasvanut.

Yksityiselle sektorille suuntautuvan luotonannon kasvu hidastui heinäkuussa

Yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen kasvuvauhti hidastui vuoden 2002 toisena neljänneksenä 4,6 prosenttiin ensimmäisen neljänneksen 5,1 prosentista. Kasvuvauhti hidastui heinäkuussa edelleen 4,1 prosenttiin. Euroalueella oleville myönnettyjen luottojen kasvuvauhdin hidastuminen kuvastaa pääasiassa yksityiselle sektorille suuntautuvan luotonannon pienenemistä (ks. taulukko 2). Myös julkisyhteisöille myönnettyjen luottojen vuotuinen kasvuvauhti hidastui heinäkuussa.

Julkisyhteisöille myönnettyjen luottojen kasvun voimistuminen vuonna 2002 heijastanee julkisen sektorin rahoitustarpeiden kasvua, koska heikentyneen taloustilanteen myötä verotulot ovat odotettua pienemmät. Julkisyhteisöille suuntautuvan luotonannon eristä julkisyhteisöille myönnetty-

jen lainojen vuotuinen muutosvauhti on viime neljänneksinä ollut edelleen negatiivinen (ks. taulukko 2). Sitä vastoin rahalaitosten ostamien valtion velkapaperien vuotuinen muutosvauhti kääntyi positiiviseksi vuonna 2002.

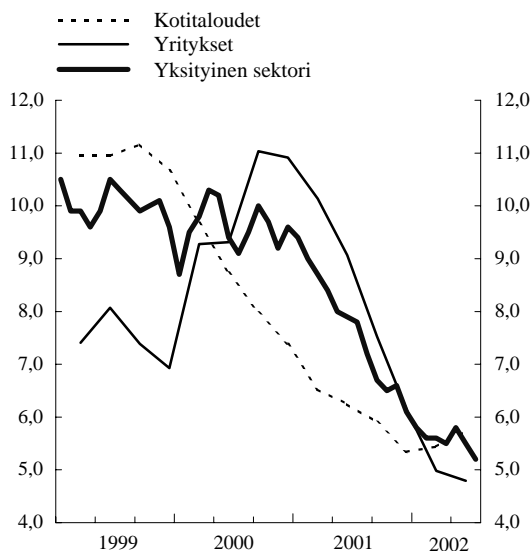
M3:n vastaeristä yksityiselle sektorille suuntautuvan luotonannon kasvu on hidastunut vähitellen. Tämän vastaerän merkittävimmän erän eli yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen vuotuinen kasvuvauhti on viime kuukausina jälleen hidastunut (ks. kuvio 7). Toisin kuin aiempina kuukausina näiden lainojen kasvuvauhdin lyhyen aikavälin kehitys ei enää viittaa siihen, että kasvun heikkenevä suuntaus olisi keskeytynyt. Tästä on osoituksena yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen vuositasolle korotetun kuuden kuukauden kasvuvauhdin kehitys: heinäkuussa se hidastui 5,2 prosenttiin, kun se tammi-kesäkuussa oli nopeutunut.

Neljännesvuositietojen perusteella vuoden 2002 toisena neljänneksenä kotitalouksille ja yrityksille myönnetty lainat kehittyivät hieman eri tavoin.

Kuvio 7.

Yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen kehitys eriteltynä

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: EKP.

Huom. Lainat yksityiselle sektorille sisältävät lainat kotitalouksille, lainat yrityksille, lainat kotitalouksia palveleville voittoa tavoittelemattomille yhteisöille ja lainat muille rahoituslaitoksille kuin rahalaitoksille.

Taulukko 2.

M3:n vastaerät

(vuotuinen prosenttimuutos, neljännesvuosikeskiarvoja, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistamattomia tietoja)

	2001 II	2001 III	2001 IV	2002 I	2002 II	2002 Heinäkuu
Pitkäaikaiset velat						
(ilman omaa pääomaa ja varauksia)	3,1	2,2	2,9	3,1	4,0	4,8
Yli 2 vuoden määräaikaistalletukset	-0,1	-0,4	-0,2	0,2	0,8	1,8
Irtisanomisajaltaan yli 3 kk:n talletukset	8,2	1,2	-5,7	-11,5	-13,2	-11,7
Yli 2 vuoden velkapaperit	5,2	4,4	5,9	6,5	7,8	8,4
Luotot euroalueella oleville	5,4	5,6	5,2	5,1	4,6	4,1
Luotot julkisyhteisöille	-5,4	-1,9	-0,6	1,8	1,9	1,1
Muut arvopaperit kuin osakkeet	-8,2	-2,3	-0,5	3,7	3,9	2,2
Lainat	-1,4	-1,5	-0,8	-0,8	-0,9	-0,6
Luotot muille euroalueella oleville	8,8	7,8	6,9	6,1	5,3	4,9
Muut arvopaperit kuin osakkeet	23,3	24,3	23,7	22,2	14,7	8,7
Osakkeet ja osuudet	8,0	4,5	3,2	2,2	-2,9	0,3
Lainat	8,3	7,4	6,5	5,7	5,6	5,2

Lisätieto: Lainat sektoreittain (neljänneksen lopun tietoja)¹⁾

Yrityksille	9,1	7,5	6,1	5,0	4,8	.
Kotitalouksille	6,2	5,9	5,3	5,4	5,7	.
Kulutusluotot ²⁾	5,2	3,6	3,6	4,3	3,9	.
Asuntolainat ²⁾	7,6	7,6	6,8	7,2	7,4	.
Muut lainat	2,9	2,3	2,2	0,7	1,7	.

Lähde: EKP.

1) Kasvuvauhdit on laskettu virtatietojen perusteella. Sektorit perustuvat EKT 95:n määritelmiin. Lisätietoja tilasto-osan taulukossa 2.5 sekä sitä koskevassa teknisessä huomautuksessa. Joidenkin välisummien ja niiden osatekijöiden summien väliset erot johtuvat pyöristyksistä.

2) Kulutusluottojen ja asuntolainojen määritelmät vaihtelevat hieman maittain.

Kotitalouksille myönnettyjen lainojen vuotuinen kasvuvauhti nopeutui toisena neljänneksenä 5,7 prosenttiin ensimmäisen neljänneksen 5,4 prosentista. Yrityksille myönnettyjen lainojen vuotuinen kasvuvauhti hidastui edelleen. Se oli 4,8 % oltuaan ensimmäisenä neljänneksenä 5,0 %. Yrityksille myönnettyjen lainojen kasvuvauhti on hidastunut huomattavasti vuoden 2001 alusta. Hidastumista tarkasteltaessa on kuitenkin pidettävä mielessä, että yrityksille myönnettyjen lainojen kasvuun vuonna 2000 ja vuoden 2001 ensimmäisellä puoliskolla olivat vaikuttaneet UMST-toimilupien hankkiminen syksyllä 2000 sekä senaikainen ja sittemmin pienentynyt fuusioiden ja yritysostojen suuri määrä. Yrityksille myönnettyjen lainojen kasvun hidastumiseen ovat vaikuttaneet myös euroalueen heikko talouskehitys ja se, että joissakin euroalueen maissa yrityksillä on ollut vaikeuksia saada luottoa rahalaitoksilta. Kotitalouksille myönnettyistä lainoista kulutusluottojen ja muiden luottojen kasvu oli vaikeaa, kun taas asuntolainojen kasvu on edelleen voimakasta (ks. kuvio 8). Tämä saattaa johtua siitä, että asuntolainojen pankkikorot ovat kuluvana vuonna olleet pienet. Asuntolainoissa vaaditaan lisäksi vakuudet toisin kuin kulutusluotoissa, mikä

saattaa selittää näiden kahden erän erilaista kehitystä.

Rahalaitosten pitkäaikaisten velkojen (laskettuna ilman pääomaa ja varauksia) vuotuinen kasvuvauhti kasvoi heinäkuussa 4,8 prosenttiin kesäkuun 4,6 prosentista. Näiden velkojen vuotuinen kasvuvauhti on nopeutunut vuoden 2001 kolmannesta neljänneksestä alkaen (ks. taulukko 2). Tämä suuntaus johtuu todennäköisesti siitä, että tuottokäyrä on jyrkentyneenä tänä ajanjaksona, ja siitä, että sijoituksia on viime aikoina siirretty osakemarkkinoilta näihin pitkäaikaisiin rahoitusinstrumentteihin.

Heinäkuuhun 2002 ulottuneen 12 kuukauden jaksossa euroalueen rahalaitosten ulkomaiset nettosaamiset kasvoivat 143,6 miljardia euroa, kun ne edellisessä, kesäkuuhun ulottuneena 12 kuukauden jaksossa olivat kasvaneet 164,7 miljardia euroa (ks. kuvio 9).

M3 kasvoi edelleen voimakkaasti vaikka rahoitusmarkkinoilla sijoituksia järjestellään uudelleen

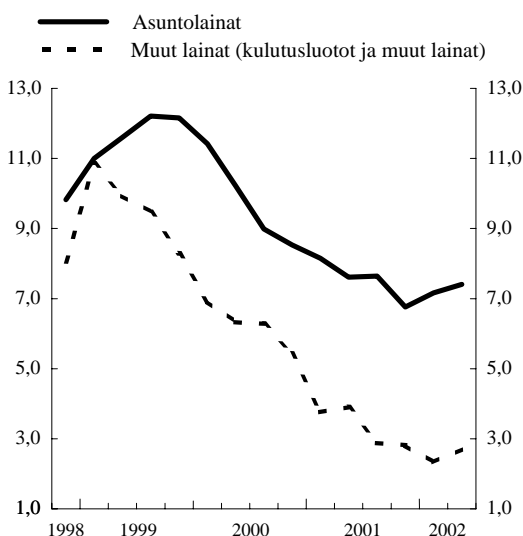
Vaikka rahan määrän kasvu on kaikkiaan hidastunut hieman syksystä 2001, se oli edelleen voimakasta vuoden 2002 ensimmäisenä puoliskona. Vuoden 2002 ensimmäisinä kuukausina näkyneet merkit siitä, että sijoitusten kohdentuminen olisi tältä osin muuttumassa, eivät ole saaneet vahvistusta tuoreista tiedoista (ks. kehikko 1). Tähän liittyy se, että rahoitusmarkkinoiden epävarmuus on jälleen alkanut lisääntyä, ja se, että likvidien instrumenttien hallussapidon vaihtoehtokustannukset ovat pienet.

M3:n pitkään voimakkaana jatkuneen kasvun myötä euroalueella on huomattavasti liikaa likviditeettiä. Mikäli ylimääräistä likviditeettiä ei saada vähennettyä, se voi aiheuttaa huolta tulevasta inflaatiokehityksestä. Nykyisen vaimean kokonaiskysynnän vallitessa vaara siitä, että ylimääräinen likviditeetti aiheuttaisi inflaatiopaineita, on kuitenkin aiempaa pienempi. Tätä arviota tukee se, että yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen kasvu on viime kuukausina hidastunut edelleen.

Kuvio 8.

Kotitalouksille rahalaitosten myöntämät lainat käyttötarkoituksen mukaan

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: EKP.

Kehikko I.

Euroalueen ei-rahoitussektorin rahoitusinvestoinnit vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä

Euroalueen ei-rahoitussektorin eli yritysten, kotitalouksien ja julkisyhteisöjen rahoitusinvestointien kehitystä vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä voidaan tarkastella rahoitustilinpidon tietojen perusteella. Tiedot antavat kuvaa ei-rahoitussektorin sijoituspäätöksistä, joten niistä on myös apua analysoitaessa M3:n kasvun muutoksia.

Euroalueen ei-rahoitussektorin rahoitusinvestoinnit

	Kanta prosentteina kokonaismäärästä ¹⁾	Vuotuinen kasvuvauhti ²⁾									
		2000/ I	2000/ II	2000/ III	2000/ IV	2001/ I	2001/ II	2001/ III	2001/ IV	2002/ I	2002/ II
Yhteensä	100	5,4	5,6	6,6	7,1	8,2	8,0	7,0	5,4	5,3	.
<i>josta:</i> lyhytaikaiset rahoitusinvestoinnit ³⁾	41,4	4,5	4,9	5,3	4,2	5,7	6,0	5,9	5,8	5,3	.
<i>josta:</i> pitkäaikaiset rahoitusinvestoinnit	58,6	6,0	6,1	7,4	9,0	9,8	9,3	7,6	5,1	5,3	.
<i>josta:</i> pitkäaikainen velkarahoitus	35,2	3,1	3,7	3,6	3,3	3,5	4,3	4,3	4,3	4,7	.
Käteinen ja talletukset	13,0	3,4	9,6	15,2	10,1	17,5	14,2	11,1	9,3	7,1	.
Muut arvopaperit kuin osakkeet	2,1	38,7	55,0	88,3	34,0	64,8	43,0	29,4	17,9	-2,1	.
<i>josta:</i> lyhytaikaiset	10,9	0,0	5,4	9,1	7,1	11,0	10,2	8,4	7,9	9,0	.
<i>josta:</i> pitkäaikaiset	12,3	8,6	4,3	2,4	6,1	5,3	4,6	5,4	5,0	5,6	.
Rahasto-osuudet											
<i>josta:</i> rahasto-osuudet ilman rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksia	10,3	8,2	5,2	3,1	7,0	5,4	3,7	3,3	2,1	2,4	.
<i>josta:</i> rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet	1,9	11,6	-1,9	-2,6	-1,2	4,3	12,1	22,8	27,9		.
Noteeratut osakkeet	16,9	4,1	3,0	6,8	11,2	13,6	13,7	9,8	2,8	2,4	.
Vakuutustekninen vastuuvélka	22,6	9,7	9,5	9,3	8,4	7,6	7,4	7,2	7,5	7,6	.
M3 ⁵⁾		6,0	4,7	4,4	4,1	3,8	5,5	6,8	8,1	7,2	7,1

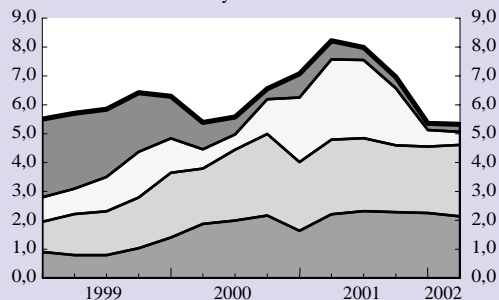
Lähde: EKP.

- 1) Vuoden 2002 ensimmäisen neljänneksen lopussa.
- 2) Vuotuinen kasvuvauhti on laskettu neljän viimeisen neljänneksen rahoitusinvestointien kumulatiivisen määrän ja alkuperäisen kannan välisenä suhteena.
- 3) Lyhytaikaiset rahoitusinvestoinnit sisältävät lähinnä käteisen ja talletukset, lyhytaikaiset velkapaperit ja rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet.
- 4) Pitkäaikaiset rahoitusinvestoinnit sisältävät pitkäaikaiset velkapaperit, rahasto-osuudet ilman rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksia, noteeratut osakkeet sekä vakuutus- ja eläkerahastoinstrumentit.
- 5) Vuosineljänneksen lopussa. Raha-aggregaatti M3 sisältää euroalueen ei-rahallisen sektorin ja muiden rahoituslaitosten kuin rahalaitosten monetaariset saamiset euroalueen rahalaitoksilta.

Ei-rahoitussektorin lyhyt- ja pitkäaikaiset rahoitusinvestoinnit

(vaikutus vuotuisen kasvuvauhtiin prosenttisyksikköinä)

- Rahasto-osuudet ilman rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksia
- Noteeratut osakkeet
- Pitkäaikaiset rahoitusinvestoinnit ilman noteerattuja osakkeita ja rahasto-osuuksia
- Lyhytaikaiset rahoitusinvestoinnit
- Rahoitusinvestoinnit yhteensä

Lähde: EKP.

Huom. Lyhytaikaiset rahoitusinvestoinnit sisältävät lähinnä käteisen ja talletukset, lyhytaikaiset velkapaperit ja rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet. Pitkäaikaiset rahoitusinvestoinnit sisältävät pitkäaikaiset velkapaperit, noteeratut osakkeet, rahasto-osuudet ilman rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksia sekä vakuutus- ja eläkerahastotuotteet.

Taulukosta ilmenee, että ei-rahoitussektorin rahoitusinvestointien vuotuinen kasvuvauhti oli verrattain vakaa vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä eli 5,3 %. Tämä yleinen kehityssuuntaus peittää kuitenkin alleen sen, että lyhytaikaisten rahoitusinvestointien vuotuinen kasvuvauhti hidastui, kun taas pitkäaikaisten nopeutui (ks. kuvio). Lyhytaikaisten rahoitusinvestointien vuotuisen kasvuvauhdin hidastuminen johtui pääasiassa siitä, että sijoitukset lyhytaikaisiin velkapapereihin lisääntyivät vuositasolla aiempaa hitaammin lähinnä vertailuajankohdan vaikutuksesta. Sen sijaan rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksiin sijoitettiin edelleen suhteellisen paljon. Pitkäaikaisista rahoitusinvestoinneista nopeutui varsinkin velkapaperien vuotuinen kasvuvauhti. Myös sijoitukset muiden kuin rahamarkkinarahastojen – todennäköisesti lähinnä osakkeisiin sijoittavien rahastojen – rahasto-osuuksiin lisääntyivät jonkin verran, vaikka kasvu pysyikin suhteellisen vaimeana. Noteerattujen osakkeiden kysyntä oli heikkoa.

Tiedot käyvät yksiin sen arvion kanssa, että M3:n lyhyen aikavälin kasvun hidastuminen vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä on itse asiassa saattanut johtua sijoitusten jakauman palautumisesta ennalleen – syksyllä 2001 sijoituksia oli siirretty osakkeista pitkäaikaisiin rahoitusinstrumentteihin. Tuottoikäyrän jyrkkeneminen on todennäköisesti edistänyt sijoitusjakauman palautumista. Lisäksi noteerattuihin osakkeisiin tehtyjen sijoitusten vuotuinen kasvuvauhti oli vaikea, mikä viittaa siihen, että vuoden 2002 alussa sijoittajia kiinnostivat enemmän rahasto-osuudet kuin suorat sijoitukset noteerattuihin osakkeisiin.

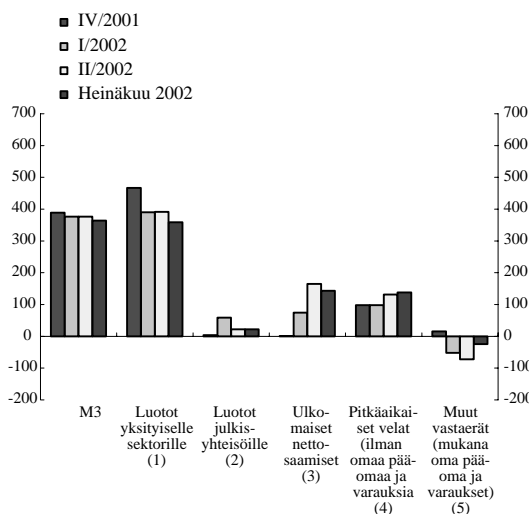
Velkapaperien liikkeeseenlaskujen kasvu hidastui toisella neljänneksellä

Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien velkapaperien kannan keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti oli vuoden 2002 toisella neljänneksellä 6,9 % eli selvästi hitaampi kuin ensimmäisen neljänneksen 7,7 prosentin vauhti (ks. kuvio 10). Hidastuminen johtui sekä lyhyt- että pitkäaikaisten velkapaperien emissioiden vähenemisestä: lyhytaikaisten velkapaperien kannan keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti hidastui ensimmäisen neljänneksen 4,4 prosentista 3 prosent-

Kuvio 9.

M3:n ja sen vastaerien muutokset

(vuotuisia virtatietoja, ajanjakson lopussa, mrd. euroa, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistamattomia tietoja)

Lähde: EKP.

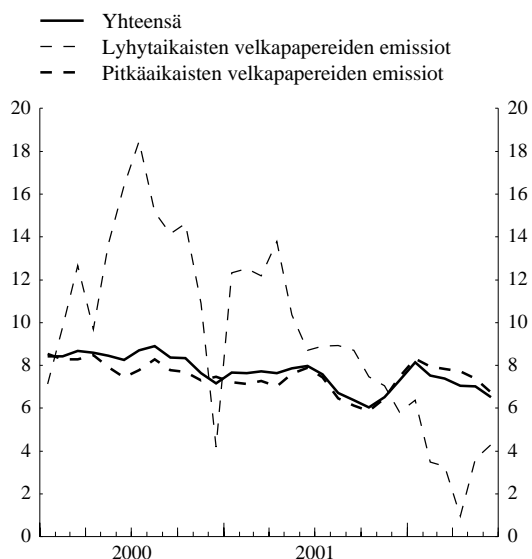
Huom. Aikasarjoista on poistettu kaikki euroalueen ulkopuolisten hallussa olevat jälkimarkkinakelpoiset instrumentit.

M3 = 1 + 2 + 3 - 4 + 5.

Kuvio 10.

Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien velkapaperien kanta

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: EKP.

Huom. Euroalueen tietoihin sisältyvät myös Kreikan tiedot 1.1.2001 alkaen. Vertailtavuuden vuoksi tammikuuta 2001 edeltävien vuotuisien kasvuvauhtien laskemisessa on käytetty euroalueen + Kreikan tietoja.

tiin toisella neljänneksellä ja pitkäaikaisten 8 prosentista 7,3 prosenttiin. Sektorikohtainen erittely osoittaa niin lyhytaikaisten kuin pitkäaikaistenkin velkapaperien emissioiden vähenemisen johtuneen siitä, että yritykset eivät olleet yhtä aktiivisia joukkolainamarkkinoilla kuin aiemmin. Yritysten liikkeeseen laskemien lyhytaikaisten velkapaperien kannan keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti muuttui negatiiviseksi ensimmäistä kertaa euron käyttöönoton jälkeen. Yrityssektorin tilanne poikkesi huomattavasti julkisen sektorin tilanteesta, sillä yleisesti ottaen julkisella sektorilla laskettiin sekä lyhyt- että pitkäaikaisia velkapapereita runsaasti liikkeeseen.

Valuuttakohtainen tarkastelu osoittaa, että euroalueella olevien liikkeeseen laskemien euromääräisten velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti hidastui vuoden 2002 toisella neljänneksellä hieman eli 6,9 prosenttiin, kun se oli edellisellä neljänneksellä ollut 7,0 %. Euromääräisten velkapaperien osuus kaikista euroalueella olevien bruttoemissioista supistui samana aikana 93,7 prosentista 93,0 prosenttiin.

Liikkeeseen laskettujen euromääräisten velkapaperien tarkastelu sektoreittain osoittaa, että – kuten jo edellä mainittiin – merkittäväntä vuoden 2002 toisen neljänneksen kehityksessä oli yritysten emissioiden väheneminen edelleen huomattavasti (ks. kuvio 11). Yritysten liikkeeseen laskemien velkapaperien kannan keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti, joka on hidastunut vuoden 2001 viimeisestä neljänneksestä lähtien, heikkeni vuoden 2002 ensimmäisen neljänneksen 18,1 prosentista 11 prosenttiin toisella neljänneksellä. Tämä keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti oli hitain sitten vuoden 1999 toisen neljänneksen. Erityispiirteenä oli yritysten liikkeeseen laskemien lyhytaikaisten velkapaperien kan-

nan vuotuisen kasvuvauhdin hidastuminen vuoden 2002 toisella neljänneksellä –8,7 prosenttiin. Yksi tärkeimmistä syistä yritysten – lähinnä lyhytaikaisten mutta jossain määrin myös pitkäaikaisten – velkapaperien emissioiden määrän supistumiseen on ollut talousnäkymien epävarmuuden lisäksi myös fuusioiden ja yritysostojen väheneminen edellisiin neljänneksiin nähden. Lisäksi emissioiden edellytykset ovat yleisesti ottaen huonontuneet aiempien luokitusten heikentämisen ja yritysten joukkolainojen tuottoerojen kasvun vuoksi vuoden aikana (ks. kuvio 24). Myös osakemarkkinoiden taantuminen on vaikuttanut kielteisesti yritysten joukkolainojen emissioihin. Sitä vastoin muiden rahoituslaitosten kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemien velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti, joka oli kiihtynyt vuonna 2001 ja vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä 43,4 prosenttiin, oli toisella neljänneksellä edelleen nopea, vaikka hidastuikin 42 prosenttiin.

Rahalaitosten velkapaperien kannan keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti oli vuoden 2002 toisella neljänneksellä 4,9 % eli hieman nopeampi kuin edellisen neljänneksen 4,7 %. Tämä viittaa siihen, että tällä sektorilla vuoden 2001 toisella neljänneksellä alkanut liikkeeseenlaskujen väheneminen on pysähtynyt.

Valtion ja julkisyhteisöt käsittävän julkisen sektorin velkapaperien liikkeeseenlasku oli vuoden 2002 toisella neljänneksellä vilkasta, mikä kertoo julkisen sektorin rahoitustarpeiden lisääntyneen. Valtion liikkeeseen laskemien velkapaperien kannan keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti pysyi ennallaan 4,1 prosentissa, kun taas muiden julkisyhteisöjen – lähinnä paikallis- ja osavaltiohallinnon – liikkeeseen laskemien velkapaperien määrän kasvu kiihtyi vuoden 2002 ensimmäisen neljänneksen 24,3 prosentista 29,9 prosenttiin toisella neljänneksellä.

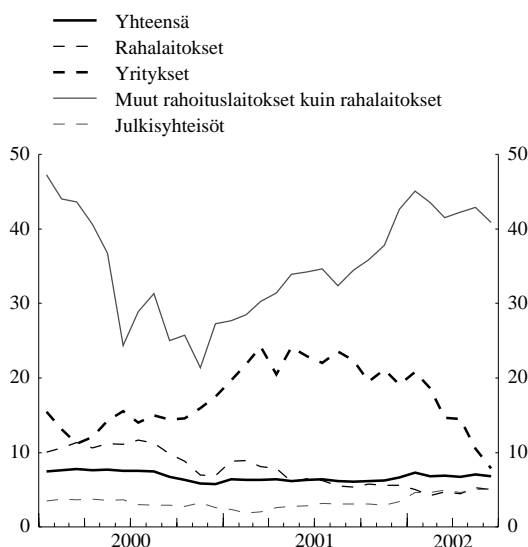
Rahoitusilanteen kokonaiskehitys ei-rahoitussektorilla

Ei-rahoitussektorin (kotitaloudet, yritykset ja julkisyhteisöt) lähinnä lainoista ja liikkeeseen lasketuista velkapapereista koostuvan velkarahoituksen vuotuinen kasvuvauhti vakautui kaiken

Kuvio 11.

Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien euromääräisten velkapapereiden kanta

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: EKP.

Huom. Euroalueen tietoihin sisältyvät myös Kreikan tiedot 1.1.2001 alkaen. Vertailtavuuden vuoksi tammikuuta 2001 edeltävien vuotuisten kasvuvauhtien laskemisessa on käytetty euroalueen + Kreikan tietoja.

kaikkiaan yleisesti vuoden 2002 ensimmäisellä puoliskolla hieman 5:tä prosenttia nopeammaksi hidastuttuaan merkittävästi vuoden 2000 lopusta lähtien (ks. taulukko 3). Lyhytaikaisen velkarahoituksen vuotuisen kasvuvauhdin arvioidaan hidastuneen edelleen vuoden 2002 toisella neljänneksellä. Sitä vastoin euroalueen aikaisempaan nähden verrattain alhaiset antolainauskorot vaikuttivat osaltaan pitkäaikaisen velkarahoituksen vuotuisen kasvuvauhdin vakautumiseen.³

Vaikka velkarahoituksen kehitys kokonaisuutena arvioiden vakautui, oli siinä merkittäviä vaihteluita sektoreittain ja maturiteeteittain (ks. kuvio 12).

Kotitalouksien velkarahoituksen vuotuisen kasvuvauhdin arvioidaan pysyneen suurin piirtein vakaana eli lähellä 6:tä prosenttia vuoden 2002 ensimmäisellä puoliskolla (ks. taulukko 3). Tämä velkarahoitus koostuu lähinnä rahalaitosten mutta myös muiden rahoituksenvälittäjien myöntä-

³ Velkarahoituksen kehitystä vuoden 2002 toisella neljänneksellä on arvioitu raha- ja pankkitilastojen ja arvopapereiden liikkeeseenlaskuja koskevien tilastojen perusteella, sillä neljännevuotuisen rahoitustilinpäivän tiedot ei-rahoitussektorin rahoituksesta ovat saatavissa vain vuoden 2002 ensimmäiseen neljänneeseen saakka. Rahalaitosten myöntämät lainat ja velkapaperien emissiot antavat hyvän pohjan kotitalouksien ja yritysten velkarahoituksen arviointiin, mutta tällä hetkellä tiedot muiden rahoituksenvälittäjien myöntämistä lainoista ja yritysten eläkerahastojen vastuuveloista ovat käytettävissä ainoastaan vuoden 2002 ensimmäisestä neljänneksestä.

Taulukko 3.

Euroalueen ei-rahoitussektorin rahoituksen hankinta

	Kanta prosentteina (sektorin koko rahoituksen hankinnasta ¹⁾)	Vuotuinen kasvuvauhti ²⁾									
		2000/ I	2000/ II	2000/ III	2000/ IV	2001/ I	2001/ II	2001/ III	2001/ IV	2002/ I	2002/ II ³⁾
Yhteensä	100	6,2	6,1	6,7	6,4	6,2	6,2	5,6	4,8	4,6	.
<i>josta:</i> pitkäaikainen rahoitus ⁴⁾	85,5	6,3	5,7	5,8	5,7	5,4	5,8	5,4	4,8	4,9	.
Velkarahoitus ⁵⁾	79,2	6,6	6,6	7,0	7,1	6,7	6,5	6,0	5,3	5,3	5,2
<i>josta:</i> lyhytaikainen velkarahoitus	14,5	5,8	8,4	12,4	11,0	11,4	9,4	6,8	5,1	2,8	0,1
<i>josta:</i> pitkäaikainen velkarahoitus	64,7	6,7	6,2	5,9	6,3	5,7	5,9	5,9	5,3	5,9	6,4
Kotitaloudet^{5),6)}	21,3	9,8	8,8	8,1	7,4	6,5	6,5	5,9	5,7	5,7	5,9
<i>josta:</i> lyhytaikainen velkarahoitus	8,2	5,6	7,8	7,9	6,3	4,1	2,6	1,1	0,0	-0,4	0,0
<i>josta:</i> pitkäaikainen velkarahoitus	91,8	10,3	8,9	8,1	7,5	6,8	6,8	6,4	6,3	6,3	6,5
Yritykset	47,5	7,8	7,8	9,7	8,9	8,8	8,7	7,3	5,8	4,6	.
<i>josta:</i> pitkäaikainen rahoitus	82,0	6,9	6,4	7,3	7,0	7,2	7,7	7,1	6,0	5,3	.
Velkarahoitus ⁵⁾	56,3	10,5	11,0	13,5	14,2	13,9	12,5	10,7	8,3	6,6	5,6
<i>josta:</i> lyhytaikainen velkarahoitus	18,0	12,8	15,2	22,2	20,1	18,5	14,1	8,3	4,7	1,0	-1,7
<i>josta:</i> pitkäaikainen velkarahoitus	38,3	9,4	9,1	9,6	11,5	11,8	11,7	11,9	10,0	9,4	9,3
<i>josta:</i> lainat	46,1	11,0	11,5	14,4	15,0	13,4	11,3	9,5	6,7	5,5	5,1
<i>josta:</i> muut arvopaperit kuin osakkeet	6,8	10,8	12,3	13,4	15,5	25,2	27,5	24,9	24,0	16,8	11,0
<i>josta:</i> eläkerahastojen vastuuvelat	3,4	3,8	3,6	3,4	3,1	3,2	3,3	3,4	2,4	2,5	.
Noteeratut osakkeet	43,7	4,8	4,3	5,6	4,4	4,7	5,4	4,2	3,3	2,3	.
Julkisyhteisöt⁵⁾	31,2	2,0	2,1	1,8	1,7	1,4	2,0	2,3	2,6	4,0	4,3
<i>josta:</i> lyhytaikainen velkarahoitus	13,5	-4,7	-2,4	-1,5	-2,7	1,5	3,4	6,2	8,3	8,1	3,9
<i>josta:</i> pitkäaikainen velkarahoitus	86,5	3,1	2,8	2,3	2,4	1,4	1,8	1,7	1,7	3,4	4,4
<i>josta:</i> lainat	17,9	-1,3	-1,5	-1,7	-1,6	-1,1	-2,4	-1,3	-1,0	0,0	-0,7
<i>josta:</i> muut arvopaperit kuin osakkeet	78,6	2,9	2,8	2,4	2,5	1,9	2,9	3,1	3,2	4,6	5,1
<i>josta:</i> valtion talletusvelat	3,5	0,5	8,1	7,0	2,6	4,9	5,1	5,5	7,7	12,9	.

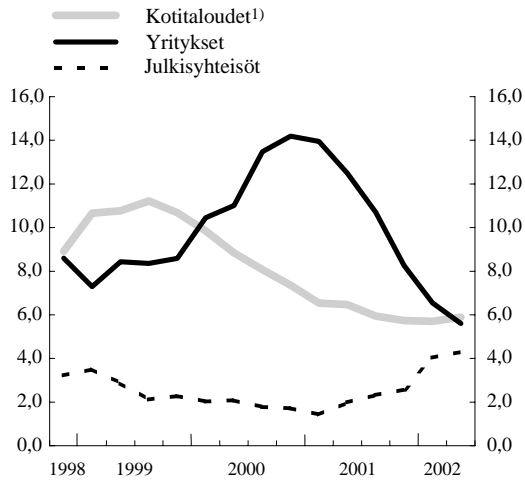
Lähde: EKP.

- Vuoden 2002 ensimmäisen neljänneksen lopussa. Lyhyt- ja pitkäaikaisen velkarahoituksen hankinta ja sektorin rahoituksen hankinta prosentteina koko rahoituksen hankinnasta. Sektorin lyhyt- ja pitkäaikaisen velkarahoituksen hankinta ja rahoitusinstrumentit prosentteina koko sektorin rahoituksen hankinnasta. Pyöristysten vuoksi luvut eivät välttämättä täsmää.
- Vuotuinen kasvuvauhti on laskettu neljän viimeisen neljänneksen rahoituksen kumulatiivisen määrän ja alkuperäisen kannan välisenä suhteena.
- Vuoden 2002 toisen neljänneksen luvut on arvioitu raha- ja pankkitilastojen ja arvopapereiden liikkeeseenlaskuja koskevien tilastojen perusteella.
- Pitkäaikaisen eli yli vuoden pituisen rahoituksen hankinta sisältää pitkäaikaiset lainat, pitkäaikaiset liikkeeseen lasketut velkapaperit, noteeratut osakkeet ja yritysten eläkerahastojen vastuuvelat.
- Velkarahoituksen hankinta käsittää lainat, liikkeeseen lasketut velkapaperit, yritysten eläkerahastojen vastuuvelat ja valtion talletusvelat. Lyhytaikaisen velkarahoituksen eli enintään vuoden pituisen rahoituksen hankinta sisältää lyhytaikaiset lainat, lyhytaikaiset liikkeeseen lasketut velkapaperit ja valtion talletusvelat. Pitkäaikaisen velkarahoituksen hankinnalla tarkoitetaan pitkäaikaisen rahoituksen hankintaa ilman noteerattuja osakkeita.
- Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoja tavoittelemattomat yhteisöt.

Kuvio 12.

Ei-rahoitussektorin velkarahoituksen hankinta

(vuotuinen kasvuvauhti prosentteina)

Lähde: EKP.

Huom. Velkarahoituksen hankinta käsittää lainat, liikkeeseen lasketut velkapaperit, valtion talletusvelat ja yritysten eläkerahastojen vastuut. Vuoden 2002 toista neljännestä koskevat arviot perustuvat raha- ja pankkitilastoihin sekä arvopapereiden liikkeeseenlaskuja koskeviin tilastoihin.

1) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

mistä lainoista (näitä välittäjiä ovat esim. leasing-yhtiöt, joita koskevat tiedot ovat saatavilla vain vuoden 2002 ensimmäisen neljänneksen loppuun saakka). Kun pitkäaikainen rahoitus kehittyi edelleen voimakkaasti, kotitalouksien lyhytaikaisten lainojen – lähinnä taloussuhdanteille herkempien kulutusluottojen – vuotuinen muutosvauhti oli jopa hieman negatiivinen vuoden 2002 ensimmäisellä puoliskolla. Samaan aikaan kotitalouksien velkojen suhde BKT:hen on pysynyt suhteellisen vakaana eli hieman alle 50 prosentin viime neljänneksen aikana (ks. kuvio 13).

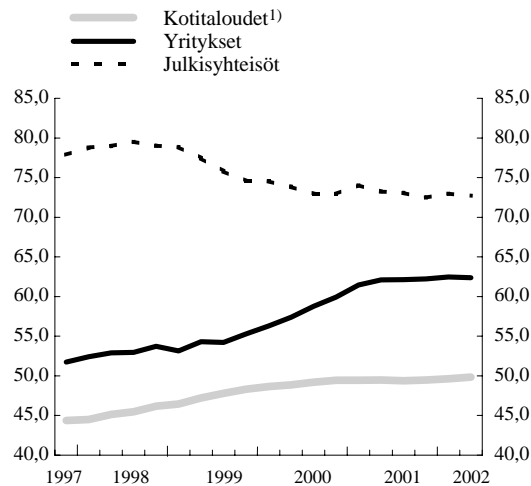
Yritysten velkarahoituksen vuotuinen kasvuvauhti hidastui sitä vastoin edelleen vuoden 2002 ensimmäisellä puoliskolla ja oli toisella neljänneksellä noin 5 ½ %, joten vuotta 2001 hallinnut suuntaus jatkui (ks. kuvio 12 ja taulukko 3). Erittäin lyhytaikaisen velkarahoituksen vuotuinen kasvuvauhti hidastui tuntuvasti ja muuttui negatiiviseksi vuoden 2002 toisella neljänneksellä. Lyhytaikaisen rahoituksen kasvun hidastuminen saattaa liittyä taloudellisen toimeliaisuuden heikkenemiseen, mutta siinä näkyvät osittain myös

fuusioiden ja yritystöiden väheneminen ja syksyn 2000 UMTS-toimilupapöytäkirjojen vaikutuksen hälveneminen. Nämä ostot rahoitettiin alun perin osittain lyhytaikaisilla lainoilla ennen kuin ne korvattiin joiltain osin muilla instrumenteilla kuten pitkäaikaisilla velkapapereilla. Muutamissa tapauksissa lyhytaikaisen rahoituksen vuotuisen kasvuvauhdin hidastuminen saattaa kuvastaa myös yritysten vaikeuksia saada luottoa heikentyneen tasetilanteensa vuoksi. Sitä vastoin yritysten pitkäaikaisen velkarahoituksen vuotuinen kasvuvauhti hidastui vain hieman ja pysyi nopeana eli todennäköisesti 9 prosentin tuntumassa vuoden 2002 toisella neljänneksellä. Pitkäaikainen velkarahoitus muodostaa suurimman osan yritysten velkarahoituksesta. Sen vahvaan kehitykseen ovat saattaneet vaikuttaa yrityksille myönnettyjen lainojen verrattain alhaiset korot euroalueella. Velkarahoituksen vuotuisen kasvun hidastuttua yritysten BKT:hen suhteutettu velkaantuneisuus on vakautunut viime vuosineljänneksen aikana (ks. kuvio 13).

Kuvio 13.

Ei-rahoitussektorin velan suhde BKT:hen

(prosentteina)

Lähde: EKP.

Huom. Velka käsittää lainat, liikkeeseen lasketut velkapaperit, valtion talletusvelat ja yritysten eläkerahastojen vastuut. Vuoden 2002 toista neljännestä koskevat arviot perustuvat raha- ja pankkitilastoihin sekä arvopapereiden liikkeeseenlaskuja koskeviin tilastoihin. Neljännesvuotuisen rahoitustilinpöytäkirjan mukaan laskettuna velan suhde BKT:hen on hieman pienempi kuin vuotuisessa rahoitustilinpöytäkirjassa lähinnä sen vuoksi, että ei-rahoitussektorin ja euroalueen ulkopuolisten pankkien myöntämät lainat eivät tällöin sisälly laskentaan.

1) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

Yritysten osakerahoituksesta on saatavissa tietoja ainoastaan vuoden 2002 ensimmäiseltä neljännekseltä. Yritysten liikkeeseen laskemien noteerattujen osakkeiden vuotuinen kasvuvauhti pysyi vaimeana lähinnä vertailuajankohdan vaikutuksesta (ks. kuvio 14). Koska tilanne osakemarkkinoilla oli yritysten tuloskehitykseen ja kirjanpitoikäntöihin liittyneen epävarmuuden takia heikko, yritysten oli vaikea hankkia uutta osakepääomaa.

Toisin kuin yksityisellä ei-rahoitussektorilla, julkisyhteisöjen velkarahoituksen vuotuinen kasvuvauhti nopeutui edelleen vuoden 2002 ensimmäisellä puoliskolla. Tässä kehityksessä näkyi taloudellisen toimeliaisuuden heikkenemisen vaikutus julkisen talouden rahoitusasemaan (ks. taulukko 3).

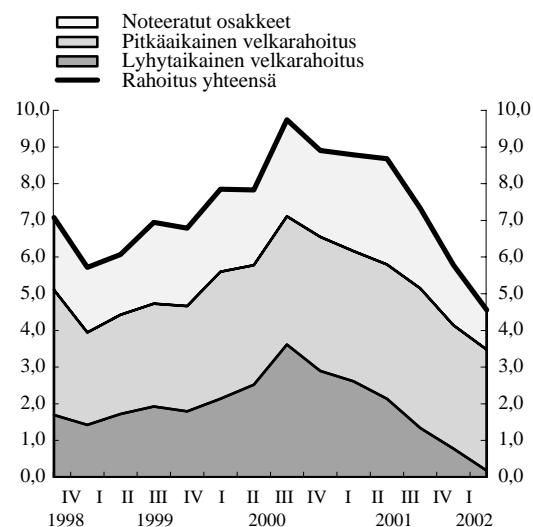
Pitkät pankkikorot laskivat touko-heinäkuussa

Lyhyet pankkikorot pysyivät verrattain vakaina vuoden 2002 seitsemän ensimmäisen kuukauden

Kuvio 14.

Yritysten lyhyt- ja pitkäaikaisen rahoituksen hankinta

(vaikutus vuotuisen kasvuvauhtiin prosenttiyksikköinä)

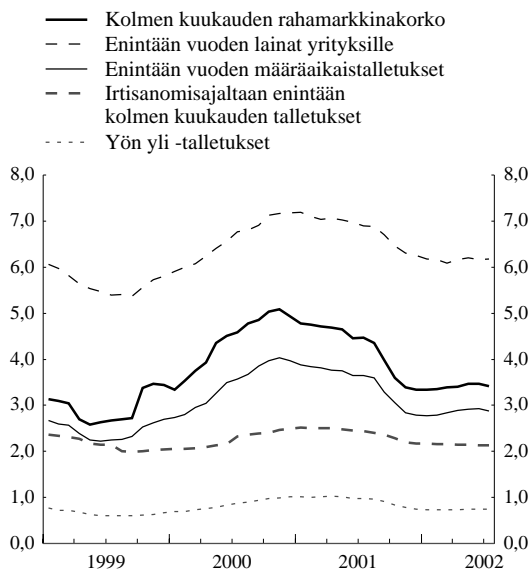
Lähde: EKP.

Huom. Lyhytaikaisen velkarahoituksen hankinta sisältää lyhytaikaiset lainat ja lyhytaikaiset liikkeeseen lasketut velkapaperit. Pitkäaikaisen rahoituksen hankinta sisältää pitkäaikaiset lainat ja pitkäaikaiset liikkeeseen lasketut velkapaperit ja yritysten eläkerahastojen vastuuvelat.

Kuvio 15.

Pankkien lyhyet korot ja vastaava markkinakorko

(vuotuinen korko, kuukausittaisia keskiarvoja)

Lähteet: EKP:n yhteenlaskemat maittaiset tiedot ja Reuters. Huom. Sisältää myös Kreikan tiedot 1.1.2001 alkaen.

aikana, mikä vastasi rahamarkkinakorkojen hyvin vähäistä vaihtelua samana aikana (ks. kuvio 15). Heinäkuussa 2002 kolmen kuukauden rahamarkkinakorot olivat keskimäärin 5 peruspistettä alemmat kuin kesäkuussa 2002 mutta 7 peruspistettä korkeammat kuin tammikuussa 2002. Enintään vuoden määräaikaistalletusten keskikorko kehittyi samalla tavoin: heinäkuussa 2002 se oli noin 10 peruspistettä korkeampi kuin vuoden alussa ja 5 peruspistettä alempi kuin kesäkuussa. Tämä viittaa siihen, että nämä lyhyet pankkikorot ovat mukautuneet nopeasti rahamarkkinoiden kehitykseen. Yrityksille myönnettyjen lyhytaikaisten lainojen keskikorko palautui heinäkuussa 2002 samalle tasolle kuin tammikuussa 2002, kun taas yön yli -talletusten ja irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden talletusten keskimääräiset pankkikorot ovat vaihdelleet alle 5 peruspisteen verran tammikuusta 2002 lähtien. Nämä kaksi pankkien talletuskorkoa reagoivat tyypillisestikin jähmeästi markkinakorkojen kehitykseen.

Pitkät pankkikorot ovat sitä vastoin laskeneet valtion joukkolainojen tuottojen supistuttua merkittävästi toukokuusta 2002 lähtien (ks. ku-

Kuvio 16.

Pankkien pitkät korot ja vastaava markkinakorko

(vuotuinen korko, kuukausittaisia keskiarvoja)

Lähteet: EKP:n yhteenlasketut määrittäiset tiedot ja Reuters.
Huom. Sisältää myös Kreikan tiedot 1.1.2001 alkaen.

vio 16). Yli kahden vuoden määräaikaistalletusten ja kotitalouksien asuntolainojen keskiporot laskivat touko-heinäkuussa 2002 lähes 15 peruspistettä. Tämä merkitsee, että markkinakorkojen muutokset ovat välittyneet suhteellisen nopeasti näihin kahteen antolainauskorkoon, sillä valtion viiden vuoden joukkolainojen tuotot supistuivat samaan aikaan noin 40 peruspistettä. Yrityksille myönnettyjen yli vuoden pituisten lainojen keskiporot laskivat vain 7 peruspistettä touko-heinäkuussa 2002. Yksi syy siihen, että markkinakehitys välittyi suhteellisen hitaasti tähän pitkään antolainauskorkoon, saattavat olla huolet yritysten luottoriskeistä – tähän viittaa myös yritysten joukkolainojen tuottoerojen kasvu samaan aikaan (ks. kuvio 24).

Rahamarkkinakorot laskeneet viime kuukausina

Vuoden 2001 lopussa alkanut rahamarkkinakorkojen nousu pysähtyi toukokuun 2002 puolivälissä. Tämän jälkeen korot laskivat merkittävästi ja lähes yhtäjaksoisesti muutamaa lyhytaikaista

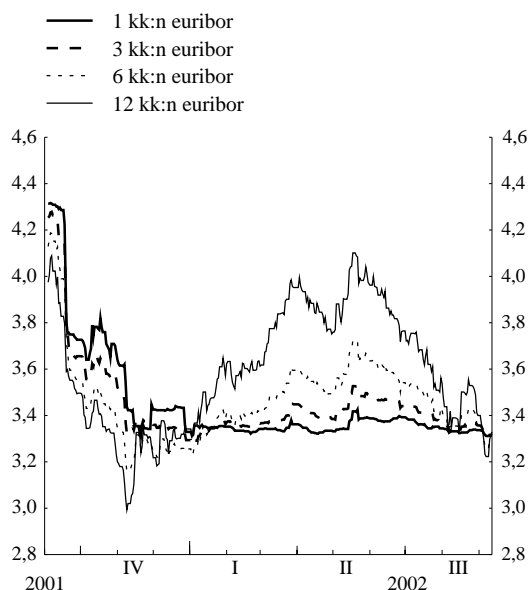
nousua lukuun ottamatta (ks. kuvio 17). Pitkät markkinakorot laskivat selvästi tuntuvammin kuin lyhyet. Tästä syystä 12 kuukauden ja yhden kuukauden euriborkorkojen erona mitattu rahamarkkinoiden tuottokäyrä, joka muuttui nousvaksi vuodenvaihteessa, käytännössä suoristui syyskuun toisella viikolla. Tämä kehitys kuvasti markkinoiden odotusten rahamarkkinakorkojen noususta vähitellen heikentyneen.

Eoniakorko eli yön yli -korko on ollut suurimman osan vuotta 2002 hieman korkeampi kuin eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden minimitarjouskorko, 3,25 % (ks. kehikko 2). Syyskuun 11. päivänä eoniakorko oli 3,29 %, joten laskua oli 5 peruspistettä heinäkuun lopusta. Myös kahden viikon rahamarkkinakorot pysyivät muutaman viime kuukauden aikana suhteellisen vakaina ja vain vähän minimitarjouskorkoa korkeampina, joskin ne ovat hieman laskeneet toukokuun puolivälistä. Sama kehitys näkyi eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden marginaali- ja keskikoroissa. Perusrahoitusoperaatioissa, joiden maksut suoritettiin toukokuun puolivälin

Kuvio 17.

Euroalueen lyhyet korot

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähde: Reuters.

Kehikko 2.

Rahapoliittiset operaatiot ja likviditeettitilanne 23.8.2002 päättyneenä pitoajanjaksona

Eurojärjestelmä toteutti tarkasteltavan pitoajanjakson aikana viisi perusrahoitusoperaatiota ja yhden pitempiaikaisen rahoitusoperaation.

Säännölliset rahapoliittiset operaatiot

(mrd. euroa, korot vuotuisina prosentteina)

Operaatio	Maksujen suorituspäivä	Operaation eräpäivä	Tarjousten määrä	Jaetun likviditeetin määrä	Tarjoukset/ jaettu likviditeetti	Vastapuolten määrä	Minimitarjouskorko	Marginaalikorko	Painotettu keski-korko
Perusrahoitusoperaatio	24.7.2002	7.8.2002	108,7	84,0	1,29	319	3,25	3,30	3,31
Perusrahoitusoperaatio	31.7.2002	14.8.2002	86,9	55,0	1,58	281	3,25	3,30	3,31
Perusrahoitusoperaatio	7.8.2002	21.8.2002	104,3	82,0	1,27	257	3,25	3,28	3,29
Perusrahoitusoperaatio	14.8.2002	28.8.2002	85,2	52,0	1,64	256	3,25	3,28	3,29
Perusrahoitusoperaatio	21.8.2002	4.9.2002	115,9	82,0	1,41	286	3,25	3,28	3,29
Pitempiaikainen rahoitusoperaatio	24.7.2002	30.10.2002	28,8	15,0	1,9	173	-	3,35	3,37

Lähde: EKP.

Kahdessa ensimmäisessä perusrahoitusoperaatiossa marginaalikorko oli 3,30 % ja viimeisissä kolmessa 3,28 %.

Pitoajanjakson ensimmäisenä kaupankäyntipäivänä 24.7. eoniakorko oli 3,32 %, josta se laski tasaisesti siten, että perjantaina 16.8. se oli 3,28 %. Ainoastaan 31.7. eoniakorko nousi tilapäisesti 3,34 prosenttiin kuukauden lopun vaikutuksen vuoksi. Pitoajanjakson jäljellä olevina viitenä kaupankäyntipäivinä eoniakorko oli 3,29 %, mikä viittaa siihen, että markkinaosapuolet pitivät likviditeettitilannetta jokseenkin neutraalina. Pitoajanjakson lopussa maksuvalmiusjärjestelmän talletusmahdollisuutta käytettiin nettomääräisesti vain 2,6 miljardin euron arvosta. Keskimääräisten sekkitilitalletusten ja varantovelvoitteen välinen ero oli 0,6 miljardia euroa.

Pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavien riippumattomien (eli muiden kuin rahapolitiikkaan liittyvien) tekijöiden likviditeettiä vähentävä nettovaikutus (oheisen taulukon kohta b) oli keskimäärin 64,4 miljardia euroa. Julkistetut ennusteet riippumattomiin tekijöihin perustuvista keskimääräisistä likviditeettitarpeista vaihtelivat 56,9 miljardista eurosta 73,1 miljardiin euroon. Ennusteiden ja todellisen likviditeetin tarpeen välinen ero oli suurimmillaan pitoajanjakson viimeisellä viikolla, jolloin se oli 0,9 miljardia euroa.

Pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavat tekijät

(mrd. euroa)

Päivittäinen keskiarvo pitoajanjaksona 24.7.–23.8.2002

	Likviditeettiä lisäävät	Likviditeettiä vähentävät	Nettovaikutus
(a) Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot	194,5	0,1	+ 194,4
Perusrahoitusoperaatiot	139,2	-	+ 139,2
Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot	55,2	-	+ 55,2
Maksuvalmiusjärjestelmä	0,1	0,1	0,0
Muut operaatiot	-	-	0,0
(b) Muut pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavat tekijät	360,0	424,4	- 64,4
Liikkeessä olevat setelit	-	322,7	- 322,7
Valtion talletukset eurojärjestelmässä	-	50,9	- 50,9
Ulkomaiset saamiset (ml. kulta), netto	360,0	-	+ 360,0
Muut tekijät, netto	-	50,8	- 50,8
(c) Luottolaitosten talletukset eurojärjestelmän sekkitileillä (a) + (b)			129,9
(d) Varantovelvoite			129,3

Lähde: EKP.

Huom. Pyöritysten vuoksi luvut eivät välttämättä täsmää.

ja syyskuun 2002 toisen viikon välisenä aikana, nämä korot laskivat jonkin verran.

Yhden kuukauden euriborkorko laski toukokuun puolivälistä syyskuun 11. päivään noin 10 peruspistettä ja kolmen kuukauden euribor 20 peruspistettä. Yhden kuukauden euriborkorko oli tuolloin 3,31 % ja kolmen kuukauden euribor 3,32 %. Tämä merkitsee sitä, että rahamarkkinoiden tuottokäyrä, joka oli toukokuun puolivälissä lyhyiden maturiteettien osalta noin 10 peruspisteen verran positiivinen, oli käytännössä suoristunut.

Eurojärjestelmän pitempiaikaisten rahoitusoperaatioiden korkojen kehitys viime kuukausina on tavanomaiseen tapaan ollut yhdenmukainen kolmen kuukauden euriborkoron kehityksen kanssa. Operaatiossa, jonka maksut suoritettiin 29.8., marginaalikorko oli 3,33 % ja keskekorko 3,34 %. Marginaalikorko oli 2 peruspistettä ja keskekorko 3 peruspistettä alempi kuin pitempiaikaisessa rahoitusoperaatiossa, jonka maksut suoritettiin 25.7., ja marginaalikorko 5 peruspistettä ja keskekorko 7 peruspistettä alempi kuin operaatiossa, jonka maksut suoritettiin 27.6.

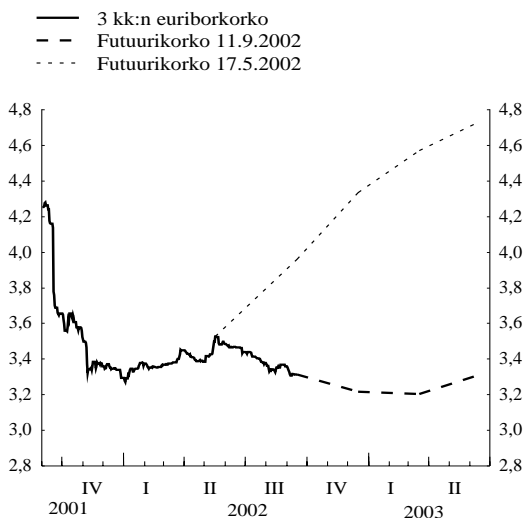
Pitkät rahamarkkinakorot ovat laskeneet viime kuukausina huomattavasti enemmän kuin lyhyet. Syyskuun 11. päivänä 6 kuukauden euribor oli 3,32 % ja 12 kuukauden euribor 3,33 %, joten 6 kuukauden euribor laski noin 40 peruspistettä ja 12 kuukauden euribor 75 peruspistettä toukokuun puolivälistä, jolloin ne ovat olleet korkeimmillaan tänä vuonna. Näin ollen 12 kuukauden ja yhden kuukauden euriborkorkojen välisenä erona mitattu rahamarkkinoiden tuottokäyrä lähes suoristui, kun ero pieneni toukokuun puolivälistä syyskuun 11. päivään 65 peruspisteestä 2 peruspisteeseen.

Vuonna 2002 ja vuoden 2003 alussa erääntyvien futuurisopimusten pohjalta johdetut 3 kuukauden euriborkorot ovat niin ikään laskeneet rajusti muutamina viime kuukausina (ks. kuvio 18). Joulukuussa 2002 erääntyvien futuurisopimusten pohjalta johdetut korot laskivat noin 110 peruspistettä ja maaliskuussa 2003 erääntyvien sopimusten pohjalta johdetut korot 135 peruspistettä toukokuun puolivälistä 11. päivään syyskuuta, jolloin molemmat olivat 3,21 %. Kesäkuussa 2003 erääntyvien futuurisopimusten pohjalta joh-

Kuvio 18.

Kolmen kuukauden korot ja futuurikorot euroalueella

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähde: Reuters.

Huom. Tänä ja kolmena seuraavana neljänneksenä erääntyvien kolmen kuukauden futuurisopimusten korkoja Liffen noteerausten mukaan.

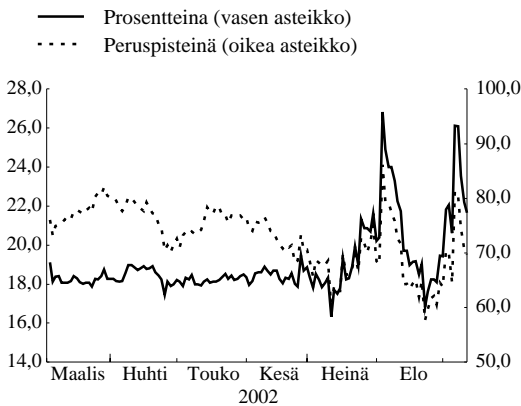
detut euriborkorot olivat tuolloin 3,32 % ja syyskuussa 2003 erääntyvien sopimusten pohjalta johdetut korot 3,47 %.

Vuonna 2002 erääntyvien futuurisopimusten pohjalta johdettujen kolmen kuukauden euriborkorkojen volatiliiteetin voidaan katsoa kuvastavan markkinaosapuolten epävarmuutta sen suhteen, miten kolmen kuukauden euriborkorko kehittyi futuurisopimusten erääntymispäivään saakka. Kun vuoden 2002 ensimmäinen puolisko oli verrattain vakaa, volatiliiteetti lisääntyi heinäkuussa merkittävästi rahoitusmarkkinoiden suuren epävarmuuden vuoksi (ks. kuvio 19). Suurimman osan elokuuta volatiliiteetti vähentyi tasaisesti aina vuoden 2002 ensimmäisen puoliskon keskimääräiselle tasolle, mutta lisääntyi jälleen kuun lopussa ja syyskuun alussa.

Kuvio 19.

Joulukuussa 2002 erääntyviin kolmen kuukauden euriborfutuureihin perustuvista optioista johdettu implisiittinen volatiliiteetti

(vuotuisina prosentteina ja peruspisteinä, päivähavaintoja)

Lähteet: Bloomberg ja EKP:n laskelmat.

Huom. Peruspisteinä ilmaistu volatiliiteetti on laskettu kertomalla prosentteina ilmaistu implisiittinen volatiliiteetti vastaavalla korolla. (Ks. myös kehikko "Implisiittisen volatiliiteetin johtaminen lyhyisiin korkofutuureihin perustuvista optioista" toukokuun 2002 Kuukausikatsauksen sivuilla 13–16.)

Valtion pitkien joukkolainojen tuotot supistuneet viime kuukausina

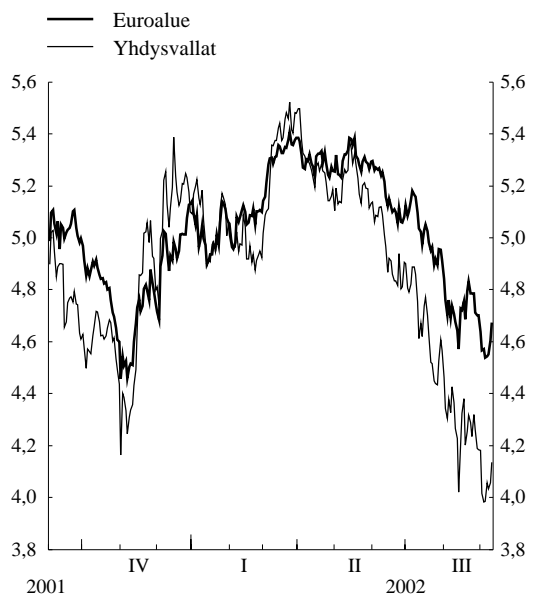
Valtion pitkien joukkolainojen tuotot supistuivat sekä euroalueella että Yhdysvalloissa pysyttyään sitä ennen verrattain vakaina maaliskuun puolivälistä toukokuun puoliväliin (ks. kuvio 20). Heinäkuun loppuun mennessä tärkein joukkolainamarkkinoihin vaikuttanut tekijä näyttää olleen sijoitusten siirtäminen osakkeista turvallisempiin pidettyihin joukkolainoihin markkinaosapuolten huolestuttua yhä enemmän tilinpäätöspäselvyyksistä. Vaikka sijoitusten siirtäminen on osaltaan vaikuttanut siihen, että tuotot ovat supistuneet edelleen elokuun alusta lähtien, aivan viime aikoina tärkein syy näyttää olleen se, että markkinaosapuolet ovat arvioineet sekä euroalueen että Yhdysvaltain talousnäkökymät aiempaa epäsuotuisammiksi. Koska 10 vuoden joukkolainojen tuotot supistuivat Yhdysvalloissa huomattavasti enemmän kuin euroalueella, näiden välinen tuottoero suureni edelleen noin 20 peruspistettä heinäkuun lopusta syyskuun 11. päivään. Ero oli tuolloin lähes –55 peruspistettä eli yksi alimmista arvoista elokuun 1996 jälkeen.

Yhdysvalloissa valtion joukkolainojen tuotot ovat viime kuukausina pienentyneet voimakkaasti kaikissa maturiteeteissa. Eniten ovat supistuneet lyhyiden ja keskipitkien joukkolainojen tuotot. Suurin syy tuottojen yleiseen pienenemiseen näyttää olleen se, että sijoituksia edelleen siirrettiin heikkeneviltä ja epävakaisilta osakemarkkinoilta turvallisempiin pidettyihin likvideimpiin valtion kiinteäkorkoisiin joukkolainoihin. Lisäksi näyttää siltä, että markkinaosapuolet ovat viime aikoina pitäneet Yhdysvaltain talouden elpymistä epävarmempana ja vaikeampana kuin aikaisemmin oletettiin. Tähän viittaa ensinnäkin se, että kahden vuoden joukkolainojen tuotot supistuivat heikoimmilleen kautta aikojen eli noin 2 prosenttiin syyskuun alussa. Toiseksi valtion indeksisidonnaisten 10 vuoden joukkolainojen reaali-tuotto pieneni noin 50 peruspistettä heinäkuun lopusta syyskuun 11. päivään, jolloin se oli 2,3 %. Vaikuttaa siltä, että markkinaosapuolten inflaatio-odotukset eivät muuttuneet, sillä 10 vuoden tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti, joka ilmaistetaan 10 vuoden joukkolainojen nimellistuottojen ja 10 vuoden indeksisidonnaisten joukkolainojen tuottojen erona, pysyi verrattain vakaana

Kuvio 20.

Valtion pitkien lainojen tuotot

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

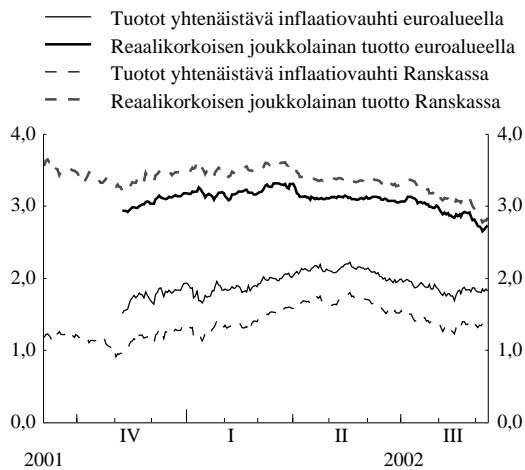
Lähde: Reuters.

Huom. Pitkillä valtion lainoilla tarkoitetaan 10 vuoden joukkovelkakirjalainoja tai maturiteetiltaan lähimpiä vastaavia lainoja.

Kuvio 21.

Euroalueen YKHIstä ja Ranskan kuluttajahintainflaatiosta laskettu tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti

(prosentteina, päivähavainnot)

Lähteet: Reuters, Ranskan valtiovarainministeriö ja ISMA.

Huom. Ranskan reaalkorkoisen joukkolainan tuotto on johdettu (ilman tupakan hintojen vaikutusta laskettuun) Ranskan kuluttajahintaindeksiin sidottujen Ranskan valtion vuonna 2009 erääntyvien joukkolainojen markkinahinnoista. Euroalueen reaalkorkoisen joukkolainan tuotto on johdettu (ilman tupakan hintojen vaikutusta laskettuun) euroalueen YKHIin sidottujen Ranskan valtion vuonna 2012 erääntyvien joukkolainojen markkinahinnoista. Nimelliskorkoisen joukkolainan tuotto on johdettu vuonna 2009 erääntyvien joukkolainojen markkinahinnoista. Tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhtiin laskentamenetelmää selostettiin helmikuun 2002 Kuukausikatsauksen kehikossa 2 sivulla 16.

eli 1,8 prosenttina heinäkuun lopusta syyskuun 11. päivään. Elokuisen kehityksen jälkeen valtion 10 vuoden joukkolainojen tuotto oli 11,9. Yhdysvalloissa noin 4,1 % eli 45 peruspistettä pienempi kuin heinäkuun lopussa. Elokuussa tämä tuotto oli pienimmillään 1960-luvun alun jälkeen.

Japanissa valtion 10 vuoden joukkolainojen tuotto jatkoi elokuun jälkimmäisellä puoliskolla supistumistaan, kun se oli alkukesällä pysynyt verrattain vakaana. Se supistui noin 25 peruspistettä heinäkuun lopusta syyskuun 11. päivään, jolloin se oli noin 1,1 %. Kuten muuallakin maailmassa, osakemarkkinoiden jatkuva heikkeneminen supisti jossain määrin tuottoja, ja tilannetta pahensivat kotimaan pankkijärjestelmään liittyneet epävarmuudet. Vaikka vuoden 2002 ensimmäisen neljänneksen BKT-lukujen tarkistaminen huomattavasti aiempaa pienemmiksi (tarkistus vuositasolle korotettuna alustavasta +5,7 prosentista -0,1 prosenttiin) johtuikin suureksi osaksi tilas-

tointitapojen muutoksesta, lisäsi tämäkin huoleksuutta Japanin talousnäkyviä kohtaan.

Myös euroalueella valtion joukkolainojen tuotot ovat supistuneet toukokuun puolivälin käännekohdan jälkeen kaikissa maturiteeteissa, joskin vähemmän kuin Yhdysvalloissa. Euroalueen joukkolainojen nimellistuottojen supistuminen laajalti näyttää suureksi osaksi johtuvan siitä, että sijoituksia siirretään edelleen osakemarkkinoilta joukkolainamarkkinoille, samoin kuin siitä, että markkinaosapuolet ovat yhä epätietoisempia talouden elpymisen voimakkuudesta. Ranskan 10 vuoden indeksisidonnaisten (ilman tupakan hintojen vaikutusta laskettuun euroalueen YKHIin sidottujen) joukkolainojen reaali tuotto supistui tästä syystä merkittävästi pysyttyään verrattain vakaana toukokuun puolivälistä heinäkuun alkuun. Tuotto pieneni 25 peruspistettä heinäkuun lopusta syyskuun 11. päivään, jolloin se oli 2,7 %.

Sijoitusten siirto osakemarkkinoilta likvideimpiin kiinteätuottoisiin valtion joukkolainoihin saattaa selittää suureksi osaksi myös 10 vuoden tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhdin – mitattuna 10 vuoden joukkolainojen nimellistuottojen ja 10 vuoden indeksisidonnaisten (ilman tupakan hintojen vaikutusta laskettuun euroalueen YKHIin sidottujen) joukkolainojen tuottojen erona – hidastumisen. Tämä hidastuminen oli havaittavissa siitä lähtien, kun valtion pitkäaikaisten joukkolainojen tuotto alkoi heiketä toukokuun puolivälissä, ja on jatkunut aina heinäkuun loppuun saakka (ks. kuvio 21). Tämän jälkeen tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti tasoittui ja hidastui alle 5 peruspistettä heinäkuun lopusta syyskuun 11. päivään, jolloin se oli 1,8 %.

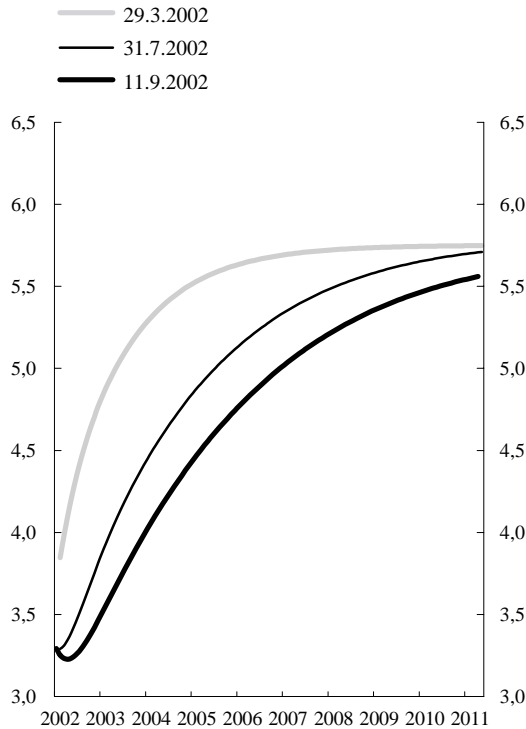
Futurisopimusten pohjalta johdettu euroalueen yön yli -korkojen tuottokäyrä siirtyi alaspäin heinäkuun lopun ja syyskuun 11. päivän välisenä aikana (ks. kuvio 22). Lyhyet ja keskipitkät korot laskivat eniten.

Saksan valtion lainafutuuereihin perustuvista optioista laskettuna implisiteettisenä volatilitteettina mitattu markkinaosapuolten epävarmuus valtion pitkien joukkolainojen tuottojen kehityksen suhteen euroalueella lisääntyi merkittävästi heinäkuun jälkimmäisellä puoliskolla ja elokuussa. Tätä ennen se oli pysynyt suurin piirtein ennal-

Kuvio 22.

Korkojen aikarakenteesta johdetut euroalueen yön yli -korkojen odotukset

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähde: EKP:n arvio.

Huom. Korkojen aikarakenteesta johdettu termiinkorkokäyrä kuvaa markkinoiden odotuksia lyhyiden korkojen tulevasta kehityksestä. Käyrien laskentamenetelmää selostettiin tammikuun 1999 Kuukausikatsauksen sivulla 26. Estimoinnissa käytetyt tiedot on johdettu koronvaihtosopimuksista.

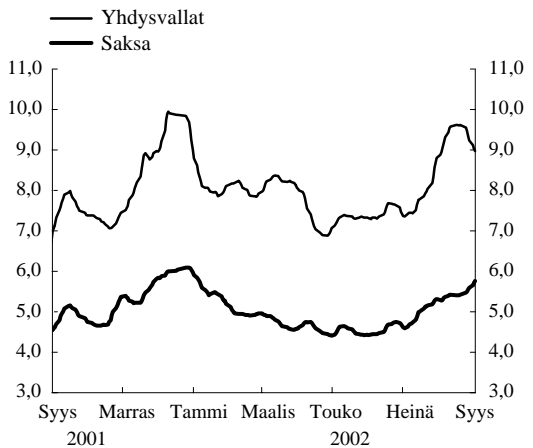
laan toukokuun puolivälistä heinäkuun puoliväliin (ks. kuvio 23). Euroalueen joukkolainamarkkinoiden implisiittinen volatilitteetti lisääntyi noin 0,7 prosenttiyksikköä heinäkuun lopusta syyskuun 11. päivään, jolloin se oli 5,8 %. Tämä johtui siitä, että markkinat olivat yhä epävarmempia euroalueen talousnäkymistä.

Yritysten ja valtion joukkolainojen tuottoero suureni euroalueella merkittävästi toukokuun puolivälistä elokuun alkuun. Kehitys oli samansuuntainen kuin Yhdysvalloissa (ks. kuvio 24). Tämä heijastaa markkinaosapuolten huolta yrityksille myönnettyjen lainojen luottoriskien suuruudesta, mikä saattaa osittain liittyä muutamisissa suurissa amerikkalaisissa yrityksissä hiljattain paljastuneisiin tilinpäätösepäselvyyksiin. BBB-luokituksen saaneiden yritysten joukkolainojen tuottoerot kuitenkin supistuivat heinäkuun lopusta

Kuvio 23.

Saksan ja Yhdysvaltojen 10 vuoden valtionlainoihin perustuvista futuuri-sopimuksista laskettu volatilitteetti

(vuotuisina prosentteina; päivähavaintojen 10 päivän liukuva keskiarvo)

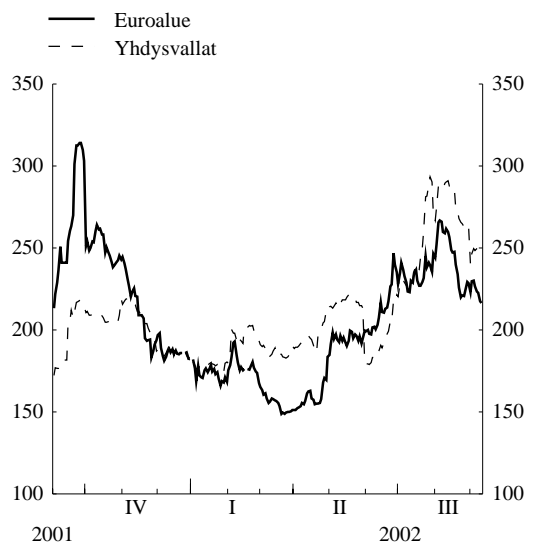
Lähde: Bloomberg.

Huom. Sarjat kuvaavat Bloombergin määritelmän mukaisesti lähimmän geneerisen futuuri-sopimuksen implisiittistä volatilitteettiä vähintään 20 päivää ennen erääntymistä. Näin ollen implisiittisen volatilitteen laskemiseksi käytetty erääntymistä lähinnä oleva sopimus vaihdetaan 20 päivää ennen erääntymistä toiseen, erääntymistä seuraavaksi lähinnä olevaan sopimukseen.

Kuvio 24.

Yritysten joukkolainojen tuottoerot euroalueella ja Yhdysvalloissa

(peruspisteinä, päivähavaintoja, BBB-luokitus)

Lähteet: Bloomberg ja EKP:n laskelmat.

Huom. Tuottoerot on laskettu yritysten 7–10 vuoden joukkolainojen tuottojen ja valtion 7–10 vuoden joukkolainojen tuottojen välisenä erona.

syyskuun 11. päivään euroalueella 30 peruspistettä ja Yhdysvalloissa 20 peruspistettä, mikä mahdollisesti merkitsee sitä, että yritysten kirjanpidon luotettavuutta koskeva epävarmuus on vähentynyt Yhdysvaltain arvopaperikomission (US Securities and Exchange Commission) toimenpiteiden myötä (ks. oheinen kehikko 4).

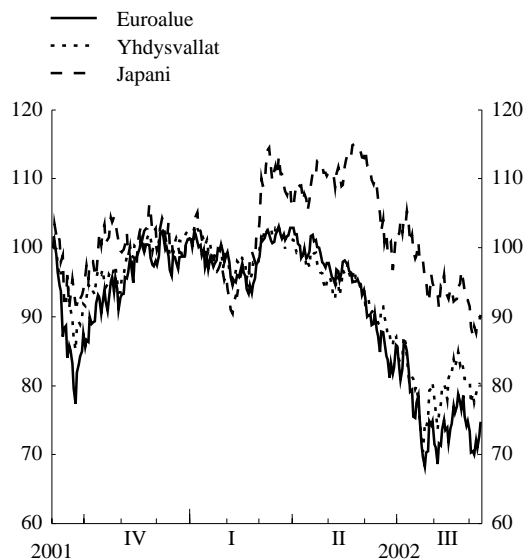
Osakkeiden hinnat tasaantuivat elokuussa

Osakkeiden hinnat nousivat tilapäisesti euroalueella ja Yhdysvalloissa elokuun alkupuoliskolla; ne olivat laskeneet huomattavasti maailmanmarkkinoilla viime kuukausina. Myöhemmin elokuussa hiipuva optimismi maailmantalouden kasvunäkymistä sekä huolestuneisuus yritysten tulostietojen kehityksestä näyttivät kuitenkin laskevan osakkeiden hintoja kaikilla maailman keskeisillä osakemarkkinoilla. Kaiken kaikkiaan heinäkuun lopun ja syyskuun 11. päivän välisenä aikana Standard & Poor's 500 -indeksillä mitattujen yhdysvaltalaisien osakkeiden hinnat laskivat noin 1 %, Dow Jones Euro Stoxx -indeksillä mitattujen euroalueen osakkeiden hinnat pysyivät ennallaan ja Nikkei 225 -indeksillä mitattujen japanilaisten osakkeiden hinnat laskivat lähes 5 % (ks. kuvio 25). Koska osakkeiden hinnat ovat laskeneet jatkuvasti viime kuukausina, markkinoilla ollaan yhä huolestuneempia siitä, että osakkeiden hintojen lasku vaikuttaa taloudelliseen toimeliaisuuteen (ks. kehikko 3).

Kuvio 25.

Osakeindeksit

(1.9.2001 = 100, päivähavaintoja)

Lähde: Reuters.

Huom. Dow Jones Euro Stoxx (laaja) euroalueen osalta. Standard & Poor's 500 Yhdysvaltojen ja Nikkei 225 Japanin osalta.

Yhdysvalloissa toukokuun puolivälissä alkanut laajojen osakeindeksien lasku pysähtyi elokuussa, mutta osakkeiden hinnat vaihtelivat kuitenkin voimakkaasti. Osakkeiden hintojen viimeaikainen kehitys on liittynyt läheisesti markkinaosapuolten epävarmuuteen yritysten tulostietojen ja kirjanpitoikäntöjen luotettavuudesta. Tämä

Kehikko 3.

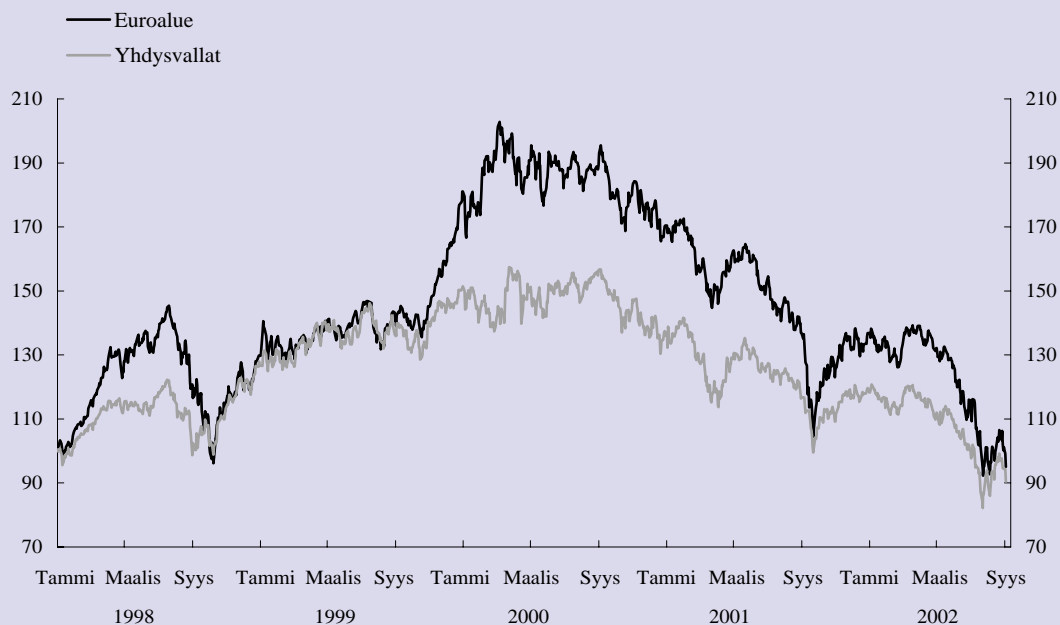
Osakkeiden hintojen muutosten vaikutukset euroalueen taloudelliseen toimeliaisuuteen

Osakkeiden hinnat ovat laskeneet viime kuukausina sekä euroalueella että muissa keskeisissä talouksissa. Euroalueen laaja osakeindeksi Dow Jones Euro Stoxx laski maaliskuun 2002 lopun ja 11.9.2002 välisenä aikana 27 %, ja Yhdysvaltain vastaava indeksi Standard & Poor's 500 laski samana aikana 20 % (ks. oheinen kuvio). Pitemmän aikavälin tarkastelu osoittaa, että 11.9.2002 osakkeiden hintataso oli euroalueella 50 % ja Yhdysvalloissa 40 % alempi kuin maaliskuussa 2000, jolloin osakkeiden hinnat olivat kaikkien aikojen huipulukemissaan. Osakkeiden hintojen viimeaikaiset merkittävät laskut ovat olleet yhtä suuria kuin vuosien 1998 ja 1999 poikkeuksellisen suuret nousut, joten 11.9.2002 osakkeiden hinnat euroalueella ja Yhdysvalloissa olivat lähellä vuoden 1997 lopun arvojaan. Tässä kehikossa tarkastellaan, millainen vaikutus osakkeiden hintojen muutoksilla voi olla euroalueen taloudelliseen toimeliaisuuteen. Osakkeiden hintojen muutosten vaikutuksia julkisen talouden rahoitusasemaan käsitellään kehikossa 7.

Osakkeiden hinnat voivat vaikuttaa suoraan talouskehitykseen neljän pääkanavan kautta: yksityiseen kuluutukseen kohdistuvat varallisuusvaikutukset, yritysten investointeihin kohdistuvat pääomakustannusvaiku-

Osakekurssien pitkän aikavälin kehitys euroalueella ja Yhdysvalloissa

(1.1.1998 = 100, päivähavaintoja)

Lähde: Reuters.

Huom. Dow Jones Euro Stoxx (laaja) euroalueen osalta. Standard & Poor's 500 Yhdysvaltojen osalta.

tukset ja sekä kulutukseen että investointeihin kohdistuvat tasevaikutukset ja luottamusvaikutukset. Näihin välittymiskanaviin liittyviä teoreettisia ja käsitteellisiä kysymyksiä sekä kanavien merkitystä rahapolitiikan kannalta tarkasteltiin Kuukausikatsauksen helmikuun 2002 artikkelissa ”Osakemarkkinat ja rahapolitiikka”. Seuraavassa tarkastellaan lähemmin vain kahta ensimmäistä välittymiskanavaa, sillä tase- ja luottamusvaikutuksista euroalueella ei ole saatavissa selkeää aineistoa. Empiirisesti on hyvin vaikea erottaa toisistaan kunkin yksittäisen kanavan välittämät vaikutukset kulutukseen ja investointeihin, etenkin jos tarkastelu perustuu aggregoituihin tietoihin. Niinpä esimerkiksi osakkeiden hintojen ja kokonaiskulutuksen tai investointien välillä todettu korrelaatio kuvastaa todennäköisesti usean eri välittymiskanavan yhteisvaikutusta.

Varallisuusvaikutus liittyy siihen tosiseikkaan, että kuluttajat saattavat kuluttaa aiempaa suuremman osan nykytuloistaan, jos he kokevat rahoitusvarallisuutensa ja muun varallisuutensa kasvaneen ja olettavat kasvun olevan pysyvää. Koska osakesijoitukset kuuluvat kotitalouksien rahoitusvarallisuuteen, pitkään kestävä osakkeiden markkina-arvon nousu voi saada kotitaloudet tuntemaan itsensä pysyvästi aiempaa varakkaammiksi ja lisäämään kulutustavaroiden kysyntäänsä. Se, miten paljon osakkeiden hintojen muutokset kulloinkin vaikuttavat kulutukseen, riippuu kolmesta tekijästä: kotitalouksien suorien ja epäsuorien osakesijoitusten koosta suhteessa niiden käytettävissä oleviin tuloihin, kotitalouksien rajakulutusalttiudesta osakevarallisuuden suhteen ja siitä, missä määrin kotitaloudet pitävät osakkeiden hintojen muutoksia pysyvinä.

Euroalueen kotitaloudet ovat lisänneet suoria ja epäsuoria osakesijoituksiaan huomattavasti viime vuosina. Tämä on puolestaan kasvattanut potentiaalia aiempaa suuremmille varallisuusvaikutuksille euroalueella. Rahoitustilinpidon tietojen mukaan euroalueen kotitalouksien hallussa olevien noteerattujen osakkeiden ja sijoitusrahasto-osuuksien prosenttiosuus kotitalouksien käytettävissä olevista tuloista kasvoi vuonna 1997 olleesta 45 prosentista 66 prosenttiin vuonna 2000. Yhdysvalloissa vastaava prosenttiosuus kasvoi vuonna 1997 olleesta 116 prosentista 122 prosenttiin vuonna 2000. Euroalueen kotitalouksien suorien ja epäsuorien osakeomistusten osuus niiden koko rahoitusvarallisuudesta kasvoi vuonna 1997 olleesta 15 prosentista 20 prosenttiin vuonna 2000. Yhdysvalloissa tämä osuus taas pysyi samana ajanjaksona joksikin muuttumattomana noin 30 prosentissa. Euroalueen kotitalouksien aiempaa suuremmat osakesijoitukset johtuvat sekä osakkeiden hintojen merkittävistä nousuista että siitä, että kotitaloudet ovat sijoittaneet osakkeisiin aiempaa enemmän. Esimerkiksi pelkästään kaupantekohinnoin laskettuna (eli kun arvostusvaikutuksia ei oteta huo-

mioon) sijoitukset osakkeisiin ja sijoitusrahasto-osuuksiin kasvoivat 48 % vuosina 1996–2001. Vastaavana aikana kotitalouksien koko rahoitusvarallisuus kasvoi kuitenkin vain 34 % (niin ikään kaupantekohinnoin laskettuna). Euroalueen kotitalouksien aiempaa suuremmat osakesijoitukset merkitsevät siis sitä, että tietynsuuruinen osakkeiden hintojen lasku aiheuttaa nyt suuremmat kotitalouksien osakeomistusten (ja siten niiden koko rahoitusvarallisuuden) pääomatappiot kuin vielä jokin vuosi sitten sekä absoluuttisesti että suhteessa kotitalouksien käytettävissä oleviin tuloihin.

Arvioitaessa osakkeiden hintojen muutoksen vaikutusta kulutukseen on myös estimoitava, mikä on kotitalouksien rajakulutusalttius osakevarallisuuden suhteen. Rajakulutusalttius on yleensä estimoitu siten, että kokonaiskulutuksen muutoksia verrataan kotitalouksien osakevarallisuuden muutoksiin ja muihin selittävien muuttujien kuten käytettävissä olevien tulojen muutoksiin. Tilastotietojen puutteellisuuden vuoksi ei toistaiseksi ole saatavissa luotettavaa arviota koko euroalueen rajakulutusalttiudesta osakevarallisuuden suhteen. Yksittäisiä euroalueen maita koskevien tutkimusten perusteella voidaan kuitenkin muodostaa jonkinlaisia likiarvoja. Esimerkiksi Kansainvälisen valuuttarahaston asiantuntijoiden hiljattain tekemässä tutkimuksessa estimoitiin eräistä euroalueen maista (Belgia, Saksa, Espanja, Ranska, Italia ja Suomi) muodostetun ryhmän rajakulutusalttius osakevarallisuuden suhteen, ja tulokseksi saatiin noin 0,01.¹ Tämä tarkoittaa sitä, että jos kuluttajat näissä maissa kokevat, että heidän osakevarallisuutensa kasvaa pysyvästi yhden euron verran, he kuluttavat yhden sentin enemmän. Muut tutkimukset viittaavat Ranskan ja Italian jonkin verran suurempaan eli aina 0,03 suuruiseen rajakulutusalttiuteen osake- ja/tai rahoitusvarallisuuden suhteen.² Yhdysvalloissa vastaavan rajakulutusalttiuden on yleensä estimoitu olevan suurempi kuin euroalueen maissa eli useimmiten 0,03–0,07.³

Yksi syy siihen, miksi rajakulutusalttius osakevarallisuuden suhteen saattaa euroalueella olla pienempi kuin Yhdysvalloissa on, että euroalueen kotitalouksien suorat osakesijoitukset eivät edelleenkään ole jakaantuneet kaikkien kotitalouksien kesken yhtä laajasti kuin Yhdysvalloissa. Tästä huolimatta osakesijoitusten suosio on viime vuosina kasvanut euroalueen kotitalouksien keskuudessa kaikissa tuloiluokissa. Esimerkiksi kotitalouksille tehtyjen kyselyjen perusteella 6 prosentilla saksalaisista ja 12 prosentilla ranskalaisista kotitalouksista oli suoria osakeomistuksia vuonna 1997, mutta vuonna 2000 näitä omistuksia oli jo 10 prosentilla saksalaisista kotitalouksista ja 13 prosentilla ranskalaisista. Italiassa 5 prosentilla kotitalouksista oli osakeomistuksia vuonna 1995, ja vuonna 2000 tämä osuus oli kasvanut 10 prosenttiin. Yhdysvalloissa taas 15 prosentilla kotitalouksista oli suoria osakeomistuksia vuonna 1995, ja vuonna 1998 vastaava osuus oli jo 19 %.⁴

Näiden tietojen perusteella voidaan laskea karkea arvio euroalueen kulutukseen kohdistuvasta varallisuusvaihtelusta. Jos oletetaan, että euroalueen rajakulutusalttius osakevarallisuuden suhteen on 0,01, pysyvästä 10 prosentin suuruudesta osakkeiden hintojen laskusta seuraisi hyvin vähäinen eli noin 0,06 prosentin suuruinen pitkäaikainen kulutuksen väheneminen. Vaikka euroalueen rajakulutusalttiuden oletetaan olevan tätä suurempi eli 0,01–0,03, pitkäaikainen kulutuksen väheneminen olisi silti melko vaatimaton eli 0,06–0,19 %.

Osakkeiden hintojen muutoksilla voi olla suora vaikutus taloudelliseen toimeliaisuuteen myös siten, että ne muuttavat yritysten investointeihinsa tarvitseman pääoman hankintakustannuksia. Yritys voi esimerkiksi pitää sen oman pääoman hankintakustannusta suurena silloin, kun sen osakkeen hinta laskee suhteellisen alhaiseksi osakekohtaiseen tulokseen nähden. Tästä seuraisi, että yritykset saattaisivat vähentää investointeja aiemmin kannattavina pitämiinsä hankkeisiin, jolloin osakkeiden hintojen laskulla olisi suora vaikutus talouskasvuun. BKT:hen suhteutettujen euroalueen osakeantien ja niin ikään BKT:hen suhteutettujen yritysten kiinte-

1 Ks. IMF: "World Economic Outlook", huhtikuu 2002, s. 79 ja seuraavat sivut.

2 Bertaut, C.C., "Equity prices, household wealth, and consumption growth in foreign industrial countries: Wealth effects in the 1990s", Board of Governors of the Federal Reserve System, International Finance Discussion Papers No. 724, huhtikuu 2002; Boone, L., Girouard, N. ja Wanner, I., "Financial market liberalisation, wealth and consumption", OECD Economics Department Working Paper No. 308, syyskuu 2001.

3 Boone, L., Giorno, C. ja Richardson, P., "Stock market fluctuations and consumption behaviour: Some recent evidence", OECD Economics Department Working Paper No. 208, joulukuu 1998; Bertaut, C.C., mt.

4 Ks. Deutsches Aktieninstitut: DAI-Factbook, helmikuu 2002; Banca d'Italia: "Italian household budgets in 2000", Supplement to the Statistical Bulletin, New Series, Year XII, No. 6, tammikuu 2002; "Recent changes in U.S. family finances: Results from the 1998 Survey of Consumer Finances", Federal Reserve Bulletin, tammikuu 2000; "Equity wealth and consumption – the experience of Germany, France and Italy in an international context", Bank of England Quarterly Bulletin, Spring 2002, s. 81.

Yritysten osakkeiden nettoemissiot ja kiinteän pääoman bruttomuodostus euroalueella

(% BKT:stä, ellei toisin mainita)

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Osakkeiden hintojen vuosimuutos (% , ajanjakson lopun tietoja)	8,8	21,2	37,0	29,8	39,5	-5,9	-19,7
Osake-emissiot (transaktiot), prosentteina vuotuisesta rahoituksen hankinnasta	65,4	42,9	40,0	41,8	31,9	40,5	36,2
Osakkeiden vuotuiset nettoemissiot	1,7	2,1	2,0	3,3	3,6	6,4	3,8
Kiinteän pääoman bruttomuodostus	10,2	10,2	10,4	10,7	11,0	11,5	11,4

Lähteet: Reuters ja EKP.

ään pääomaan tekemien investointien välillä on kuitenkin havaittu empiirisesti vain suhteellisen heikko yhteys (ks. oheinen taulukko). Tähän saattaa olla seuraavanlaisia syitä. Ensiksikin yritykset voivat tuollaisessa tilanteessa siirtyä käyttämään muita, halvempia ulkoisen rahoituksen muotoja (esimerkiksi pankkilainat, joukkolainojen liikkeeseenlasku) niin, että niiden investoinnit eivät vähene. Lisäksi yritykset voivat laskea liikkeeseen tai ostaa omia osakkeita sopeuttaakseen pääomarakennettaan, etenkin silloin, kun ne katsovat pääomakustannuksensa tilapäisesti joko suuriksi tai vähäisiksi verrattuna muiden rahoituslähteiden kustannuksiin. Yritykset saattavat lisäksi tehdä osakeanteja rahoittaakseen fuusioita tai yritysostoja, joilla ei ole suoraa yhteyttä niiden suunnitelmiin investoida kiinteään pääomaan.

On kuitenkin korostettava, että kulutuksen ja investointien reagoiminen osakkeiden hintojen muutokseen riippuu myös siitä, mistä jokin yksittäinen hinnanmuutos on johtunut. Jos markkinaosapuolet mieltävät osakkeiden hintojen muutoksen pysyväksi – esimerkiksi siksi, että ne odottavat yritysten tuloskehityksen olevan pysyvästi aiempaa heikompi – on todennäköistä, että kuluttajat ja yritykset reagoivat voimakkaammin. Jos osakkeiden hintojen lasku johtuukin siitä, että markkinaosapuolet vaativat tilapäisesti aiempaa suurempaa osakkeiden riskipreemiota – esimerkiksi aikoina, jolloin rahoitusmarkkinoilla on poikkeuksellisen paljon epävarmuutta – kuluttajat ja yritykset eivät välttämättä muuta nykyisiä kulutus- ja investointisuunnitelmiaan lainkaan. Koska osakkeiden hinnat ovat erittäin herkästi vaihtelevia, kotitalouksien ja yritysten voi kuitenkin olla erittäin vaikea arvioida, onko jokin hinnanmuutos pysyvä vai tilapäinen. Tämä taas johtaa todennäköisesti siihen, että talouden toimijat reagoivat melko varovaisesti osakkeiden hintojen lyhyen aikavälin kehitykseen.

Euroalueelta saatavissa oleva melko vähäinen empiirinen aineisto viittaa kaiken kaikkiaan siihen, että osakkeiden hintojen kehityksellä voidaan olettaa olevan melko vähäinen, mutta kuitenkin havaittava suora vaikutus taloudelliseen toimeliaisuuteen edellä mainittuja välittymiskanavia pitkin. Osakkeiden hintojen kehityksen suorat vaikutukset euroalueella vaikuttavat lieviltä, etenkin kun niitä vertaa vastaaviin vaikutuksiin Yhdysvalloissa, missä osakemarkkinoilla on merkittävä asema koko taloudessa siksi, että niitä käyttää suurempi osa kotitalouksista ja yrityksistä kuin euroalueella. Tämä pitää paikkansa siitakin huolimatta, että osakemarkkinoiden merkitys euroalueen taloudessa on kasvanut jonkin verran viime vuosina. Samanaikaisesti on myös niin, että maailmanlaajuisella osakkeiden hintojen laskusuuntauksella voi olla merkittäviä epäsuoria vaikutuksia euroalueen talouteen. Erityisesti osakkeiden hintojen laskun negatiiviset vaikutukset Yhdysvalloissa voivat johtaa Yhdysvaltain talouskasvun heikkenemiseen, mikä puolestaan heikentää myös euroalueen talouskasvua kansainvälisen kaupan välityksellä.

Arvioitaessa osakkeiden hintojen viimeaikaisten muutosten vaikutusta euroalueen taloudelliseen toimeliaisuuteen keskeisin ongelma on se, että on miltei mahdotonta tietää, missä määrin talouden toimijat pitävät muutoksia pysyvinä. Viime vuosina osakemarkkinat ovat olleet hyvin volatiilit, eikä ole selvää, missä määrin vuoteen 2000 asti tapahtuneita osakkeiden hintojen nousuja pidettiin tuolloin pysyvinä osakkeiden arvon nousuina ja missä määrin tätä seurannutta osakkeiden hintojen laskua pidetään nyt pysyvänä osakkeiden arvon laskuna. Näin ollen osakkeiden hintojen viimeaikaisen laskun vaikutusta euroalueen talouteen on erittäin vaikea kvantifioida luotettavasti. Tästä huolimatta voi olla tarkoituksenmukaista olettaa, että viimeaikaiset osakkeiden hintojen muutokset vaikuttavat ainakin jossakin määrin haitallisesti euroalueen talouskasvuun, etenkin kun otetaan huomioon, että viime aikoina osakemarkkinoiden korjausliikkeitä on ollut samanaikaisesti kaikissa keskeisissä talouksissa.

epävarmuus näytti vähenevän hieman elokuun 14. päivän 2002 jälkeen, kun yritysten toimitus- ja rahoitusjohtajat olivat antaneet tuohon mennessä kirjallisen valan yritystensä tilinpäätöstietojen perusteellisuudesta ja oikeellisuudesta Yhdysvaltain arvopaperimarkkinaviranomaiselle (Securities and Exchange Commission) (ks. kehikko 4). Myöhemmin elokuussa osakkeiden hinnat kuitenkin laskivat, kun julkistettujen taloustietojen mukaan Yhdysvaltojen lyhyen aikavälin kasvunäkymät olivat heikentyneet. Näin ollen Standard & Poor's 500 -indeksistä johdettu implisiittinen volatiliiteetti oli syyskuun 11. päivänä 9 prosenttiyksikköä kahden aiemman vuoden keskiarvoaan suurempi, mikä viittaa epävarmuuteen osakkeiden tulevasta hintakehityksestä (ks. kuvio 26).

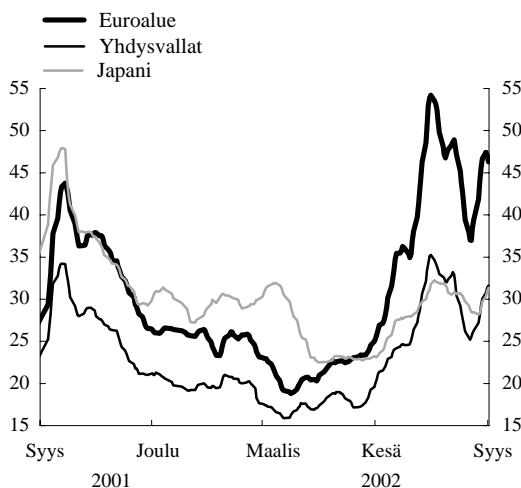
Japanissa osakkeiden hinnat alkoivat laskea toukokuun lopussa ja ovat laskeneet siitä lähtien. Elokuussa osakkeiden hinnat heilahtelivat rajusti, koska Japanin talouden elpymisestä ja Yhdysvaltojen talouden kasvunäkymistä (ne vaikuttivat vientiyritysten osakkeiden hintoihin) saatiin ristiriitaisia merkkejä. Huolestuneisuus pankkijärjestelmän tilasta sekä julkistetut negatiiviset taloustiedot heikensivät markkinaosapuolten odotuksia Japanin talouden elpymisestä kuun loppupuolella. Näin ollen osakkeiden implisiittinen volatiliiteetti oli hieman kahden aiemman vuoden keskiarvoaan suurempi (ks. kuvio 26).

Euroalueella osakkeiden hintakehitys on ollut viime kuukausina hyvin samankaltaista kuin Yhdysvalloissa. Kehityksessä näkyy jatkuva huoli euroalueen yritysten hallintojärjestelmistä ja markkinaosapuolten käsitys, että talouden elpymisen on hauraalla pohjalla. Tätä käsitystä tukivat tarkastelujakson aikana julkistetut kokonaistaloudelliset tiedot, joiden mukaan euroalueen kasvunäkymät näyttäisivät olevan aiemmin ennakoitua heikompia. Epävarmuus talouden kasvunäkymistä heijastui Dow Jones Euro Stoxx 50 -indeksiin perustuvista optioista johdetussa implisiittisessä volatiliiteetissä, sillä se kasvoi ja oli syyskuun 11. päivänä 2002 noin 19 prosenttiyksikköä kahden aiemman vuoden keskiarvoaan suurempi (ks. kuvio 26).

Kuvio 26.

Osakekurssien implisiittinen volatiliiteetti

(vuotuisina prosenteina; päivähavaintojen 10 päivän liukuva keskiarvo)

Lähde: Bloomberg.

Huom. Sarjat kuvaavat osakeindekseihin perustuvien optioiden hinnoista johdettua odotettua osakkeiden hinnannuutosten keskijajontaa enintään kolmen kuukauden aikana. Osakeindeksit, joiden implisiittistä volatiliiteettiä kuvataan, ovat Dow Jones Euro Stoxx 50 euroalueen osalta, Standard & Poor's 500 Yhdysvaltojen osalta ja Nikkei 225 Japanin osalta.

Dow Jones Euro Stoxx -indeksin lasku koski suhteellisen tasaisesti lähes kaikkia talouden sektoreita (ks. taulukko 4). Heinäkuun lopun ja syyskuun 11. päivän 2002 välisenä aikana tietotekniikkayritysten osakkeiden hinnat laskivat 17 % ja rahoitusalan yrityksen osakkeiden hinnat 16 %. Tietotekniikkayritysten osakkeiden hintojen laskuun näyttivät vaikuttavan yritysten odotettua heikommat tulostiedot sekä korjatut odotukset myynnin kehittymisestä. Odotuksiin vaikuttivat erityisesti tiedot euroalueen kuluttajien luottamuksen heikkenemisestä. Rahoitusalan yritysten osakkeiden hintojen lasku näytti johtuvan huolestuneisuudesta vakuutusalan yritysten kannattavuudesta. Huoleen kannattavuudesta vaikuttivat myös tuoreet arvioinnit Keski-Euroopan tulvien tuhojen suuruudesta.

Taulukko 4.

Hintojen toimialoittaiset muutokset ja vaihtelut Dow Jones Euro Stoxxin toimialakohtaisissa indekseissä

(hintojen muutokset prosentteina ajanjakson lopun hinnoista, hintojen vaihtelut vuotuisina prosentteina)

	Raaka- aineet	Kulutus- tavarat (sykliset)	Kulutus- tavarat (ei- sykliset)	Energia	Rahoitus	Terveys- hoito	Teollisuus	Tekniikka	Tele- viestintä	Perus- palvelut	Euro Stoxx
Hintojen muutokset											
<i>(kauden lopun tietoja)</i>											
II/2001	2,2	1,0	6,2	5,9	1,5	11,7	-3,5	-5,0	-11,5	6,7	0,9
III/2001	-19,2	-29,0	-13,3	-14,2	-22,7	-12,0	-23,5	-37,9	-26,5	-7,4	-22,4
IV/2001	15,4	26,8	6,0	5,5	9,7	1,9	17,5	58,0	21,7	-1,4	15,4
I/2002	8,5	2,1	1,6	10,4	4,1	-10,1	7,8	-3,2	-10,0	-0,4	1,6
II/2002	-6,4	-17,1	-7,6	-8,5	-13,8	-14,4	-11,4	-36,3	-33,9	-7,8	-16,5
Heinäkuu 2002	-14,4	-12,9	-12,7	-11,8	-17,6	-9,1	-13,4	-16,4	8,0	16,1	-13,3
Elokuu 2002	-0,4	-3,1	2,9	-0,7	2,9	-4,6	-1,3	-1,0	2,2	5,5	0,6
Kesäkuun 2002 loppu – 11.9.2002	-17,1	-15,3	-8,6	-10,6	-16,3	-11,6	-14,9	-16,8	7,6	-12,2	-13,0
Hintojen vaihtelut											
<i>(kauden keskiarvoja)</i>											
II/2001	17,3	22,2	12,5	18,8	15,6	18,3	19,3	56,6	29,5	12,2	18,3
III/2001	31,3	34,3	22,0	33,3	35,5	29,1	25,5	53,6	40,0	24,6	29,7
IV/2001	21,2	32,6	17,3	34,8	26,8	20,9	23,4	54,8	37,6	17,0	26,3
I/2002	13,0	20,7	10,3	18,3	18,8	20,2	14,1	38,7	26,7	12,8	17,6
II/2002	16,4	24,9	14,5	23,6	22,2	27,5	14,5	44,3	36,3	17,2	20,9
Heinäkuu 2002	39,7	52,8	40,1	51,7	55,6	57,9	29,5	61,9	58,9	37,5	48,7
Elokuu 2002	41,2	45,3	29,6	43,0	47,1	39,0	27,4	60,7	39,3	39,4	41,2
Kesäkuun 2002 loppu – 11.9.2002	39,1	47,5	33,0	47,7	50,3	50,0	27,8	59,2	49,0	38,1	43,7

Lähteet: Stoxx ja EKP:n laskelmat.

Huom. Hintojen vaihtelut on laskettu jakson päivittäisten indeksimuutosten vuositasolle korotettuna keskihajontana. Toimialakohtaiset indeksit on esitetty tämän Kuukausikatsauksen tilasto-osassa.

Kehikko 4.

Tilinpäätöstietojen luotettavuuteen liittyvien tekijöiden vaikutus osakemarkkinoiden viimeaikaiseen kehitykseen

Amerikkalaisen energia-yhtiön Enronin joutuminen konkurssiin joulukuussa 2001 toi ensimmäiseksi esiin tilinpäätösepäselvyydet, joita sittemmin ilmeni useissa yrityksissä etenkin Yhdysvalloissa. Ongelma huipentui 26.6.2002, kun paljastui, että televiestintäyhtiö WorldCom oli huomattavasti liioitellut voittojaan. Näiden tapausten myötä ryhdyttiin kiinnittämään aiempaa enemmän huomiota erilaisiin tulostilanteihin ja etenkin merkittäviin eroihin, joita on operatiivisen tuloksen (eli yrityksen käynnissä olevan toiminnan tuloksen) ja Yhdysvaltain arvopaperikomissiolle (US Securities and Exchange Commission, SEC) ilmoitetun toteutuneen tuloksen välillä.¹ Tulostiedoissa havaitut epäselvyydet heikensivät sijoittajien luottamusta ja vaikuttivat merkittävästi osakekurssien laskuun ja volatiliiteetin lisääntymiseen. Vaikka euroalue on tähän mennessä pitkälti säästynyt vakavilta rikkomuksilta, on euroalueenkin osakekurssiin vaikuttanut huoli siitä, että ongelma ei rajoittuisi pelkästään Yhdysvaltoihin.

Palauttaakseen sijoittajien luottamuksen Yhdysvaltain arvopaperikomissio päätti 27.6.2002, että lähes 950 yhdysvaltalaisen yrityksen toimitus- ja rahoitusjohtajat veloitetaan vahvistamaan valalla tilinpäätöstietojensa kattavuus ja oikeellisuus.² Arvopaperikomission määräys koski yrityksiä, joiden ilmoitetut vuotuiset tulot ylittivät 1,2 miljardia dollaria. Näiden yritysten vastuuhenkilöt veloitettiin toimittamaan kirjallinen vahvistus tilinpäätöstensä oikeellisuudesta. Vahvistus oli toimitettava sen lähimmän työpäivän päättyessä, jona yrityksen oli annettava arvopaperikomissiolle vuosikertomus (lomake 10-K) tai neljännesvuosikatsaus (lomake 10-Q), toisin sanoen 14.8.2002 tai sen jälkeen. Jos yritykset eivät voineet vahvistaa tilinpäätöstensä oikeellisuutta esimerkiksi johtajien suuren vaihtuvuuden vuoksi, vaadittiin kirjallinen valahtoinen selvitys olosuhteista, joissa tulostietojen oikeellisuuden vahvistaminen saattaisi olla virheellinen. Tämä arvopaperikomission määräys nojautui Yhdysvaltojen vuonna 1934 annetun arvopaperilain (Securities and Exchange

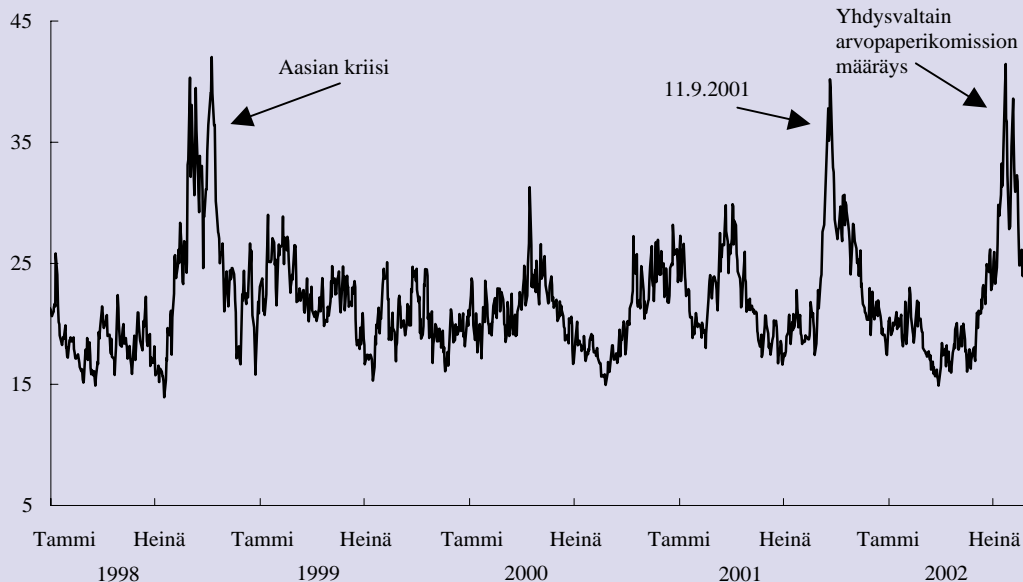
¹ Ks. toukokuun 2002 Kuukausikatsauksen s. 19, kehikko 3 (Yhdysvaltain osakemarkkinat ja yritysten tulosten mittarit).

² Ks. Securities and Exchange Commission, 2002: File No. 4-460: Order Requiring the Filing of Sworn Statements Pursuant to Section 21(a) (1) of the Securities and Exchange Act of 1934, 27.6. 2002.

Act of 1934) pykälään 21 a, jonka perusteella arvopaperikomissiolla on oikeus määrätä siviilioikeudellisia seuraamuksia. Komission määräys on voimassa 31.1.2003 asti.

Standard & Poor's 500 osakeindeksin implisiittinen volatilitiitti

(päivähavaintoja, vuotuisina prosentteina)

Lähde: Bloomberg.

Niistä kaikkiaan 941 yrityksestä, joiden toimitus- ja rahoitusjohtajia vaadittiin valalle, vain 694 yrityksen johtajien oli täytettävä velvollisuutensa 14.8. mennessä. Yrityksistä loput eli 247 ei laadi vuosikertomustaan kalenterivuoden vaan julkisen talouden tilikauden mukaan, joten näiden yritysten johtajien allekirjoitusten määräajat on ajoitettu vastaavasti. Viimeiset määräajat ovat 27.12.2002.

Arvopaperikomission määräys vaikutti osakemarkkinoihin voimakkaasti: implisiittinen volatilitiitti – joka ilmaisee markkinaosapuolten näkemystä osakekursien tuleviin muutoksiin liittyvästä epävarmuudesta – lisääntyi 27.6.–14.8. tasolle, joka on ylittynyt vain Aasian kriisiin ja vuoden 2001 syyskuun 11. päivän tapahtumien yhteydessä (ks. kuvio). Samana aikana Standard & Poor's 500 -indeksi putosi lähes 8 %, mikä mahdollisesti johtui sijoittajien aiempaa suuremmista riskipreemioista. Koska tilinpäätöksissä ei 14.8.2002 mennessä kuitenkaan paljastunut uusia merkittäviä laiminlyöntejä, epävarmuus markkinoilla laantui. Tätä ilmentää se, että implisiittinen volatilitiitti väheni 10 prosenttiyksikköä heinäkuun huipustaan. Tästä viimeaikaisesta vähenemisestä huolimatta implisiittinen volatilitiitti oli kuitenkin syyskuun alkupuolella edelleen historiallisesti katsoen suuri.

Presidentti Bush allekirjoitti 30.7.2002 ns. Sarbanes-Oxley-lain, jolla säädettiin lisä uudistuksista. Uudistuksissa edellytetään, että jokaiseen arvopaperikomissiolle 29.8. jälkeen toimitettuun neljännesvuosi- tai vuosikertomukseen on liitettävä mukaan lomake, jossa yrityksen toiminnasta ja rahoituksesta vastaavat ylimmät johtajat vahvistavat annetut tulostiedot oikeiksi ja täydellisiksi. Tämä lomakkeella annettava vahvistus on paljon kattavampi kuin arvopaperikomission menettely, joka koski 941:ä kotimaisia arvopapereita liikkeeseen laskevaa yritystä. Uusi vahvistus koskee käytännössä kaikkia Yhdysvaltojen markkinoille listautuneita yrityksiä riippumatta siitä, onko liikkeeseenlaskija yhdysvaltalainen vai ei.

Myös euroalueen viranomaiset ovat ryhtyneet tehostamaan kirjanpitokäytäntöjä. Kesäkuussa 2002 säädettiin uusista tilinpäätöstietojen ilmoittamisvelvollisuuksista, jotka koskevat kaikkia säännellyillä markkinoilla listattuja EU-maiden yrityksiä. Uudistusten myötä yritysten on vuodesta 2005 alkaen julkistettava konsolidoidut tilinpäätöksensä kansainvälisten ns. IAS-tilinpäätösuositusten (International Accounting Standards, IAS) mukaisesti.

2 Hintakehitys

YKHI-inflaation arvioidaan kiihtyneen hieman elokuussa 2002

YKHI-inflaation odotetaan kiihtyneen hieman elokuussa 2002, sillä Eurostatin alustavan arvion mukaan se oli 2,1 % (ks. taulukko 5). On todennäköistä, että inflaation kiihtymiseen vaikutti öljyn hinnan kallistuminen elokuun jälkipuoliskolla, mutta yksityiskohtaista tietoa YKHIn eri erien kehittymisestä ei ole tässä vaiheessa saatavilla. Jos tiedot vahvistetaan, YKHI-inflaation kiihtyminen elokuussa ja hieman myös heinäkuussa 2002 vastaavat aiempia odotuksia, että inflaatio vaihtelisi 2 prosentin tuntumassa vuoden jälkipuoliskolla.

Yksityiskohtainen erittely YKHIn kehityksestä on kuitenkin saatavilla heinäkuulta 2002. Sen mukaan euroalueen vuotuinen YKHI-inflaatio oli 1,9 % eli 0,1 prosenttiyksikköä nopeampi kuin kesäkuussa. Tämä hienoinen nopeutuminen johtui lähinnä siitä, että energian hinnan lasku hidastui. Energian hintakehityksen vaikutusta lievensi osaksi kaikkien muiden keskeisten aluerien hintojen kehitys lukuun ottamatta palvelujen hintoja, joiden vuotuinen nousuvauhti pysyi ennallaan. Siitä seurasi, että ilman jalostamattomia elintarvikkeita ja energiaa lasketun YKHIn vuotuinen muutosvauhti hidastui 2,5 prosenttiin, kun se oli kuute-
na perättäisenä kuukautena ollut 2,6 %.

Taulukko 5.

Euroalueen hinta- ja kustannuskehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	1999	2000	2001	2001 III	2001 IV	2002 I	2002 II	2002 Maalis	2002 Huhti	2002 Touko	2002 Kesä	2002 Heinä	2002 Elo
Yhdenmukaistettu kuluttajahinta- indeksi (YKHI) ja sen erät													
Kokonaisindeksi ¹⁾	1,1	2,3	2,5	2,4	2,1	2,6	2,1	2,5	2,4	2,0	1,8	1,9	2,1
<i>josta:</i>													
Tavarat	0,9	2,7	2,5	2,3	1,7	2,2	1,4	2,0	2,0	1,3	1,0	1,2	.
Elintarvikkeet	0,6	1,4	4,5	5,1	4,7	4,9	2,8	4,2	3,6	2,7	2,3	2,1	.
Jalostetut elintarvikkeet	0,9	1,1	2,8	3,3	3,5	3,5	3,1	3,3	3,2	3,1	3,1	2,9	.
Jalostamattomat elintarvikkeet	0,0	1,7	7,0	7,9	6,7	7,0	2,4	5,5	4,1	2,1	1,1	0,9	.
Teollisuustuotteet	1,0	3,4	1,5	1,0	0,2	0,9	0,7	1,0	1,2	0,6	0,3	0,7	.
Muut teollisuustuotteet kuin energia	0,7	0,7	1,1	0,9	1,6	1,8	1,7	1,8	1,8	1,7	1,6	1,4	.
Energia	2,4	13,3	2,7	1,1	-4,1	-2,1	-2,4	-1,6	-0,5	-2,9	-3,6	-1,7	.
Palvelut	1,5	1,7	2,5	2,5	2,8	3,1	3,2	3,2	3,0	3,3	3,2	3,2	.
Muut hinta- ja kustannus- indikaattorit													
Teollisuuden tuottajahinnat ²⁾	-0,4	5,5	2,1	1,4	-1,0	-0,9	-0,9	-0,8	-0,8	-1,0	-1,1	-0,6	.
Yksikkötyökustannukset ³⁾	1,0	1,2	2,6	2,4	3,4	3,4
Työn tuottavuus ³⁾	1,0	1,4	0,1	0,2	-0,4	-0,4
Työvoimakustannukset/työntekijä ³⁾	2,0	2,6	2,7	2,7	2,9	3,0
Työvoimakustannukset/tunti ⁴⁾	2,3	3,2	3,4	3,7	3,3	3,9
Öljyn hinta (euroa/barreli) ⁵⁾	17,1	31,0	27,8	29,0	22,4	24,6	27,8	27,9	29,3	28,1	25,8	25,9	27,0
Raaka-aineiden hinnat ⁶⁾	-5,9	16,7	-7,6	-10,4	-15,6	-3,6	-5,5	-0,3	-1,4	-6,8	-8,4	-7,7	-0,8

Lähteet: Eurostat, kansalliset tiedot, Thomson Financial Datastream, HWWA – Institut für Wirtschaftsforschung (Hampuri) ja EKP:n laskelmat.

Huom. Kreikan tiedot vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta eivät sisälly YKHIn. Muut hinta- ja kustannusindikaattorit sisältävät Kreikan tiedot myös vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta.

1) Elokuun 2002 YKHI-inflaatioluku perustuu Eurostatin alustavaan arvioon.

2) Ei sisällä rakentamista.

3) Koko kansantalous.

4) Koko kansantalous (paitsi maatalous, julkishallinto, koulutus, terveydenhoito ja muut palvelut).

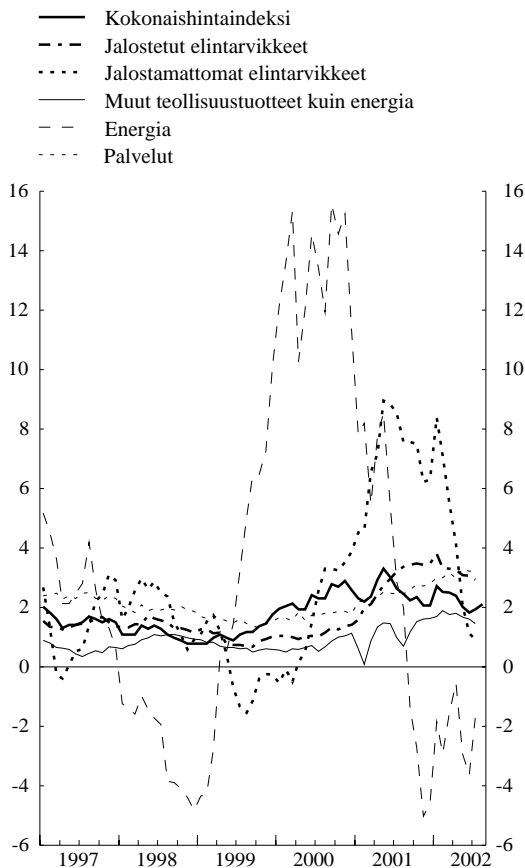
5) Brent Blend -laatu (yhden kuukauden kuluttua tapahtuvaan toimitukseen).

6) Ei sisällä energian hintoja. Hinnat euroina; joulukuuhun 1998 asti ecuina. Painotettu euroalueen ulkopuolelta tulevan raaka-aineiden tuonnin mukaan.

Kuvio 27.

Euroalueen YKHI-inflaatio eriteltynä

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

Lähde: Eurostat.

Huom. Kreikan tiedot vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta eivät sisälly YKHIin.

Energian hinta laski hitaammin heinäkuussa 2002 kuin kesäkuussa, sillä energian hinnan vuotuinen laskuvauhti oli 1,7 % (ks. kuvio 27). Tähän vaikutti öljyn euromääräisen hinnan lasku vertailuajankohtana heinäkuussa 2001. Jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen vuotuisen muutosvauhdin hidastuminen 0,2 prosenttiyksikköä 0,9 prosenttiin heinäkuussa 2002 johtui hedelmien hintojen halpenemisestä. Hidastumista kuitenkin lievensi vihannesten hintojen kehitys.

Muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen vuotuinen nousuvauhti hidastui edelleen 0,2 prosenttiyksikköä ja oli 1,4 %. Jalostettujen elintarvikkeiden hintojen vuotuinen nousuvauhti

hidastui niin ikään 0,2 prosenttiyksikköä ja oli 2,9 %. Nämä hidastumiset saattavat johtua aikaisempien öljyn ja elintarvikkeiden hintojen sokin välillisistä vaikutuksista.

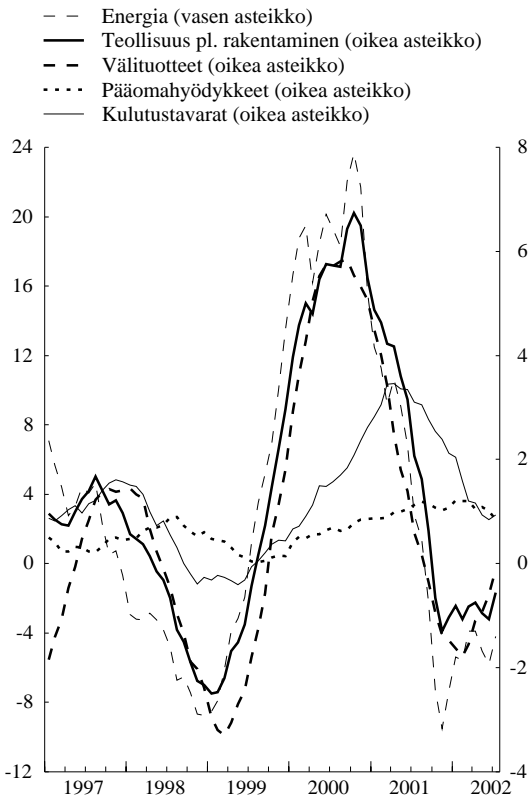
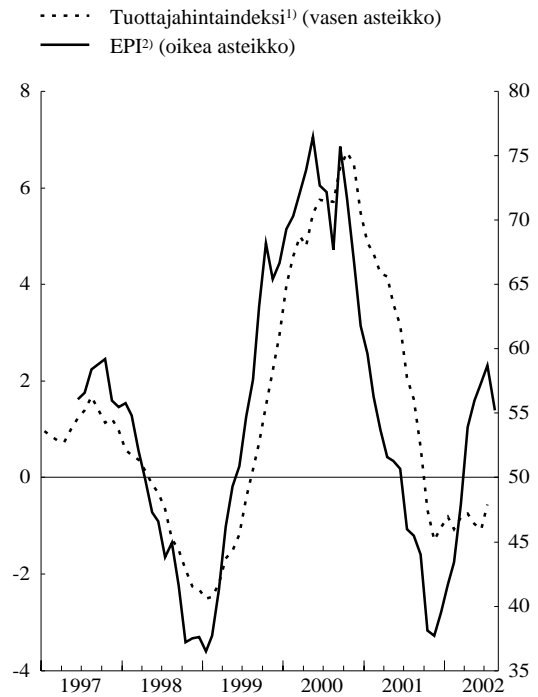
Palvelujen vuotuinen muutosvauhti oli heinäkuussa 2002 sama kuin kesäkuussa eli 3,2 %. Vapaaajan ja henkilökohtaisten palvelujen hintojen vuotuinen nousuvauhti, joka on vaikuttanut eniten palvelujen hintojen nousuun viime kuukausina, oli heinäkuussa hieman hitaampi kuin kesäkuussa. Ravintoloiden ja kahviloiden hintojen kuukausittainen nousuvauhti hidastui lähelle käteiseuron käyttöönottoa edeltänyttä vauhtia, kun hinnat vielä vuoden alussa olivat olleet erittäin kalliit.

Tuottajahintojen vuotuinen laskuvauhti hidastui heinäkuussa 2002

Heinäkuussa euroalueen teollisuuden tuottajahintojen vuotuinen laskuvauhti oli 0,6 %, kun se oli kesäkuussa ollut 1,1 % (ks. kuvio 28). Tämä hidastuminen johtui lähinnä energian hinnan vuotuisen laskuvauhdin hidastumisesta, joka liittyi öljyn hinnan halpenemiseen vertailuajankohtana heinäkuussa 2001.

Välituotteiden hintojen vuotuinen laskuvauhti hidastui edelleen heinäkuussa. Tähän vaikuttivat mahdollisesti raaka-aineiden hintojen, ja etenkin öljyn hinnan, kallistumisesta tammi-huhtikuussa 2002 aiheutuneet jälkivaikutukset. Kulutustavaroitten hintojen vuotuinen nousuvauhti kiihtyi hieman heinäkuussa, kun se oli kesäkuussa 2002 ollut hitaimmillaan kahteen vuoteen. Tämä saattaa viitata siihen, että tuontihintojen aiempien nousujen välillisten vaikutusten purkautuminen on hiipumassa. Sitä vastoin pääomahyödykkeiden hintojen vuotuinen nousuvauhti hidastui edelleen heinäkuussa.

Tehdasteollisuuden tuotantopanosten hintakehitystä kuvaava euroalueen hintaindeksi (Eurozone Price Index, EPI) laski elokuussa 2002, mutta siinä näkyivät edelleen tuotantopanosten hintojen nousupaineet viidettä perättäistä kuukautta (ks. kuvio 29).

Kuvio 28.**Euroalueen teollisuuden tuottajahinnat eriteltyinä***(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)**Lähde: Eurostat.**Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta).***Kuvio 29.****Tuottajahinnat ja tehdasteollisuuden tuotantopanosten hinnat euroalueella***(kuukausihavaintoja)**Lähteet: Eurostat ja Reuters.**Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta), mikäli tiedot ovat olleet saatavissa.**1) Vuotuinen prosenttimuutos; ei sisällä rakentamista.**2) Eurozone Price Index, euroalueen tehdasteollisuuden tuotantopanosten hintaindeksi, jonka tiedot perustuvat ostopäälliköille tehtävään kyselyyn. Indeksiluku, joka on yli 50, viittaa tehdasteollisuuden tuotantopanosten hintojen nousuun, ja 50:tä pienempi indeksiluku hintojen laskuun.***Työvoimakustannusindikaattorit nousivat vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä**

Vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä yksikötyökustannusten vuotuinen muutosvauhti oli 3,4 % eli sama kuin vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä. Työntekijää kohden laskettujen palkkakustannusten vuotuinen nousuvauhti kiihtyi hieman eli 2,9 prosentista 3,0 prosenttiin vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä, kun työn tuottavuuden laskuvauhti pysyi ennallaan -0,4 prosentissa lähinnä suhdannetilanteen vuoksi.

Tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten vuotuinen nousuvauhti yrityssectorilla oli

3,9 % vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä. Näin se oli 0,6 prosenttiyksikköä nopeampaa kuin vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä. Vaikka tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten nousuvauhti on kiihtynyt vuoden 2001 alusta lähtien samaan tahtiin kuin muiden työvoimakustannusindikaattoreiden nousuvauhti, tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten kehitykseen voivat vaikuttaa muutokset työpäivien määrässä joissakin euroalueen maissa.

Palkkasopimuksista saatavilla olevat tiedot viittaavat siihen, että palkkaneuvotteluissa sovittujen palkankorotusten vuotuinen muutosvauhti ei ole kiihtynyt vuoden 2002 toisella neljänneksellä. Tämän indikaattorin ominaisuuksia selostetaan

Kehikko 5.

Palkkakehityksen seuranta ja sopimuspalkat

EKP seuraa säännöllisesti tiettyjä työvoimakustannus- ja palkkaindikaattoreita (esim. yksikkötyökustannukset, työvoimakustannukset työntekijää kohden ja työvoimakustannukset tuntia kohden). Niiden avulla se arvioi varsinkin työvoimakustannusten mahdollisia vaikutuksia hintakehitysnäkymiin ja keskipitkän aikavälin hintavakauteen kohdistuvia riskejä. Kukin indikaattori voi antaa hieman erilaisen kuvan työvoimakustannusten kehityksestä sen mukaan, perustuuko indikaattori työntekijöiden määrään vai tehtyihin työtunteihin ja sisältyvätkö siihen bonukset, ylityömaksut tai sosiaaliturvamaksut (lisätietoja lokakuun 1999 ja helmikuun 2001 Kuukausikatsausten kehikoissa). Näiden kaikkien indikaattorien yhteisenä tärkeänä tietolähteenä voidaan käyttää keskitettyjen palkkaneuvottelujen tuloksia, joskin nämä neuvottelut riippuvat kunkin maan työmarkkinoiden omista palkkaneuvottelukäytännöistä. Työmarkkinaosapuolten neuvottelujen tuloksesta voidaan käyttää nimitystä ”sopimuspalkat”. Yleensä sopimuspalkkoihin eivät sisälly bonukset, ylityökorvaukset eivätkä muut keskitettyihin palkkaneuvotteluihin kuulumattomat yksityiset korvaukset. Tosiasiallisen palkan ja edellisellä kerralla päätetyn tai sovitun palkan erotusta kutsutaan yleensä ”palkkaliukumaksi”. Se saadaan selville vertaamalla sopimuspalkkaindikaattoria tosiasiallisen palkan indikaattoreihin, kuten bruttotuloihin tai työntekijää kohden laskettuihin työvoimakustannuksiin (puhdistettuna sosiaaliturvamaksujen kehityksestä).

EKP on laatinut euroalueen sopimuspalkkaindikaattorin käytettävissä olevien kansallisten tietojen perusteella. Tässä kehikossa euroalueen indikaattori on laskettu keskitetyissä palkkaneuvotteluissa sovittujen palkkojen kansallisten vuotuisten nousuvauhtien painotettuna keskiarvona. Mukana ovat useimmat euroalueen maat. Indikaattorin kehitystä tulkittaessa on kuitenkin pidettävä mielessä, että siihen liittyy useita merkittäviä epävarmuustekijöitä. Erityisesti on otettava huomioon, että indikaattori ei perustu yhdenmukaisiin kansallisiin tietoihin, joten sopimuspalkkojen toimialakohtaisessa kattavuudessa on maittaisia eroja. Joihinkin kansallisiin indikaattoreihin ei esimerkiksi sisällytetä julkishallinnon ja/tai maataloussektorin palkkoja. Indikaattori kattaa kuitenkin yli kaksi kolmasosaa kaikista palkoista. Lisäksi muutamasta maasta ei ole saatavilla kansallista sopimuspalkkaindikaattoria. Esimerkiksi Ranskan osalta käytetään korvaavana indikaattorina bruttoansioindikaattoria. On myös huomattava, että palkkaneuvottelut eivät selkeästi koske kaikkia euroalueen työntekijöitä. Myös tietyn tyyppisiä bonuksia käsitellään eri maissa eri tavoin.

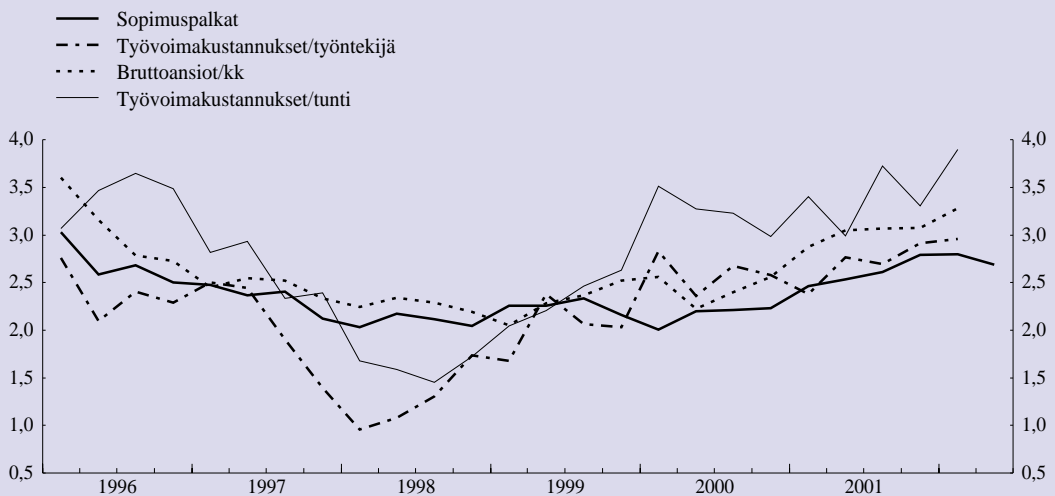
Koska indikaattoriin liittyy epävarmuuksia ja koska se on saatavilla vain lyhyeltä ajalta, on oltava varovainen, millaisia johtopäätöksiä sen perusteella tehdään palkkaliukuman kehityksestä euroalueella. Tällä hetkellä euroalueen sopimuspalkkaindikaattorista saa ennen kaikkea hyödyllistä ja nopeasti käytettävissä olevaa tietoa, joka täydentää muista palkka- ja työvoimakustannusindikaattoreista saatavia tuloksia. Sopimuspalkkaindikaattorin tiedot ovatkin kaikista indikaattoreista ajantasaisimpia. Useimmat euroalueen maat kattava arvio voidaan laskea noin kahdessa ja puolessa kuukaudessa tarkasteltavasta neljänneksestä. Se valmistuu noin kuukautta aiemmin kuin tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten indikaattori ja kaksi kuukautta ennen työntekijää kohden laskettuja työvoimakustannuksia koskevien kansantalouden tilinpitotietojen julkistamista. Varhaisen julkistamisajankohtansa ansiosta indikaattori voi ennakoida työvoimakustannusten vuotuisen kasvuvauhtien mahdollisia käännepeiteitä tai muutoksia.

Edellä mainituista epävarmuustekijöistä huolimatta euroalueen sopimuspalkkaindikaattorin kehitys on lisäksi varsin yhdenmukainen muiden palkka- ja työvoimakustannusindikaattorien kehityksen kanssa. Indikaattori on tukenut euroalueen palkkakehityksestä saatua yleiskuvaa (ks. kuvio). Muista käytettävissä olevista indikaattoreista poiketen sosiaaliturvamaksujen tai työtuntien muutokset eivät vaikuta uuteen sopimuspalkkaindikaattoriin. Italiassa tehdyt muutokset sosiaaliturvamaksujen käsittelyssä vääristivät huomattavasti sekä työntekijää että tuntia kohden laskettuja työvoimakustannuksia vuonna 1998, ja tuntia kohden laskettuihin työvoimakustannuksiin on vielä merkittävästi vaikuttanut työajan lyhentäminen Ranskassa. Tämä hanke pääsi vauhtiinsa vuoden 1999 lopussa. Sopimuspalkkaindikaattori on sen sijaan kehittynyt muita indikaattoreita vakaammin. Samanaikaisesti se on korreloinut voimakkaasti kulloistenkin muiden indikaattorien – varsinkin

työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten indikaattorin ja bruttoansioindikaattorin – kanssa. Indikaattori vahvistaa etenkin, että palkat ovat nousseet yleisesti suhteellisen maltillisesti ja vakaasti vuosina 1997–2000, jolloin sopimuspalkkojen vuotuinen nousuvauhti oli vähän yli 2 %. Indikaattori viittaa myös siihen, että sopimuspalkkojen vuotuinen nousuvauhti on hieman nopeutunut vuoden 2000 puolivälistä lähtien, keskimäärin 2,6 prosenttiin vuonna 2001. Sama yleinen noususuuntaus on ollut havaittavissa muidenkin käytettävien indikaattorien perusteella.

Euroalueen työvoimakustannusindikaattoreita

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähteet: Eurostat (kuukausiansiot ja työvoimakustannukset/tunti), kansalliset tiedot ja EKP:n laskelmat (sopimuspalkat ja työvoimakustannukset/työntekijä).

tarkemmin kehikossa 5 Palkkakehityksen seuranta ja sopimuspalkat.

YKHI-inflaation odotetaan pysyvän 2 prosentin tuntumassa lähikuukaudet

Lyhyen aikavälin inflaationäkymiin vaikuttaa suuressi öljyn hinnan kehitys, sillä öljyn hinta on kallistunut viime viikkoina. Lisäksi muutamien YKHI:n vaihtelevimpien erien hintoihin kohdistuvat, vertailuajankohdasta johtuvat epäsuotuisat vaikutukset näkyvät myös YKHI:n kokonaisindeksin kehityksessä lähikuukausina. Kaiken kaikkiaan YKHI-

inflaation odotetaan olevan 2 prosentin tuntumassa lyhyellä aikavälillä, joskin öljyn hinnan kehitys vaikuttaa tähän luonnollisesti hyvin paljon.

Euron valuuttakurssin viimeaikainen vahvistuminen sekä yleinen taloudellinen tilanne hidastanevat kuluttajahintainflaatiota jonkin verran. Lisäksi palvelujen hintojen inflaation odotetaan hidastuvan hieman lähikuukausina, sillä hinnat nousivat erityisen paljon vuoden 2002 ensimmäisellä puoliskolla. Jotta inflaatiovauhti hidastuisi alle 2 prosenttiin, kuten useimmissa ennusteissa nyt arvioidaan, on kuitenkin ratkaisevan tärkeää, että öljyn hinta ei kallistu ja palkkamaltilta säilyy.

3 Tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat

BKT:n määrä kasvoi toisella vuosineljänneksellä 0,3 % edellisestä neljänneksestä

Eurostatin ensimmäisen arvion mukaan euroalueen BKT:n määrä kasvoi vuoden 2002 toisella neljänneksellä 0,3 % edellisestä neljänneksestä. Näin ollen kasvuvauhti oli hieman hitaampi kuin ensimmäisellä vuosineljänneksellä, jolloin se oli 0,4 % (BKT:n määrän kasvuvauhtia ensimmäisellä neljänneksellä tarkistettiin nyt 0,1 prosenttiyksikköä aiemmin arvioitua nopeammaksi). Hieman aiempaa hitaammasta BKT:n kasvuvauhdista huolimatta – ero johtuu suurelta osin pyörityksestä – kysynnän rakenne näyttää toisella vuosineljänneksellä olleen aikaisempaa tasapainoisempi (ks. taulukko 6). Vuoden alussa kasvu johtui pääasiassa nettoviennistä (erityisesti heikon tuonin takia), voimakkaasta julkisesta kulu-

tuksesta ja varastojen muutoksen positiivisesta vaikutuksesta. Sitä vastoin toisella vuosineljänneksellä sekä yksityinen kulutus että vienti tukivat toimeliaisuutta voimakkaasti. Myös varastojen muutos vaikutti positiivisesti kasvuun toisella neljänneksellä.

Vuoden 2002 toisella neljänneksellä yksityinen kulutus kasvoi neljännesvuositasolla 0,4 %, kun se oli supistunut 0,2 % edellisellä neljänneksellä. Kuluttajahintojen aiempaa suotuisampi kehitys toisella vuosineljänneksellä on saattanut tukea yksityistä kulutusta. Vaikka yksityinen kulutus kehittyi positiivisesti, kotimaisen kysynnän kasvuvaikeus oli vain 0,2 prosenttiyksikköä, mikä johtui investointien huomattavasta supistumisesta. Investoinnit ovat nyt vähentyneet kuutena neljänneksenä peräkkäin, joten supistuminen on jatkunut koko vuoden ensimmäisen puoliskon

Taulukko 6.

BKT:n määrän kasvu euroalueella

(prosenttimuutos, ellei toisin mainita; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	Vuosimuutos ¹⁾								Neljännesvuosimuutos ²⁾				
	1999	2000	2001	2001 II	2001 III	2001 IV	2002 I	2002 II	2001 II	2001 III	2001 IV	2002 I	2002 II
Bruttokansantuotteen määrä	2,8	3,5	1,5	1,6	1,4	0,4	0,3	0,6	0,0	0,2	-0,3	0,4	0,3
<i>josta:</i>													
Kotimainen kysyntä	3,4	2,9	0,9	1,3	0,7	-0,1	-0,2	-0,2	0,2	-0,3	-0,2	0,1	0,2
Yksityinen kulutus	3,5	2,5	1,8	1,8	1,8	1,6	0,4	0,3	0,5	0,1	0,0	-0,2	0,4
Julkinen kulutus	1,9	1,9	1,9	2,1	2,1	1,4	1,9	1,8	0,4	0,3	0,4	0,8	0,4
Kiinteän pääoman bruttomuodostus	5,9	4,8	-0,6	-0,1	-1,5	-2,5	-2,7	-2,9	-0,6	-0,6	-0,9	-0,6	-0,8
Varastojen muutos ^{3),4)}	-0,2	0,0	-0,4	-0,2	-0,4	-0,7	-0,2	-0,1	0,0	-0,3	-0,1	0,1	0,1
Nettovienti ³⁾	-0,6	0,6	0,6	0,4	0,7	0,5	0,5	0,8	-0,2	0,4	-0,1	0,3	0,1
Vienti ⁵⁾	5,3	12,4	2,5	4,4	1,3	-3,3	-3,0	0,0	-1,2	-0,3	-1,7	0,1	1,9
<i>josta tavarat</i>	5,1	12,4	2,4	4,0	1,1	-3,0	-2,5	.	-1,2	-0,3	-1,4	0,4	.
Tuonti ⁵⁾	7,4	11,1	1,1	3,6	-0,5	-4,9	-4,5	-2,2	-0,7	-1,5	-1,6	-0,7	1,7
<i>josta tavarat</i>	7,2	11,3	0,5	3,4	-1,4	-5,8	-4,2	.	-0,5	-1,7	-1,4	-0,7	.
Reaalinen arvonlisäys, brutto:													
Maa- ja kalatalous ⁶⁾	2,3	-0,3	-0,7	-1,0	-0,8	-0,3	0,9	0,9	0,1	1,4	-0,3	-0,3	0,1
Teollisuus	1,3	3,7	0,6	1,0	0,5	-1,7	-1,9	-1,0	-0,9	-0,1	-1,5	0,5	0,0
Palvelut	3,2	3,9	2,3	2,5	2,2	1,7	1,4	1,4	0,5	0,3	0,2	0,4	0,5

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta).

1) Vuosimuutos: prosenttimuutos edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

2) Neljännesvuosimuutos: prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä.

3) Vaikutus BKT:n määrän kasvuun, prosenttiyksikköä.

4) Sisältää arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset.

5) Vienti ja tuonti käsittävät tavarat ja palvelut ja sisältävät euroalueen sisäisen kaupan. Euroalueen sisäisen kaupan tietoja ei ole poistettu kansallisen tilinpidon tuonti- ja vientiluvuista. Tästä syystä nämä tiedot ja maksutasetiedot eivät ole täysin verrannollisia.

6) Sisältää myös riista- ja metsätalouden.

ajan. Tarkempia tietoja investointien rakenteesta on kehikossa 6. Ulkomaankaupassa viennin kasvun nopeutuminen on yhdenmukaista ulkomaisen kysynnän voimistumisesta toisella neljänneksellä saatujen merkkien kanssa. Toisaalta myös tuonti kasvoi selvästi, mikä heijastaa pääasiassa loppukysynnän lisääntymistä. Näin ollen nettoviennin kasvuvaikutus oli vain lievästi positiivinen. Arvonlisäystä koskevien tietojen mukaan kasvu keskittyi toisella vuosineljänneksellä lähinnä palvelusektorille, kun taas teollisuussektorin kasvu pysähtyi.

Eurostatin uusimman arvion mukaan ilman rakentamista laskettu teollisuustuotanto kasvoi kesäkuussa 2002 kuukausitasolla 0,9 %, kun se oli toukokuussa pysynyt ennallaan (ks. taulukko 7). Koko toisella vuosineljänneksellä teollisuustuotanto kasvoi 0,2 %, kun se oli ensimmäisellä neljänneksellä kasvanut 0,8 %. Kasvuvauhdin hidastuminen johtui kuitenkin suurelta osin

tilastollisista tekijöistä, eikä se muuta kuvaa jatkuvasta – joskin maltillisesta – tuotannon kasvusta toisella vuosineljänneksellä. Kasvuvauhdin hidastuminen oli tätä vähäisempää tehdasteollisuuden tuotannossa, joka kasvoi toisella vuosineljänneksellä 0,6 %, kun kasvu ensimmäisellä neljänneksellä oli 0,8 %.

Kaikkien teollisuuden päätoimialojen tuotanto kasvoi kuukausitasolla kesäkuussa. Neljännesvuositasolla tarkasteltuna tuotannon elpyminen näyttää myös olleen toisella neljänneksellä aiempaa laaja-alaisempaa. Ainoastaan kestävien kulutustavaroiden tuotanto väheni. Kuitenkin kulutustavaroiden tuotanto kokonaisuudessaan kasvoi 0,8 % toisella vuosineljänneksellä, kun se oli supistunut 0,3 % ensimmäisellä neljänneksellä. Pääomahyödykkeiden tuotanto kasvoi 0,2 % toisella vuosineljänneksellä, ja välituotteiden tuotanto kasvoi edelleen mutta hitaammin kuin ensimmäisellä neljänneksellä.

Taulukko 7.

Euroalueen teollisuustuotanto

(vuotuinen prosentimuutos, ellei toisin mainita)

	2000	2001	2002	2002	2002	2002	2002	2002	2002	2002	2002	2002	2002
			Huhti	Touko	Kesä	Huhti	Touko	Kesä	Tammi	Helmi	Maalis	Huhti	Touko
				Kuukausimuutos			3 kk:n liukuva keskiarvo						
Koko teollisuus													
pl. rakentaminen	5,5	0,2	-1,0	-1,2	-0,7	-0,7	0,0	0,9	-0,3	0,8	0,9	0,7	0,2
<i>pääaloittain:</i>													
Koko teollisuus pl. rakentaminen ja energiantuotanto ¹⁾	6,0	0,1	-1,3	-1,5	-1,1	-0,2	-0,4	0,9	-0,4	1,0	1,2	0,7	0,3
Välituotteet	6,0	-0,9	-0,1	0,3	-0,2	-0,9	-0,1	0,7	-0,1	2,6	3,2	2,3	0,6
Pääomahyödykkeet	9,3	1,2	-2,7	-4,9	-2,2	0,6	-1,1	1,1	-1,5	-0,9	-0,4	-0,2	0,2
Kulutustavarat	2,3	0,2	-1,7	-0,5	-1,0	0,4	0,4	0,4	-0,6	-0,3	0,4	0,2	0,8
Kestävät	6,2	-2,7	-6,6	-7,3	-5,4	0,8	-1,3	1,8	0,4	-1,1	-1,7	-2,7	-0,8
Ei-kestävät	1,5	0,8	-0,7	0,9	-0,1	0,3	0,7	0,1	-0,8	-0,1	0,8	0,8	1,1
Energiantuotanto	2,0	0,9	2,0	1,6	3,3	-0,7	0,2	0,9	1,9	0,3	-0,7	-0,7	0,0
Tehdasteollisuus	5,9	0,1	-0,9	-1,9	-1,1	0,3	-1,0	1,4	-0,7	0,8	1,3	0,9	0,6

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. Vuotuiset prosentimuutokset on laskettu käyttämällä työpäivien määrällä korjattuja tietoja. Prosenttimuutokset edellisestä kuukaudesta ja kolmen kuukauden keskitetyt liukuvat keskiarvot, joita verrataan vastaavaan kolmea kuukautta aiempaan keskiarvoon, on laskettu käyttämällä tietoja, jotka on puhdistettu kausivaihtelusta ja korjattu työpäivien lukumäärällä. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta).

1) Tehdasteollisuus ei sisällä kaksin ja öljytuotteiden tuotantoa, mutta sisältää mineraalien kaivun (pl. energiaraaka-aineet).

Kehikko 6.

Uudet investointien rakennetta koskevat tilastot

Euroalueen investointien neljännesvuositilastot päätuoteryhmittäin eriteltyinä ovat hiljattain tulleet käyttöön. Tässä kehitössä esitellään uudet tilastot, kuvataan investointien jakauman kehittymistä viime vuosikymmenellä ja analysoidaan aivan viime ajan kehitystä. Yleisesti ottaen uusi erittely laajentaa euroalueen investointeja koskevan analyysin kattavuutta ja antaa mahdollisesti lisävalaistusta euroalueen talouteen vaikuttavasta suhdanne- ja rakennekehityksestä.

Investointien erittely tuoteryhmittäin

Euroopan kansantalouden tilinpitäjärjestelmän (EKT 95) mukaan kiinteän pääoman bruttomuodostus käsittää lähinnä kotimaan tuottajien toistuvasti tuotantoprosessissaan yli vuoden ajan käyttämän kiinteän omaisuuden hankinnat (miinus vähennykset). Eurostat tuottaa euroalueen yhteenlasketut vuosi- ja neljännesvuositilastot koko kiinteän pääoman bruttomuodostuksesta ja sen erittelystä tuoteryhmittäin sekä käyvin että kiintein hinnoin. Tilastojen mukaiset kuusi tuoteryhmää ovat seuraavat: a) maa-, metsä- ja kalatalous sekä maataloustuotteet, b) metallituotteet ja koneet, c) kuljetuslaitteet, d) asunnot, e) muu kuin asuntorakentaminen ja f) muut tuotteet kuten tietokoneohjelmistot. Neljännesvuositilastot laaditaan kansallisten tietojen perusteella silloin, kun ne ovat käytettävissä, ja arvioidut tilastot laaditaan maista, joiden tiedot puuttuvat. Yhä useammat maat julkaisevat tällaisen erittelyn vastaisuudessa. Tällä hetkellä käytettävissä oleviin tilastoihin tehtäneiden siten tarkistuksia. Koska tilastot kattavat nykyisin noin 85 % euroalueen vuotuisesta kiinteän pääoman bruttomuodostuksesta, niiden katsotaan antavan luotettavan kuvan euroalueen investointien rakenteesta.

Euroalueen investointien jakautuminen 1990-luvulla

Tärkeimmät tuoteryhmät ovat metallituotteet ja koneet, jotka asunto- ja muun rakentamisen kanssa muodostavat noin 80 % investointien kokonaismäärästä. Vuodesta 1995 lähtien metallituote- ja koneinvestoinneista on tullut erittelyn suurin ryhmä, ja sen osuus kokonaisinvestoinneista vuonna 2001 oli lähes 31 %. Asuntorakentamisen osuus oli noin 25 % ja muun rakentamisen 24 % (ks. oheinen taulukko).

Euroalueen investoinnit tuoteryhmittäin

(vuosi- ja neljännesvuosimuutoksia prosentteina)

	Osuus vuonna 2001	Vuosimuutos										Neljännesvuosimuutos ¹⁾				
		1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2001/ II	2001/ III	2001/ IV	2002/ I	2002/ II
Investoinnit yhteensä	100,0	0,5	-6,1	2,3	2,4	1,3	2,4	5,2	5,9	4,8	-0,6	-0,6	-0,6	-0,9	-0,6	-0,8
Maa-, metsä- ja kalatalous	0,2	17,3	-10,2	17,4	4,2	18,1	-7,8	-6,9	17,6	-0,7	-8,5	34,1	-9,8	4,5	15,2	.
Metallituotteet ja koneet	30,7	-3,0	-10,6	1,7	4,6	4,5	5,2	8,4	6,9	7,4	0,3	-1,3	-1,8	-1,9	-1,1	.
Kuljetuslaitteet	10,2	-5,3	-17,3	2,2	9,8	2,2	7,2	11,9	12,4	8,9	-2,6	-1,2	0,1	-1,6	-2,2	.
Asunnot	24,6	4,3	0,9	6,7	-0,3	0,2	0,8	1,6	3,5	0,8	-3,0	-0,6	-0,3	-0,3	-0,6	.
Muu kuin asuntorakentaminen	24,2	2,2	-5,9	-1,3	-2,5	-2,5	-1,4	1,8	4,3	3,4	0,9	-0,1	-0,4	-0,5	-0,3	.
Muut tuotteet	10,1	1,6	-0,4	2,8	17,4	5,9	5,7	9,5	8,3	4,0	2,2	0,4	1,1	0,4	1,4	.

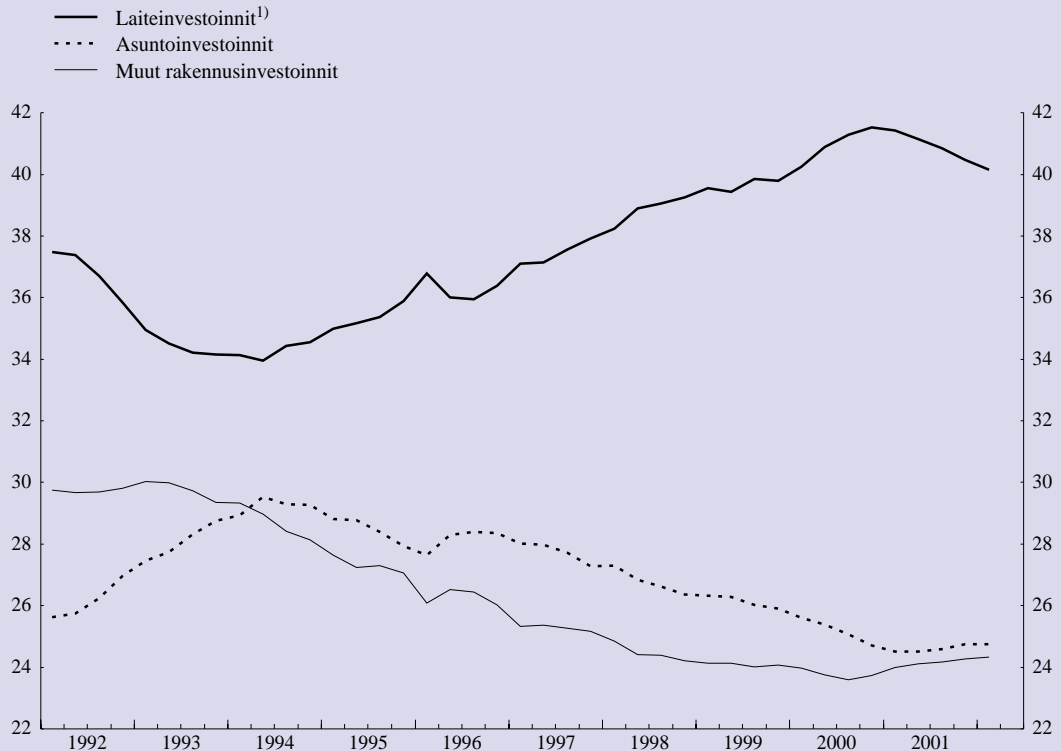
Lähde: Eurostat.

1) Neljännesvuosimuutos: prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä kausivaihtelusta puhdistettujen tietojen perusteella.

Huomattavin kehityspiirre euroalueen investointien jakautumisessa viime vuosikymmenellä on ollut rakennusinvestointien osuuden supistuminen 1990-luvun toisella puoliskolla (ks. oheinen kuvio). Tässä kehityksessä näkyy seuraavien tekijöiden vaikutus. 1990-luvulla koko euroalueen rakennusinvestointeihin vaikutti merkittävästi erityiskehitys Saksassa, joka kärsi 1990-luvun alun yhdentymistä seuranneen vahvan kasvun jälkeen pitkän aikaa rakennusinvestointien vähenemisestä vuosikymmenen toisella puoliskolla. Lisäksi julkisia rakennussuunnitelmia karsittiin merkittävästi 1990-luvulla. Rakennusinvestointien osuuden supistuminen edelleen 1990-luvun loppupuolella johtui suureksi osaksi kuljetuslaitteisiin, metallituotteisiin ja koneisiin tehtyjen investointien (ns. laiteinvestointien) suhteellisesta vahvuudesta.

Rakennusinvestoinnit verrattuna laiteinvestointeihin

(prosentteina investoinneista yhteensä)

Lähde: Eurostat.

1) Laiteinvestoinnit sisältävät metallituotteet, koneet ja kuljetuslaitteet.

Investointien kasvu on hidastunut vuoden 2001 alusta lähtien

Vuoden 2000 lopusta lähtien monet sekä euroalueeseen että maailmantalouteen kohdistuneet epäsuotuisat häiriöt ovat supistaneet huomattavasti ja suureksi osaksi odottamattomasti lopputuotekysyntää euroalueella. Niinpä yritykset ovat karsineet investointejaan, minkä vuoksi kiinteän pääoman bruttomuodostuksen kasvuvauhti on ollut negatiivista kunakin neljänneksenä vuoden 2001 alusta lähtien (ks. oheinen taulukko). Investoinnit vähenivät kaikissa keskeisissä tuoteryhmissä, joskin hieman eri tahtiin, ja laite- ja rakennusinvestoinnit supistuivat merkittävimmin. Laiteinvestoinnit vähenivät kasvettuaan voimakkaasti kasvun hidastumista edeltäneessä noususuhdanteessa. Erityisesti kuljetuslaiteinvestoinnit ovat vähentyneet enemmän kuin metallituote- ja koneinvestoinnit. Kuljetuslaiteinvestoinnit kasvoivat muita enemmän vuosina 1998–2000. Viimeaikaisesta supistumisesta huolimatta laiteinvestoinnit suhteessa BKT:hen pysyivät vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä suhteellisen suurina pitkällä aikavälillä tarkasteltuna. Rakennusinvestointien heikkous johtuu paljolti Saksan epäedullisen kehityksen jatkumisesta samalla, kun euroalueen yleinen taloustilanne on huonontunut. Sitä vastoin investointeja muihin tuotteisiin, kuten tietokoneohjelmistoihin, oli suhteellisen paljon talouden taantumana aikana siitä huolimatta, että muiden tuotteiden ryhmä on kaikista eristä se, joka historiallisesti katsoen korreloi vahvimmin talouden yleisen aktiiviteetin kanssa.

Kyselyt eivät lupaa parempaa lyhyellä aikavälillä

Tällä hetkellä saatavissa olevat eri kyselyiden tulokset eivät viittaa siihen, että tuotannon kasvu olisi nopeutunut merkittävästi kolmannella vuosineljänneksellä. Euroopan komission luottamusindikaattoreista on tietoa vain heinäkuulta 2002, koska muutamat maat eivät ilmoita elokuun tuloksia (ks. taulukko 8). Saatavissa olevien kansallisten tietojen mukaan vaikuttaa kuitenkin siltä, että euroalueen teollisuuden luottamus, joka pysyi heinäkuussa ennallaan, on saattanut hieman heiketä elokuussa. Euroalueen tehdasteollisuuden ostopäällikköiden indeksi (Purchasing Managers' Index, PMI) heikkeni elokuussa 50,8:aan heinäkuun 51,8:sta (ks. kuvio 30). Vaikka PMI las-ki heinä- ja elokuussa, indeksi pysyi elokuussa kynnysarvon 50 yläpuolella, mikä kertoo tehdasteollisuuden kasvaneen jatkuvasti maaliskuusta 2002 alkaen. Kun PMI on kuitenkin laskenut kah-tena kuukautena peräkkäin, tuotannon kasvu on mahdollisesti hidastunut viime kuukausien ku-luessa. Ostopäällikköiden indeksin yksittäisistä

osatekijöistä heikkenivät tämänhetkisen tuotan-non kasvun, uusien tilausten ja työllisyyden indi-kaattorit, ja tämä aiheutti koko indeksin laskun elokuussa. Palvelualan PMI oli elokuussa 50,8, mikä kertoo toimeliaisuuden lisääntyneen elo-kuussa kahdeksatta kuukautta peräkkäin, joskin hitaasti. Kaikki palvelualan indikaattorin osateki-jät heikkenivät elokuussa.

Kotitalouksien kulutuksen indikaattoreista ei muodostu yhtenäistä kuvaa

Yksityisestä kulutuksesta vuoden 2002 toisella neljänneksellä on nyt saatavissa useita indikaat-toreita, mutta niistä syntyvä kuva on epäyhtenäi-nen. Uusien henkilöautojen rekisteröintien määrä las-ki jyrkästi ensimmäisellä vuosineljänneksellä mutta vakaantui toisella neljänneksellä. Samana aikana vähittäismyynnin määrä supistui 0,3 %, kun se oli ensimmäisellä neljänneksellä kasvanut 0,2 %. Edellisvuoteen verrattuna kuitenkin sekä henkilö-
autojen rekisteröintien määrä että vähittäismyyn-

Taulukko 8.

Euroalueen yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt

(kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	1999	2000	2001	2001 III	2001 IV	2002 I	2002 II	2002 Helmi	2002 Maalis	2002 Huhti	2002 Touko	2002 Kesä	2002 Heinä
Talouden luottamusindeksi ¹⁾	-0,2	2,6	-2,7	-1,3	-1,4	0,4	0,4	0,1	0,3	-0,1	0,5	-0,3	-0,2
Kuluttajien luottamusindikaattori ²⁾	7	12	6	3	0	1	2	2	2	1	3	2	1
Teollisuuden luottamusindikaattori ²⁾	0	12	-1	-3	-10	-6	-3	-7	-4	-4	-2	-3	-3
Rakentamisen luottamusindikaattori ²⁾	13	20	14	12	10	8	8	9	8	7	10	8	5
Vähittäiskaupan luottamusindikaattori ²⁾	0	5	-1	-1	-4	-9	-10	-10	-10	-10	-10	-11	-10
Palvelualojen luottamusindikaattori ²⁾	5	8	-7	-8	-26	-18	-15	-19	-13	-14	-14	-18	-21
Suhdanneindikaattori ³⁾	-0,1	1,3	-0,1	-0,4	-1,1	-0,8	-0,4	-0,9	-0,6	-0,6	-0,2	-0,5	-0,4
Kapasiteetin käyttöaste, % ⁴⁾	81,9	83,9	82,8	82,4	81,3	80,8	80,8	-	-	80,8	-	-	80,7

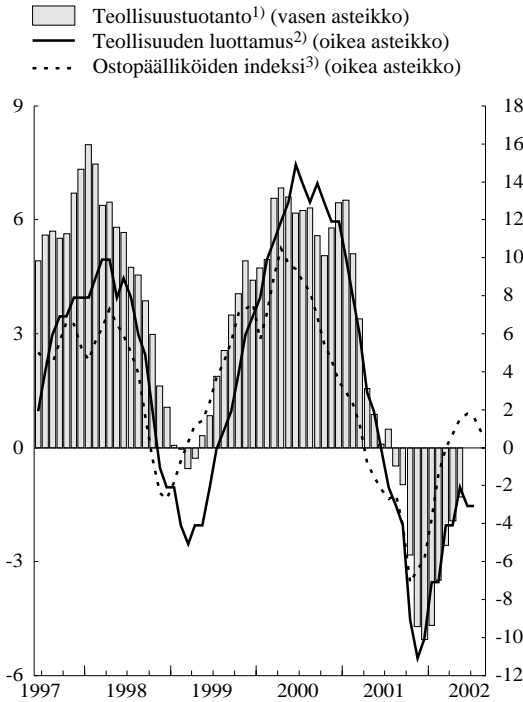
Lähteet: Yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt ja Euroopan komissio (talouden ja rahoituksen pääosasto). Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta).

- 1) Prosenttimuutos edellisestä kaudesta.
- 2) Saldoluvut prosenttiyksikköinä. Palvelualojen luottamusindikaattorin tiedot on laskettu poikkeamina huhtikuusta 1995 alkaen lasketusta keskiarvosta, vähittäiskaupan luottamusindikaattorin tiedot poikkeamina heinäkuusta 1986 alkaen lasketusta keskiarvosta ja muiden luottamusindikaattorien tiedot poikkeamina tammikuusta 1985 alkaen lasketusta keskiarvosta.
- 3) Poikkeama keskiarvosta keskihajontoina mitattuna.
- 4) Tiedot on koottu kunkin vuoden tammi-, huhti-, heinä- ja lokakuussa. Esitetyt neljännesvuosittaiset luvut ovat kahden peräkkäisen kyselyn eli kyseisen neljänneksen alussa ja seuraavan neljänneksen alussa tehdyn kyselyn keskiarvoja. Vuositiedot on johdettu neljännesvuosihavaintojen keskiarvoista.

Kuvio 30.

Teollisuustuotanto, teollisuuden luottamus ja ostopäällikköiden indeksi euroalueella

(kuukausihavaintoja)

Lähteet: Eurostat, yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt, Reuters ja EKP:n laskelmat.

Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta), mikäli tiedot ovat olleet saatavissa.

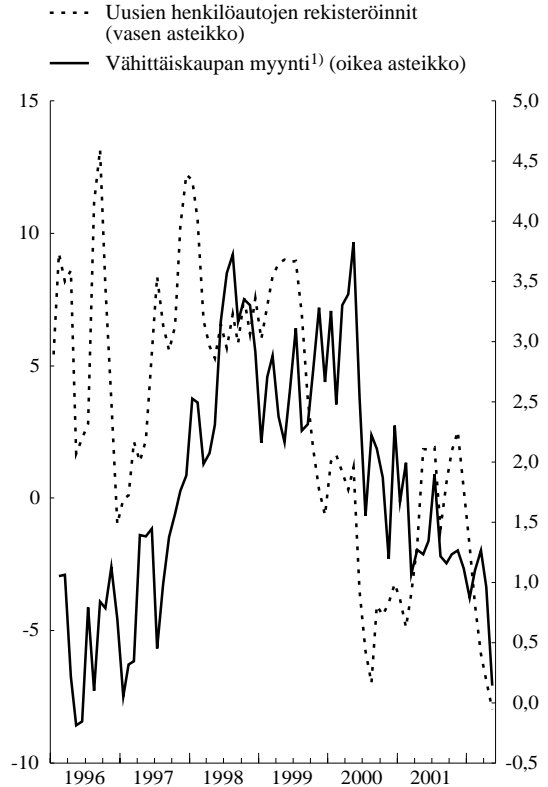
- 1) Tehdasteollisuus; kolmen kuukauden liukuvien keskiarvojen vuotuisia prosenttimuutoksia; työpäivien lukumäärällä korjattuja tietoja.
- 2) Saldoluvut prosenteina; poikkeamat keskiarvosta tammi-kuusta 1985 lähtien.
- 3) PMI = Purchasing Managers' Index; poikkeamat 50:stä; positiiviset arvot viittaavat taloudellisen toimeliaisuuden lisääntymiseen.

ti vähenivät toisella vuosineljänneksellä (ks. kuvio 31). Lisäksi kuluttajien luottamus heikkeni yhden pisteen heinäkuussa, samoin kuin kesäkuussakin (ks. taulukko 8). Yksityisen kulutuksen kehityksestä kolmannella vuosineljänneksellä ei tällä hetkellä ole saatavissa selviä viitteitä, mutta sen elpymisen jatkuminen ei kuitenkaan vielä vaikuta varmalta.

Kuvio 31.

Uusien henkilöautojen rekisteröinnit ja vähittäiskaupan myynti euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos, kolmen kuukauden keskitettyjä liukuvia keskiarvoja)

Lähteet: Eurostat ja ACEA/A.A.A. (European Automobile Manufacturers' Association, Bryssel).

Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta).

- 1) Laskennassa on käytetty kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja.

Taloukasvu jatkuu mutta ei kiihdy tänä vuonna

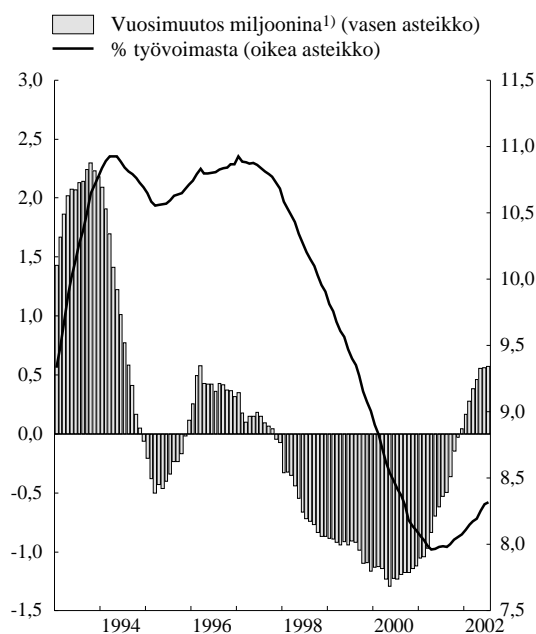
Kansainväliset kehitysnäkymät ovat jossakin määrin heikentyneet, ja rahoitusmarkkinoiden kehitys on viime aikoina ollut negatiivista. Näiden seikkojen ja saatavissa olevien indikaattorien perusteella on epätodennäköistä, että BKT:n määrän kasvu kiihtyy tämän vuoden jälkimmäisellä puoliskolla. Asteittainen siirtyminen vientivetoisuudesta kotimaiseen kysyntään kuitenkin anta-

nee pontta jonkin verran. Tarkemmin sanoen yksityisen kulutuksen odotetaan kasvavan, koska käytettävissä olevat tulot ovat lisääntyneet, mikä puolestaan johtuu kuluttajahintojen suoisammasta kehityksestä vuoden 2002 ensimmäiseen puoliskoon verrattuna. Kotitalouksien säästämisaste saattaa kuitenkin pysyä lyhyellä aikavälillä verrattain suurena, mikä johtuu sekä rahoitusmarkkinoiden viimeaikaisesta kehityksestä että yleisemmästä huolestuneisuudesta siitä, että työmarkkinatilanne voisi heikentyä edelleen. Myös varastojen muutoksilla odotetaan edelleen olevan lievä positiivinen vaikutus kasvuun, kun taas nettoviennin kasvuvaikutus on todennäköisesti verrattain vähäinen. Toisen vuosineljänneksen voimakkaan kiihtymisen jälkeen viennin odotetaan kasvavan maltillisesti samalla kun kotimaisen kysynnän asteittaisen elpymisen odotetaan pitävän yllä tuonin kasvua. Tästä arviosta huolimatta lyhyen aikavälin taloudelliset näkymät ovat edelleen kohtalaisen epävarmat. Euroalueen talouteen ei kuitenkaan liity erityisiä epätasapainotekijöitä ja rahoitusolosuhteet ovat suotuisat, joten kasvun voimistumista keskipitkällä aikavälillä voidaan edelleen pitää todennäköisimpänä skenaariona.

Kuvio 32.

Euroalueen työttömyys

(kuukausihavaintoja; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: Eurostat.

Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta).

1) Vuosimuutostietoja ei ole puhdistettu kausivaihtelusta.

Työttömyysaste pysyi ennallaan 8,3 prosentissa kesä-heinäkuussa 2002

Kesä- ja heinäkuussa 2002 euroalueen standardoitu työttömyysaste oli edelleen 8,3 % työvoimasta (ks. kuvio 32). Vaikka työttömyysaste oli sama kuin toukokuussa 2002, työttömien määrä kasvoi kesäkuussa yhä 73 000:lla ja heinäkuussa 15 000:lla. Siten euroalueen työttömyysaste vuo-

den 2002 toisella neljänneksellä nousi 8,3 prosenttiin eli 0,2 prosenttiyksikköä edellistä neljänneestä suuremmaksi. Taloudellisen toimeliaisuuden hidastumisen myötä vuoden 2001 lopussa euroalueen työttömyys lisääntyi vuoden 2002 toisella neljänneksellä edelleen. Työttömiä oli noin 170 000 enemmän kuin vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä, mikä on suurin työttömyyden kasvu neljännesvuositasolla siitä lähtien, kun

Taulukko 9.

Euroalueen työttömyys

(% työvoimasta, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	1999	2000	2001	2001 II	2001 III	2001 IV	2002 I	2001 Joul	2002 Tammi	2002 Helmi	2002 Maalis	2002 Huhti	2002 Touko
Yhteensä	9,4	8,5	8,0	8,0	8,1	8,1	8,3	8,1	8,2	8,2	8,3	8,3	8,3
Alle 25-vuotiaat ¹⁾	18,5	16,6	15,7	15,7	15,9	16,1	16,3	16,0	16,1	16,2	16,3	16,5	16,4
25-vuotiaat ja sitä vanhemmat	8,2	7,4	7,0	7,0	7,0	7,1	7,2	7,1	7,1	7,1	7,2	7,2	7,3

Lähde: Eurostat.

Huom. 1) On suosittelun mukaan. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta).

1) Vuonna 2001 tämän ryhmän osuus työttömien kokonaismäärästä oli 22,9 %.

työttömyysaste kääntyi nousuun noin vuosi sitten.

Työttömien määrän lisääntyminen edelleen oli heinäkuussa selvästi vähäisempää kuin aiemmin tänä vuonna kuukaudessa keskimäärin, mikä kuvastaa lähinnä nuorisotyöttömyyden pientä vähentymistä eli kesäkuun 16,5 prosentista 16,4 prosenttiin heinäkuussa (ks. taulukko 9). Tämä vähentyminen johtuu kuitenkin pääasiassa kausivaihtelun muutoksesta yhdessä jäsenvaltiossa, jossa kesälomat alkoivat totuttua aikaisemmin. Vanhemman ikäryhmän (25-vuotiaiden ja sitä vanhempien) työttömyysaste nousi edelleen kesäkuun 7,2 prosentista 7,3 prosenttiin heinäkuussa.

Työllisyys kasvoi verkkaisesti vuoden 2002 ensimmäisellä puoliskolla

Uusien kansallisten tietojen tultua saataville tehtiin euroalueen työllisyyden kehitykseen pieni tarkistus. Tarkistuksen jälkeen työllisyyden kasvun arvioidaan vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä olleen 0,1 % vuoden 2001 viimeiseen

neljännekseen verrattuna. Tämä johtuu työllisyyden vähenemisestä edelleen maataloudessa ja teollisuudessa (ilman rakentamista) sekä hieman aiempaa vaisummasta kehityksestä palvelualalla (ks. taulukko 10). Kuluvan vuoden ensimmäiseen neljännekseen asti työllisyyden kasvuvauhti oli kaikilla palvelualoilla verrattain ripeää ja keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti oli yli 1,5 %. Vaikka vielä ei ole julkaistu kansantalouden tilinpidon tietoihin perustuvia arvioita työllisyydestä vuoden 2002 toisella neljänneksellä, saatavilla olevien kansallisten tietojen perusteella vaikuttaa siltä, että työllisyyden kasvuvauhti euroalueella on saattanut olla nollan tuntumassa. Tämä on yhdenmukaista työttömyyden kasvun kanssa.

Ei selkeitä merkkejä työllisyyssäkymien parantumisesta

Uusimpien kyselytietojen perusteella työmarkkinatilanne ei selvästi kohene lyhyellä aikavälillä. Yrityksiä koskevan Euroopan komission suhdannekyselyn tulokset kesäkuulta ja ostopäällikköiden kyselyn tulokset heinäkuulta antoivat joitakin viitteitä siitä, että työllisyyden vähenemisen

Taulukko 10.

Työllisyyden kasvu euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	1999	2000	2001	2001	2001	2001	2001	2002	2001	2001	2001	2001	2002
				I	II	III	IV	I	I	II	III	IV	I
	Neljännesvuosimuutokset ¹⁾												
Koko kansantalous	1,7	2,1	1,3	2,0	1,5	1,1	0,8	0,7	0,3	0,2	0,1	0,2	0,1
<i>josta:</i>													
Maa- ja kalatalous ²⁾	-2,7	-1,7	-0,8	-0,1	-0,4	-1,2	-1,4	-2,3	0,3	-0,4	-1,0	-0,3	-0,5
Teollisuus	0,3	0,8	0,4	1,1	0,7	0,2	-0,4	-0,8	0,2	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2
pl. rakentaminen	-0,2	0,6	0,4	1,3	0,7	0,1	-0,5	-0,9	0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,3
Rakentaminen	2,0	1,6	0,4	0,7	0,7	0,3	-0,2	-0,5	0,1	0,0	-0,2	-0,2	-0,2
Palvelut	2,7	2,9	1,9	2,4	1,9	1,7	1,5	1,5	0,3	0,4	0,4	0,4	0,3
Kauppa ja kuljetus ³⁾	2,3	2,8	1,5	2,0	1,5	1,3	1,2	1,5	0,0	0,3	0,5	0,4	0,3
Rahoitustoiminta ja liike-elämän palvelut ⁴⁾	5,5	6,0	3,6	4,9	3,9	3,0	2,6	1,9	1,0	0,6	0,4	0,6	0,3
Julkishallinto ⁵⁾	1,8	1,5	1,4	1,6	1,4	1,3	1,3	1,4	0,3	0,3	0,2	0,4	0,4

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta).

1) Neljännesvuosimuutokset: prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä.

2) Sisältää myös riista- ja metsätalouden.

3) Sisältää myös korjaustoiminnan, tietoliikenteen, majoitus- ja ravitsemistoiminnan.

4) Sisältää myös kiinteistö- ja vuokrauspalvelut.

5) Sisältää myös koulutuksen, terveydenhuollon ja muut palvelut.

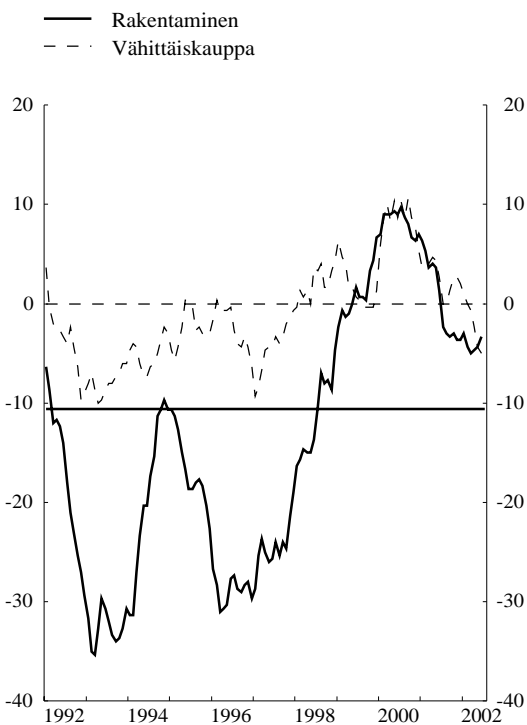
aallonpohja olisi ohitettu rakennusalalla ja tehdasteollisuudessa (ks. kuviot 33 ja 34). Ostopäälliköiden kyselyn tulokset elokuulta kuitenkin osoittivat tehdasteollisuuden työllisyyden heikentyneen selvästi. Vastaavasti kyselyn tulokset palvelualalta olivat jokseenkin positiiviset heinäkuulta, mutta elokuussa ne heikkenivät selvästi. Tämä viittaa siihen, että työllisyyden kasvu palvelualalla on mahdollisesti hidastunut. Nämä uusimmat tulokset saattavat enteillä joko viivästynyttä tai aiempaa vaimeampaa työllisyyden kasvua euroalueella, kun lisäksi on näyttöä siitä, että talouden aktiviteetin elpyminen ei ole enää voimistunut.

Seuraavien vuosineljännesten aikana työllisyyden kasvun odotetaan jatkuvan heikkona, mikä ku-

Kuvio 33.

Euroalueen työllisyysodotukset

(saldoluvut prosenttiyksikköinä, kolmen kuukauden keskitettyjä liukuvia keskiarvoja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

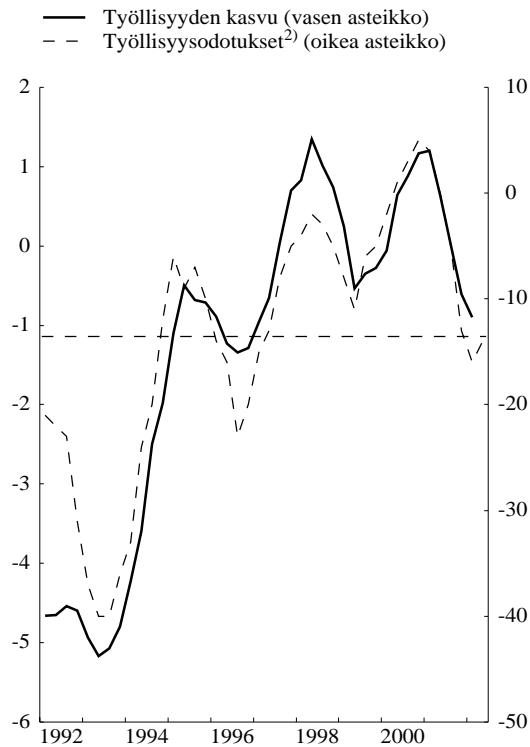

Lähde: Yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt.
Huom. Vaakasuorat viivat osoittavat työllisyysodotusten keskiarvoa rakennusalalla tammikuusta 1985 lähtien ja vähittäiskaupassa helmikuusta 1986 lähtien.

Kuvio 34.

Työllisyyden kasvu ja työllisyysodotukset euroalueen teollisuudessa¹⁾

(vuotuinen prosenttimuutos, saldoluvut prosenttiyksikköinä)

Lähteet: Eurostat ja yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt.

Huom. Vaakasuora viiva osoittaa työllisyysodotusten keskiarvoa vuodesta 1985 alkaen.

1) Ei sisällä rakentamista.

2) Työllisyysodotukset koskevat ainoastaan tehdasteollisuutta.

vastaa tavanomaista viivettä, jolla työmarkkinat mukautuvat taloudelliseen tilanteeseen. Näin ollen euroalueen työttömyysasteen ei odoteta laskevan merkittävästi tulevien kuukausien aikana, vaan se voi jopa hieman nousta. Tässä tilanteessa euroalueen työmarkkinoiden uudistamistoimien jatkaminen on ratkaisevan tärkeää, jotta työllisyys voisi kasvaa voimakkaammin ja työttömyys vähentyä kestäväällä tavalla ja jotta laskusuhdanteiden vaikutukset voitaisiin kestää paremmin. Samalla on edelleen tärkeää, että myös palkka-kehitys tukee työllisyyden kasvua.

4 Julkinen talous

Epäsuotuisat tekijät varjostavat julkisen talouden kehitysnäkymiä

Tuoreimmat euroalueen julkisen talouden kehitystä koskevat yhdenmukaistetut tilastotiedot ja arviot ovat keväältä 2002. Hallitukset ovat toimittaneet tätä uudempia tietoja julkisen talouden kehityksestä ja finanssipoliittisista toimenpiteistä, mutta eri maiden tietoja ei ole yhdenmukaistettu mm. kattavuuserojen vuoksi. Näin ollen euroalueen maiden julkisen talouden lyhyen aikavälin linjauksista voidaan tehdä vain alustavia arvioita.

On kuitenkin entistä todennäköisempää, että vuodeksi 2002 asetetut budjettitavoitteet jäävät useimmissa euroalueen maissa saavuttamatta. Euroalueen maiden julkisen talouden keskimääräinen alijäämä muodostuu todennäköisesti Euroopan komission keväällä ennustamaa suuremmaksi ja jäänee siten odotettua selvemmin edellisvuotista heikommaksi. Tämä hidastaa euroalueen velkasuhteen supistumista entisestään, ellei peräti pysäytä sitä vuonna 2002.

Useimmat euroalueen maat joutuvat tarkistamaan julkisen taloutensa tasapainoa. Tämä johtuu monista tekijöistä, jotka ovat vaikuttaneet julkiseen talouteen epäsuotuisasti. Monet maat ovat muuttaneet vuoden 2001 alijäämää koskevia arvioitaan pessimistisemmiksi kuin ne olivat tuoreimmissa vakausohjelmissaan esittäneet. Alijäämän suurentumisen vaikutukset voivat heijastua jonkin verran myös vuoteen 2002. Eniten alijäämän arviota suurennettiin Portugalissa. Portugalin hallitus ilmoitti hiljattain vuoden 2001 alijäämän olevan 4,1 % suhteessa BKT:hen, eli lähes 2 prosenttiyksikköä suurempi kuin vuoden 2001 lopun tarkistetussa vakausohjelmassa oli asetettu tavoitteeksi. Portugali on EMUn alusta lähtien ensimmäinen euroalueen maa, joka on ilmoittanut alijäämäsuhteen 3 prosentin viitearvon ylittymisestä. Ylittyminen johtuu muiden tekijöiden ohella sekä odotettua suuremmista menoista että odotettua pienemmistä tuloista.

Monissa euroalueen maissa myös vuoden 2002 julkisen talouden tasapainoa rasittavat vuoden

2001 taantuman viipeellä ilmenevät vaikutukset ja talouden melko hidas elpyminen vuonna 2002. Odotettua heikompi kotimainen kysyntä vaikuttaa erittäin epäsuotuisasti julkisiin tuloihin. Käytettävissä olevien tietojen perusteella tämä julkisten tulojen heikko kehitys näyttää koskevan monia maita. Verotulot ovat saattaneet supistua myös siksi, että osakkeiden hintakehitys on vaikuttanut epäsuotuisasti varsinkin pääomaverotukseen (ks. kehikko 7). Lisäksi verouudistusten vaikutukset arvioitiin jonkin verran todellisia pienemmiksi.

Joissakin maissa julkisen talouden kehitysnäkymiä on jouduttu tarkistamaan myös siitä syystä, että tarkistetuissa vakausohjelmissa asetettuihin tavoitteisiin on pyritty riittämättömin toimenpitein. Lisäksi sosiaaliturvasektorin – etenkin terveydenhuollon – ja julkisen kulutuksen menotavoitteet ylittyivät. Ylittyminen johtuu vain osin talouden odotettua heikommasta kasvusta, sillä menoja ei ole myöskään pidetty riittävän tehokkaasti kurissa. Itävallan ja Saksan viimeaikaiset tulvat ovat lisäksi aiheuttaneet odottamattomia julkisia menoja, jotka saattavat näissä maissa vaikuttaa julkisen talouden rahoitusasemaan.

Huolenaiheena on edelleenkin julkisen talouden kehitys niissä maissa, joissa julkinen talous on selvästi alijäämäinen. Kaksi näistä maista, Saksa ja edelleen Portugali, lähestyy todennäköisesti alijäämälle asetettua 3 prosentin viitearvoa vuonna 2002, vaikka molemmissa maissa tehtiinkin tänä vuonna joitakin tervetulleita vakauttamistoimia. Muut kaksi maata, Ranska ja Italia, ovat myös ilmoittaneet jäävänsä tavoitteista merkittävästi. Näissä neljässä maassa tarvitaan kurinalaisuutta talousarvion toimeenpanossa loppuvuonna. Tämä on tarpeen, jotta alkuperäisistä tavoitteista ei poikettaisi kuin silloin, kun poikkeamat ovat automaattisten vakauttajien aiheuttamia. Jos alijäämä uhkaa kuitenkin kasvaa liian suureksi, menoja on edelleen supistettava. Sen sijaan julkisen taloutensa jo tasapainottaneissa maissa automaattisten vakauttajien voidaan antaa toimia vapaasti, mutta uuden epätasapainon syntymistä on syytä välttää.

Kehikko 7.

Osakkeiden hintojen muutosten vaikutus julkisen talouden rahoitusasemaan

Osakkeiden hintojen viimeaikaisen laskun jyrkkyys on antanut kimmokkeen tutkia rahoitusvaateiden hintojen vaikutuksia julkiseen talouteen. Periaatteessa osakkeiden hintojen muutokset vaikuttavat julkiseen talouteen niin välittömästi kuin välillisestikin. Välittömät vaikutukset juontuvat pääosin pääomatulojen verotuksesta tai pääomatappioiden verovähennyksistä, jotka vaikuttavat sekä pääomaverotuloihin että yksityishenkilöiden ja yritysten tuloverotuksen tuloihin. Useimmissa euroalueen maissa pääomatuloja verotetaan jossakin muodossa ja pääomatappioista sallitaan vähennysoikeus. Tämän lisäksi joissakin maissa verotetaan osakkeiden ostoista ja myynneistä ja/tai osakkeiden muodostamasta varallisuudesta. Välillisiä vaikutuksia voi syntyä, kun osakkeiden hintojen nousut (tai laskut) muuttavat kotitalouksien nettovarallisuutta, jolloin ihmiset sopeuttavat kulutustottumuksiaan, mikä puolestaan vaikuttaa verotuloihin.

Julkiseen talouteen kohdistuvien vaikutusten suuruus riippuu ensinnäkin verojärjestelmästä. Vaikutukset ovat todennäköisemmin voimakkaammat sellaisessa maassa, jossa pääomatuloja verotetaan merkittävästi ja sallitaan suuret tappionvähennykset, kuin maassa, jonka verojärjestelmään tällaiset piirteet eivät kuulu. Sekä välittömien että välillisten vaikutusten kannalta merkitystä on myös osakemarkkinoiden markkina-arvolla ja omistuksen hajautuneisuudella. Jos esimerkiksi osakemarkkinoiden markkina-arvo on suuri suhteessa talouden kokoon ja jos osakeomistus on pitkälti hajaantunut, pääomatulot todennäköisesti vaikuttavat verotuloihin olennaisesti. Osuutta vaikutuksiin voi myös olla kurssimuutosten suuruudella ja oletetulla kestolla. Vaikutukset voivat lisäksi ajoittua eri tavoin. Varallisuuden muutosten synnyttämät kulutusmuutokset vaikuttavat tuloihin hyvin nopeasti. Sen sijaan pääomatappiot saattavat vaikuttaa vasta seuraavan vuoden verotuloihin sen jälkeen, kun yksityishenkilöt ja yritykset ovat jättäneet veroilmoituksensa.

Toteutuneen finanssipolitiikan arvioinnissa ja uuden linjaamisessa olisi hyödyllistä, jos pystyttäisiin selvästi erottelemaan toisistaan osakkeiden hintojen vaikutukset, julkisen talouden automaattiset reaktiot makrotalouden vaihteluihin ja harkinnanvaraisen politiikan vaikutukset. Edellä esitetyn perusteella näyttää kuitenkin siltä, että osakkeiden hintojen muutosten vaikutukset julkiseen talouteen vaihtelevat merkittävästi eri maissa ja eri aikoina. Verotulojen luokittelukin on usein virallisissa tilastoissa sellainen, ettei tulolähteitä voi eritellä (esimerkiksi ovatko välittömien verojen lähteenä pääomatulot tai -varallisuus vai toisaalta voitot tai tulot). Tästä syystä empiirisiä arvioita on erittäin vaikea tehdä, eikä aiheesta ole juuri valmistunut kvantitatiivisia tutkimuksia.

On kuitenkin merkkejä siitä, että osakkeiden hintojen muutokset voivat merkittävästi vaikuttaa julkisen talouden rahoitusasemaan ja lisätä sen vaihteluita joissakin maissa. Vuosina 2001 ja 2002 verotulot pääoma- ja yritystuloista jäivät monissa euroalueen maissa odotettua heikommiksi osaksi niiden pääomatappioiden vuoksi, joita osakekurssien viimeaikainen lasku aiheutti rahoitus- ja yrityssektoreilla. Varallisuusvaikutuksia kuluksen ja siihen liittyviin veroihin on kuitenkin vaikea arvioida riittävän tarkasti.

Vuodeksi 2003 valmisteltavissa budjeteissa on otettava huomioon sitoutuminen vakaus- ja kasvusopimukseen

Euroalueen maat ovat parhaillaan valmistelemassa talousarvioita vuodeksi 2003. Sevillassa pidetyssä Eurooppa-neuvoston kokouksessa kaikki maat vahvistivat sitoutuneensa vakaus- ja kasvusopimukseen ja totesivat sopimuksen nykyisellään

tarkoituksenmukaiseksi. Sopimus turvaa vakaan ja kestävä julkisen talouden, joka puolestaan tukee euroalueen kasvua, työllisyyttä ja kokonaistalouden vakautta. Tämä merkitsee, että maiden on jatkuvasti pyrittävä pitämään julkisen taloutensa rahoitusasema lähellä tasapainoa tai ylijäämäisenä tai saamaan se tälle tasolle keskipitkällä aikavälillä. Lisäksi euroalueen maiden on vältettävä liiallisia alijäämiä.

Julkisen taloutensa vakauttaneet maat ovat tehneet tarkistuksia edellisissä vakausohjelmissaan vuodeksi 2003 ilmoittamiinsa tavoitteisiin. Nämä tarkistukset saattavat perustua kokonaistaloudellisen ympäristön muutoksiin ja siten suhdanneautomaatiikan toimimiseen. Velan pienentämisen olisi kuitenkin yhä pysyttävä etusijalla suuresti velkaantuneissa maissa, ja aktiivista finanssipoliitikkaa olisi vältettävä.

Niissä maissa, joissa julkinen talous ei vielä ole tasapainossa, kuluvan vuoden kehitys uhkaa estää rahoitusaseman saamisen lähelle tasapainoa tai ylijäämäiseksi vuoteen 2003 tai 2004 mennessä. Tämän tasapainotavoitteen saavuttaakseen maiden on toteutettava vakauttamistoimia vuonna 2003. Yli 3 prosentin suuruisia alijäämiä suhteessa BKT:hen on vältettävä ja rakenteellista rahoitusjäämää pienennettävä. Tämä on välttämätöntä, jotta suhdanneautomaatiikka voisi tulevaisuudessa toimia.

Vuoden 2001 ja tämänvuotinen kehitys korostaa, kuinka tärkeää on, että finanssipoliitikan tavoitteet perustuvat realistisiin kokonaistaloutta koskeviin oletuksiin ja että tarvittavat sopeutus-toimet määritetään ja toteutetaan ajoissa. Nykyi-

nen epävarmuus kokonaistaloudellisen ympäristön kehityksestä, uudistusten finanssipoliittiset vaikutukset ja osakemarkkinoiden kehitys ovat lisäsyitä, joiden vuoksi on suositeltavaa laatia budjetti aiempaa kurinalaisemmin.

Vaikka finanssipoliitikan rakenneuudistuksia on tarpeen jatkaa talouskasvun tukemiseksi, tätä ei pidä käyttää verukkeena vakauttamisen viivästykselle. Veronkevennykset ja työllisyyttä ja kasvua edistävät menojen ja etuuksien uudistukset ja muut laajat uudistukset voivat olla finanssipoliittisesti neutraaleja. Tällöin uudistukset tukisivat hallituksen tavoitteita työttömyyden vähentämiseksi ja kasvun vauhdittamiseksi paremmin kuin verouudistukset yksistään. Menojen kurissa pitämisen ja uudistamisen tärkeyttä ei voida korostaa liikaa, kun muistetaan, kuinka heikosti tässä on viime vuosina onnistuttu monissa euroalueen maissa. Sitä paitsi puutteellinen menokuri lisää vaaraa, ettei budjettitavoitteita pystytä saavuttamaan. Tämä voi puolestaan johtaa siihen, että veroja joudutaan nostamaan, jolloin voi muodostua käsitys, että uudistuksista ollaan luopumassa. Tämä voisi murentaa luottamusta hallituksen uudistuksiin tähtäävään politiikkaan.

5 Globaali makrotaloudellinen ympäristö, valuuttakurssit ja maksutase

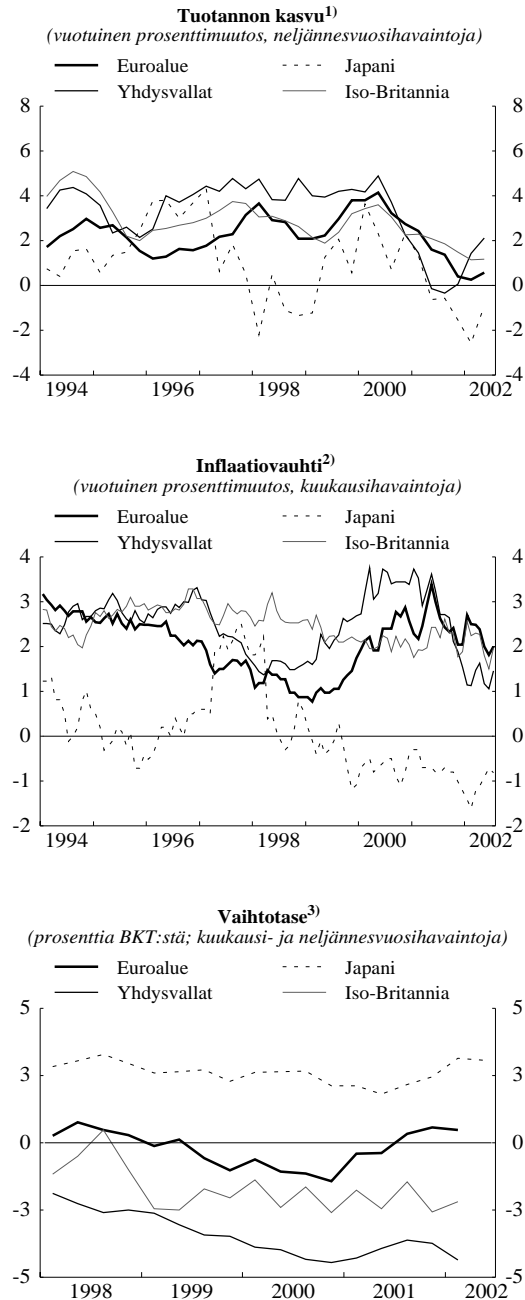
Maailmantalous elpyy edelleen, mutta ongelmat rahoitusmarkkinoilla saattavat hidastaa kehitystä

Kansainvälisten rahoitusmarkkinoiden viimeaikainen heikkous on lisännyt epäilyksiä maailmantalouden elpymisen vahvuudesta. Etenkin kansainvälisten osakemarkkinoiden volatilitteetti on viime aikoina lisääntynyt. Tähän ovat vaikuttaneet Yhdysvalloissa esiin tulleet kirjanpitoikäytäntöjen epäselvyydet sekä se, että vuotta 2001 ja vuoden 2002 alkupuolta koskevia Yhdysvaltain BKT:n määrän kasvulukuja on tarkistettu aiem-

min arvioituja heikommiksi. Rahoitusmarkkinoiden heikkous on – asuntomarkkinoiden vahvuudesta huolimatta – johtanut odotuksiin negatiivisista varallisuusvaikutuksista ja herättänyt epäilyjä sekä Yhdysvaltain yksityisen kulutuksen kesätyvyydestä että maan yritysten investointien odotetusta elpymisestä tulospöytämyiden heikentymisen myötä. Mahdollisesti myös Yhdysvaltain dollarin heikkeneminen maaliskuun 2002 lopun tasonsaan liittyi tähän kehitykseen. Tämä on tuonut esiin mahdollisuuden, että Yhdysvaltain tuonti kasvaisi keskipitkällä aikavälillä odotettua hitaammin, mikä saattaisi heijastua erityisesti Aasiaan,

Kuvio 35.

Talouskehitys keskeisissä teollistuneissa talouksissa

Lähteet: Kansalliset tiedot, BIS, Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Eurostatin tiedot euroalueen ja Ison-Britannian osalta; Yhdysvaltain ja Japanin osalta kansalliset tiedot.

2) Vuoteen 1995 asti euroaluetta koskevat tiedot ovat kansallisiin kuluttajahintaindeksitietoihin perustuvia arvioita YKHI-inflaatiovauhdista. Vuoden 1995 jälkeen tiedot perustuvat YKHIin. Ison-Britannian osalta käytetään RPIX-indeksiä.

3) EKP:n ja Eurostatin tiedot euroalueen ja Ison-Britannian osalta; Yhdysvaltain ja Japanin osalta kansalliset tiedot. Kaikkien maiden BKT- ja vaihtotaseluvut on puhdistettu kausivaihtelusta.

jossa talouskasvu on suureksi osaksi vientivetoista. Yhdysvaltain dollarin heikkenemisen pitäisi kuitenkin helpottaa vaihtotaseen epätasapainon korjaantumista pitkällä aikavälillä. Muualla maailmassa tilanne vaihtelee. Vaikka jotkin Latinalaisen Amerikan taloudet ovat joutuneet rahoitusvaikeuksiin ja vuoden 2002 talousnäkömät ovat niissä heikkenemässä, kansainvälisten rahoitusmarkkinoiden heikkous ei näytä haitanneen yhtä paljon Japania ja muita Aasian maita sekä Keski- ja Itä-Eurooppaa.

Yhdysvaltain talouden tämänhetkinen elpyminen on saattanut jonkin verran heiketä, kun yksityisen kulutuksen kasvu on hidastunut eikä yksityisten yritysinvestointien kasvu ole vielä alkanut voimistua. Myös viimeaikaiset tilastotietojen tarkistukset osoittavat, että Yhdysvalloissa talouden taantuma vuonna 2001 oli syvempi ja kesti kauemmin kuin aiemmin on arvioitu. BKT:n määrä kasvoi vuonna 2001 vain 0,3 %, kun sen oli aiemmin arvioitu kasvaneen 1,2 %. Vuoden 2002 toisella neljänneksellä BKT:n määrä kasvoi 1,1 % (edellisestä neljänneksestä vuositasolle korotettuna), kun se oli ensimmäisellä neljänneksellä kasvanut 5,0 %. Eniten BKT:n määrää kasvattivat yksityinen kulutus (1,3 prosenttiyksikköä) ja yritysten varastot (1,1 prosenttiyksikköä). Julkisen kulutuksen ja julkisten investointien osuus oli 0,3 prosenttiyksikköä. Nettoviennin osuus taas rasitti BKT:n määrän kehitystä eniten ja supisti sitä 1,8 prosenttiyksikköä. Yritysten investoinneilla ei käytännössä ollut mitään vaikutusta.

Yhdysvaltain tulevan talouskasvun odotetaan lyhyellä aikavälillä olevan melko vaatimatonta. Yksityisen kulutuksen kasvun odotetaan lyhyellä aikavälillä hidastuvan, mikä johtuu Yhdysvaltain osakemarkkinoiden heinäkuisen jyrkän laskun aiheuttamista negatiivisista varallisuusvaikutuksista. Niinpä kuluttajien luottamus heikkeni edelleen. Yritysten joukkolainojen tuottoerojen kasvu ja jatkuva epävarmuus yritysten rahoituspuhjan kestävydestä saattavat viivästyttää pääoma-investointien elpymistä. Julkisen kulutuksen kasvu tulee todennäköisesti olemaan tärkein BKT:n määrän kasvua lyhyellä aikavälillä tukeva tekijä.

Pitkällä aikavälillä elpyminen nopeutunee vähitellen sitä mukaa kuin talouteen kertyneet tasapainottomuudet korjautuvat. Vuoden 2002 toisen

neljänneksen lopussa kotitaloudet ja yritykset olivat pitkän aikavälin keskiarvoihin nähden erittäin velkaantuneita. Lisäksi vaihtotaseen alijäämä kasvoi yhä, mikä johtui osittain myös siitä, että reaktio Yhdysvaltain dollarin viimeaikaiseen heikkenemiseen näkyi vasta nyt kehityksessä. Käytettävissä olevien reaalityulojen kasvun jatkumisen ja työttömyysasteen nousun tasoittumisen pitäisi kuitenkin tukea yksityisen kulutuksen kasvua. Yksikkötyökustannusten maltillisen kasvun pitäisi niin ikään vähitellen parantaa yritysten kannattavuutta ja siten lisätä niiden investointeja. Vaihtotaseen alijäämän odotetaan supistuvan sitä mukaa kuin tuonti ja vienti reagoivat Yhdysvaltain dollarin vaihtokurssin heikkenemiseen.

Inflaatio on Yhdysvalloissa edelleen hidas. Kuluttajahintaindeksi nousi heinäkuussa 1,5 % edellisen vuoden vastaavasta kuukaudesta, kun se oli noussut kesäkuussa 1,1 %. Tuottajahintaindeksi puolestaan laski heinäkuussa 1,1 % vuodentakaisesta alennuttuaan kesäkuussa 2,1 %. Tässä tilanteessa alhainen kapasiteetin käyttöaste ja tuotavuuden myönteinen kehitys myötävaikuttivat siihen, että inflaatiovauhti pysyi vähäisenä.

Yhdysvaltain keskuspankin avomarkkinakomitea jätti 13.8.2002 pitämässään kokouksessa federal funds -tavoitekoron ennalleen 1,75 prosenttiin eli samaksi kuin se on ollut joulukuusta 2001 alkaen. Komitea arvioi lisäksi, että Yhdysvaltain talouteen kohdistuvat riskit ”painoutuivat talouskehitystä mahdollisesti heikentävien olosuhteiden suuntaan”.

Japanin talous elpyi edelleen lähinnä vientisektorin ansiosta. Vuoden 2002 toisella neljänneksellä BKT:n määrä Japanissa kasvoi 0,6 % ensimmäisestä neljänneksestä, jolloin kasvu oli ollut lähes olematon. Tilastointimenetelmien muutoksen vuoksi ensimmäisen neljänneksen lukuja on tarkistusten myötä korjattu merkittävästi aiempaa pienemmiksi. Nettovienti lisäsi kasvua 0,4 prosenttiyksikköä, mutta myös yksityinen ja julkinen kulutus vaikuttivat siihen positiivisesti. Yksityisen sektorin investointikysyntä sen sijaan supistui edelleen, joskin huomattavasti hitaammin kuin edellisinä vuosineljänneksinä. Teollisuustuotannon elpyminen on ollut voimakkainta yli vuosikymmenen ja se kasvoi heinäkuussa lähes 6½ % marraskuun 2001 pohjalukemista. Tässä tilantees-

sa elpyminen riippuu kuitenkin suureksi osaksi viennistä, kun kasvu talouden muilla sektoreilla ei ole vielä alkanut voimistua ja kun viime aikoina on ilmaantunut joitakin merkkejä kasvun mahdollisesta heikkenemisestä.

Lyhyellä aikavälillä ulkoisen kysynnän odotetaan Japanissa edelleen tukevan kasvua, vaikka tuoreet ulkomaankauppaluvut ja yleinen huoli ulkoisen kysynnän jatkuvuudesta herättävät jonkin verran epäilyjä tämänhetkisen vientikysynnän kestävytydestä. Jatkuessaan vientisektorin vahva kehitys parantaa vähitellen tulotasoa ja työmarkkinatilannetta, ja tämä tukee yksityisen kulutuskysynnän kasvun jatkumista. Yritysten tuloskehityksen odotetaan paranevan, minkä lisäksi myös yritysten investointien pitäisi alkaa kasvaa nykyiseltä vaatimattomalta tasoltaan. Yksi osoitus tästä on se, että yksityisen sektorin konetilausten määrän supistuva suuntaus on äskettäin taittunut. Pitkään jatkuneet rakenteelliset ongelmat ja yrityssektorin jatkuva tarve pienentää velkaantuneisuuttaan hidastavat kuitenkin todennäköisesti investointihalukkuuden elpymistä. Myös pankkialan jatkuvat ongelmat synkettävät kasvunäkymiä.

Japanin talouden nykytilanteen koheneminen näkyy osittain myös siinä, että deflaatiopaineet näyttävät olevan hieman helpottumassa. Kuluttajahintaindeksi laski heinäkuussa 0,8 % vuositasolla, kun aleneminen oli helmikuussa suurimmillaan 1,6 %. Pohjainflaatioindeksin vuotuinen muutosvauhti pysyi verrattain tasaisena ja oli heinäkuussa -0,8 %. Tässä tilanteessa Japanin keskuspankki päätti 9.8.2002 jatkaa rahamarkkinaoperaatioitaan, joiden tavoitteena oli säilyttää keskuspankissa olevien sekkitalalletusten määrä ennallaan 10 000–15 000 miljardina jeninä. Keskuspankki on myös korostanut, että se on valmis tarjoamaan lisää likviditeettiä, mikäli rahoitusmarkkinoiden vakauteen kohdistuu riskejä.

Isossa-Britanniassa BKT:n määrä kasvoi vuoden 2002 toisella neljänneksellä 0,6 % edellisestä neljänneksestä. Kasvu oli myös vuodenvaihteen tienoilla ollut erittäin vaimeaa. BKT:n määrän vuotuinen kasvuvauhti nopeutui ensimmäisen vuosineljänneksen 1,1 prosentista 1,2 prosenttiin toisella neljänneksellä. Talouden kysyntäpuolella yksityinen kulutus oli toisen vuosineljännek-

sen kasvua eniten nopeuttanut tekijä. Yksityisen kulutuksen kasvu, joka oli hidastunut vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä, nopeutui toisella neljänneksellä 3,9 prosenttiin vuodentakaisesta. Kotitalouksien kulutusta on lisännyt asuntovarrallisuuden vahva kasvu, mikä on osaltaan tasoittanut osakkeiden viimeaikaisen hinnanlaskun vaikutuksia. Julkinen kulutus oli yksi nopeimmin kasvaneista lopputuotekysynnän eristä. Se kasvoi toisella neljänneksellä 4,2 % vuositasolla. Maailmanlaajuinen epävarmuus on todennäköisesti hidastanut kiinteän pääoman bruttomuodostusta, joka oli edelleen 5,4 % vähäisempi kuin vuotta aiemmin. Viennin määrä oli toisella neljänneksellä 2,7 % pienempi kuin vuotta aiemmin, vaikka vertailu edellisen neljänneksen kasvuun osoittaakin vientikysynnän elpyneen toisella vuosineljänneksellä. Lopputuotekysynnän piristymisen nopeutti tuonnin kasvua toisella neljänneksellä. Aiemman hidastumisensa vuoksi tuonnin kasvu jäi yhä hieman heikommaksi kuin vuotta aiemmin.

Ison-Britannian työmarkkinatilanne pysyi toisella vuosineljänneksellä jokseenkin ennallaan. Työttömyysaste oli edelleen 5,1 %. Keskimääräisten ansiotulojen kasvuvauhti, joka mitataan kolmen kuukauden keskiarvona, oli kesäkuussa 3,9 % oltuaan maaliskuussa 2,9 %, sillä bonuksilla ei nyt ollut yhtä suurta kasvua heikentävää vaikutusta kuin aiemmin. Yksikköpalkkakustannukset kasvoivat ensimmäisellä vuosineljänneksellä 3,0 %. RPIX-indeksi (vähittäishintaindeksi, josta on poistettu asuntolainojen korkomenot) nousi heinäkuussa vuositasolla 2,0 %, kun se oli kesäkuussa noussut 1,5 %.

Ison-Britannian lyhyen aikavälin talousnäkyvät riippuvat siitä, millainen vaikutus maailmanlaajuisella epävarmuudella on maan kotimaiseen kulutukseen. Asuntojen hintojen kehitys aiheuttaa lisäksi edelleen epävarmuutta. Lyhyen aikavälin inflaationäkyvät vaikuttavat suhteellisen suotuisilta, vaikka keskipitkällä aikavälillä saattaakin syntyä vähäisiä hinnannousupaineita elpymisen nopeutuessa.

Tanskassa BKT:n määrä kasvoi vuoden 2002 toisella vuosineljänneksellä 1,1 % edellisestä neljänneksestä, jolloin kasvuvauhti oli ollut 0,2 %. Kasvun nopeutuminen johtui pääasiassa investoin-

tien, erityisesti kone-, kuljetusväline- ja ohjelmistoinvestointien, kasvusta. Vuotuinen YKHI-inflaatiovauhti oli heinäkuussa 2002 sama kuin kesäkuussa eli 2,2 %. Ruotsissa BKT:n määrä kasvoi vuoden 2002 toisella neljänneksellä 0,6 % edellisestä neljänneksestä, jolloin kasvu oli ollut 0,5 %. Kasvuvauhdin nopeutuminen johtui kotimaisen kysynnän elpymisestä. Heinäkuussa 2002 Ruotsin YKHI-inflaatiovauhti oli 1,8 % oltuaan kesäkuussa 1,7 %.

Sveitsissä talouden lievä elpyminen vuoden 2002 alusta on johtunut pääasiassa suotuisasta vientikehityksestä, vaikka Sveitsin frangi on pysynyt vahvana. Huolta kotimaisen kysynnän heikkoudesta ja maailmantalouden kehitysnäkymistä ovat osaltaan vaimentaneet jokin aika sitten julkaistut tiedot ennakoivista talousindikaattoreista; ne osoittavat Sveitsin talousnäkyvien kohentuneen jonkin verran. Kuluttajahintaindeksi laski heinäkuussa hieman eli 0,1 % vuositasolla.

Suurimmissa EU:n jäsenyyttä hakeneissa maissa talouden kasvuvauhti on edelleen suhteellisen nopea huolimatta kansainvälisen talouden heikkoudesta ja joidenkin kehittyvien markkinoiden maiden rahoitusmarkkinoilla ilmenneestä epävakauudesta. Kotimaisen kysynnän vahvuus on toistaiseksi tasoittanut näitä talousnäkyymiin kielteisesti vaikuttavia tekijöitä. Yksittäisistä maista Unkarissa talouskasvu perustui vuoden ensimmäisellä neljänneksellä edelleen lähinnä kulutuskysyntään, kun yksityisen ja julkisen kulutuksen sekä investointikysynnän kasvu oli vahvaa. Myös Tšekissä talouskasvua on tukenut pääasiassa kotimainen kysyntä. Yksityinen kulutus ja kiinteän pääoman bruttomuodostus ovat kasvaneet merkittävästi vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä vuodentakaisesta. Sen sijaan saman ajanjakson nettoviennin vaikutus talouskasvuun oli negatiivinen, kun viennin määrän kasvu hidastui noin 1 prosentin. Tšekin elokuiset tulvat voivat vaikuttaa merkittävästi maan lyhyen aikavälin talousnäkyymiin. Puolassa taloudellinen toimeliasuus oli vuoden alkupuoliskolla hyvin heikkoa toisin kuin muissa jäsenyyttä hakeneissa maissa. Näkymien mahdollista kohenemista enteillen kesä- ja heinäkuun 2002 teollisuustuotantoa kuvaavat tuoreimmat luvut olivat kuitenkin odotettua paremmat. Turkin talous kasvoi vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä ensimmäistä kertaa vuosi-

tasolla vuoden 2000 lopun jälkeen. Kysynnän osatekijöistä yksityinen kulutus ja investointikysyntä heikkenivät kuitenkin edelleen, ja kasvu johtui pääasiassa hyvin vahvasta viennin määrän kasvusta. Tehdasteollisuuden tuotannon kasvu on selvästi hyötynyt Turkin liiran rajusta heikkene- misestä, ja tuotannon kasvuvauhti on nopeutu- nut voimakkaasti maaliskuusta 2002 alkaen. Reaalitalouden näkymien kohenemisesta huoli- matta julkisen talouden epätasapaino näyttää hei- kentävän kasvuodotuksia keskipitkällä aikavälillä.

Venäjällä huolet talouskasvun mahdollisesta py- sähtymisestä lisääntyivät viime aikoihin saakka, kun odotettua heikkomat kiinteitä bruttoinves- tointeja kuvaavat luvut ja muut indikaattorit vii- tasivat kasvun hidastumiseen. Viime aikoina nä- kymät ovat kuitenkin parantuneet, kun koti- talouksien kulutus on edelleen tukenut kasvua ja kiinteät bruttoinvestoinnit kasvavat jälleen.

Japanin ulkopuolisessa Aasiassa uusimmat tiedot viittaavat odotettua parempaan talouskehityk- seen vuonna 2002, mutta vuoden 2003 näkymiä varjostavat talouskasvun heikkenemiseen viittaavat riskit. Talouden elpyminen on johtunut lähin-nä viennin vahvasta kasvusta ja viime aikoina myös yksityisen kulutuksen kasvusta. Yksityistä kulu- tusta kasvattaa joissakin Aasian talouksissa se, että kotitalouksien tulot lisääntyvät, työmarkkinatilan- ne paranee ja kulutus- sekä asuntoluottojen ehdot ovat aiempaa edullisemmat.

Kiina on ylittänyt markkinoiden odotukset, sillä sen BKT:n määrän arvioidaan vuoden 2002 toi- sella neljänneksellä kasvaneen noin 8,0 % vuosit- asolla. Kasvua vauhditti kiinteiden investointien noin 24 prosentin kasvu vuositasolla ja vahva jul- kinen kulutus. Tämä on lisännyt tuontikysyntää Kiinassa, mikä puolestaan vauhdittaa entisestään Aasian alueen vientikauppaa. Kiinan BKT:n mää- rän kasvun odotetaan jatkuvan vahvana vuoden 2002 jälkipuoliskolla. Sitä tukevat voimakkaat suorat ulkomaiset sijoitukset, joilla saattaa osal- taan olla myönteinen vaikutus myös koko alueen elpymisen kannalta. Muissa Japanin ulkopuolisen Aasian talouksissa BKT:n määrän kasvu jatkuu vahvana. Etelä-Korean alustavat luvut osoittavat maan BKT:n määrän kasvaneen toisella neljän- neksellä 6,3 % vuositasolla. Tämä on ollut yksi- tyisen kulutuksen ja viennin kasvun ansiota.

Singaporen ja Taiwanin elpyminen jatkuu. BKT:n määrän vuotuisen kasvuvauhdin arvioidaan vuo- den 2002 toisella neljänneksellä olleen Singa- porestä 3,9 % ja Taiwanissa 4 %. Maiden kasvua tukevia tekijöitä ovat tehdasteollisuuden tuotan- non vahva kasvu ja Taiwanissa lisäksi hyvin voi- makkaasti lisääntyvä vienti Kiinaan. Taloudellisen toimeliaisuuden lisääntymisestä huolimatta def- laatiopaineet rasittavat useita talouksia. Keski- määräinen kuluttajahintainflaatio vaihteli vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä Kiinassa, Taiwanissa ja Singaporessa nollian ja -1 prosen- tin välillä ja Hongkongissa se jäi alle -3 prosen- tin.

Loppuvuoden 2002 näkymät ovat Japanin ulko- puoliosessa Aasiassa positiiviset. Epävarmuutta alueen elpymisen jatkumisesta vuonna 2003 on kuitenkin lisännyt se, etteivät kehittyneistä talouk- sista tulevan ulkomaisen kysynnän näkymät ole kovin suotuisat.

Latinalaisen Amerikan suurimmat taloudet kehity- tyivät viime aikoina julkistettujen tietojen mu- kaan eri suuntiin. Brasilian rahoitusmarkkinoiden häiriöt ovat keskeisin koko alueen talousnäky- miä heikentävä tekijä. Alueen muista suurista ta- louksista Argentiinassa jatkuu taantuma, kun taas Meksikon talouden elpymisestä on yhä enemmän merkkejä. Huhtikuusta 2002 alkaen Brasilian ra- hoitusmarkkinoilla on ollut levotonta, kun maan julkinen velka kasvaa ja poliittinen tilanne on vaa- lien edellä epävarma. Brasilia pääsi kuitenkin joi- kin aika sitten IMF:n kanssa sopimukseen, jonka myötä maan talouden odotetaan jatkuvista ra- hoitusvaikeuksista huolimatta kohenevan. Argenti- inassa on alkamassa neljäs taloudellisen taan- tuman vuosi. Jatkuvat käteisnostorajoitukset pan- keissa heikentävät merkittävästi kotimaista ky- syntää, kun luottovirrat ovat ehtyneet. Harvoi- hin tuotannon kasvua tukeviin tekijöihin kuuluu vienti, joka on viime aikoina alkanut peson heik- kenemisen myötä kasvaa. Meksikossa uusimmat viralliset tilastot osoittavat taloudellisen toime- liaisuuden lisääntyneen: kotimaisen kysynnän ansiosta BKT:n määrä on toisella vuosipuoliskolla kasvanut 2,1 % vuositasolla, ja työpaikkoja on al- kanut syntyä entistä enemmän. Elpyminen ei kui- tenkaan ole kovin laaja-alaista, ja vienti on vasta viime aikoina alkanut osoittaa piristymisen merke- jä.

Valuuttakurssit ja maksutase

Euro pysyi jokseenkin ennallaan elokuussa ja syyskuun alussa

Päinvastoin kuin muilla rahoitusmarkkinoilla heilahtelut valuuttamarkkinoiden keskeisten valuuttojen välillä olivat melko vaimeita elokuussa ja syyskuun alussa. Euron viimeaikainen vakautuminen jatkui, ja edellisten kuukausien vahvistumisen jälkeen euro vaihteli melko kapeassa välissä suhteessa kaikkiin muihin keskeisiin valuuttoihin. Syyskuun 11. päivänä euron arvo suhteessa useimpiin euroalueen tärkeimpien kauppakumppaneiden valuuttoihin oli suunnilleen sama kuin heinäkuun lopussa.

Heikennyttyään jonkin verran heinäkuun jälkipuoliskolla euro vakautui Yhdysvaltain dollariin nähden, ja sen dollarikurssi vaihteli elokuussa 0,97:stä 0,99:ään, kun Yhdysvaltain talouden näkymistä saatiin ristiriitaisia viestejä. Vaikka eräät yritysten ja kuluttajien luottamusta mittaavat indikaattorit antoivatkin viitteitä epävarmuuden lisääntymisestä vuoden toisella puoliskolla, osakkeiden hinnat nousivat tilapäisesti ja aiempien kuukausien hinnanlaskut kompensoituivat osittain. Tässä tilanteessa markkinoiden yleinen epävarmuus hälveni hieman, mutta pysyi suhteellisen suurena vuoden 2002 ensimmäisen puoliskon tilanteeseen verrattuna. Syyskuun alussa Yhdysvaltain dollari heikkeni tilapäisesti kaikkiin keskeisiin valuuttoihin nähden, kun juuri saadut tiedot viittasivat siihen, että Yhdysvaltain talouden elpymisvauhti on saattanut hidastua. Tämä aiheutti osakeindeksien nousun taittumisen uudelleen, ja indeksit laskivat jälleen alle heinäkuun lopun lukemien (ks. kuvio 36). Tarkastelukauden loppua kohden Yhdysvaltain dollari kuitenkin taas vahvistui, ja 11.9. sen kurssi euroon nähden oli 0,97. Näin ollen euro oli hieman heikompi kuin heinäkuun lopussa ja lähes 9 % vahvempi kuin vuonna 2001 keskimäärin.

Japanin jeni vahvistui edelleen asteittain suhteessa Yhdysvaltain dollariin ja euroon elokuun ensimmäisellä puoliskolla, mutta pysyi jokseenkin ennallaan elokuun toisella puoliskolla ja syyskuun alussa. Jeniä tukivat julkistetut talousluvut, joiden mukaan Japanin talous jatkaisi vähittäistä elpymistään samalla, kun deflaatiopaineet vaimenisi-

vat jonkin verran. Koska Japanin talouden elpymistä on kuitenkin vauhdittanut lähinnä vientisektori, tämänhetkiset huolenaiheet maailmantalouden tilasta ovat myös vaikuttaneet arvioon maan talouden elpymisen näkymistä keskipitkällä aikavälillä. Syyskuun 11. päivänä euron jenikurssi oli 116,9 eli hieman heikompi kuin heinäkuun lopussa, mutta 7,6 % vahvempi kuin vuonna 2001 keskimäärin.

Englannin punta heikkeni elokuun ensimmäisellä puoliskolla hieman euroon ja Yhdysvaltain dollariin nähden, kun julkistetut talousluvut ennakoivat sekä teollisuus- että tehdasteollisuustuotannon kasvun hidastumista Isossa-Britanniassa. Näin ollen punnan heinäkuinen vahvistuminen suhteessa euroon kumoutui osittain. Elokuun toisella puoliskolla ja syyskuun alussa punta pysyi jokseenkin vakaana euroon nähden, mutta vahvistui suhteessa Yhdysvaltain dollariin. Tarkastelukauden loppua kohden punta vahvistui hieman suhteessa euroon, mutta menetti jokin verran aiemmasta vahvistumisestaan Yhdysvaltain dollariin nähden. Syyskuun 11. päivänä euron puntakurssi oli 0,63 eli heinäkuun lopun lukeman tienoilla ja lähes 1 prosentin vahvempi kuin vuonna 2001 keskimäärin.

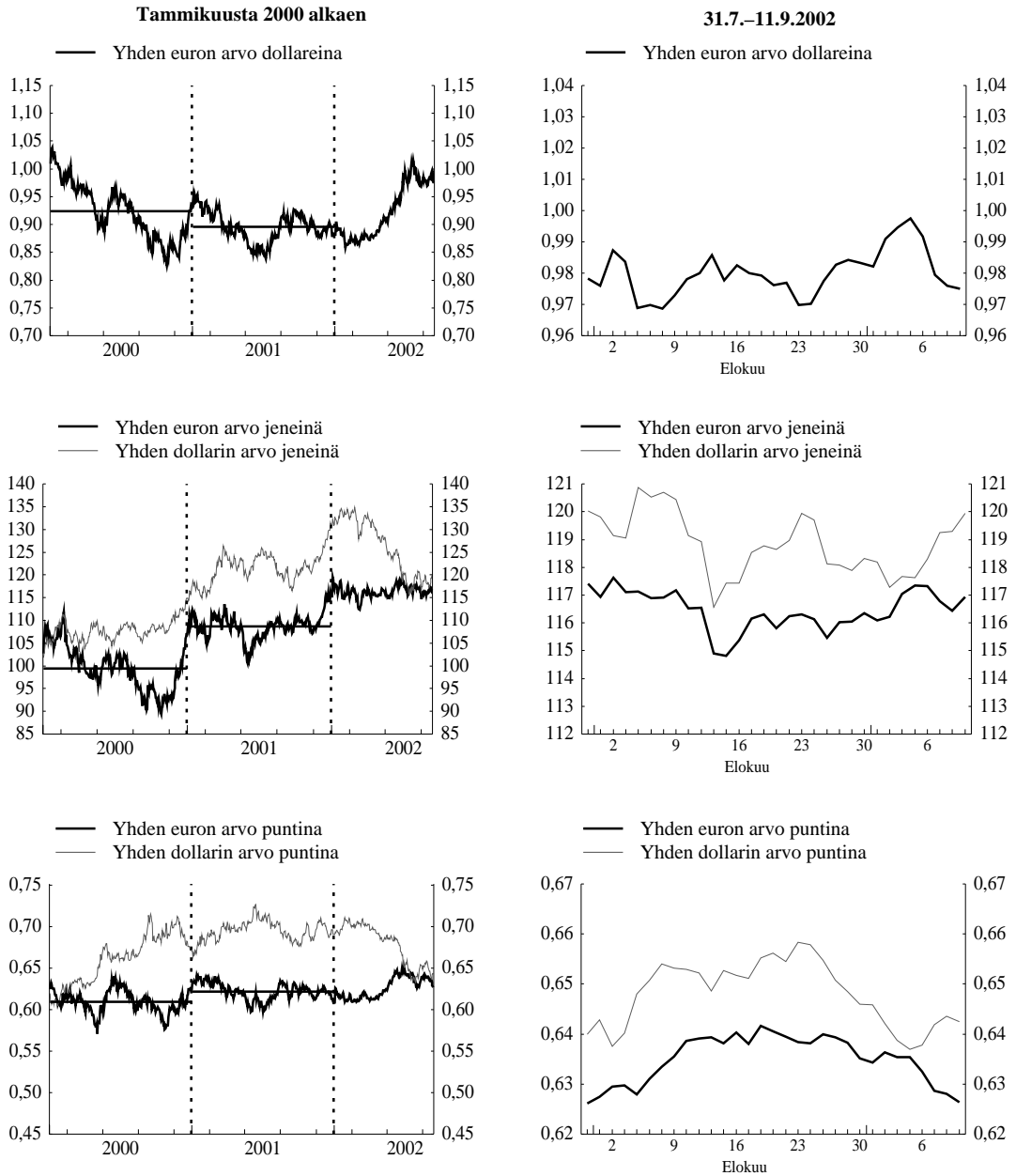
Euroopan muista valuutoista Tanskan kruunu vahvistui hieman suhteessa euroon (ks. kuvio 37), ja Tanskan keskuspankki alensi talletustodistusten korkoa ja antolainauskorkoa elokuussa kahdesti eli 0,05 % kummallakin kerralla. Euro oli vahvistunut voimakkaasti Ruotsin kruunuun nähden elokuun alussa, mutta tämän jälkeen kruunu puolestaan vahvistui osittain elokuun aikana ja syyskuun alussa. Syyskuun 11. päivänä euron kruunukurssi oli 9,17 eli 0,8 % heikompi kuin heinäkuun lopussa. Sveitsin frangi oli aiempina kuukausina hyötynyt turvallisen sijoituskohteen asemastaan kansainvälisten rahoitusmarkkinoiden yleisesti jännittyneessä tilanteessa, mutta heikkeni elokuussa vähitellen suhteessa euroon osakemarkkinoiden piristyessä. Myöhemmin Sveitsin frangi vahvistui jälleen vähän syyskuun alussa. Syyskuun 11. päivänä euron frangikurssi oli 1,46 eli 0,5 % vahvempi kuin heinäkuun lopussa, mutta 3,2 % heikompi kuin vuonna 2001 keskimäärin.

Kun valuuttamarkkinat olivat suhteellisen rauhalliset, euron nimellinen efektiivinen kurssi – las-

Kuvio 36.

Valuuttakurssikehitys

(päivähavainnot)

Lähde: EKP.

Huom. Oikeassa ja vasemmassa asteikossa on sama mittakaava kussakin kuviossa. Vaakasuorat viivat kuvaavat vuosikeskiarvoja.

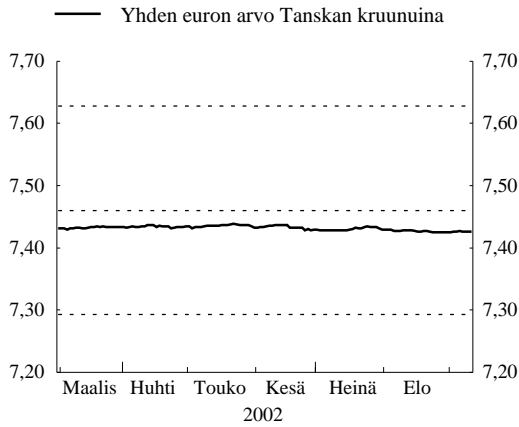
kettuna suhteessa euroalueen 12 tärkeimmän kauppakumppanin valuuttoihin – pysyi jokseenkin ennallaan suurimman osan elokuuta. Se vahvistui jonkin verran myöhemmin elokuussa ja syyskuun alussa lähinnä Yhdysvaltain dollarin heikkenemisen myötä, mutta palautui entiselleen tarkastelukauden loppua kohden (ks. kuvio 38). Syyskuun 11. päivänä euro oli suunnilleen yhtä vahva

kuin heinäkuun lopussa ja 3,8 % vahvempi kuin vuonna 2001 keskimäärin. Euron reaaliset efektiiviset valuuttakurssi-indeksit seurasivat melko tarkasti euron nimellisen indeksin kehitystä ja olivat vuoden 2001 keskimääräisen tasonsa yläpuolella (ks. kuvio 39). Kuluttajahintaindeksillä ja teollisuuden tuottajahintaindeksillä deflatoidut euron reaaliset efektiiviset valuuttakurssi-indeksit

Kuvio 37.

Valuuttakurssikehitys ERM II:ssä

(päivähavaintoja)

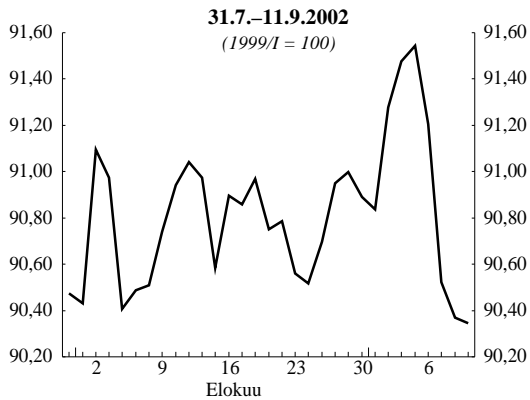
Lähde: EKP.

Huom. Vaakasuorat viivat osoittavat Tanskan kruunun keskuskurssia (7,46) ja vaihteluväliä ($\pm 2,25\%$).

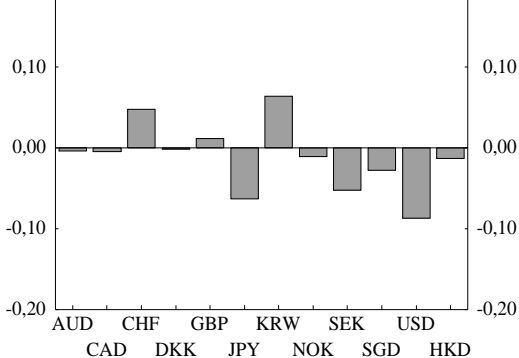
Kuvio 38.

Euron efektiivinen valuuttakurssi ja sen jakauma¹⁾

(päivähavaintoja)

Valuuttakurssimuutosten vaikutus efektiivisen valuuttakurssi-indeksin muutoksiin²⁾

Lähde: EKP.

- 1) Indeksien nousu merkitsee efektiivisen valuuttakurssin vahvistumista 12 kauppakumppanimaan valuuttaan nähden.
- 2) Muutosten laskemisessa on käytetty 12 suurimman kauppakumppanin valuuttoja kauppapainoilla painotettuina.

nousivat kuitenkin enemmän kuin nimelliset efektiiviset valuuttakurssi-indeksit vuoden 2001 keskimääräiseen tasoonsa verrattuna. Tässä kehityksessä kuvastui lähinnä Japanin deflaation pitkityminen samana ajanjaksona ja vaikea hintakehitys muissa keskeisissä kauppakumppanimaisissa, kuten Ison-Britanniassa ja Sveitsissä.

Vaihtotase oli ylijäämäinen kesäkuussa 2002

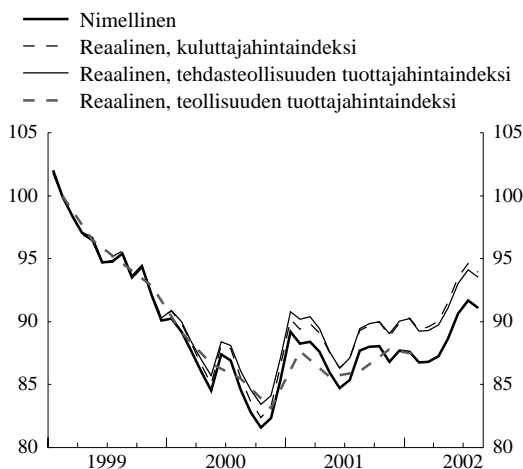
Euroalueen vaihtotase osoitti vuoden 2002 kesäkuussa 3,9 miljardin euron ylijäämää, kun se oli kesäkuussa 2001 ollut 1,0 miljardia euroa alijäämäinen (ks. taulukko 11). Tämä vaihtotaseen kehitys johtui lähinnä tavarakaupan taseen ylijäämän suurenemisesta (8,4 miljardista eurosta 12,1 miljardiin euroon) ja sekä tuotannontekijäkorvausten taseen että tulonsiirtojen taseen alijäämien hienoisesta supistumisesta. Palvelutaseen ylijäämä sen sijaan pysyi lähes ennallaan.

Vuoden 2002 ensimmäisen puoliskon kehitys osoittaa, että kumulatiivisen vaihtotaseen 20,4 miljardin euron alijäämä viime vuoden vastaavana ajankohtana muuttui 9,3 miljardin euron yli-

Kuvio 39.

Euron nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssi-indeksit¹⁾

(kuukausittaisia / neljännesvuosittaisia keskiarvoja, 1999/1 = 100)

Lähde: EKP.

- 1) Nouseva käyrä merkitsee euron vahvistumista. Tuoreimmat havainnot ovat elokuulta 2002 ja tehdasteollisuuden yksikkötyökustannusten osalta vuoden 2002 ensimmäiseltä neljännekseltä. Jälkimmäiset perustuvat osittain arvioihin.

jäämäksi. Tämä kuvastaa tavarakaupan taseen ylijäämän merkittävää kasvua (21,4 miljardista eurosta 56,8 miljardiin euroon), jonka vaikutusta ovat vain hieman pienentäneet sekä tuotannon tekijäkorvausten taseen että tulonsiirtojen taseen alijäämien vähäinen suureneminen ja palvelutaseen pienen ylijäämän tasapainottuminen. Tavarakaupan taseen ylijäämän kasvu johtui siitä,

että tuonnin arvo supistui (7,8 %) nopeammin kuin viennin arvo (0,6 %), mikä osittain kuvasti öljyn tuontihinnan merkittävää laskua tänä ajanjaksona.

Kuukausittaisen kehityksen tarkastelu kausivaihtelusta puhdistettujen lukujen perusteella osoittaa, että sekä tavaraviennin että -tuonnin arvo

Taulukko 11.

Euroalueen maksutase

(mrd. euroa, kausivaihtelusta puhdistamattomia tietoja)

	2001		2002		2002	
	Tammi-kesäkuu	Kesäkuu	Tammi-kesäkuu	Huhtikuu	Toukokuu	Kesäkuu
Vaihtotase	-20,4	-1,0	9,3	-5,8	0,1	3,9
Tulot	858,4	148,1	831,7	136,1	140,8	141,1
Menot	878,8	149,1	822,3	141,9	140,7	137,2
Tavarat	21,4	8,4	56,8	8,2	9,2	12,1
Vienti	517,1	90,0	514,0	86,1	86,7	88,2
Tuonti	495,8	81,6	457,2	77,9	77,6	76,1
Palvelut	1,5	2,1	-0,0	-0,1	2,8	2,0
Vienti	151,7	28,4	152,4	25,8	28,0	27,0
Tuonti	150,2	26,3	152,5	25,9	25,2	25,0
Tuotannon tekijäkorvaukset	-24,2	-4,2	-26,6	-7,9	-6,4	-3,4
Tulonsiirrot	-19,0	-7,3	-20,8	-6,0	-5,5	-6,7
Pääomansiirrot	6,4	0,8	6,5	1,3	1,1	1,1
Rahoitustase	18,6	-14,0	-61,4	-1,1	4,9	-36,9
Suorat sijoitukset	-92,3	-11,0	-19,5	7,7	5,1	-15,5
Ulkomaille	-146,0	-21,9	-79,0	-6,6	-14,6	-15,6
Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot	-85,7	-8,5	-51,2	-3,0	-9,2	-11,0
Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäiset lainat	-60,3	-13,4	-27,8	-3,6	-5,4	-4,6
Euroalueelle	53,6	10,9	59,5	14,3	19,7	0,1
Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot	45,2	3,4	30,8	6,7	9,0	3,2
Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäiset lainat	8,4	7,5	28,7	7,6	10,7	-3,2
Arvopaperisijoitukset	-12,8	29,8	2,9	11,5	32,0	14,3
Osakkeet	55,8	27,3	10,8	-0,7	21,9	-9,2
Saamiset	-71,6	-11,6	-47,1	-3,0	-5,8	-5,7
Velat	127,4	38,9	57,9	2,3	27,6	-3,5
Velkapaperit	-68,6	2,5	-7,9	12,2	10,1	23,5
Saamiset	-86,8	-15,2	-66,9	-5,6	-20,4	-1,5
Velat	18,2	17,7	59,0	17,8	30,5	25,0
Lisätieto: Suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset yhteensä	-105,1	18,8	-16,6	19,3	37,1	-1,3
Johdannaiset	-1,4	-4,6	-0,6	2,1	-1,9	-1,1
Muut sijoitukset	113,0	-27,4	-48,1	-30,8	-32,4	-31,0
Valuuttavaranto	12,1	-0,8	3,9	8,3	2,1	-3,5
Virheelliset ja tunnistamattomat erät	-4,6	14,2	45,6	5,6	-6,1	31,9

Lähde: EKP.

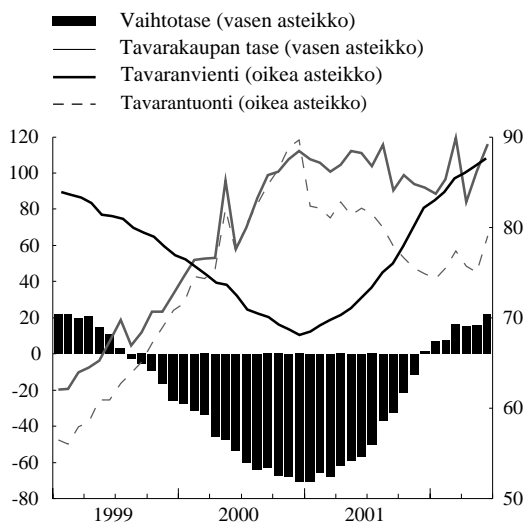
Huom. Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää. Rahoitustaseessa positiivinen luku osoittaa pääoman tuontia ja negatiivinen luku sen vieniä. Valuuttavarannossa negatiivinen luku osoittaa valuuttavarannon lisäystä ja positiivinen luku sen vähennyksiä. Yksityiskohtaisia taulukoita 12 maata käsittävän euroalueen maksutaseesta on EKP:n WWW-sivustossa.

kasvoi nopeasti toukokuusta kesäkuuhun 2002: viennin arvo 3,6 % ja tuonnin arvo 5,5 % (ks. kuvio 40). Kausivaihtelusta puhdistetut neljännesvuositiedot osoittavat tavaraviennin kuitenkin vähentyneen vuoden 2002 toisella neljänneksellä 0,3 % ensimmäisestä neljänneksestä siitä huolimatta, että ulkomainen kysyntä oli samaan aikaan vahvaa. Osasyynä saattaa olla se, että euroalueen viejät ovat pienentäneet voittomarginaalejaan ja sen vuoksi alentaneet (euromääräisiä) vientihintojaan tänä ajanjaksona, jotta hintakilpailukyvyyn heikkeneminen euron vahvistumisen myötä vuoden 2002 toisella neljänneksellä osittain korvautuisi. Samalla öljyn (euromääräisen) hinnan kallistuminen toisella neljänneksellä saattaa euron vahvistumisesta huolimatta jossakin määrin selittää tavarantuonnin arvon kasvua saman vuosineljänneksen aikana. Euron vahvistuminen selittää myös osittain tuotannontekijäkorvausten taseen alijäämän suurenemista toisella neljänneksellä (ks. kuvio 41), koska se supistaa ulkomailta saatavien euromääräisten tuotannontekijäkorvausten arvoa.

Kuvio 40.

Euroalueen vaihtotase, tavarakaupan tase sekä tavaravienti ja -tuonti

(mrd. euroa, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP.

Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja. Taseet ovat 12 kuukauden summia. Vienti- ja tuontitiedot ovat kuukausittaisia arvoja.

Kuvio 41.

Tuotannontekijäkorvausten tulot ja menot euroalueella

(mrd. euroa, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP.

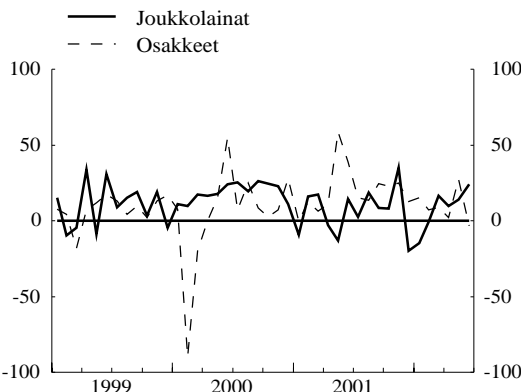
Sijoitukset euroalueen joukkolainoihin kasvoivat vuoden 2002 ensimmäisellä puoliskolla

Euroalueen yhteenlasketuissa suorissa sijoituksissa ja arvopaperisijoituksissa kirjattiin kesäkuussa 2002 pientä pääoman nettovientiä (1,3 miljard-

Kuvio 42.

Ulkomaiset sijoitukset euroalueen osakkeisiin ja joukkolainoihin

(mrd. euroa, kuukausihavainnot)

Lähde: EKP.

Huom. Positiivinen luku osoittaa pääoman tuontia ja negatiivinen luku sen vientiä.

dia euroa), sillä pääoman nettovienti suorina sijoituksina (15,5 miljardia euroa) kumoutui suureksi osaksi arvopaperisijoituksiin liittyvällä pääoman nettotuonnilla (14,3 miljardia euroa).

Pääoman nettovienti suorina sijoituksina johtui siitä, että euroalueelta tehtiin ulkomaille merkittäviä sijoituksia (15,6 miljardia euroa), jotka olivat lähinnä oman pääoman ehtoisia sijoituksia ja uudelleen sijoitettuja voittoja (11 miljardia euroa). Pääoman 14,3 miljardin euron suuruinen nettotuonti arvopaperisijoituksina kesäkuussa 2002 johtui joukkolainoihin liittyvästä huomattavasta pääoman nettotuonnista (25,4 miljardia euroa). Tätä tasoitti vain osittain pääoman 9,2 miljardin euron suuruinen nettovienti osakesijoituksina.

Vuoden 2002 ensimmäisellä puoliskolla euroalueen joukkolainoihin ulkomailta tehdyt sijoitukset lisääntyivät ja euroalueen osakkeisiin ulkomailta tehdyt sijoitukset vähenivät (ks. kuvio 42). Tämä näyttää lähinnä liittyvän siihen, että epä-

varmuus maailmantalouden näkymistä on lisääntynyt Yhdysvalloissa tapahtuneiden kirjanpitoskandaalien ja osakekurssien korjausliikkeiden myötä. Joukkolainoihin tehtyjen sijoitusten kasvua saattavat selittää myös muut tekijät, kuten euron vahvistumista koskevat odotukset erityisesti vuoden 2002 toisella neljänneksellä.

Vuoden 2002 ensimmäisellä puoliskolla yhteensä lasketuissa suorissa sijoituksissa ja arvopaperisijoituksissa kirjattiin kumulatiivisesti tarkasteltuna pääoman nettovientiä, vaikka se oli tuntuvasti vähäisempää (16,6 miljardia euroa) kuin vastaavana ajankohtana vuonna 2001 (105,1 miljardia euroa).

Muihin sijoituksiin liittyvä pääoman nettovienti oli rahalaitossektorilla kesäkuussa 2002 huomattavaa (45,2 miljardia euroa). Tämä näkyy erityisesti lyhytaikaisissa veloissa ja saattaa kuvastaa sitä, että euroalueen ulkopuoliset sijoittajat ovat kotiuttaneet likvidejä varojaan (72,3 miljardin euron arvosta).

Euroalueen tilastot

Tilastot

	Yhteenveto euroalueen taloustilastoista	5*
1	Rahapolitiikkatilastot	
	1.1 Eurojärjestelmän konsolidoitu tase	6*
	1.2 EKP:n keskeiset korot	8*
	1.3 Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot, huutokaupoissa hyväksytyt määrät	8*
	1.4 Vähimmäisvarantotilastot	10*
	1.5 Pankkijärjestelmän likviditeettiasema	11*
2	Euroalueen rahatalous	
	2.1 Eurojärjestelmän yhteenlaskettu tase	12*
	2.2 Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase (pl. eurojärjestelmä)	13*
	2.3 Euroalueen rahalaitosten konsolidoitu tase (ml. eurojärjestelmä)	14*
	2.4 Raha-aggregaatit ja niiden vastaerät	16*
	2.5 Rahalaitosten lainat vastapuolen, käyttötarkoituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan	21*
	2.6 Talletukset rahalaitoksissa vastapuolen ja vaateen mukaan	24*
	2.7 Euroalueen ulkopuolisiin kohdistuvat rahalaitosten saamiset ja velat; pääerät	26*
	2.8 Euroalueen rahalaitosten joidenkin velkojen ja saamisten tarkastelu valuuttoittain	28*
3	Euroalueen rahoitusmarkkinat ja korot	
	3.1 Rahamarkkinakorot	30*
	3.2 Valtion lainojen tuotot	31*
	3.3 Osakeindeksit	32*
	3.4 Pankkien luotto- ja talletuskorot	33*
	3.5 Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden liikkeeseenlaskut alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan	34*
	3.6 Muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan	36*
4	YKHI ja euroalueen muut hinnat	
	4.1 Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi	42*
	4.2 Muut hinnat ja kustannukset	43*
5	Euroalueen reaalitalous	
	5.1 Kansantalouden tilinpito	44*
	5.2 Muita keskeisiä reaalitalouden tilastoja	46*
	5.3 Euroopan komission suhdannekyselyt	47*
	5.4 Työmarkkinat	48*
6	Euroalueen säästäminen, investoinnit ja rahoitus	
	6.1 Ei-rahoitussektorin rahoituksen käyttö ja hankinta	49*
	6.2 Säästäminen, investoinnit ja rahoitus	53*
7	Julkisen talouden rahoitusasema euroalueella ja yksittäisissä euromaissa	
	7.1 Tulot, menot ja alijäämä/ylijäämä	54*
	7.2 Velka	55*
	7.3 Velan muutos	56*
8	Euroalueen maksutase ja ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto)	
	8.1 Maksutase	57*
	8.2 Maksutase: vaihtotase ja pääomansiirrot	58*
	8.3 Maksutase: tuotannontekijäkorvaukset	59*
	8.4 Maksutase: suorat sijoitukset	60*
	8.5 Maksutase: arvopaperisijoitukset	61*
	8.6 Maksutase: muut sijoitukset ja valuuttavaranto	62*
	8.7 Ulkomainen varallisuus ja valuuttavaranto	64*

¹ Katso EKP:n verkkosivuilta (www.ecb.int) pitkän aikavälin tilastoja sekä yksityiskohtaisia tilastoja.

9	Euroalueen ulkomaankauppa	66*
10	Valuuttakurssit	68*
11	Taloudellinen kehitys muissa EU-maissa	70*
12	Taloudellinen kehitys EU:n ulkopuolella	
	12.1 Taloudellinen kehitys	71*
	12.2 Säästäminen, investoinnit ja rahoitus	72*
	Teknisiä huomautuksia	73*
	Yleistä	75*

Kreikka liittyi euroalueeseen 1.1.2001

Kuukausikatsauksen tilasto-osassa euroalueen tilastot kattavat ne euroalueen maat, jotka tarkasteluajankohtana kuuluivat euroalueeseen. Siten euroalueen tilastot vuoden 2000 loppuun saakka kattavat 11 maata ja vuoden 2001 alusta 12 maata. Poikkeukset on erikseen merkitty.

Kreikan liittymisen ajankohta on taulukoissa merkitty viivalla ja kuvioissa katkoviivalla. Absoluuttiset muutokset ja prosenttimuutokset vuodesta 2000 vuoteen 2001 perustuvat mahdollisuuksien mukaan sellaisiin aikasarjoihin, joissa Kreikan liittyminen euroalueeseen on otettu huomioon.

Kreikan tiedoilla täydennettyjä euroalueen taloustilastoja vuoden 2000 loppuun saakka on saatavissa CSV-muodossa EKP:n verkkosivuilla (www.ecb.int).

Taulukkomerkintöjen selityksiä

”.”	Tiedot puuttuvat / Loogisesti mahdoton.
”-”	Tiedot eivät ole vielä saatavissa.
”..”	Nolla tai merkityksetön.
”miljardia”	10 ⁹
^(p)	Ennakkotieto.
kp.	Kausivaihtelusta puhdistettu.

Yhteenveto euroalueen talustilastoista

(vuotuinen prosentimuutos, ellei toisin mainita)

1. Rahatalouden kehitys ja korot

	M1 ¹⁾	M2 ²⁾	M3 ^{1),2)}		Rahalaitosten lainat euroalueelle (pl. rahalaitokset ja julkisyhteisöt ¹⁾)	Yritysten ja muiden rahoituslaitosten kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemat arvopaperit ¹⁾	3 kk:n korko (euribor, vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvot)	Valtion 10 vuoden lainojen tuotot, vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvot
	1	2	3	3 kk:n liukuva keskiarvo				
2000	8,0	4,4	5,0	-	9,6	21,2	4,40	5,44
<i>Euroalueen laajeneminen</i>								
2001	3,6	4,2	5,4	-	7,8	26,3	4,26	5,03
2001 IV	5,5	5,7	7,6	-	6,5	27,3	3,45	4,81
2002 I	6,2	6,4	7,7	-	5,7	28,9	3,36	5,13
II	6,6	6,5	7,4	-	5,6	24,5	3,45	5,26
III	.	.	.	-
2002 huhti	6,6	6,3	7,3	7,4	5,5	26,0	3,41	5,30
touko	6,8	6,7	7,7	7,4	5,8	23,9	3,46	5,30
kesä	6,9	6,5	7,1	7,3	5,5	21,6	3,46	5,16
heinä	7,6	6,5	7,1	.	5,2	.	3,41	5,03
elo	3,35	4,73

2. Hintojen ja reaalitalouden kehitys

	YKHI	Teollisuuden tuottajahinnat	Työkustannukset tuntia kohden (koko taloudessa)	BKT:n määrä	Teollisuustuotanto (pl. rakentaminen)	Kapasiteetin käyttöaste teollisuudessa %	Työllisyys (koko taloudessa)	Työttömyys (% työvoimasta)
	9	10	11	12	13	14	15	16
2000	2,3	5,5	3,2	3,5	5,5	83,8	2,2	8,4
<i>Euroalueen laajeneminen</i>								
2001	2,5	2,1	3,4	1,5	0,2	83,2	1,3	8,0
2001 IV	2,1	-1,0	3,3	0,4	-3,8	81,8	0,8	8,1
2002 I	2,6	-0,9	3,9	0,3	-2,6	80,8	0,7	8,1
II	2,1	-0,9	.	0,6	-0,9	80,8	.	8,3
III	80,7	.	.
2002 huhti	2,4	-0,8	-	-	-1,0	-	-	8,2
touko	2,0	-1,0	-	-	-1,2	-	-	8,3
kesä	1,8	-1,1	-	-	-0,7	-	-	8,3
heinä	1,9	-0,6	-	-	.	.	.	8,3
elo	2,1	.	-	-

3. Maksutase, valuuttavaranto ja valuuttakurssi

(miljardia euroa, ellei toisin mainita)

	Maksutase (nettovirrat)				Valuuttavaranto (ajanjakson lopun kanta)	Euron efektiivinen valuuttakurssi: laaja maaryhmä (1999/I = 100)		Yhden euron arvo dollareina
	Vaihtotase ja pääomansiirrot	Tavarat	Suorat sijoitukset	Arvopaperisijoitukset		Nimellinen	Reaalinen (KHI)	
2000	-50,2	35,6	17,6	-111,5	378,0	88,2	86,3	0,924
<i>Euroalueen laajeneminen</i>								
2001	6,3	79,2	-103,3	36,4	392,4	91,0	88,0	0,896
2001 IV	11,8	33,0	11,5	-0,4	392,4	92,0	88,6	0,896
2002 I	14,2	27,4	-16,8	-54,8	409,0	91,3	88,0	0,877
II	1,7	29,4	-2,7	57,7	367,0	93,9	90,4	0,919
III
2002 huhti	-4,5	8,2	7,7	11,5	394,2	91,7	88,4	0,886
touko	1,2	9,2	5,1	32,0	386,6	93,7	90,3	0,917
kesä	5,0	12,1	-15,5	14,3	367,0	96,4	92,6	0,955
heinä	371,9	98,2	94,1	0,992
elo	97,7	93,4	0,978

Lähteet: EKP, Euroopan komissio (Eurostat ja talous- ja rahoitusasioista vastaava pääosasto) ja Reuters.

Lisätietoja tämän tilasto-osan vastaavissa taulukoissa.

1) Kuukausittaiset kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, neljännesvuosittaiset ja vuosittaiset kasvuvauhdit ajanjakson keskiarvoja. M1:n, M2:n, M3:n ja lainojen suhteelliset muutokset lasketaan kausivaihtelusta puhdistetuista kuukausittaisista kannoista ja virroista.

2) M3 ja sen erät laskettu ilman euroalueen ulkopuolisten hallussa olevia rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksia, rahamarkkinapapereita ja enintään kahden vuoden velkapapereita.

I Rahapolitiikkatilastot

Taulukko 1.1

Eurojärjestelmän konsolidoitu tase

(miljoonaa euroa)

1. Vastaavaa

		Kulta ja	Valuutta-	Valuutta-	Euromääräiset	Euromääräiset	Perus-	Pitempi-	Käänteiset	
		kultasaamiset	määräiset	määräiset	saamiset	luotot				rahoitus-
		1	saamiset	saamiset	euroalueen	euroalueen	operaatiot	rahoitus-	operaatiot	
			euroalueen	euroalueelta	luottolaitoksilta	rahoitus-		operaatiot	operaatiot	
			ulkopuolelta			sektorille				
			2	3	4	5	6	7	8	
2002	huhti	12.	139 808	266 663	21 218	5 162	163 109	103 000	60 000	0
		19.	139 808	267 964	21 492	5 053	157 009	96 999	60 000	0
		26.	139 502	264 366	23 330	4 854	169 028	108 999	59 999	0
	touko	3.	139 502	260 581	23 971	5 223	169 031	109 001	59 999	0
		10.	139 502	261 627	23 914	4 970	174 946	114 923	59 999	0
		17.	139 502	262 163	22 923	5 043	169 022	108 999	59 999	0
		24.	139 458	261 125	23 086	4 983	173 028	113 000	59 999	0
		31.	139 419	259 372	24 085	5 087	178 381	118 002	60 000	0
	kesä	7.	139 414	260 127	23 583	5 079	173 309	113 000	60 000	0
		14.	139 414	261 837	22 944	5 135	167 022	106 999	60 000	0
		21.	139 378	263 172	22 001	4 985	175 937	111 999	60 000	0
		28.	128 323	237 959	19 742	4 491	200 958	140 000	59 999	0
	heinä	5.	128 323	237 865	19 335	4 598	187 023	127 000	59 999	0
		12.	128 323	239 363	19 488	4 794	186 016	126 000	59 999	0
		19.	128 323	240 102	20 162	4 947	194 378	134 002	59 999	0
		26.	128 323	240 888	20 436	4 885	204 734	149 000	54 999	0
	elo	2.	128 323	240 117	19 987	4 936	194 032	139 001	54 999	0
		9.	128 323	239 409	19 302	4 824	192 067	136 998	54 999	0
		16.	128 323	237 438	19 399	4 949	189 105	133 999	54 999	0
		23.	128 323	239 979	17 924	4 827	189 037	133 999	54 999	0
		30.	128 323	238 451	17 005	5 304	197 034	146 998	50 000	0
	syys	6.	128 322	239 668	18 537	4 801	191 040	141 001	50 000	0

2. Vastattavaa

		Liikkeessä	Euromääräiset					Muut	Liikkeeseen		
			olevat	velat	RTGS-tilit	Talletus-	Määrä-			Käänteiset	Vakuuksien
		asetelit	euroalueen	(ml.	mahdol-	aikais-	hieno-	muutos-	velat euro-	lasketus-	
		1	luotto-	vähimmäis-	lisuus	säätö-	pyyntöihin	alueen luotto-	todistukset		
			laitoksille	varanto-		operaatiot	liittyvät	laitoksille			
				talletukset)			talletukset				
			2	3	4	5	6	7	8	9	
2002	huhti	12.	285 822	134 011	133 008	1 002	0	0	1	2 306	2 939
		19.	284 884	134 321	134 307	13	0	0	1	2 166	2 939
		26.	286 516	132 223	132 104	119	0	0	0	2 250	2 939
	touko	3.	294 502	129 859	128 775	1 083	0	0	1	2 185	2 939
		10.	297 335	134 275	134 083	191	0	0	1	2 304	2 939
		17.	297 223	133 262	133 231	29	0	0	2	2 195	2 939
		24.	295 202	128 581	128 540	41	0	0	0	2 189	2 939
		31.	299 030	130 158	130 091	55	0	0	12	2 351	2 939
	kesä	7.	302 923	132 931	132 859	60	0	0	12	2 472	2 939
		14.	303 602	128 245	128 202	30	0	0	13	2 432	2 939
		21.	304 536	135 049	132 344	2 693	0	0	12	2 249	2 939
		28.	308 753	134 893	134 781	100	0	0	12	2 034	2 939
	heinä	5.	315 136	129 139	128 688	46	0	0	405	196	2 939
		12.	316 696	129 439	129 400	22	0	0	17	126	2 939
		19.	317 176	128 610	127 973	620	0	0	17	27	2 939
		26.	317 563	132 354	132 334	16	0	0	4	83	2 939
	elo	2.	323 953	129 253	129 237	12	0	0	4	31	2 939
		9.	326 029	127 605	127 592	10	0	0	3	281	2 939
		16.	325 804	129 440	129 406	31	0	0	3	209	2 939
		23.	321 224	131 308	128 703	2 602	0	0	3	115	2 939
		30.	321 780	126 066	125 935	130	0	0	1	131	2 939
	syys	6.	325 814	129 856	129 836	15	0	0	5	260	2 939

Lähde: EKP.

Käännteiset rakenteelliset operaatiot	Maksuvalmiusluotot	Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät luotot	Muut euromääräiset saamiset euroalueen luottolaitoksilta	Euromääräiset arvopaperit euroalueelta	Euromääräiset saamiset julkisyhteisöiltä	Muut saamiset	Yhteensä		
							12	13	14
9	10	11	12	13	14	15	16		
0	105	4	230	30 051	67 733	88 941	782 916	2002 huhti	12.
0	6	4	238	30 288	67 702	89 249	778 804		19.
0	21	9	237	30 463	67 706	89 348	788 835		26.
0	14	17	259	30 135	67 708	87 422	783 833	touko	3.
0	14	10	253	30 330	67 708	88 366	791 617		10.
0	20	4	287	29 933	67 710	88 926	785 510		17.
0	17	12	235	30 161	67 705	89 030	788 812		24.
0	366	13	209	29 930	67 701	89 148	793 333		31.
0	305	4	213	29 944	67 701	89 062	788 433	kesä	7.
0	5	18	231	30 087	67 701	89 192	783 564		14.
0	3 925	13	205	30 220	67 698	90 077	793 674		21.
0	930	29	512	30 481	67 687	90 691	780 845		28.
0	3	21	414	30 648	67 675	88 834	764 716	heinä	5.
0	9	8	403	30 505	67 676	89 066	765 635		12.
0	367	10	166	30 744	67 676	89 496	775 995		19.
0	729	6	405	30 656	67 664	85 548	783 540		26.
0	12	20	422	30 482	67 659	85 632	771 591	elo	2.
0	23	47	402	30 630	67 638	86 034	768 630		9.
0	69	38	151	30 673	67 198	86 272	763 509		16.
0	28	11	144	30 919	67 198	85 740	764 092		23.
0	22	14	367	31 361	67 198	85 794	770 838		30.
0	5	34	244	31 538	67 198	84 224	765 573	syys	6.

Euro-määräiset velat muille euroalueella oleville	Euro-määräiset velat euroalueen ulkopuolelle	Valuuttamääräiset velat euroalueelle	Valuuttamääräiset velat euroalueen ulkopuolelle	Myönnettyjen erityisnosto-oikeuksien vastaerä	Muut velat	Arvonmuutos-tilit	Pääoma ja rahastot	Yhteensä		
								12	13	14
10	11	12	13	14	15	16	17	18		
55 955	8 518	1 489	20 024	6 990	64 246	136 887	63 729	782 916	2002 huhti	12.
50 964	8 302	1 441	21 003	6 990	65 173	136 887	63 734	778 804		19.
63 552	8 430	1 398	19 124	6 990	64 792	136 887	63 734	788 835		26.
53 269	9 597	1 428	17 841	6 990	64 561	136 887	63 775	783 833	touko	3.
53 628	8 515	1 405	18 929	6 990	64 635	136 887	63 775	791 617		10.
47 272	8 649	1 479	19 441	6 990	65 398	136 887	63 775	785 510		17.
60 721	8 433	1 405	18 757	6 990	62 611	136 887	64 097	788 812		24.
59 922	8 476	1 376	18 216	6 990	62 886	136 887	64 102	793 333		31.
47 953	8 561	1 377	18 619	6 990	62 519	136 887	64 262	788 433	kesä	7.
46 035	8 318	1 423	20 020	6 990	62 407	136 887	64 266	783 564		14.
48 337	8 932	1 423	19 135	6 990	62 934	136 887	64 263	793 674		21.
70 880	8 437	1 641	16 944	6 521	64 431	99 114	64 258	780 845		28.
57 501	8 517	1 237	16 867	6 521	63 297	99 114	64 252	764 716	heinä	5.
54 513	8 637	1 237	18 845	6 521	63 313	99 114	64 255	765 635		12.
62 743	8 574	1 537	20 002	6 521	64 490	99 114	64 262	775 995		19.
69 572	9 032	1 298	21 486	6 521	59 314	99 114	64 264	783 540		26.
55 257	9 382	1 392	20 375	6 521	59 106	99 114	64 268	771 591	elo	2.
52 290	8 643	1 312	19 716	6 521	59 910	99 114	64 270	768 630		9.
47 496	8 609	1 285	17 306	6 521	60 512	99 114	64 274	763 509		16.
49 783	9 128	1 287	18 418	6 521	59 980	99 114	64 275	764 092		23.
63 849	8 972	1 271	16 111	6 521	59 807	99 114	64 277	770 838		30.
51 729	8 671	1 282	15 092	6 521	60 016	99 114	64 279	765 573	syys	6.

Taulukko 1.2

EKP:n keskeiset korot

(korke vuotuisina prosentteina, muutokset prosenttiyksikköinä)

Voimassa alkaen ¹⁾	Talletusmahdollisuus		Perusrahoitusoperaatiot			Maksuvalmiusluotto		
			Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat	Muutos	Korko	Muutos	
	Kiinteä korko	Korkotarjousten alaraja	Korko	Korko				
	1	2	3	4	5	6	7	
1999 tammi	1.	2,00	-	3,00	-	-	4,50	-
	4. ²⁾	2,75	0,75	3,00	-	...	3,25	-1,25
	22.	2,00	-0,75	3,00	-	...	4,50	1,25
	huhti 9.	1,50	-0,50	2,50	-	-0,50	3,50	-1,00
marras 5.	2,00	0,50	3,00	-	0,50	4,00	0,50	
2000 helmi	4.	2,25	0,25	3,25	-	0,25	4,25	0,25
	maalis 17.	2,50	0,25	3,50	-	0,25	4,50	0,25
	huhti 28.	2,75	0,25	3,75	-	0,25	4,75	0,25
	kesä 9.	3,25	0,50	4,25	-	0,50	5,25	0,50
	28. ³⁾	3,25	...	-	4,25	...	5,25	...
	syys 1.	3,50	0,25	-	4,50	0,25	5,50	0,25
	loka 6.	3,75	0,25	-	4,75	0,25	5,75	0,25
			<i>Euroalueen laajeneminen</i>					
2001 touko	11.	3,50	-0,25	-	4,50	-0,25	5,50	-0,25
	elo 31.	3,25	-0,25	-	4,25	-0,25	5,25	-0,25
	syys 18.	2,75	-0,50	-	3,75	-0,50	4,75	-0,50
	marras 9.	2,25	-0,50	-	3,25	-0,50	4,25	-0,50

Lähde: EKP.

- 1) Päiväys viittaa talletuskorkoon ja maksuvalmiusluoton korkoon. Perusrahoitusoperaatioiden koron muutokset ovat voimassa ensimmäisestä päivästä lähtien seuranneesta operaatiosta alkaen, ellei toisin mainita. Syyskuun 18. päivänä 2001 tehty koron muutos tuli voimaan samana päivänä.
- 2) EKP ilmoitti 22.12.1998, että maksuvalmiusluoton koron ja talletuskoron välillä sovelletaan poikkeuksellisesti 4.–21.1.1999 kapeaa 50 peruspisteen korkoputkea. Tämän järjestelyn tarkoituksena oli helpottaa markkinaosapuolten sopeutumista uuteen regimiin.
- 3) EKP ilmoitti 8.6.2000, että siitä operaatiosta alkaen, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000, eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokaupoina. Korkotarjousten alaraja tarkoittaa alinta korkoa, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia.

Taulukko 1.3

Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot, huutokaupoissa hyväksytyt määrät¹⁾

(määrät miljoonaa euroa, korot vuotuisista korkoa)

1. Perusrahoitusoperaatiot²⁾

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat			Operaation kesto [...] päivää	
			Kiinteäkorko	Korkotarjousten alaraja	Marginaalikorko ³⁾	Painotettu keskikorko		
	1	2	3	4	5	6	7	
2002 maaliskuu	6.	127 212	67 000	-	3,25	3,29	3,30	12
	13.	90 424	41 000	-	3,25	3,27	3,28	14
	18.	107 575	69 000	-	3,25	3,28	3,29	17
	27.	121 842	63 000	-	3,25	3,33	3,34	14
huhti	4.	112 796	55 000	-	3,25	3,30	3,31	13
	10.	112 847	48 000	-	3,25	3,29	3,29	14
	17.	102 694	49 000	-	3,25	3,27	3,28	13
	24.	115 604	60 000	-	3,25	3,30	3,31	14
	30.	106 166	49 000	-	3,25	3,30	3,31	15
touko	8.	108 472	66 000	-	3,25	3,29	3,30	14
	15.	108 733	43 000	-	3,25	3,30	3,30	14
	22.	112 438	70 000	-	3,25	3,33	3,34	14
	29.	114 221	48 000	-	3,25	3,34	3,35	14
kesä	5.	114 258	65 000	-	3,25	3,33	3,34	14
	12.	97 462	42 000	-	3,25	3,31	3,32	14
	19.	112 227	70 000	-	3,25	3,32	3,33	14
	26.	111 439	70 000	-	3,25	3,35	3,36	14
heinä	3.	108 626	57 000	-	3,25	3,33	3,33	14
	10.	102 931	69 000	-	3,25	3,30	3,32	14
	17.	104 849	65 000	-	3,25	3,30	3,31	14
	24.	108 732	84 000	-	3,25	3,30	3,31	14
	31.	86 879	55 000	-	3,25	3,30	3,31	14
elo	7.	104 266	82 000	-	3,25	3,28	3,29	14
	14.	85 232	52 000	-	3,25	3,28	3,29	14
	21.	115 921	82 000	-	3,25	3,28	3,29	14
	28.	104 816	65 000	-	3,25	3,28	3,29	14
syys	4.	124 579	76 000	-	3,25	3,28	3,29	14
	11.	105 528	60 000	-	3,25	3,27	3,28	14

2. Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteäkorkoiset huutokaupat		Vaihtuvakorkoiset huutokaupat		Operaation kesto [...] päivää
			Kiinteäkorko	Marginaalikorko ³⁾	Painotettu keskikorko		
1	2	3	4	5	6	7	8
2000 syys 28.	34 043	15 000	-	4,84	4,86		92
loka 26.	43 085	15 000	-	5,06	5,07		91
marras 30.	31 999	15 000	-	5,03	5,05		91
joulu 29.	15 869	15 000	-	4,75	4,81		90
<i>Euroalueen laajeneminen</i>							
2001 tammi 25.	31 905	20 000	-	4,66	4,69		90
maalis 1.	45 755	20 000	-	4,69	4,72		91
29.	38 169	19 101	-	4,47	4,50		91
huhti 25.	43 416	20 000	-	4,67	4,70		92
touko 31.	46 448	20 000	-	4,49	4,51		91
kesä 28.	44 243	20 000	-	4,36	4,39		91
heinä 26.	39 369	20 000	-	4,39	4,42		91
elo 30.	37 855	20 000	-	4,20	4,23		91
syys 27.	28 269	20 000	-	3,55	3,58		85
loka 25.	42 308	20 000	-	3,50	3,52		98
marras 29.	49 135	20 000	-	3,32	3,34		91
joulu 21.	38 178	20 000	-	3,29	3,31		97
2002 tammi 31.	44 547	20 000	-	3,31	3,33		84
helmi 28.	47 001	20 000	-	3,32	3,33		91
maalis 28.	39 976	20 000	-	3,40	3,42		91
huhti 25.	40 580	20 000	-	3,35	3,36		91
touko 30.	37 602	20 000	-	3,45	3,47		91
kesä 27.	27 670	20 000	-	3,38	3,41		91
heinä 25.	28 791	15 000	-	3,35	3,37		98
elo 29.	33 527	15 000	-	3,33	3,34		91

3. Muut huutokaupina toteutetut operaatiot

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Operaation tyyppi	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteäkorkoiset huutokaupat		Vaihtuvakorkoiset huutokaupat			Operaation kesto [...] päivää
				Kiinteäkorko	Korkotarjousten alaraja	Marginaalikorko ³⁾	Painotettu keskikorko		
1	2	3	4	5	6	7	8		
2000 tammi 5. ⁴⁾	Määräaikaistalletusten kerääminen	14 420	14 420	-	-	3,00	3,00	7	
kesä 21.	Käänteisoperaatio	18 845	7 000	-	-	4,26	4,28	1	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>									
2001 huhti 30.	Käänteisoperaatio	105 377	73 000	-	4,75	4,77	4,79	7	
syys 12.	Käänteisoperaatio	69 281	69 281	4,25	-	-	-	1	
13.	Käänteisoperaatio	40 495	40 495	4,25	-	-	-	1	
marras 28.	Käänteisoperaatio	73 096	53 000	-	3,25	3,28	3,29	7	
2002 tammi 4.	Käänteisoperaatio	57 644	25 000	-	3,25	3,30	3,32	3	
10.	Käänteisoperaatio	59 377	40 000	-	3,25	3,28	3,30	1	

Lähde: EKP.

- 1) Esitetyt summat voivat hieman poiketa taulukossa 1.1 (vastaavaa) esitetystä (sarakkeet 6–8) likviditeetin jaon yhteydessä suorittamattomien maksujen vuoksi.
- 2) EKP ilmoitti 8.6.2000, että siitä operaatiosta alkaen, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000, eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokaupoina. Korkotarjousten alaraja tarkoittaa alinta korkoa, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia.
- 3) Likviditeettiä lisäävissä (vähentävissä) operaatioissa marginaalikorko tarkoittaa alinta (korkeinta) korkoa, jolla tarjoukset hyväksyttiin.
- 4) Operaatioissa tarjousten yläraja oli asetettu 3,00 prosentiksi.

Taulukko 1.4

Vähimmäisvarantotilastot

1. Vähimmäisvarantovelvoitteen alaisten luottolaitosten varantopohja^{1),2)}

(miljardia euroa; ajanjakson lopussa)

Varantopohja	Yhteensä	Velat, joihin sovelletaan 2 prosentin velvoitetta			Velat, joihin sovelletaan 0 prosentin velvoitetta		
		Talletukset (yön yli, enintään 2 vuoden määräaika ja irtisanomisaika)	Enintään 2 vuoden velkapaperit	Rahamarkkina- paperit	Talletukset (yli 2 vuoden määräaika ja irtisanomisaika)	Repot	Yli 2 vuoden velkapaperit
	1	2	3	4	5	6	7
2001 heinä	10 590,4	5 912,2	183,4	199,1	1 312,5	636,2	2 346,9
elo	10 551,6	5 872,7	187,8	190,2	1 309,3	654,1	2 337,6
syys	10 627,3	5 956,0	188,2	191,3	1 315,7	631,6	2 344,6
loka	10 687,8	5 962,3	190,8	196,5	1 313,7	672,4	2 352,2
marras	10 798,1	6 073,4	199,0	191,3	1 300,9	656,5	2 376,9
joulu	10 910,1	6 226,1	204,7	185,0	1 315,2	605,1	2 374,0
2002 tammi	10 952,8	6 195,2	194,7	202,2	1 350,7	610,8	2 399,0
helmi	10 964,1	6 164,7	196,8	196,0	1 337,1	653,2	2 416,3
maalis	11 031,8	6 178,0	202,2	198,4	1 349,9	663,1	2 440,1
huhti	11 076,4	6 176,1	205,1	199,8	1 355,1	699,1	2 441,2
touko	11 111,6	6 150,4	204,3	206,2	1 355,8	741,7	2 453,2
kesä	11 009,1	6 083,3	203,3	204,2	1 355,3	699,2	2 463,9
heinä ^(p)	11 002,3	6 070,4	202,2	205,4	1 367,5	695,2	2 461,6

Lähde: EKP.

- 1) Luottolaitosten velkoja muille EKPJ:n vähimmäisvarantovelvoitteen alaisille luottolaitoksille, EKP:lle tai kansallisille keskuspankeille ei sisällytetä varantopohjaan. Jos luottolaitos ei pysty osoittamaan liikkeeseen laskemiensa edellä mainittujen euroalueen laitosten hallussa olevien enintään kahden vuoden velkapaperien ja rahamarkkinapaperien määrää, se voi tehdä varantopohjaansa näistä veloista prosenttivähennyksen. Varantopohjaan sovellettava vähennys oli 10 % marraskuuhun 1999 saakka, sen jälkeen 30 %.
- 2) Pitoajanjakso alkavat kunkin kuukauden 24. päivänä ja päättyvät seuraavan kuukauden 23. päivänä. Varantovelvoite lasketaan edeltävän kuukauden lopun varantopohjan perusteella.

2. Varantojen pito¹⁾

(miljardia euroa, korko vuotuisena prosenttina)

Varantojen pitoajanjakso päättyy	Vaaditut varantotalletukset ²⁾	Toteutuneet varantotalletukset ³⁾	Varantovelvoitteen ylittävät talletukset ⁴⁾	Varantovaje ⁵⁾	Vähimmäisvarantojen korko ⁶⁾ , %
	1	2	3	4	5
2001 syys	125,3	126,0	0,7	0,0	4,27
loka	124,4	125,0	0,6	0,0	3,76
marras	126,1	126,6	0,5	0,0	3,62
joulu	126,4	127,3	0,9	0,0	3,30
2002 tammi	128,7	130,1	1,4	0,0	3,34
helmi	131,7	132,4	0,7	0,0	3,30
maalis	131,3	132,0	0,7	0,0	3,28
huhti	130,6	131,1	0,5	0,0	3,30
touko	131,0	131,5	0,5	0,0	3,30
kesä	131,0	131,7	0,7	0,0	3,33
heinä	130,7	131,3	0,6	0,0	3,32
elo	129,3	129,7	0,5	0,0	3,29
syys ^(p)	129,0

Lähde: EKP.

- 1) Tässä taulukossa ilmoitetaan päättyneiden pitoajanjaksojen täydelliset tiedot ja nykyisen pitoajanjakson varantovelvoitteet.
- 2) Kunkin luottolaitoksen varantovelvoitteen määrä lasketaan varantopohjana olevista veloista niiden velvoiteprosenttien mukaan, joita sovelletaan kuhunkin velkaerään. Velat lasketaan kuukauden lopun tasetietojen mukaan. Jokainen luottolaitos saa tehdä 100 000 euron suuruisen kättäsummavähennyksen varantovelvoitteestaan. Euroalueen varantovelvoitteet lasketaan yhteen.
- 3) Vähimmäisvarantovelvoitteen alaisten luottolaitosten yhteenlasketut keskimääräiset päivittäiset varantotalletukset varantotilillä pitoajanjakson aikana.
- 4) Keskimääräiset varantovelvoitteen ylittävät toteutuneet varantotalletukset pitoajanjakson aikana laskettuna niiden luottolaitosten perusteella, jotka ovat täyttäneet varantovelvoitteen.
- 5) Keskimääräiset varantovelvoitteen alittavat toteutuneet varantotalletukset pitoajanjakson aikana laskettuna niiden luottolaitosten perusteella, jotka eivät ole täyttäneet varantovelvoitetta.
- 6) EKP:n (kalenteripäivien määrällä painotettu) eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden keskimääräinen korko pitoajanjakson aikana (ks. taulukko 1.3).

Taulukko 1.5

Pankkijärjestelmän likviditeettiasema¹⁾

(miljardia euroa; jakson päivittäisten arvojen keskiarvoja)

Pitoajanjakso päätyy	Likviditeettiä lisäävät tekijät					Likviditeettiä vähentävät tekijät					Luotto- laitosten sekkiti- tilit ⁴⁾	Perusraha (keskus- pankki- rahat) ⁵⁾				
	Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot					Talletus- mahdol- lisuus	Muut likvi- diteettiä lisäävät operaatiot ²⁾	Liikkeessä olevat setelit	Valtioiden tilit euro- järjestel- mässä	Muut tekijät (netto) ³⁾						
	Eurojär- jestelmä kulta- ja valuutta- saamiset (netto)	Perus- rahoitus- operaatiot	Pitempi- aikaiset- rahoitus- operaatiot	Maksu- valmius- luotto	Muut likvi- diteettiä lisäävät operaatiot ²⁾								1	2	3	4
2001 heinä	397,6	161,9	59,9	0,2	0,0	0,4	0,0	350,8	42,5	98,8	127,1	478,3				
elo	402,1	164,0	60,0	0,1	0,0	0,2	0,0	347,6	48,8	101,8	127,8	475,6				
syys	401,3	147,1	60,0	0,5	3,5	0,4	0,0	335,4	45,2	105,4	126,1	461,9				
loka	389,9	136,7	60,0	1,1	0,0	0,1	0,0	325,2	43,6	93,6	125,1	450,4				
marras	385,0	132,3	60,0	0,2	0,0	0,3	0,0	311,3	46,1	93,1	126,7	438,3				
joulu	383,7	122,5	60,0	0,5	12,4	0,8	0,0	298,0	43,5	109,3	127,4	426,2				
2002 tammi	385,2	118,5	60,0	0,4	3,7	0,6	0,0	344,3	38,3	54,2	130,4	475,2				
helmi	386,0	127,3	60,0	0,2	0,0	0,1	0,0	306,2	49,6	85,2	132,6	438,8				
maalis	386,7	114,6	60,0	0,2	0,0	0,1	0,0	283,3	54,2	91,8	132,1	415,6				
huhti	395,4	112,7	60,0	0,4	0,0	0,2	0,0	285,9	55,9	95,3	131,2	417,3				
touko	397,7	110,6	60,0	0,1	0,0	0,3	0,0	293,7	49,2	93,5	131,7	425,6				
kesä	396,2	112,6	60,0	0,5	0,0	0,4	0,0	300,8	45,1	91,2	131,8	433,0				
heinä	369,1	130,4	60,0	0,2	0,0	0,2	0,0	313,4	54,4	60,3	131,4	445,0				
elo ⁰⁾	360,0	139,2	55,2	0,1	0,0	0,1	0,0	322,7	50,9	50,8	129,9	452,8				

Lähde: EKP.

1) Pankkijärjestelmän likviditeettiasema määritellään euroalueen luottolaitosten eurojärjestelmään kuuluvissa keskuspankeissa pitämien sekkitilialdojen yhteissummana. Summat johdetaan eurojärjestelmän konsolidoidusta taseesta.

2) Ei sisällä kansallisten keskuspankkien EMUn toisen vaiheen aikana liikkeeseen laskemia velkasitoumuksia.

3) Eurojärjestelmän konsolidoidun taseen muut erät.

4) Likviditeettiä lisäävien (erät 1–5) ja likviditeettiä vähentävien erien (erät 6–10) erotus.

5) Talletusmahdollisuuden (erä 6), liikkeessä olevien setelien (erä 8) ja sekkitilien (erä 11) summa.

2 Euroalueen rahatalous

Taulukko 2.1

Eurojärjestelmän yhteenlaskettu tase

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Saamiset

	Lainat				Hallussa				Hallussa			Ulko- maiset saamiset ¹⁾	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	Yhteensä
	euro- alueelle	Raha- laitok- sille ¹⁾	Julkis- yhteis- öille	Muulle	olevat euro- alueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopape- rit kuin osakkeet	Raha- laitosten	Julkis- yhteisö- jen	Muiden	olevat euro- alueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet	Raha- laitosten	Muiden				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1999	444,6	424,3	19,7	0,5	89,1	1,9	86,1	1,1	14,1	4,3	9,8	400,6	9,9	56,2	1 014,5
2000	493,1	474,4	18,2	0,5	98,5	2,9	94,6	1,0	14,6	4,4	10,2	459,1	10,2	54,3	1 129,8
IV	445,0	427,4	17,1	0,5	97,4	2,5	93,6	1,3	15,3	4,3	11,0	380,7	11,2	56,1	1 005,7
<i>Euroalueen laajeneminen</i>															
2001	401,7	373,9	27,2	0,6	105,0	2,7	101,2	1,1	14,7	4,6	10,1	396,7	11,3	54,4	983,8
II	426,0	398,2	27,2	0,6	105,8	3,1	101,5	1,2	14,2	4,6	9,6	414,7	11,9	54,5	1 027,2
2001	424,4	396,6	27,2	0,6	106,9	3,3	102,4	1,2	14,3	4,7	9,7	404,9	12,0	57,2	1 019,8
elo	391,1	363,3	27,2	0,6	107,6	3,5	102,9	1,2	14,0	4,6	9,4	396,8	12,0	54,5	975,9
syys	388,2	360,4	27,2	0,6	106,6	3,7	101,9	1,1	13,1	4,8	8,3	397,1	11,9	54,8	971,7
loka	356,7	328,9	27,2	0,6	107,8	3,9	102,8	1,2	13,4	4,8	8,7	400,0	12,0	55,5	945,6
marras	370,0	342,4	27,1	0,6	107,3	3,8	102,2	1,2	13,6	4,7	8,9	400,5	12,1	55,0	958,5
joulu	412,7	386,4	25,7	0,6	107,0	3,8	101,8	1,3	13,8	4,6	9,2	399,0	11,9	54,3	998,6
2002	400,1	373,7	25,7	0,6	104,1	3,8	99,0	1,3	13,8	4,7	9,1	409,0	12,0	102,4	1 041,4
helmi	373,4	347,1	25,7	0,6	105,9	4,1	100,6	1,2	13,7	4,7	9,0	413,4	12,0	103,2	1 021,7
maalis	381,3	354,9	25,8	0,6	106,5	4,2	101,0	1,4	13,8	4,7	9,1	414,3	11,9	106,0	1 033,9
huhti	344,2	317,8	25,8	0,6	107,5	5,0	101,4	1,1	13,5	4,7	8,8	401,3	12,0	107,9	986,5
touko	356,1	329,7	25,7	0,6	107,0	4,9	101,0	1,0	13,3	4,7	8,6	394,5	12,0	110,2	993,1
kesä	387,7	361,3	25,7	0,6	107,5	4,9	101,6	1,1	13,3	4,7	8,6	372,7	12,0	114,1	1 007,2
heinä ^(p)	364,0	337,7	25,7	0,6	107,7	5,1	101,9	0,8	13,8	4,7	9,0	377,9	12,1	115,7	991,2

2. Velat

	Liikkeessä- oleva raha	Talletukset euro- alueelta	Raha-			Raha- markkina- paperit ja liikkeeseen lasketut velkapaperit	Oma pääoma ja varaukset	Ulkomaiset velat ¹⁾	Muut velat	Yhteensä
			Raha- laitosten ¹⁾	Valtion	Muiden julkis- yhteisöjen/ muiden					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1999	393,3	341,5	279,3	53,4	8,8	7,9	174,3	49,8	47,6	1 014,5
2000	373,5	404,2	346,1	45,6	12,5	4,6	221,2	75,0	51,4	1 129,8
IV	390,2	327,3	270,4	47,1	9,8	3,8	197,5	29,9	57,0	1 005,7
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
2001	370,5	312,6	253,4	46,8	12,4	5,5	204,6	26,8	63,8	983,8
II	368,8	342,2	274,1	51,8	16,3	5,6	223,7	32,6	54,2	1 027,2
2001	366,9	343,5	282,7	46,9	14,0	5,6	214,7	31,9	57,3	1 019,8
elo	356,0	320,4	259,2	46,6	14,7	5,6	211,6	28,4	53,9	975,9
syys	346,1	323,6	269,4	37,6	16,6	5,5	209,2	30,0	57,3	971,7
loka	333,8	302,8	244,7	40,0	18,1	5,5	210,6	34,3	58,5	945,6
marras	317,4	330,4	277,5	35,2	17,6	4,7	210,1	35,3	60,6	958,5
joulu	285,9	391,9	342,4	35,1	14,4	4,6	209,8	35,6	70,8	998,6
2002	339,7	345,2	285,1	44,9	15,2	4,6	214,5	37,4	100,0	1 041,4
helmi	308,1	349,6	282,7	52,1	14,7	4,6	219,8	33,9	105,7	1 021,7
maalis	309,1	355,1	282,4	56,3	16,4	4,6	217,8	36,8	110,5	1 033,9
huhti	311,2	323,5	254,8	50,8	17,9	4,6	212,8	32,4	101,9	986,5
touko	319,6	326,6	268,4	40,7	17,4	4,6	208,0	31,6	102,7	993,1
kesä	329,1	354,3	285,2	51,5	17,5	4,6	182,3	31,0	106,0	1 007,2
heinä ^(p)	339,7	316,0	247,4	52,9	15,6	4,6	183,3	35,5	112,2	991,2

Lähde: EKP.

1) Marraskuun lopusta alkaen TARGET-järjestelmän saamiset ja velat nettoutetaan päivittäin järjestämällä ne uudelleen (netting by novation). Tämä tarkoittaa, että kansallisten keskuspankkien ja EKP:n kahdenväliset saamiset ja velat on korvattu yhdellä kunkin kansallisen keskuspankin ja EKP:n kahdenvälisellä nettomääräisellä positioilla. Vuosien 1999 ja 2000 kunkin kuukauden lopun bruttomääräinen tilanne on esitetty vastaavassa alaviitteessä Kuukausikatsauksen helmikuun ja joulukuun 2000 numeroissa.

Taulukko 2.2

Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase (pl. eurojärjestelmä)

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Saamiset

	Euroalueen rahalaitosten tase												Ulkomaiset saamiset			Yhteensä
	Lainat euroalueelle	Rahalaitoksille	Julkisyhteisöille	Muille	Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet	Rahalaitosten	Julkisyhteisöjen	Muiden	Rahamarkkinapaperit	Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeen laskemat osakkeet ja osuudet	Rahalaitosten	Muiden	Ulkomaiset saamiset	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1999	9 779,9	3 414,1	828,2	5 537,6	2 179,4	828,8	1 123,8	226,7	129,9	650,6	211,5	439,1	1 719,6	154,0	919,4	15 532,8
2000 III	10 235,9	3 456,4	799,8	5 979,7	2 232,8	941,2	1 033,9	257,7	139,8	707,6	204,1	503,5	2 004,8	155,9	1 034,6	16 511,4
2000 IV	10 419,8	3 510,4	817,8	6 091,5	2 193,4	933,3	995,9	264,2	141,4	750,9	240,2	510,8	2 026,2	158,7	1 015,4	16 705,7
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001 I	10 805,5	3 707,3	824,4	6 273,7	2 319,9	969,0	1 064,0	286,9	157,1	812,2	255,3	556,9	2 240,1	160,8	1 097,2	17 592,8
2001 II	10 886,9	3 691,1	808,5	6 387,3	2 395,5	991,3	1 103,7	300,5	164,6	799,2	251,3	547,9	2 288,2	163,5	1 128,3	17 826,2
2001 heinä	10 846,3	3 647,2	805,7	6 393,4	2 416,2	1 005,0	1 098,0	313,3	169,1	795,0	252,4	542,6	2 214,1	164,6	1 073,8	17 679,1
2001 elokuu	10 821,3	3 651,1	801,6	6 368,7	2 414,7	1 003,7	1 088,9	322,1	163,4	783,2	247,5	535,7	2 226,0	164,9	1 064,9	17 638,4
2001 syyskuu	10 946,1	3 722,5	802,6	6 420,9	2 413,8	995,5	1 092,4	325,9	163,8	771,5	245,1	526,4	2 298,9	165,7	1 115,8	17 875,5
2001 loka	10 969,9	3 719,2	800,0	6 450,6	2 415,5	1 004,2	1 083,0	328,2	167,0	779,0	244,0	535,0	2 341,0	166,3	1 147,0	17 985,7
2001 marras	11 110,7	3 793,6	816,2	6 500,9	2 428,8	1 009,6	1 087,8	331,4	158,7	782,5	246,8	535,7	2 426,9	167,1	1 136,3	18 210,9
2001 joulukuu	11 128,5	3 788,1	822,1	6 518,4	2 420,0	1 008,0	1 076,5	335,5	153,1	810,9	251,8	559,0	2 406,8	168,1	1 129,2	18 216,5
2002 tammi	11 058,4	3 705,9	819,1	6 533,4	2 465,3	1 018,6	1 106,6	340,2	168,8	811,4	252,3	559,1	2 420,2	165,4	1 159,7	18 249,2
2002 helmikuu	11 042,1	3 672,6	821,8	6 547,8	2 485,1	1 030,4	1 106,3	348,4	167,0	812,0	254,2	557,8	2 419,4	164,6	1 095,8	18 186,0
2002 maaliskuu	11 203,5	3 771,4	827,2	6 604,9	2 518,1	1 046,0	1 127,1	345,0	174,0	811,5	257,7	553,8	2 430,4	164,5	1 030,8	18 332,8
2002 huhtikuu	11 258,0	3 811,1	807,0	6 639,9	2 523,5	1 054,8	1 127,2	341,5	175,9	825,5	265,1	560,4	2 424,8	164,2	1 011,0	18 382,9
2002 toukokuu	11 324,0	3 861,7	803,8	6 658,5	2 541,9	1 057,5	1 140,7	343,6	181,7	826,6	263,7	562,8	2 450,9	164,4	984,0	18 473,4
2002 kesäkuu	11 341,1	3 847,8	803,6	6 689,7	2 536,9	1 057,6	1 137,8	341,4	195,1	820,8	261,7	559,1	2 355,2	164,3	999,7	18 412,9
2002 heinäkuu ^(p)	11 331,2	3 839,1	802,0	6 690,2	2 522,2	1 046,7	1 130,1	345,4	205,5	809,7	266,2	543,5	2 375,5	164,6	1 015,9	18 424,7

2. Velat

	Euroalueen rahalaitosten tase									Ulkomaiset saamiset					Yhteensä	
	Liikkeessä oleva raha	Talletukset euroalueelta	Rahalaitosten	Valtion	Muiden julkisyhteisöjen/muiden	Yön yli	Määräaikaiset	Irtsanomisehtoiset	Repot	Rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet ¹⁾	Rahamarkkinapaperit ja liikkeeseen lasketut velkapaperit ¹⁾	Oma pääoma ja varaukset	Ulkomaiset velat	Muut velat		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1999	0,7	8 735,7	3 590,9	88,6	5 056,2	1 537,6	2 043,2	1 331,5	143,9	293,4	2 531,1	849,1	1 870,4	1 252,4	15 532,8	
2000 III	0,0	8 859,4	3 595,4	113,7	5 150,4	1 577,2	2 129,3	1 272,4	171,4	334,8	2 720,5	913,6	2 295,1	1 388,0	16 511,4	
2000 IV	0,0	9 057,2	3 679,4	117,4	5 260,5	1 648,9	2 159,8	1 276,9	174,9	323,3	2 712,9	941,5	2 299,5	1 371,3	16 705,7	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001 I	0,0	9 325,3	3 806,2	103,6	5 415,5	1 624,0	2 242,7	1 322,8	225,9	358,8	2 817,4	982,4	2 636,2	1 472,9	17 592,8	
2001 II	0,0	9 424,1	3 798,5	113,7	5 512,0	1 715,9	2 240,8	1 330,8	224,5	382,1	2 861,3	998,1	2 710,6	1 449,9	17 826,2	
2001 heinä	0,0	9 365,4	3 755,5	108,7	5 501,2	1 699,1	2 242,1	1 333,6	226,4	393,6	2 874,0	997,6	2 611,1	1 437,4	17 679,1	
2001 elokuu	0,0	9 344,9	3 746,6	105,8	5 492,5	1 667,0	2 254,4	1 337,3	233,9	405,0	2 861,1	1 000,4	2 591,6	1 435,4	17 638,4	
2001 syyskuu	0,0	9 484,8	3 832,2	110,2	5 542,4	1 733,7	2 237,8	1 342,6	228,2	410,3	2 875,5	1 011,1	2 609,9	1 483,9	17 875,5	
2001 loka	0,0	9 484,9	3 809,0	113,2	5 562,7	1 732,5	2 241,4	1 351,9	236,9	423,5	2 900,6	1 019,3	2 627,3	1 530,1	17 985,7	
2001 marras	0,0	9 601,5	3 868,8	115,1	5 617,7	1 780,8	2 242,4	1 365,0	229,5	434,4	2 888,6	1 023,9	2 690,8	1 571,6	18 210,9	
2001 joulukuu	0,0	9 696,7	3 823,7	103,9	5 769,1	1 882,2	2 261,5	1 405,0	220,4	430,8	2 882,9	1 043,0	2 683,4	1 479,8	18 216,5	
2002 tammi	0,0	9 630,1	3 796,9	104,0	5 729,3	1 833,0	2 257,7	1 418,8	219,7	452,3	2 921,5	1 050,1	2 717,8	1 477,5	18 249,2	
2002 helmikuu	0,0	9 571,2	3 738,4	103,7	5 729,2	1 829,1	2 254,6	1 420,9	224,5	464,5	2 933,1	1 050,6	2 729,4	1 437,2	18 186,0	
2002 maaliskuu	0,0	9 696,6	3 846,2	101,2	5 749,2	1 823,5	2 270,0	1 423,0	232,7	473,2	2 966,1	1 057,6	2 749,8	1 389,5	18 332,8	
2002 huhtikuu	0,0	9 744,1	3 866,6	106,7	5 770,8	1 852,5	2 272,7	1 414,7	231,0	480,9	2 969,4	1 064,1	2 736,7	1 387,6	18 382,9	
2002 toukokuu	0,0	9 812,8	3 915,8	108,3	5 788,7	1 853,1	2 282,2	1 415,5	237,8	489,2	2 995,4	1 071,8	2 718,7	1 385,6	18 473,4	
2002 kesäkuu	0,0	9 858,6	3 942,1	101,7	5 814,7	1 901,7	2 259,5	1 422,0	231,6	493,4	2 982,5	1 078,1	2 585,2	1 415,3	18 412,9	
2002 heinäkuu ^(p)	0,0	9 828,3	3 936,6	99,1	5 792,6	1 870,8	2 266,7	1 424,0	231,2	505,4	2 987,7	1 087,9	2 609,4	1 406,0	18 424,7	

Lähde: EKP.

1) Sisältää euroalueella olevien hallussa olevat instrumentit. Euroalueen ulkopuolisten hallussa olevat instrumentit sisältyvät erään ”ulkomaiset velat”.

Taulukko 2.3

Euroalueen rahalaitosten konsolidoitu tase (ml. eurojärjestelmä)

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Saamiset: kannat

		Lainat euro-alueelle			Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeesien laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet			Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeesien laskemat osakkeet ja osuudet	Ulkomaiset saamiset ²⁾	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	Yhteensä
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2001	tammi	7 043,5	857,2	6 186,3	1 416,6	1 145,6	271,0	542,9	2 463,6	171,8	1 083,8	12 722,2
	helmi	7 056,4	848,9	6 207,4	1 436,2	1 156,2	280,0	549,8	2 484,2	172,3	1 072,8	12 771,6
	maalis	7 126,0	851,7	6 274,3	1 453,2	1 165,2	288,0	567,0	2 636,9	172,0	1 117,3	13 072,4
	huhti	7 157,1	843,5	6 313,6	1 465,3	1 171,3	293,9	586,8	2 614,3	173,3	1 128,1	13 124,8
	touko	7 172,5	838,4	6 334,1	1 492,1	1 191,3	300,8	587,2	2 675,6	174,6	1 148,3	13 250,4
	kesä	7 223,5	835,7	6 387,9	1 506,9	1 205,2	301,7	557,5	2 702,9	175,4	1 147,0	13 313,3
	heinä	7 226,9	832,9	6 394,0	1 514,8	1 200,4	314,5	552,2	2 619,0	176,5	1 092,2	13 181,7
	elo	7 198,0	828,8	6 369,3	1 515,1	1 191,8	323,3	545,1	2 622,9	176,9	1 082,6	13 140,5
	syys	7 251,4	829,8	6 421,5	1 521,2	1 194,2	327,0	534,7	2 696,0	177,6	1 134,1	13 315,1
	loka	7 278,5	827,2	6 451,2	1 515,2	1 185,8	329,4	543,7	2 741,0	178,3	1 164,2	13 420,8
	marras	7 344,8	843,3	6 501,5	1 522,7	1 190,1	332,7	544,6	2 827,3	179,1	1 153,6	13 572,2
	joulu	7 366,7	847,7	6 519,0	1 515,2	1 178,4	336,8	568,2	2 805,7	180,0	1 137,3	13 573,1
2002	tammi	7 378,8	844,8	6 534,0	1 547,1	1 205,5	341,5	568,2	2 829,2	177,5	1 168,9	13 669,6
	helmi	7 395,9	847,5	6 548,4	1 556,5	1 207,0	349,6	566,8	2 832,8	176,6	1 131,1	13 659,6
	maalis	7 458,5	853,0	6 605,5	1 574,4	1 228,1	346,3	562,9	2 844,8	176,4	1 082,0	13 699,0
	huhti	7 473,3	832,7	6 640,5	1 571,2	1 228,6	342,6	569,2	2 826,1	176,2	1 069,3	13 685,3
	touko	7 488,6	829,5	6 659,1	1 586,4	1 241,7	344,6	571,4	2 845,5	176,4	1 048,4	13 716,7
	kesä	7 519,6	829,3	6 690,3	1 581,9	1 239,4	342,5	567,7	2 727,8	176,2	1 070,2	13 643,4
	heinä ³⁾	7 518,5	827,7	6 690,8	1 578,2	1 231,9	346,2	552,6	2 753,4	176,8	1 088,2	13 667,5

2. Velat: kannat

		Liik-keessä oleva raha	Valtion talletukset	Muiden julkisyhteisöjen/ muiden talletukset euro-alueelta	Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot	Raha- markki- narahas- tojen rahasto- osuudet ³⁾	Raha- markki- napaperit ja liik- keeseen lasketut velka- paperit ³⁾	Oma pääoma ja varauk- set	Ulko- maiset velat ²⁾	Muut velat	Raha- laitosten väliset velat, netto	Yhteensä
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2001	tammi	336,1	147,1	5 379,6	1 623,8	2 212,2	1 329,8	213,8	313,2	1 696,8	909,0	2 445,7	1 473,7	21,1	12 722,2
	helmi	335,0	155,6	5 388,4	1 625,6	2 223,6	1 323,5	215,8	322,3	1 711,6	911,4	2 475,2	1 491,3	-19,2	12 771,6
	maalis	336,3	150,3	5 427,9	1 636,1	2 243,0	1 322,8	225,9	333,2	1 719,6	927,1	2 663,0	1 536,7	-21,6	13 072,4
	huhti	336,2	152,5	5 457,3	1 666,9	2 241,6	1 323,9	224,9	341,7	1 720,4	928,1	2 676,3	1 524,5	-12,2	13 124,8
	touko	332,9	146,9	5 495,0	1 691,8	2 243,3	1 322,5	237,4	351,2	1 722,1	940,1	2 754,9	1 520,5	-13,2	13 250,4
	kesä	333,0	165,5	5 528,3	1 731,8	2 241,2	1 330,8	224,5	349,3	1 740,7	965,9	2 743,2	1 504,1	-16,8	13 313,3
	heinä	328,0	155,5	5 515,2	1 712,7	2 242,5	1 333,6	226,4	358,4	1 737,4	955,2	2 643,0	1 494,6	-5,6	13 181,7
	elo	319,2	152,4	5 507,1	1 681,2	2 254,8	1 337,3	233,9	369,8	1 731,3	959,9	2 620,0	1 489,2	-8,6	13 140,5
	syys	309,6	147,8	5 559,0	1 749,9	2 238,2	1 342,6	228,2	374,3	1 754,1	970,4	2 639,9	1 541,2	18,7	13 315,1
	loka	295,5	153,3	5 580,8	1 750,3	2 241,8	1 351,9	236,9	386,3	1 768,2	981,1	2 661,6	1 588,6	5,5	13 420,8
	marras	279,7	150,2	5 635,3	1 798,1	2 242,7	1 365,0	229,5	395,1	1 760,5	982,6	2 726,2	1 632,2	10,4	13 572,2
	joulu	239,7	139,0	5 783,5	1 896,3	2 261,8	1 405,0	220,4	392,3	1 761,0	996,3	2 719,1	1 550,7	-8,4	13 573,1
2002	tammi	246,4	148,9	5 744,5	1 847,9	2 258,0	1 418,8	219,7	411,1	1 776,2	1 007,5	2 755,2	1 577,5	2,4	13 669,6
	helmi	240,2	155,7	5 743,9	1 843,5	2 255,0	1 420,9	224,5	422,2	1 778,5	1 011,4	2 763,2	1 542,8	1,5	13 659,6
	maalis	254,3	157,5	5 765,6	1 839,5	2 270,3	1 423,0	232,7	426,6	1 793,2	1 013,0	2 786,6	1 500,0	2,3	13 699,0
	huhti	261,6	157,5	5 788,7	1 870,0	2 273,0	1 414,7	231,0	433,3	1 785,8	1 007,1	2 769,2	1 489,5	-7,4	13 685,3
	touko	273,8	149,0	5 806,1	1 870,2	2 282,6	1 415,5	237,8	438,3	1 806,7	1 011,3	2 750,3	1 488,4	-7,2	13 716,7
	kesä	285,4	153,2	5 832,2	1 918,9	2 259,8	1 422,0	231,6	434,9	1 787,9	994,0	2 616,1	1 521,3	18,3	13 643,4
	heinä ³⁾	296,2	152,1	5 808,2	1 886,0	2 267,0	1 424,0	231,2	444,6	1 795,8	1 000,3	2 644,9	1 518,2	7,2	13 667,5

Lähde: EKP.

- 1) Laskettu kantojen kuukausimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse trans-aktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.
- 2) Ks. myös taulukon 2.1 alaviite 1.
- 3) Sisältää euroalueella olevien hallussa olevat instrumentit. Euroalueen ulkopuolisten hallussa olevat instrumentit sisältyvät erään "ulkomaiset velat".

3. Saamiset: virrat¹⁾

											Yhteensä	
		Lainat euro-alueelle			Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet			Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet	Ulkomaiset saamiset ²⁾	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2001	helmi	14,0	-8,2	22,2	13,4	4,5	8,9	7,4	16,8	0,5	-11,9	40,2
	maalis	60,8	2,4	58,5	11,7	4,2	7,6	17,2	97,2	0,1	46,0	233,0
	huhti	33,2	-8,2	41,4	12,1	6,7	5,4	18,4	-17,8	1,2	10,0	57,1
	touko	4,1	-5,6	9,7	26,3	21,3	5,0	1,0	-1,1	1,4	18,7	50,3
	kesä	57,4	-2,6	60,0	14,3	13,7	0,6	-32,4	27,5	0,9	-1,4	66,3
	heinä	12,7	-2,5	15,1	9,6	-3,1	12,6	-8,4	-39,6	1,1	-50,5	-75,2
	elo	-18,9	-3,7	-15,2	5,0	-4,2	9,3	-6,0	55,6	0,3	-10,6	25,4
	syys	48,6	1,0	47,5	-1,2	-4,2	2,9	-5,0	49,2	0,7	51,9	144,1
	loka	25,7	-2,7	28,4	-7,0	-9,5	2,5	5,7	43,9	0,7	30,1	99,1
	marras	65,7	16,0	49,7	10,0	7,9	2,1	-3,2	67,3	1,1	5,7	146,8
	joulu	27,8	3,7	24,1	-8,0	-10,1	2,1	22,8	-28,0	1,1	-17,2	-1,6
2002	tammi	9,6	-3,1	12,7	26,8	21,9	5,0	-0,3	1,6	-2,5	31,0	66,2
	helmi	19,3	2,7	16,5	9,2	1,3	8,0	0,7	0,3	-0,9	-39,1	-10,5
	maalis	64,5	5,5	58,9	14,0	16,7	-2,8	-5,2	19,9	0,0	-48,1	45,0
	huhti	21,8	-20,0	41,8	-2,2	1,7	-3,9	6,5	18,8	-0,2	-13,1	31,5
	touko	25,6	-2,8	28,4	12,7	9,7	3,0	1,3	74,1	0,2	-21,1	92,7
	kesä	39,6	0,3	39,3	-2,5	-0,6	-1,9	-3,6	-29,6	-0,2	22,0	25,6
	heinä ⁴⁾	-4,9	-1,8	-3,0	-2,6	-3,6	0,9	-11,8	-2,3	0,5	16,8	-4,3

4. Velat: virrat¹⁾

													Yhteensä		
		Liikkeessä oleva raha	Valtion talletukset	Muiden julkisyhteisöjen/ muiden talletukset euro-alueelta	Yön yli	Määräaika-	Irtisanomiset	Repot	Rahamarkkina-rahasto- osuudet ³⁾	Rahamarkkina- paperit ja liik- keeseen lasketut velka- paperit ³⁾	Oma pääoma ja varauk- set	Ulko- maiset velat ²⁾	Muut velat	Raha- laitosten väliset velat, netto	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2001	helmi	-1,0	8,7	8,3	1,5	11,2	-6,3	1,9	9,3	14,3	2,8	26,5	11,1	-39,8	40,2
	maalis	1,3	-5,2	32,6	8,3	14,9	-0,8	10,1	12,4	2,7	16,5	133,7	47,2	-8,1	233,0
	huhti	-0,1	2,2	29,8	30,8	-1,0	1,1	-1,1	9,3	-2,4	1,3	18,5	-11,7	10,3	57,1
	touko	-3,3	-5,6	28,9	21,7	-3,5	-1,7	12,4	10,4	-11,6	8,4	11,8	12,8	-1,4	50,3
	kesä	0,1	18,6	34,6	40,4	-1,3	8,3	-12,8	-0,9	20,6	19,1	-5,3	-18,3	-2,3	66,3
	heinä	-5,0	-10,0	-8,2	-17,4	4,4	3,0	1,9	9,5	3,0	-6,5	-58,0	-11,6	11,5	-75,2
	elo	-8,8	-3,1	-2,0	-29,6	16,3	3,9	7,5	10,8	1,4	7,3	30,1	-7,4	-2,9	25,4
	syys	-9,6	-4,6	51,0	68,4	-17,1	5,3	-5,6	4,1	15,8	9,0	18,0	41,3	19,1	144,1
	loka	-14,2	5,4	21,9	0,9	2,9	9,2	8,9	12,4	13,0	7,9	18,4	46,0	-11,8	99,1
	marras	-15,7	-3,0	52,5	47,2	-0,3	13,1	-7,4	10,1	23,8	2,9	38,6	33,1	4,6	146,8
	joulu	-40,0	-11,2	148,1	98,5	18,8	40,0	-9,2	-0,9	-0,6	14,7	-17,8	-74,5	-19,5	-1,6
2002	tammi	6,7	10,4	-40,9	-49,4	-3,2	12,4	-0,6	19,7	10,4	13,3	13,8	20,9	11,7	66,2
	helmi	-6,2	6,9	-0,1	-4,3	-2,8	2,1	4,8	11,2	4,8	-0,6	10,7	-36,6	-0,7	-10,5
	maalis	14,0	1,7	22,7	-3,6	16,1	2,2	8,0	3,3	18,2	5,2	25,6	-55,7	10,0	45,0
	huhti	7,4	0,0	27,3	32,0	5,3	-8,2	-1,7	8,4	-1,4	-4,9	20,6	-16,8	-9,2	31,5
	touko	12,2	-8,5	24,5	2,4	14,1	1,1	6,8	3,9	31,0	4,0	35,0	-9,4	0,1	92,7
	kesä	11,5	4,2	32,8	50,7	-17,5	6,7	-7,0	-8,0	-0,1	-11,3	-66,4	39,7	23,1	25,6
	heinä ⁴⁾	10,9	-1,2	-26,1	-33,7	5,6	2,3	-0,4	11,4	-0,4	8,5	0,4	3,2	-11,0	-4,3

Taulukko 2.4

Raha-aggregaatit¹⁾ ja niiden vastaerät

(miljardia euroa; kausivaihtelusta puhdistamaton; suhteelliset muutokset, ellei toisin mainita)

1. Raha-aggregaatit: kannat ajanjakson lopussa

		M1						M2	
		Liikkeessä oleva raha	Yön yli -talletukset	Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ³⁾	Enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset	Irtisanomisajaltaan enintään 3 kk:n talletukset	Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ³⁾
2001	tammi	336,1	1 692,8	2 028,8	112,28	1 042,2	1 275,1	4 346,1	107,81
	helmi	335,0	1 692,9	2 028,0	112,22	1 054,7	1 269,7	4 352,3	107,95
	maalis	336,3	1 703,2	2 039,5	112,73	1 070,7	1 269,8	4 379,9	108,52
	huhti	336,2	1 735,9	2 072,1	114,53	1 072,1	1 273,4	4 417,6	109,45
	touko	332,9	1 759,2	2 092,1	115,46	1 072,9	1 273,2	4 438,3	109,77
	kesä	333,0	1 798,4	2 131,4	117,66	1 070,4	1 283,0	4 484,8	110,95
	heinä	328,0	1 780,3	2 108,3	116,48	1 077,2	1 287,2	4 472,8	110,75
	elo	319,2	1 747,5	2 066,7	114,28	1 092,8	1 292,9	4 452,4	110,37
	syys	309,6	1 815,1	2 124,7	117,47	1 075,2	1 299,7	4 499,7	111,52
	loka	295,5	1 816,1	2 111,6	116,78	1 078,9	1 311,6	4 502,1	111,58
	marras	279,7	1 864,6	2 144,3	118,55	1 081,0	1 326,4	4 551,7	112,77
	joulu	239,7	1 968,3	2 208,0	122,09	1 092,7	1 367,9	4 668,6	115,67
2002	tammi	246,4	1 922,0	2 168,4	119,84	1 084,8	1 390,4	4 643,7	115,02
	helmi	240,2	1 917,3	2 157,5	119,25	1 080,3	1 394,5	4 632,3	114,75
	maalis	254,3	1 914,6	2 168,8	119,89	1 092,1	1 397,9	4 658,8	115,43
	huhti	261,6	1 945,8	2 207,5	122,11	1 096,0	1 391,9	4 695,4	116,42
	touko	273,8	1 946,2	2 220,1	122,93	1 103,8	1 394,0	4 717,9	117,12
	kesä	285,4	1 994,5	2 279,9	126,35	1 078,8	1 400,3	4 759,0	118,30
	heinä ⁴⁾	296,2	1 960,1	2 256,4	125,00	1 086,7	1 402,6	4 745,7	117,86

2. Raha-aggregaatit: virrat⁴⁾

		M1				M2			
		Liikkeessä oleva raha	Yön yli -talletukset	Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ³⁾ , %	Enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset	Irtisanomisajaltaan enintään 3 kk:n talletukset	Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ³⁾ , %
2001	helmi	-1,0	-0,1	-1,1	2,1	12,3	-5,4	5,7	2,9
	maalis	1,3	8,1	9,3	2,0	13,4	-0,1	22,7	3,2
	huhti	-0,1	32,6	32,5	1,6	1,6	3,7	37,8	3,2
	touko	-3,3	20,1	16,9	3,2	-3,7	-0,5	12,7	3,6
	kesä	0,1	39,6	39,7	4,3	-1,8	9,8	47,7	4,4
	heinä	-5,0	-16,4	-21,4	3,3	9,0	4,4	-7,9	4,3
	elo	-8,8	-30,9	-39,7	3,2	18,3	5,9	-15,5	4,2
	syys	-9,6	67,4	57,7	5,5	-17,9	6,8	46,6	5,2
	loka	-14,2	1,6	-12,6	5,0	3,2	11,8	2,4	5,4
	marras	-15,7	47,8	32,1	5,5	1,2	14,8	48,1	5,8
	joulu	-40,0	103,9	63,9	5,1	11,6	41,5	117,0	6,0
2002	tammi	6,7	-47,3	-40,6	6,7	-6,8	21,1	-26,3	6,7
	helmi	-6,2	-4,5	-10,7	6,3	-4,3	4,1	-10,9	6,3
	maalis	14,0	-2,4	11,6	6,3	12,4	3,4	27,4	6,4
	huhti	7,4	32,7	40,1	6,6	5,8	-5,8	40,0	6,4
	touko	12,2	2,6	14,8	6,5	11,2	2,3	28,3	6,7
	kesä	11,5	50,2	61,8	7,4	-20,8	6,6	47,5	6,6
	heinä ⁴⁾	10,9	-35,2	-24,3	7,3	3,7	2,6	-18,0	6,4

Lähde: EKP.

- 1) Raha-aggregaateihin kuuluvat rahalaitosten sekä joidenkin valtionhallintoon kuuluvien yksiköiden (kuten posti ja valtiokonttori) monetaariset velat muille euroalueella oleville kuin rahalaitoksille ja valtioille.
- 2) M3 ja sen erät laskettu ilman euroalueen ulkopuolisten hallussa olevia rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksia, rahamarkkinapapereita ja enintään kahden vuoden velkapapereita.

M3 ²⁾					
Repot	Rahamarkkina- rahastojen rahasto- osuudet	Rahamarkkina- paperit ja enintään 2 vuoden velka- paperit	Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ³⁾	
9	10	11	12	13	
213,8	313,2	139,0	5 012,1	109,63	2001 tammi
215,8	322,3	145,5	5 035,8	110,14	helmi
225,9	333,2	139,3	5 078,4	110,97	maalis
224,9	341,7	140,0	5 124,2	111,94	huhti
237,4	351,2	135,0	5 161,8	112,57	touko
224,5	349,3	145,2	5 203,8	113,51	kesä
226,4	358,4	140,9	5 198,5	113,49	heinä
233,9	369,8	142,5	5 198,5	113,60	elo
228,2	374,3	147,6	5 249,7	114,57	syys
236,9	386,3	149,9	5 275,2	115,11	loka
229,5	395,1	152,2	5 328,6	116,32	marras
220,4	392,3	145,9	5 427,1	118,48	joulu
219,7	411,1	141,8	5 416,3	118,31	2002 tammi
224,5	422,2	138,7	5 417,8	118,34	helmi
232,7	426,6	137,1	5 455,2	119,19	maalis
231,0	433,3	134,8	5 494,5	120,14	huhti
237,8	438,3	144,1	5 538,1	121,22	touko
231,6	434,9	130,6	5 556,1	121,74	kesä
231,2	444,6	126,6	5 548,1	121,44	heinä ^(p)

M3 ²⁾					
Repot	Rahamarkkina- rahastojen rahasto- osuudet	Rahamarkkina- paperit ja enintään 2 vuoden velka- paperit	Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ³⁾ , %	
9	10	11	12	13	
1,9	9,3	6,2	23,2	3,8	2001 helmi
10,1	12,4	-7,2	38,0	4,0	maalis
-1,1	9,3	-1,6	44,5	4,0	huhti
12,4	10,4	-6,5	29,0	4,5	touko
-12,8	-0,9	9,2	43,2	5,6	kesä
1,9	9,5	-4,5	-1,0	5,6	heinä
7,5	10,8	2,3	5,1	5,9	elo
-5,6	4,1	-0,9	44,2	6,9	syys
8,9	12,4	0,9	24,7	7,4	loka
-7,4	10,1	4,6	55,3	7,8	marras
-9,2	-0,9	-8,0	99,0	7,7	joulu
-0,6	19,7	-0,4	-7,7	7,9	2002 tammi
4,8	11,2	-4,0	1,2	7,4	helmi
8,0	3,3	0,2	39,0	7,4	maalis
-1,7	8,4	-3,1	43,7	7,3	huhti
6,8	3,9	10,0	49,1	7,7	touko
-7,0	-8,0	-8,6	23,8	7,2	kesä
-0,4	11,4	-6,3	-13,3	7,0	heinä ^(p)

3) Suhteellisten vuosimuutosten ja indeksien laskemistavasta ks. Teknisiä huomautuksia.

4) Laskettu kantojen kuukausimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.

Taulukko 2.4 (jatkoa)

Raha-aggregaatit¹⁾ ja niiden vastaerät

(miljardia euroa; suhteelliset muutokset, ellei toisin mainita)

3. Kausivaihtelusta puhdistetut kannat ajanjakson lopussa

		M1						M2	
		Liikkeessä oleva raha 1	Yön yli -talletukset 2	Yhteensä		Muut lyhytaikaiset talletukset ⁵⁾		Yhteensä 7	Joulukuu 1998 = 100 ⁴⁾ 8
				Yhteensä 3	Joulukuu 1998 = 100 ⁴⁾ 4	Yhteensä 5	Joulukuu 1998 = 100 ⁴⁾ 6		
2001	tammi	343,4	1 698,9	2 042,3	113,03	2 295,9	103,06	4 338,2	107,61
	helmi	342,0	1 704,8	2 046,8	113,26	2 310,7	103,72	4 357,5	108,08
	maalis	338,9	1 709,9	2 048,9	113,25	2 329,8	104,45	4 378,7	108,48
	huhti	337,5	1 722,8	2 060,3	113,88	2 340,1	104,92	4 400,3	109,02
	touko	332,5	1 750,0	2 082,5	114,94	2 345,8	104,96	4 428,3	109,52
	kesä	329,1	1 764,9	2 093,9	115,59	2 361,6	105,71	4 455,5	110,22
	heinä	323,6	1 769,4	2 093,0	115,63	2 374,3	106,38	4 467,3	110,61
	elo	317,9	1 790,7	2 108,6	116,60	2 378,7	106,71	4 487,4	111,23
	syys	309,1	1 822,8	2 131,9	117,87	2 392,3	107,31	4 524,2	112,13
	loka	297,2	1 845,4	2 142,6	118,49	2 406,3	107,91	4 548,9	112,74
	marras	279,1	1 877,9	2 157,0	119,25	2 425,8	108,74	4 582,8	113,54
	joulu	233,9	1 925,7	2 159,6	119,41	2 450,6	109,85	4 610,2	114,23
2002	tammi	251,8	1 929,4	2 181,2	120,54	2 456,0	110,08	4 637,2	114,86
	helmi	245,0	1 930,5	2 175,5	120,24	2 461,8	110,34	4 637,2	114,87
	maalis	253,1	1 914,2	2 167,3	119,81	2 481,6	111,26	4 648,9	115,18
	huhti	263,5	1 930,6	2 194,2	121,37	2 480,5	111,30	4 674,7	115,91
	touko	271,8	1 944,5	2 216,3	122,72	2 492,6	112,00	4 708,9	116,90
	kesä	281,5	1 947,4	2 228,9	123,52	2 491,2	112,14	4 720,1	117,34
	heinä ⁶⁾	292,2	1 953,6	2 245,8	124,42	2 496,7	112,21	4 742,5	117,78

4. Kausivaihtelusta puhdistetut virrat⁷⁾

		M1						M2				
		Liikkeessä oleva raha 1	Yön yli -talletukset 2	Yhteensä		Muut lyhytaikaiset talletukset ⁵⁾		Yhteensä 9	Suhteellinen kuukausi-muutos ⁴⁾ , % 10	Suhteellinen vuosimuutos ⁴⁾ , % 11		
				Yhteensä 3	Suhteellinen kuukausi-muutos ⁴⁾ , % 4	Suhteellinen vuosimuutos ⁴⁾ , % 5	Yhteensä 6				Suhteellinen kuukausi-muutos ⁴⁾ , % 7	Suhteellinen vuosimuutos ⁴⁾ , % 8
2001	helmi	-1,4	5,6	4,2	0,2	2,3	14,6	0,6	3,5	18,8	0,4	2,9
	maalis	-3,0	3,0	-0,1	0,0	1,7	16,4	0,7	4,3	16,3	0,4	3,0
	huhti	-1,4	12,8	11,3	0,6	1,7	10,5	0,4	4,8	21,8	0,5	3,3
	touko	-5,0	24,1	19,1	0,9	3,0	0,9	0,0	4,0	20,0	0,5	3,5
	kesä	-3,4	15,3	11,8	0,6	4,0	16,6	0,7	4,5	28,4	0,6	4,3
	heinä	-5,4	6,2	0,7	0,0	3,3	15,1	0,6	5,1	15,8	0,4	4,3
	elo	-5,7	23,2	17,5	0,8	3,6	7,5	0,3	4,9	25,0	0,6	4,3
	syys	-8,9	31,9	23,0	1,1	5,0	13,2	0,6	5,1	36,2	0,8	5,0
	loka	-11,9	23,2	11,3	0,5	5,2	13,5	0,6	5,6	24,7	0,5	5,4
	marras	-18,0	31,8	13,7	0,6	5,9	18,5	0,8	5,8	32,2	0,7	5,9
	joulu	-45,3	48,1	2,8	0,1	5,6	24,8	1,0	7,1	27,6	0,6	6,4
2002	tammi	17,9	2,7	20,6	1,0	6,7	5,1	0,2	6,8	25,6	0,6	6,7
	helmi	-6,8	1,2	-5,5	-0,3	6,2	6,0	0,2	6,4	0,5	0,0	6,3
	maalis	8,1	-15,9	-7,8	-0,4	5,8	20,4	0,8	6,5	12,6	0,3	6,2
	huhti	10,4	17,9	28,3	1,3	6,6	0,9	0,0	6,1	29,3	0,6	6,3
	touko	8,3	16,0	24,3	1,1	6,8	15,7	0,6	6,7	40,0	0,9	6,7
	kesä	9,7	4,8	14,5	0,7	6,9	3,0	0,1	6,1	17,5	0,4	6,5
	heinä ⁶⁾	10,7	5,4	16,1	0,7	7,6	1,6	0,1	5,5	17,7	0,4	6,5

Lähde: EKP.

- 1) Raha-agregaatteihin kuuluvat rahalaitosten sekä joidenkin valtionhallintoon kuuluvien yksiköiden (kuten posti ja valtiokonttori) monetaariset velat muille euroalueella oleville kuin rahalaitoksille ja valtioille.
- 2) M3 ja sen erät laskettu ilman euroalueen ulkopuolisten hallussa olevia rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksia, rahamarkkinapapereita ja enintään kahden vuoden velkapapereita.
- 3) Lainat ja muut luotot on esitetty kausivaihtelusta puhdistamattomina sivulla 20*.
- 4) Suhteellisten vuosimuutosten ja indeksien laskemistavasta ks. Teknisiä huomautuksia.

Jälkimarkkinakelpoiset instrumentit ⁶⁾		M3 ²⁾		Lainat muille euroalueella (pl. julkisyhteisöt) ³⁾			
Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ⁴⁾	Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ⁴⁾	Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ⁴⁾		
9	10	11	12	13	14		
673,3	124,78	5 011,4	109,61	6 185,9	120,51	2001	tammi
678,3	125,71	5 035,8	110,13	6 218,7	121,17		helmi
686,5	127,30	5 065,2	110,68	6 266,2	121,93		maalis
692,8	128,21	5 093,2	111,26	6 300,8	122,64		huhti
703,0	129,96	5 131,3	111,91	6 334,2	123,08		touko
717,1	132,57	5 172,6	112,83	6 363,9	123,78		kesä
729,5	134,93	5 196,8	113,46	6 380,8	124,28		heinä
744,3	137,69	5 231,7	114,33	6 397,7	124,80		elo
759,7	139,34	5 283,9	115,32	6 433,5	125,41		syys
779,7	142,86	5 328,6	116,27	6 465,1	126,00		loka
781,5	143,85	5 364,2	117,10	6 503,2	126,73		marras
786,7	144,86	5 396,9	117,82	6 509,7	126,99		joulu
779,0	144,29	5 416,2	118,31	6 535,2	127,44	2002	tammi
779,9	144,30	5 417,1	118,32	6 562,3	128,01		helmi
782,6	144,92	5 431,4	118,67	6 596,6	128,71		maalis
785,4	145,62	5 460,1	119,39	6 625,6	129,41		huhti
796,9	147,70	5 505,8	120,51	6 656,7	130,21		touko
796,0	147,43	5 516,1	120,86	6 665,0	130,53		kesä
806,9	149,33	5 549,4	121,47	6 678,8	130,74		heinä ⁶⁾

Jälkimarkkinakelpoiset instrumentit ⁶⁾			M3 ²⁾				Lainat muille euroalueella (pl. julkisyhteisöt) ³⁾				
Yhteensä	Suhteellinen kuukausi- muutos ⁴⁾ , %	Suhteellinen vuosi- muutos ⁴⁾ , %	Yhteensä	Suhteellinen kuukausi- muutos ⁴⁾ , %	Suhteellinen vuosi- muutos ⁴⁾ , %	3 kk:n liukuva keskiarvo (keskitetty) %	Yhteensä	Suhteellinen kuukausi- muutos ⁴⁾ , %	Suhteellinen vuosi- muutos ⁴⁾ , %		
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21		
5,0	0,7	10,2	23,9	0,5	3,8	3,8	33,9	0,5	9,0	2001	helmi
8,6	1,3	8,8	24,9	0,5	3,8	3,9	39,1	0,6	8,7		maalis
4,9	0,7	9,2	26,7	0,5	4,1	4,1	36,7	0,6	8,4		huhti
9,5	1,4	10,5	29,5	0,6	4,4	4,7	22,7	0,4	8,0		touko
14,1	2,0	14,0	42,5	0,8	5,5	5,2	35,9	0,6	7,9		kesä
12,7	1,8	14,9	28,5	0,6	5,7	5,7	25,9	0,4	7,8		heinä
15,0	2,1	17,3	39,9	0,8	5,9	6,1	26,6	0,4	7,2		elo
8,9	1,2	18,8	45,1	0,9	6,8	6,7	31,0	0,5	6,7		syys
19,2	2,5	21,0	43,9	0,8	7,4	7,4	30,4	0,5	6,5		loka
5,4	0,7	21,4	37,6	0,7	7,9	7,8	37,6	0,6	6,6		marras
5,5	0,7	19,5	33,1	0,6	8,1	8,0	13,2	0,2	6,1		joulu
-3,1	-0,4	15,6	22,5	0,4	7,9	7,8	23,2	0,4	5,8	2002	tammi
0,1	0,0	14,8	0,5	0,0	7,4	7,5	29,3	0,4	5,6		helmi
3,3	0,4	13,8	15,9	0,3	7,2	7,3	36,1	0,6	5,6		maalis
3,8	0,5	13,6	33,0	0,6	7,3	7,4	35,8	0,5	5,5		huhti
11,2	1,4	13,6	51,2	0,9	7,7	7,4	40,9	0,6	5,8		touko
-1,5	-0,2	11,2	16,1	0,3	7,1	7,3	16,3	0,2	5,5		kesä
10,3	1,3	10,7	28,0	0,5	7,1	.	10,4	0,2	5,2		heinä ⁶⁾

5) Muihin lyhytaikaisiin talletuksiin kuuluvat enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset ja irtisanomisajaltaan enintään 3 kuukauden talletukset.

6) Jälkimarkkinakelpoisin instrumentteihin sisältyvät reposopimukset, rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet, rahamarkkinapaperit ja enintään 2 vuoden velkapaperit.

7) Laskettu kantojen kuukausimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.

Taulukko 2.4 (jatkoa)

Raha-aggregaatit¹⁾ ja niiden vastaerät

(miljardia euroa; kausivaihtelusta puhdistamaton; suhteelliset muutokset, ellei toisin mainita)

5. M3:n keskeiset vastaerät: kannat ajanjakson lopussa

		Rahalaitosten pitempiäaikaiset velat				Luotot ²⁾				Ulkomaiset netto-saamiset	Kiinteä omaisuus
		Yli 2 vuoden määräaikaistalletukset	Irtisanomisajaltaan yli 3 kk:n talletukset	Yli 2 vuoden velkapaperit	Oma pääoma ja varaukset	Luotot julkiselle sektorille	Luotot muille euroalueella	Niistä: lainat			
								Joulukuun 1998 = 100 ³⁾			
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2001	tammi	1 170,2	126,8	1 555,4	909,0	2 002,8	7 000,2	6 186,3	120,52	18,0	171,8
	helmi	1 169,2	126,9	1 564,2	911,4	2 005,1	7 037,3	6 207,4	120,95	9,0	172,3
	maalis	1 172,5	126,4	1 576,9	927,1	2 016,8	7 129,3	6 274,3	122,09	-26,1	172,0
	huhti	1 169,7	124,6	1 577,9	928,1	2 014,8	7 194,3	6 313,6	122,89	-62,0	173,3
	touko	1 170,6	123,2	1 584,7	940,1	2 029,7	7 222,1	6 334,1	123,08	-79,3	174,6
	kesä	1 170,9	122,0	1 593,3	965,9	2 040,9	7 247,0	6 387,9	124,25	-40,3	175,4
	heinä	1 165,3	120,7	1 593,9	955,2	2 033,2	7 260,7	6 394,0	124,54	-24,0	176,5
	elo	1 162,0	119,5	1 586,4	959,9	2 020,6	7 237,6	6 369,3	124,25	2,9	176,9
	syys	1 163,0	118,6	1 604,9	970,4	2 024,1	7 283,3	6 421,5	125,18	56,1	177,6
	loka	1 162,9	116,9	1 616,9	981,1	2 013,0	7 324,3	6 451,2	125,73	79,4	178,3
	marras	1 161,7	115,8	1 606,8	982,6	2 033,4	7 378,8	6 501,5	126,70	101,2	179,1
	joulu	1 169,1	115,8	1 613,8	996,3	2 026,1	7 424,0	6 519,0	127,17	86,7	180,0
2002	tammi	1 173,2	112,3	1 633,2	1 007,5	2 050,3	7 443,7	6 534,0	127,42	74,1	177,5
	helmi	1 174,7	111,2	1 639,2	1 011,4	2 054,4	7 464,7	6 548,4	127,74	69,6	176,6
	maalis	1 178,3	109,9	1 656,1	1 013,0	2 081,0	7 514,7	6 605,5	128,89	58,2	176,4
	huhti	1 177,1	108,0	1 650,5	1 007,1	2 061,3	7 552,3	6 640,5	129,70	57,0	176,2
	touko	1 178,8	106,8	1 662,1	1 011,3	2 071,3	7 575,2	6 659,1	130,26	95,2	176,4
	kesä	1 181,0	106,6	1 656,9	994,0	2 068,7	7 600,5	6 690,3	131,03	111,7	176,2
	heinä ⁴⁾	1 180,3	106,6	1 668,6	1 000,3	2 059,6	7 589,6	6 690,8	130,97	108,4	176,8

6. M3:n keskeiset vastaerät: virrat⁴⁾

		Rahalaitosten pitempiäaikaiset velat				Luotot ²⁾				Ulkomaiset netto-saamiset	Kiinteä omaisuus
		Yli 2 vuoden määräaikaistalletukset	Irtisanomisajaltaan yli 3 kk:n talletukset	Yli 2 vuoden velkapaperit	Oma pääoma ja varaukset	Luotot julkiselle sektorille	Luotot muille euroalueella	Niistä: lainat	Suhteellinen vuosimuutos ³⁾ , %		
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2001	helmi	-1,1	0,1	8,6	2,8	-3,7	38,6	22,2	9,0	-9,7	0,5
	maalis	1,5	-0,5	8,5	16,5	6,5	83,3	58,5	8,7	-36,5	0,1
	huhti	-2,7	-1,9	-0,1	1,3	-1,5	65,3	41,4	8,4	-36,3	1,2
	touko	0,1	-1,4	-5,1	8,4	15,6	15,7	9,7	8,0	-12,9	1,4
	kesä	0,5	-1,1	11,6	19,1	11,1	28,2	60,0	7,9	32,7	0,9
	heinä	-4,7	-1,4	7,1	-6,5	-5,5	19,3	15,1	7,7	18,4	1,1
	elo	-2,1	-1,2	-0,8	7,3	-8,0	-11,9	-15,2	7,2	25,4	0,3
	syys	0,8	-0,9	17,5	9,0	-3,2	45,5	47,5	6,7	31,2	0,7
	loka	-0,3	-1,7	12,3	7,9	-12,3	36,7	28,4	6,5	25,4	0,7
	marras	-1,5	-1,1	19,0	2,9	23,9	48,7	49,7	6,6	28,8	1,1
	joulu	7,3	0,1	7,7	14,7	-6,5	49,0	24,1	6,1	-10,3	1,1
2002	tammi	3,6	-3,6	11,0	13,3	18,7	17,3	12,7	5,7	-12,2	-2,5
	helmi	1,6	-1,0	9,4	-0,6	4,0	25,2	16,5	5,6	-10,4	-0,9
	maalis	3,7	-1,3	18,6	5,2	22,3	51,0	58,9	5,6	-5,7	0,0
	huhti	-0,5	-1,9	1,2	-4,9	-18,3	44,4	41,8	5,5	-1,8	-0,2
	touko	3,0	-1,2	21,0	4,0	6,9	32,7	28,4	5,8	39,1	0,2
	kesä	3,3	-0,2	8,7	-11,3	-0,3	33,8	39,3	5,5	36,8	-0,2
	heinä ⁴⁾	1,9	0,0	5,6	8,5	-5,4	-13,9	-3,0	5,2	-2,8	0,5

1) Raha-aggregaatteihin kuuluvat rahalaitosten sekä joidenkin valtionhallintoon kuuluvien yksiköiden (kuten posti ja valtiokonttori) monetaariset velat muille euroalueella oleville kuin rahalaitoksille ja valtiolle.

2) Luottoihin kuuluvat rahalaitosten lainat euroalueella sijaitseville ei-rahallaitoksille ja sijoitukset euroalueella sijaitsevien ei-rahallaitosten liikkeeseen laskemiin arvopapereihin.

3) Suhteellisten vuosimuutosten ja indeksien laskemistavasta ks. Teknisiä huomautuksia.

4) Laskettu kantojen kuukausimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.

Taulukko 2.5

Rahalaitosten lainat vastapuolen, käyttötarkoituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan¹⁾

(miljardia euroa; kausivaihtelusta puhdistamaton; suhteelliset muutokset, ellei toisin mainita)

1. Lainat muille rahoituslaitossektoriin kuuluville kuin rahalaitoksille ja julkisyhteisöille: kannat ajanjakson lopussa

	Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot			Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot			Julkisyhteisöt								
	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾	Valtio ³⁾	Muut julkisyhteisöt			Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾			
								Osavaltiohallinto	Paikallishallinto	Sosiaaliturvarahastot					
1	2	3	4	5	6	7	8	Yli 5 vuotta	9	10	Yli 5 vuotta	11	12	13	14
2000 IV	395,0	252,9	142,9	31,5	21,8	114,8	172,2	297,3	255,4	350,9	315,8	14,6	835,0	99,4	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>															
2001 tammi 1.	395,4	253,4	-	31,6	21,8	-	185,6	297,3	255,4	351,5	316,4	15,2	849,6	-	
2001 I	418,2	273,1	153,0	36,4	26,8	132,3	188,4	295,2	255,3	352,4	314,0	15,6	851,7	99,0	
II	425,5	280,7	155,8	36,2	26,7	131,5	174,1	294,0	254,9	350,4	312,4	17,2	835,7	97,1	
III	409,0	256,8	149,6	37,4	26,9	137,1	167,3	293,9	254,1	349,7	312,0	18,9	829,8	96,5	
IV	434,6	276,2	159,9	34,9	24,8	127,8	170,1	298,3	252,0	362,9	322,3	16,4	847,7	98,5	
2002 I	459,0	305,0	169,1	38,9	28,3	142,2	180,4	294,0	248,2	362,1	318,2	16,5	853,0	99,1	
II ⁴⁾	461,4	304,1	169,9	37,8	26,8	137,4	162,4	280,9	245,8	368,0	316,3	17,9	829,3	96,5	

2. Lainat muille rahoituslaitossektoriin kuuluville kuin rahalaitoksille ja julkisyhteisöille: virrat⁴⁾

	Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot			Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot			Julkisyhteisöt								
	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Suhteellinen vuosimuutos ²⁾ , %	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Suhteellinen vuosimuutos ²⁾ , %	Valtio ³⁾	Muut julkisyhteisöt			Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ²⁾ , %			
								Osavaltiohallinto	Paikallishallinto	Sosiaaliturvarahastot					
1	2	3	4	5	6	7	8	Yli 5 vuotta	9	10	Yli 5 vuotta	11	12	13	14
2001 I	28,1	22,7	19,7	4,8	5,0	-2,1	-0,5	-2,0	-0,1	-0,7	-3,7	0,4	-2,9	-0,5	
II	7,5	7,6	14,8	-0,2	-0,1	-6,9	-14,8	-1,3	-0,4	-2,0	-1,7	1,6	-16,4	-1,9	
III	-16,8	-23,9	7,8	1,5	0,2	13,8	-6,2	0,0	-0,7	-0,7	-0,4	1,7	-5,2	-0,8	
IV	28,0	21,6	11,9	-2,5	-2,1	11,3	1,9	4,4	-2,1	13,2	10,3	-2,5	16,9	-0,9	
2002 I	25,0	29,3	10,5	3,9	3,5	7,5	10,1	-4,3	-3,8	-0,8	-4,1	0,1	5,1	0,1	
II ⁴⁾	2,3	-0,9	9,1	-1,3	-1,5	4,5	-16,8	-13,1	-2,4	5,9	-1,9	1,4	-22,5	-0,7	

Lähde: EKP.

1) Vastaavat EKT 95:n sektoriluokitukset: Yritykset: S11, Kotitaloudet: S14, Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt: S15, Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (vastaa EKT 95:n luokitusta muut rahoituslaitokset): S123 (ml. Rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset: S124), Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot: S125, Julkisyhteisöt: S13.

2) Suhteellisten vuosimuutosten ja indeksien laskemistavasta ks. Teknisiä huomautuksia.

3) Valtion lainoista ei ole saatavissa maturiteettijakaamaa.

4) Laskettu kantojen neljännesvuosimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokitellun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.

Taulukko 2.5 (jatkoa)

Rahalaitosten lainat vastapuolen, käyttötarkoituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan¹⁾

(miljardia euroa; kausivaihtelusta puhdistamaton; suhteelliset muutokset, ellei toisin mainita)

3. Lainat muille kuin rahoituslaitossectorille ja julkisyhteisöille: kannat ajanjakson lopussa

	Yritykset					Kulutusluotot ³⁾				
	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2000 IV	968,0	429,8	1 287,9	2 685,7	118,6	97,5	165,2	212,9	475,7	115,9
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
2001 tammi 1.	996,6	436,6	1 293,6	2 726,9	-	102,1	166,1	213,0	481,2	-
2001 I	1 034,2	445,9	1 313,6	2 793,7	120,9	98,7	168,4	212,8	479,9	115,0
II	1 051,7	456,3	1 343,4	2 851,5	123,1	100,1	171,1	217,7	488,8	117,5
III	1 027,2	467,3	1 371,8	2 866,2	124,3	100,6	170,7	221,7	493,1	118,6
IV	1 017,9	489,8	1 394,3	2 902,0	125,9	102,6	170,4	226,7	499,6	120,0
2002 I	1 018,6	494,8	1 418,4	2 931,8	126,9	99,4	170,5	229,2	499,1	119,9
II ⁴⁾	1 017,5	503,6	1 433,6	2 954,7	129,0	102,7	175,2	232,8	510,6	122,1

4. Lainat muille kuin rahoituslaitossectorille ja julkisyhteisöille: virrat⁴⁾

	Yritykset					Kulutusluotot ³⁾				
	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Suhteellinen vuosi- muutos ²⁾ , %	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ²⁾ , %
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2001 I	32,7	5,4	13,8	52,0	10,1	-4,4	0,1	0,5	-3,8	4,5
II	13,6	12,1	25,9	51,7	9,1	1,3	3,9	5,2	10,4	5,2
III	-19,3	14,3	32,3	27,3	7,5	0,9	-0,5	4,1	4,5	3,6
IV	-10,1	23,9	22,5	36,3	6,1	1,9	-0,7	4,9	6,1	3,6
2002 I	-1,2	4,9	20,0	23,7	5,0	-4,2	1,2	2,5	-0,5	4,3
II ⁴⁾	7,1	14,3	27,5	48,9	4,8	3,3	2,3	3,6	9,2	3,9

Lähde: EKP.

- 1) Vastaavat EKT 95:n sektoriluokitukset: Yritykset: S11, Kotitaloudet: S14, Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt: S15, Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (vastaa EKT 95:n luokitusta muut rahoituslaitokset): S123 (ml. Rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset: S124), Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot: S125, Julkisyhteisöt: S13.
- 2) Suhteellisten vuosimuutosten ja indeksien laskemistavasta ks. Teknisiä huomautuksia.

Kotitaloudet												Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt		
Asuntoluotot ³⁾					Muu luotonanto					Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾	Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾	
Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾					
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
22,2	62,4	1 792,7	1 877,3	121,7	147,4	101,3	340,0	588,6	112,8	2 941,6	118,8	38,2	109,3	2000 IV
<i>Euroalueen laajeneminen</i>														
22,2	62,9	1 803,4	1 888,5	-	147,6	101,0	340,0	588,5	-	2 958,2	-	38,2	-	2001 tammi I.
22,7	62,6	1 830,0	1 915,4	123,5	146,9	104,5	342,1	593,5	113,9	2 988,7	120,1	37,3	106,5	2001 I
23,3	63,2	1 866,3	1 952,8	125,7	148,8	100,9	342,7	592,4	114,9	3 034,0	122,0	40,7	116,5	II
23,6	61,9	1 904,0	1 989,5	128,1	144,3	100,8	342,1	587,2	114,1	3 069,8	123,5	39,0	111,6	III
23,8	62,0	1 933,0	2 018,8	130,0	144,6	101,9	343,6	590,0	115,2	3 108,5	125,2	39,0	111,7	IV
24,2	61,8	1 970,5	2 056,6	132,4	142,6	101,0	337,9	581,6	114,7	3 137,2	126,6	38,7	110,7	2002 I
24,6	62,2	2 010,3	2 097,1	135,0	145,0	103,0	342,9	590,9	116,8	3 198,7	129,0	39,4	112,7	II ^(p)

Kotitaloudet												Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt		
Asuntoluotot ³⁾					Muu luotonanto					Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ²⁾ , %	Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ²⁾ , %	
Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ²⁾ , %	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ²⁾ , %					
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
0,4	-0,2	27,9	28,1	8,1	0,4	3,1	2,3	5,8	3,2	30,1	6,5	-1,0	-4,8	2001 I
0,6	0,6	32,1	33,3	7,6	2,0	-1,8	5,3	5,5	2,9	49,3	6,2	3,5	8,1	II
0,2	-1,3	38,3	37,2	7,6	-4,5	0,1	0,2	-4,3	2,3	37,4	5,9	-1,7	3,7	III
0,2	0,1	28,7	29,0	6,8	0,3	3,4	2,1	5,9	2,2	41,0	5,3	0,0	2,2	IV
0,4	-0,2	37,6	37,9	7,2	-1,5	-0,4	-0,8	-2,7	0,7	34,7	5,4	-0,4	3,9	2002 I
0,4	0,4	39,8	40,6	7,4	2,6	2,5	5,8	10,8	1,7	60,6	5,7	0,7	-3,3	II ^(p)

3) Kulutus- ja asuntoluottojen määritelmät vaihtelevat alueen eri maissa.

4) Laskettu kantojen neljännesvuosimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.

Taulukko 2.6

Talletukset rahalaitoksissa vastapuolen ja vaateen mukaan¹⁾

(miljardia euroa; kausivaihtelusta puhdistamaton; suhteelliset muutokset, ellei toisin mainita)

1. Muiden rahoituslaitossektoriin kuuluvien kuin rahalaitosten ja julkisyhteisöjen talletukset: kannat ajanjakson lopussa

	Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot					Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot					Julkisyhteisöt					
	Yhteensä ²⁾				Joulukuun 1998 = 100 ³⁾	Yhteensä ²⁾				Joulukuun 1998 = 100 ³⁾	Valtio	Muut julkisyhteisöt			Yhteensä	Joulukuun 1998 = 100 ³⁾
	1	Yön yli	Määräaikaiset	Repot		6	Yön yli	Määräaikaiset	Repot			10	11	Osa-valtiohallinto		
2000 IV	431,1	153,6	198,9	74,0	130,9	477,6	40,6	418,5	15,3	114,8	164,5	30,6	68,2	53,2	316,5	120,1
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001 tammi 1.	434,1	154,1	200,2	75,2	-	479,9	40,7	418,5	17,5	-	166,2	30,6	69,1	55,1	321,0	-
2001 I	442,8	151,8	195,1	91,2	133,5	483,8	38,2	423,3	18,8	115,7	150,3	30,9	65,0	57,2	303,5	113,4
II	456,3	164,3	196,7	89,3	136,4	486,3	41,4	424,2	16,9	116,4	165,5	31,4	66,8	60,8	324,6	121,3
III	456,1	162,7	202,6	85,6	134,0	487,8	39,3	426,9	17,9	116,8	147,8	33,3	67,4	60,4	308,9	115,5
IV	468,6	157,9	218,7	86,7	136,4	495,4	48,0	427,5	16,4	118,6	139,0	30,0	68,9	61,0	299,0	111,7
2002 I	487,6	158,1	230,1	93,4	141,4	498,6	43,9	433,0	17,7	119,3	157,5	31,0	64,2	61,8	314,4	117,7
II ⁴⁾	490,1	163,8	227,3	93,5	141,9	504,3	48,8	433,4	18,5	120,7	153,2	34,4	65,5	59,6	312,8	117,1

2. Muiden rahoituslaitossektoriin kuuluvien kuin rahalaitosten ja julkisyhteisöjen talletukset: virrat⁴⁾

	Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot					Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot					Julkisyhteisöt					
	Yhteensä ²⁾				Suhteellinen vuosimuutos ³⁾ , %	Yhteensä ²⁾				Suhteellinen vuosimuutos ³⁾ , %	Valtio	Muut julkisyhteisöt			Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ³⁾ , %
	1	Yön yli	Määräaikaiset	Repot		6	Yön yli	Määräaikaiset	Repot			10	11	Osa-valtiohallinto		
2001 I	8,6	-2,5	-5,1	16,0	1,9	3,9	-2,5	4,7	1,3	4,3	-15,6	0,1	-4,1	2,1	-17,5	10,6
II	9,6	12,4	-2,1	-1,8	4,4	2,8	3,4	1,0	-1,9	4,5	15,1	0,5	1,9	3,6	21,1	6,5
III	-8,2	-1,6	-2,1	-3,7	2,2	1,5	-2,1	2,7	1,0	4,6	-17,7	1,9	0,5	-0,5	-15,7	-2,0
IV	8,1	-4,6	11,4	1,2	4,2	7,6	8,8	0,6	-1,4	3,3	-8,8	-3,4	1,5	0,7	-10,0	-6,9
2002 I	17,0	0,1	9,5	6,7	5,8	3,0	-4,2	5,4	1,3	3,1	19,0	1,0	-4,7	0,7	16,1	3,8
II ⁴⁾	1,9	5,3	-2,4	-0,5	4,0	5,7	4,9	0,4	0,7	3,7	-4,2	3,5	1,4	-2,1	-1,6	-3,4

Lähde: EKP.

1) Vastaavat EKT 95:n sektoriluokitukset: Yritykset: S11, Kotitaloudet: S14, Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt: S15, Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (vastaa EKT 95:n luokitusta muut rahoituslaitokset): S123 (ml. Rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset: S124), Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot: S125, Julkisyhteisöt: S13.

2) Sisältää irtisanomisehtoiset talletukset.

3) Suhteellisten vuosimuutosten ja indeksien laskemistavasta ks. Teknisiä huomautuksia.

4) Laskettu kantojen neljännesvuosimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.

Taulukko 2.6 (jatkoa)

Talletukset rahalaitoksissa vastapuolen ja vaateen mukaan¹⁾

(miljardia euroa; kausivaihtelusta puhdistamaton; suhteelliset muutokset, ellei toisin mainita)

3. Muiden kuin rahoituslaitosten ja julkisyhteisöjen talletukset: kannat ajanjakson lopussa

	Yritykset						Kotitaloudet ²⁾					
	Yön yli 1	Määrä- aikaiset 2	Irti- sanomis- ehtoiset 3	Repot 4	Yhteensä 5	Joulukuu 1998 = 100 ³⁾ 6	Yön yli 7	Määrä- aikaiset 8	Irti- sanomis- ehtoiset 9	Repot 10	Yhteensä 11	Joulukuu 1998 = 100 ³⁾ 12
2000 IV	497,5	324,7	24,1	26,3	872,5	111,2	906,9	1 131,5	1 241,5	57,1	3 337,0	103,5
<i>Euroalueen laajeneminen</i>												
2001 tammi 1.	504,5	337,9	24,2	30,5	897,2	-	910,4	1 154,0	1 292,3	69,6	3 426,4	-
2001 I	479,0	348,2	24,1	32,4	883,7	108,5	906,1	1 192,4	1 287,1	78,9	3 464,5	104,6
II	514,6	334,7	24,4	32,1	905,8	110,8	947,2	1 198,8	1 293,5	81,3	3 520,8	106,3
III	514,8	321,9	25,4	34,5	896,7	111,9	963,6	1 203,8	1 305,3	84,6	3 557,3	107,5
IV	577,1	336,6	27,5	36,5	977,6	121,6	1 043,5	1 195,8	1 365,7	76,8	3 681,9	111,4
2002 I	529,1	345,9	27,5	35,3	937,9	116,6	1 039,2	1 181,2	1 382,6	81,5	3 684,5	111,5
II ^(p)	557,5	338,8	27,7	37,9	961,9	121,8	1 077,3	1 178,9	1 382,3	78,0	3 716,5	112,5

4. Muiden kuin rahoituslaitosten ja julkisyhteistöjen talletukset: virrat⁴⁾

	Yritykset						Kotitaloudet ²⁾					
	Yön yli 1	Määrä- aikaiset 2	Irti- sanomis- ehtoiset 3	Repot 4	Yhteensä 5	Suhteelli- nen vuosi- muutos ³⁾ , % 6	Yön yli 7	Määrä- aikaiset 8	Irti- sanomis- ehtoiset 9	Repot 10	Yhteensä 11	Suhteelli- nen vuosi- muutos ³⁾ , % 12
2001 I	-28,5	5,8	-0,1	1,8	-21,1	7,4	-4,6	37,8	-5,8	9,3	36,7	2,4
II	32,7	-13,8	0,3	-0,4	18,9	6,1	41,1	6,4	6,3	2,3	56,2	4,4
III	3,9	1,7	0,4	2,5	8,6	5,2	16,2	5,2	12,7	3,4	37,4	6,0
IV	62,1	12,0	2,0	2,0	78,2	9,4	80,1	-2,9	60,3	-7,8	129,8	7,6
2002 I	-48,5	9,1	0,0	-1,2	-40,6	7,4	-4,3	-10,3	15,1	4,7	5,2	6,6
II ^(p)	34,8	4,5	0,2	2,3	41,9	9,9	37,7	-2,0	0,4	-3,5	32,5	5,8

Lähde: EKP.

- 1) Vastaavat EKT 95:n sektoriluokitukset: Yritykset: S11, Kotitaloudet: S14, Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt: S15, Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (vastaa EKT 95:n luokitusta muut rahoituslaitokset): S123 (ml. Rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset: S124), Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot: S125, Julkisyhteisöt: S13.
- 2) Sisältää kotitaloudet (S14) ja kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt (S15).
- 3) Suhteellisten vuosimuutosten ja indeksien laskemistavasta ks. Teknisiä huomautuksia.
- 4) Laskettu kantojen neljännesvuosimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.

Taulukko 2.7

Euroalueen ulkopuolisiin kohdistuvat rahalaitosten saamiset ja velat; pääerät

(miljardia euroa; kausivaihtelusta puhdistamaton; suhteelliset muutokset, ellei toisin mainita)

1. Kannat ajanjakson lopussa

	Lainat euroalueen ulkopuolisille								Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet							
	Pankit ^{1),2)}		Muut kuin pankit				Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ³⁾	Pankit ¹⁾		Muut kuin pankit				Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ³⁾
	Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ³⁾	Julkisyhteisöt	Muut	Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ³⁾			Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ³⁾	Julkisyhteisöt	Muut	Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ³⁾		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
2000 IV	945,4	92,9	78,9	445,6	524,5	127,0	1 469,9	102,7	174,2	175,4	290,6	184,2	474,8	108,9	649,0	121,2
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001 tammi 1.	964,1	-	78,9	449,3	528,2	-	1 492,3	-	171,3	-	296,2	184,0	480,2	-	651,5	-
2001 I	1 051,6	99,8	76,3	518,0	594,2	142,1	1 645,8	111,9	192,3	191,0	285,9	205,1	491,0	112,7	683,2	127,2
II	1 071,2	99,9	79,2	519,3	598,5	139,7	1 669,6	111,3	210,5	204,8	294,6	208,7	503,2	113,5	713,7	130,4
III	1 082,8	103,1	75,1	527,8	602,8	145,9	1 685,6	115,4	206,6	207,6	273,8	213,0	486,8	113,4	693,4	130,9
IV	1 118,1	105,9	75,2	543,7	618,9	147,4	1 737,0	117,9	236,4	233,7	290,2	217,6	507,8	116,8	744,2	138,5
2002 I	1 104,5	104,4	76,8	556,6	633,5	151,1	1 738,0	117,8	262,6	258,9	276,0	217,6	493,6	113,7	756,2	140,7
II ^(p)	1 085,9	109,5	73,5	529,0	602,6	154,4	1 688,5	122,4	243,9	255,4	243,3	212,8	456,1	111,6	700,0	138,4

2. Virrat⁴⁾

	Lainat euroalueen ulkopuolisille								Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet							
	Pankit ^{1),2)}		Muut kuin pankit				Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ³⁾ , %	Pankit ¹⁾		Muut kuin pankit				Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ³⁾ , %
	Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ³⁾ , %	Julkisyhteisöt	Muut	Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ³⁾ , %			Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ³⁾ , %	Julkisyhteisöt	Muut	Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ³⁾ , %		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
2001 I	70,3	7,0	3,7	58,4	62,1	20,5	132,5	11,6	15,5	30,5	4,9	11,7	16,6	6,2	32,1	12,0
II	1,0	3,4	2,9	-12,6	-9,7	18,4	-8,7	8,3	13,9	30,9	9,2	-5,8	3,4	5,3	17,3	11,7
III	34,9	10,2	-4,1	30,5	26,5	19,6	61,3	13,5	2,9	26,6	-22,3	21,9	-0,4	3,2	2,6	9,2
IV	29,4	14,1	0,1	6,1	6,2	16,1	35,7	14,8	25,9	33,2	16,7	-2,4	14,3	7,2	40,2	14,2
2002 I	-16,0	4,6	3,6	11,9	15,5	6,4	-0,5	5,3	25,5	35,5	-10,8	-2,6	-13,4	0,8	12,0	10,6
II ^(p)	53,2	9,6	-3,3	17,0	13,7	10,5	66,9	9,9	-3,5	24,7	-35,4	26,5	-8,9	-1,7	-12,3	6,1

Lähde: EKP.

1) Termillä pankki tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset.

2) Lukuihin sisältyvät rahalaitosten talletukset euroalueen ulkopuolisissa pankeissa.

Taulukko 2.7 (jatkoa)

Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet						Euroalueen ulkopuolisten talletukset								
Pankit ¹⁾		Muut kuin pankit		Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ³⁾	Pankit ¹⁾		Muut kuin pankit			Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ³⁾		
Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ³⁾	Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ³⁾			Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ³⁾	Julkis-yhteisöt	Muut	Yhteensä				Joulukuu 1998 = 100 ³⁾
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
61,6	241,9	80,0	192,7	141,6	210,2	1 550,9	124,1	84,6	504,0	588,7	138,0	2 139,6	127,6	2000 IV
<i>Euroalueen laajeneminen</i>														
62,3	-	80,2	-	142,5	-	1 560,8	-	85,6	507,9	593,4	-	2 154,3	-	2001 tammi I.
65,1	252,2	94,3	227,3	159,4	235,4	1 781,7	139,6	89,3	577,1	666,4	152,7	2 448,2	143,0	2001 I
61,1	236,4	97,2	233,7	158,3	233,3	1 817,5	139,3	94,9	587,1	681,9	153,4	2 499,4	142,9	II
63,6	245,8	89,9	215,6	153,5	225,8	1 710,8	135,8	93,0	588,5	681,5	158,0	2 392,3	141,5	III
73,0	269,9	89,8	217,4	162,8	236,1	1 718,4	134,9	95,3	615,0	710,3	162,6	2 428,8	142,0	IV
76,9	281,9	98,5	241,0	175,4	254,9	1 740,4	135,5	99,0	636,8	735,8	167,9	2 476,2	143,8	2002 I
77,8	286,1	97,9	239,8	175,8	255,9	1 606,7	133,5	96,0	606,9	702,8	169,9	2 309,6	142,8	II ^(p)

Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet						Euroalueen ulkopuolisten talletukset								
Pankit ¹⁾		Muut kuin pankit		Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ³⁾ , %	Pankit ¹⁾		Muut kuin pankit			Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ³⁾ , %		
Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ³⁾ , %	Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ³⁾ , %			Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ³⁾ , %	Julkis-yhteisöt	Muut	Yhteensä				Suhteellinen vuosimuutos ³⁾ , %
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
2,6	27,0	14,4	46,7	17,0	38,1	193,5	13,3	3,5	59,6	63,1	21,1	256,6	15,3	2001 I
-4,1	15,3	2,7	45,4	-1,4	32,2	-3,6	14,6	5,6	-2,7	2,8	18,2	-0,8	15,6	II
2,4	8,5	-7,5	13,5	-5,1	11,4	-45,2	11,3	-1,9	22,4	20,6	14,0	-24,6	12,0	III
6,2	11,6	0,8	12,8	7,0	12,3	-12,0	8,7	2,3	17,5	19,8	17,9	7,8	11,2	IV
3,3	11,8	9,8	6,1	13,0	8,3	7,6	-2,9	4,2	19,0	23,2	9,9	30,7	0,6	2002 I
1,1	21,0	-0,5	2,6	0,6	9,7	-25,1	-4,1	-3,0	11,6	8,5	10,7	-16,5	-0,1	II ^(p)

3) Suhteellisten vuosimuutosten ja indeksien laskemistavasta ks. Teknisiä huomautuksia.

4) Laskettu kantojen neljännesvuosimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.

Taulukko 2.8

Euroalueen rahalaitosten joidenkin velkojen ja saamisten tarkastelu valuutoittain¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

Velat

1. Talletukset euroalueelta

	Rahalaitokset								Muut kuin rahalaitokset							
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut
					5	6	7	8					13	14	15	16
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
2000 IV	3 949,7	3 526,3	47,5	376,0	265,0	34,4	61,0	15,6	5 434,7	5 256,5	27,3	150,9	115,1	14,6	11,3	10,0
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001 I	4 059,7	3 559,0	55,4	445,3	316,6	40,2	67,8	20,7	5 578,2	5 367,8	31,2	179,2	130,8	23,8	12,3	12,2
II	4 072,5	3 586,1	52,8	433,6	309,0	40,3	65,4	19,0	5 693,8	5 480,8	30,7	182,3	133,5	24,0	11,6	13,2
III	4 101,6	3 624,2	48,9	428,5	300,6	38,9	71,0	17,9	5 706,8	5 507,8	28,2	170,9	125,7	22,1	10,8	12,2
IV	4 166,0	3 694,1	46,6	425,4	307,6	33,0	67,2	17,6	5 922,5	5 721,2	26,0	175,4	127,4	24,5	10,5	13,0
2002 I	4 128,6	3 640,1	46,1	442,4	315,8	40,0	65,6	21,0	5 923,1	5 719,3	28,5	175,2	126,9	23,1	10,7	14,6
II ³⁾	4 227,3	3 783,6	42,8	400,8	278,7	40,7	63,3	18,2	5 999,5	5 810,4	26,8	162,3	115,1	23,1	11,0	13,1

2. Talletukset euroalueen ulkopuolelta

	Pankit ³⁾								Muut kuin pankit							
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut
					5	6	7	8					9	10	11	12
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
2000 IV	1 550,9	590,9	126,8	833,2	684,3	53,1	65,8	30,1	588,7	254,1	64,1	270,5	225,6	20,5	12,3	12,2
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001 I	1 781,7	698,6	142,6	940,6	776,8	66,4	65,8	31,5	666,4	295,7	70,6	300,2	255,9	17,6	14,2	12,4
II	1 817,5	690,1	133,8	993,6	815,4	72,9	73,2	32,2	681,9	286,7	73,2	322,0	274,2	19,3	13,6	14,9
III	1 710,8	664,3	140,3	906,2	745,2	53,5	76,3	31,2	681,5	297,7	69,2	314,5	263,0	18,4	17,1	16,0
IV	1 718,4	631,1	132,3	955,1	799,1	48,5	75,3	32,1	710,3	308,1	60,8	341,4	293,9	16,8	18,1	12,6
2002 I	1 740,4	661,9	144,8	933,7	781,0	44,4	74,6	33,8	735,8	312,7	66,6	356,5	302,8	20,0	18,9	14,8
II ³⁾	1 606,7	647,5	142,1	817,1	669,5	39,3	73,7	34,6	702,8	321,9	62,9	318,1	269,6	19,3	18,0	11,2

3. Euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemat velka- ja rahamarkkinapaperit

	Velkapaperit								Rahamarkkinapaperit							
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut
					5	6	7	8					9	10	11	12
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
2000 IV	2 567,1	2 246,1	46,5	274,5	157,3	62,1	35,4	19,7	262,2	215,8	2,4	44,1	34,0	5,6	2,9	1,5
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001 I	2 667,7	2 327,9	48,3	291,4	172,0	61,5	37,5	20,5	278,5	227,8	2,1	48,6	41,6	3,0	2,6	1,5
II	2 731,3	2 358,3	53,9	319,1	189,3	69,4	39,6	20,8	275,5	227,0	4,3	44,2	35,8	4,7	2,5	1,1
III	2 751,5	2 384,7	52,9	313,9	187,4	68,6	38,5	19,5	265,0	217,9	4,0	43,2	36,0	3,1	2,8	1,2
IV	2 780,1	2 377,9	67,9	334,4	209,7	63,8	40,6	20,2	254,7	204,8	6,0	43,9	37,9	2,8	2,1	1,1
2002 I	2 844,8	2 428,7	71,5	344,6	219,8	56,4	43,3	25,2	274,7	226,1	5,4	43,2	36,9	2,4	2,6	1,3
II ³⁾	2 849,1	2 447,0	68,4	333,7	207,9	55,4	44,5	25,9	285,5	233,8	6,6	45,0	39,1	1,8	2,4	1,7

Lähde: EKP.

- 1) Kantoja ei ole puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten tai valuuttakurssimuutosten aiheuttamista eroista. Tilastot perustuvat osittain arvioihin. Lisätietoja ks. Teknisiä huomautuksia.
- 2) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määrälliset erät.
- 3) Termillä pankit tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset.

Taulukko 2.8 (jatkoa)

Euroalueen rahalaitosten joidenkin velkojen ja saamisten tarkastelu valuutoittain¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

Saamiset

4. Lainat euroalueelle

	Rahalaitokset								Muut kuin rahalaitokset							
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat					Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat				
					USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
2000 IV	3 937,8	-	-	-	-	-	-	-	6 927,0	6 622,8	32,4	271,8	151,6	41,2	74,3	4,7
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001 I	4 081,2	-	-	-	-	-	-	-	7 126,0	6 782,7	35,1	308,1	182,3	45,4	74,9	5,6
II	4 089,4	-	-	-	-	-	-	-	7 223,5	6 857,3	29,4	336,9	204,7	51,7	74,0	6,5
III	4 082,8	-	-	-	-	-	-	-	7 251,4	6 907,3	30,9	313,1	177,9	52,1	77,3	5,8
IV	4 174,5	-	-	-	-	-	-	-	7 366,7	7 025,3	29,8	311,7	181,3	47,8	77,5	5,1
2002 I	4 126,3	-	-	-	-	-	-	-	7 458,5	7 106,8	30,5	321,1	187,0	51,0	76,8	6,3
II ³⁾	4 209,1	-	-	-	-	-	-	-	7 519,9	7 205,8	28,7	285,4	153,8	48,9	77,1	5,6

5. Euroalueen rahalaitosten hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet: euroalueella olevat liikkeeseenlaskijat

	Rahalaitosten liikkeeseen laskemat								Muiden kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemat							
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat					Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat				
					USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
2000 IV	935,8	895,3	11,0	29,5	19,8	5,9	2,1	1,7	1 355,0	1 321,0	5,8	28,2	16,7	9,7	1,0	0,9
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001 I	971,8	931,5	9,7	30,5	20,6	6,3	1,7	1,8	1 453,2	1 413,3	3,8	36,0	21,2	13,1	1,1	0,6
II	994,4	951,3	11,0	32,1	22,1	6,5	1,6	1,8	1 506,9	1 465,1	4,9	36,9	21,7	13,3	1,1	0,8
III	999,2	959,7	9,6	29,9	21,0	5,9	1,5	1,5	1 521,2	1 482,2	4,2	34,8	20,4	12,6	1,2	0,6
IV	1 011,8	966,8	12,4	32,6	23,1	6,3	1,4	1,8	1 515,2	1 477,4	3,7	34,1	20,3	12,1	1,1	0,6
2002 I	1 050,2	1 002,0	14,8	33,4	24,0	5,6	1,8	1,9	1 574,4	1 537,8	3,7	32,9	19,5	11,7	1,1	0,6
II ³⁾	1 062,5	1 015,6	13,6	33,4	23,7	5,8	2,1	1,8	1 581,9	1 547,0	4,2	30,7	17,0	11,8	1,2	0,8

6. Lainat euroalueen ulkopuolelle

	Pankit ³⁾								Muut kuin pankit							
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat					Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat				
					USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
2000 IV	945,4	410,0	89,2	446,2	337,8	44,2	32,6	31,7	524,5	163,3	45,3	315,8	271,2	11,5	25,9	7,2
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001 I	1 051,6	468,4	98,7	484,6	365,8	46,3	34,5	37,0	594,2	198,2	48,6	347,4	301,2	11,9	26,2	8,0
II	1 071,2	473,2	103,0	494,9	375,9	47,3	36,7	35,0	598,5	184,7	47,7	366,1	318,5	12,1	26,9	8,6
III	1 082,8	487,2	101,5	494,1	378,6	41,2	40,3	33,9	602,8	201,5	46,8	354,5	307,9	12,7	24,9	9,0
IV	1 118,1	450,5	114,7	552,9	435,9	45,2	37,9	33,8	618,9	202,6	46,8	369,6	323,5	12,0	25,7	8,4
2002 I	1 104,5	432,0	131,1	541,5	424,3	45,6	37,3	34,3	633,5	199,5	49,9	384,1	331,6	16,4	26,9	9,2
II ³⁾	1 085,9	458,4	129,0	498,5	377,9	59,2	37,9	23,6	602,6	205,4	46,5	350,7	301,5	12,8	27,8	8,7

7. Euroalueen rahalaitosten hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet: euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat

	Pankkien liikkeeseen laskemat ³⁾								Muiden kuin pankkien liikkeeseen laskemat							
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat					Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat				
					USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
2000 IV	174,2	61,4	20,0	92,9	78,2	7,7	2,5	4,6	474,8	111,7	31,8	331,2	290,9	27,1	3,6	9,7
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001 I	192,3	65,2	23,0	104,1	89,9	7,3	2,3	4,6	491,0	121,0	24,4	345,5	307,1	25,7	2,7	10,1
II	210,5	72,4	25,5	112,6	98,4	6,8	2,6	4,8	503,2	121,3	25,8	356,1	316,2	26,9	3,0	9,9
III	206,6	76,4	27,0	103,2	93,1	4,7	2,1	3,4	486,8	129,0	27,1	330,7	292,7	27,1	3,9	7,1
IV	236,4	80,5	27,6	128,3	118,1	4,2	2,7	3,3	507,8	131,4	27,0	349,4	306,2	30,3	4,2	8,7
2002 I	262,6	86,8	33,5	142,3	130,6	4,4	2,9	4,5	493,6	127,7	26,9	339,0	298,6	24,6	5,0	10,8
II ³⁾	243,9	87,0	32,4	124,5	111,7	4,3	2,6	6,0	456,1	129,9	25,1	301,0	259,5	25,1	4,9	11,5

3 Euroalueen rahoitusmarkkinat ja korot

Taulukko 3.1

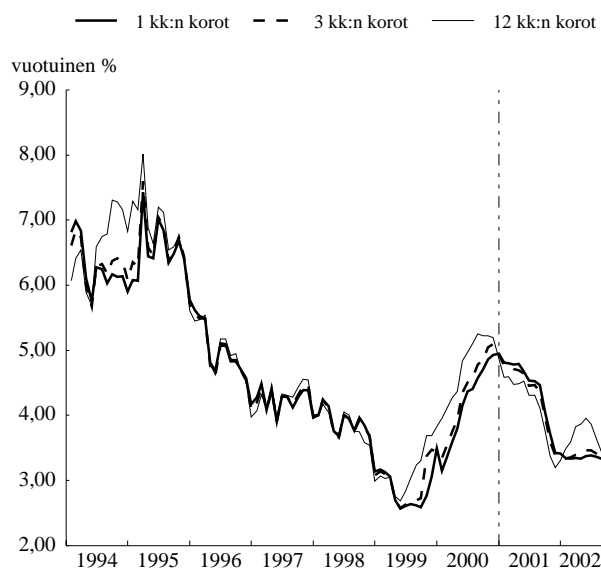
Rahamarkkinakorot ¹⁾

(vuotuisina prosenteina)

	Euroalue ⁴⁾					Yhdysvallat ⁶⁾	Japani ⁶⁾
	Yön yli -talletukset ^{2), 3)}	1 kk:n talletukset ⁵⁾	3 kk:n talletukset ⁵⁾	6 kk:n talletukset ⁵⁾	12 kk:n talletukset ⁵⁾	3 kk:n talletukset ⁶⁾	3 kk:n talletukset ⁷⁾
	1	2	3	4	5	6	7
1997	3,98	4,23	4,24	4,25	4,28	5,76	0,62
1998	3,09	3,84	3,83	3,78	3,77	5,57	0,66
1999	2,74	2,86	2,96	3,06	3,19	5,42	0,22
2000	4,12	4,24	4,40	4,55	4,78	6,53	0,28
<i>Euroalueen laajeneminen</i>							
2001	4,39	4,33	4,26	4,16	4,09	3,78	0,15
2001							
elo	4,49	4,46	4,35	4,22	4,11	3,56	0,08
syys	3,99	4,05	3,98	3,88	3,77	3,03	0,06
loka	3,97	3,72	3,60	3,46	3,37	2,40	0,08
marras	3,51	3,43	3,39	3,26	3,20	2,10	0,08
joulu	3,34	3,42	3,34	3,26	3,30	1,92	0,08
2002							
tammi	3,29	3,35	3,34	3,34	3,48	1,82	0,09
helmi	3,28	3,34	3,36	3,40	3,59	1,90	0,10
maalis	3,26	3,35	3,39	3,50	3,82	1,99	0,10
huhti	3,32	3,34	3,41	3,54	3,86	1,97	0,08
touko	3,31	3,37	3,46	3,62	3,95	1,91	0,08
kesä	3,35	3,38	3,46	3,59	3,87	1,88	0,07
heinä	3,30	3,36	3,41	3,48	3,64	1,85	0,07
elo	3,29	3,33	3,35	3,38	3,44	1,78	0,07
2002							
elo							
2.	3,30	3,34	3,36	3,38	3,44	1,80	0,07
9.	3,29	3,33	3,34	3,36	3,39	1,75	0,07
16.	3,28	3,33	3,35	3,40	3,50	1,76	0,07
23.	3,29	3,34	3,37	3,42	3,53	1,80	0,07
30.	3,34	3,34	3,36	3,36	3,40	1,81	0,06
syys							
6.	3,28	3,31	3,31	3,26	3,22	1,78	0,07

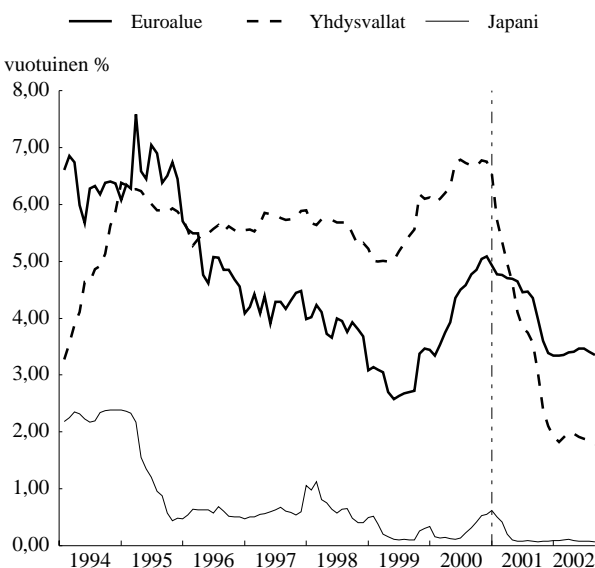
Euroalueen rahamarkkinakorot

(kuukausittain)

3 kk:n rahamarkkinakorot

(kuukausittain)

Lähteet: Reuters ja EKP.

- 1) Kuukausi- ja vuosittiedot ovat ajanjakson keskiarvoja lukuun ottamatta yön yli -korkoja koskevia tietoja joulukuuhun 1998 asti.
- 2) Pankkien välisten talletusmarkkinoiden ottolainauskorot (bid rates) joulukuuhun 1998 asti. Sarakkeessa 1 esitetään eoniakoron keskiarvo (euro overnight index average) tammikuusta 1999 alkaen.
- 3) Ajanjakson lopun korot joulukuuhun 1998 asti; sen jälkeen ajanjakson keskiarvot.
- 4) Ajalta ennen tammikuuta 1999 on laskettu euroalueen keinotekoiset korot käyttämällä BKT:llä painotettuja kansallisia korkoja.
- 5) Tammikuusta 1999 alkaen euriborkorko ja sitä ennen liborkorko (London interbank offered rate), jos käytettävissä.
- 6) Liborkorko (London interbank offered rate).

Taulukko 3.2

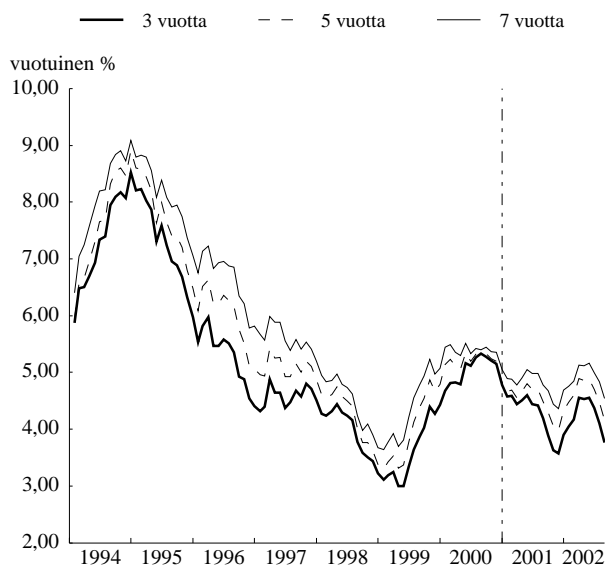
Valtion lainojen tuotot ¹⁾

(vuotuisina prosentteina)

	Euroalue ²⁾					Yhdysvallat	Japani
	2 v 1	3 v 2	5 v 3	7 v 4	10 v 5	10 v 6	10 v 7
1997	4,33	4,51	4,87	5,20	5,99	6,45	2,15
1998	3,16	3,22	3,38	3,67	4,71	5,33	1,30
1999	3,38	3,63	4,01	4,38	4,66	5,64	1,75
2000	4,90	5,03	5,19	5,37	5,44	6,03	1,76
<i>Euroalueen laajeneminen</i>							
2001	4,11	4,23	4,49	4,79	5,03	5,01	1,34
2001							
elo	4,11	4,19	4,49	4,78	5,06	4,97	1,36
syys	3,77	3,89	4,29	4,67	5,04	4,76	1,40
loka	3,44	3,63	4,05	4,44	4,82	4,55	1,36
marras	3,36	3,58	3,98	4,37	4,67	4,61	1,33
joulu	3,66	3,90	4,33	4,68	4,96	5,07	1,35
2002							
tammi	3,84	4,04	4,48	4,76	5,02	5,00	1,42
helmi	3,96	4,17	4,60	4,85	5,07	4,90	1,52
maalis	4,25	4,55	4,90	5,13	5,32	5,28	1,45
huhti	4,21	4,53	4,86	5,12	5,30	5,21	1,39
touko	4,25	4,55	4,89	5,16	5,30	5,15	1,38
kesä	4,10	4,37	4,70	4,99	5,16	4,90	1,36
heinä	3,83	4,10	4,48	4,84	5,03	4,62	1,30
elo	3,47	3,76	4,15	4,54	4,73	4,24	1,26
2002							
elo	2.	3,39	3,72	4,13	4,56	4,76	1,30
9.	3,41	3,71	4,12	4,51	4,71	4,32	1,26
16.	3,56	3,84	4,21	4,55	4,72	4,28	1,28
23.	3,54	3,83	4,22	4,60	4,79	4,24	1,26
30.	3,40	3,68	4,08	4,49	4,70	4,14	1,19
syys	6.	3,15	3,44	3,86	4,21	4,54	1,13

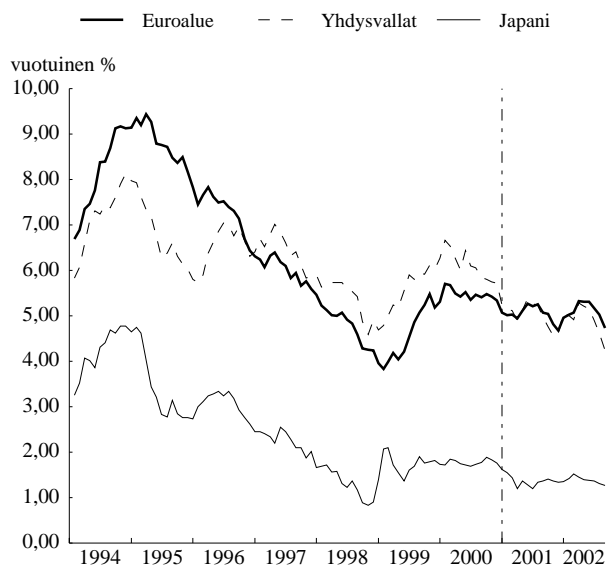
Valtion lainojen tuotot euroalueella

(kuukausittain)

Valtion 10 vuoden lainojen tuotot

(kuukausittain)

Lähteet: Reuters, EKP, Federal Reserve ja Bank of Japan.

- 1) Euroalueen 2, 3, 5 ja 7 vuoden lainojen tuotot perustuvat joulukuuhun 1998 asti ajanjakson lopun tietoihin. Kymmenen vuoden lainojen tuotot ovat ajanjakson keskiarvoja. Sen jälkeen kaikki tuotot ovat ajanjakson keskiarvoja.
- 2) Euroalueen lainojen tuotot on joulukuuhun 1998 asti laskettu BKT:llä painotetuista yhdenmukaistetuista valtion lainojen tuotoista. Sen jälkeen painoina on kaikissa maturiteeteissa käytetty valtion lainojen nimellisiä kantoja.

Taulukko 3.3

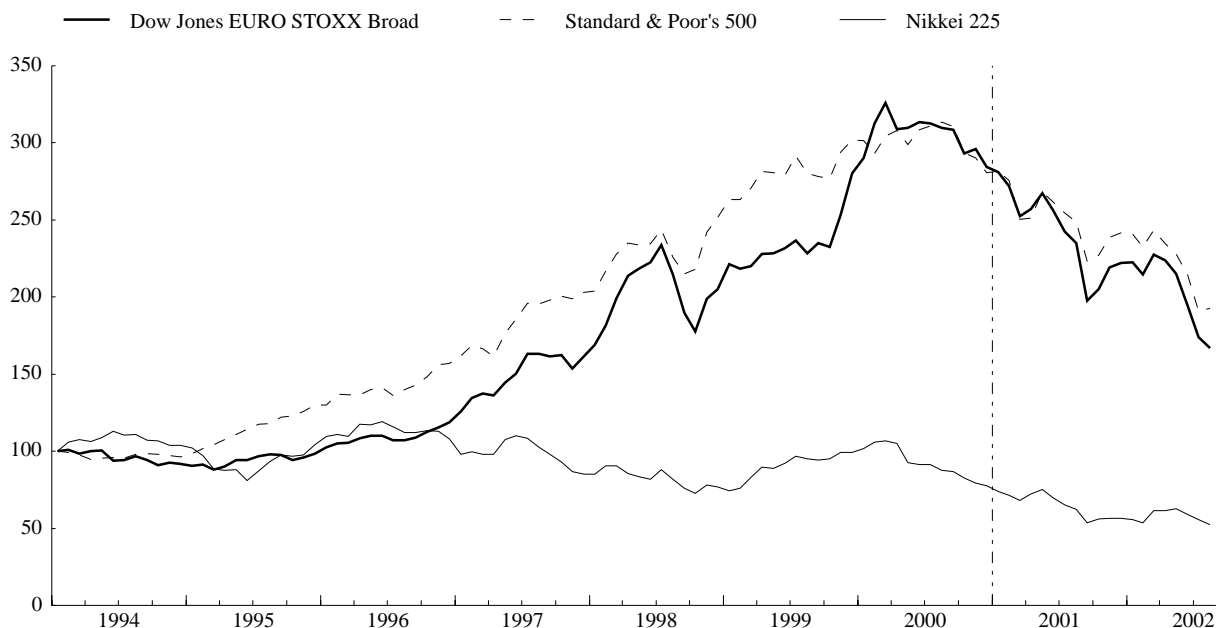
Osakeindeksit

(indeksit pisteinä)¹⁾

	Dow Jones: Euro Stoxx -indeksit												Yhdys- vallat	Japani		
	Viiteaineisto		Toimialakohtaiset indeksit													
	Laaja	50 yritystä	Raaka- aineet	Kulutus- tavarat (sykli- nen)	Kulutus- tavarat (ei- sykli- nen)	Energia	Rahoitus	Teolli- suus	Tek- niikka	Yleis- hyö- dylliset yhtiöt	Tele- vies- tintä	Ter- veyden- hoito			Standard & Poor's 500 -indeksi	Nikkei 225 -indeksi
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14			
1997	207,6	2 319,6	233,4	191,9	231,9	227,3	184,4	168,0	227,7	205,5	324,1	301,7	873,9	18 373,4		
1998	280,5	3 076,3	257,9	245,0	295,5	249,3	281,3	218,4	333,6	282,4	488,1	348,9	1 085,3	15 338,4		
1999	325,8	3 787,3	279,2	262,9	327,7	286,0	295,7	285,1	470,4	306,2	717,7	392,6	1 327,8	16 829,9		
2000	423,9	5 075,5	299,1	292,9	324,3	342,3	350,7	378,0	963,1	341,7	1 072,5	476,0	1 426,7	17 162,7		
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001	336,3	4 049,4	296,0	228,2	303,3	341,4	321,6	310,0	530,5	309,6	541,2	540,1	1 193,8	12 114,8		
2001	elo	325,8	3 884,7	287,9	226,3	309,0	346,6	322,4	303,6	426,5	324,2	453,6	549,3	1 178,3	11 576,2	
	syys	274,3	3 277,0	253,2	176,7	284,2	315,8	265,9	253,2	325,4	298,7	366,5	509,2	1 058,7	9 974,7	
	loka	284,4	3 440,9	260,5	180,4	281,1	322,5	269,9	253,7	373,4	302,7	418,9	539,7	1 076,6	10 428,8	
	marras	304,2	3 674,4	281,3	202,1	286,7	313,7	287,5	270,6	464,5	297,0	473,2	528,8	1 130,3	10 519,7	
	joulu	308,0	3 708,4	286,2	209,9	288,8	313,0	285,6	282,2	496,4	286,4	480,9	520,9	1 144,9	10 490,8	
2002	tammi	308,5	3 690,1	293,2	210,8	287,8	320,2	286,3	281,8	494,5	291,1	459,7	524,8	1 140,5	10 338,5	
	helmi	297,9	3 537,6	294,9	198,6	288,5	334,0	275,1	279,3	463,7	291,1	406,3	490,1	1 101,5	9 966,9	
	maalis	315,4	3 739,6	312,9	215,5	296,5	355,0	294,8	299,0	494,4	291,2	429,3	486,3	1 153,3	11 452,5	
	huhti	310,2	3 657,0	308,6	210,2	302,8	351,5	299,5	299,0	438,6	296,9	409,7	472,1	1 112,0	11 391,6	
	touko	298,2	3 503,5	306,9	204,3	300,7	347,3	293,7	296,7	378,3	290,6	355,9	460,8	1 079,9	11 695,8	
	kesä	269,8	3 143,1	293,1	187,5	282,1	324,6	263,8	275,3	312,4	273,0	302,4	408,1	1 014,0	10 965,9	
	heinä	241,2	2 810,6	267,8	160,9	252,1	298,6	229,2	248,8	282,1	244,0	300,4	370,6	905,5	10 352,3	
	elo	231,3	2 697,4	243,6	152,9	250,1	290,9	217,4	227,9	258,8	236,7	310,0	376,6	912,6	9 751,2	
2002	elo	2.	220,8	2 547,1	239,4	149,0	241,4	278,0	204,1	222,6	239,2	223,5	296,3	370,1	864,2	9 709,7
		9.	233,6	2 750,2	248,5	153,6	251,0	299,7	218,4	227,5	257,8	240,1	311,8	391,2	908,6	9 999,8
		16.	231,7	2 714,0	240,3	150,4	255,1	296,9	217,1	225,0	259,7	240,0	307,0	386,4	928,8	9 788,1
		23.	241,4	2 821,0	254,6	160,0	257,7	297,4	229,3	236,5	280,7	243,5	325,1	376,6	940,9	9 867,5
		30.	232,8	2 709,3	248,9	153,1	250,8	291,0	220,5	230,6	259,6	240,4	313,7	361,7	917,8	9 619,3
	syys	6.	224,3	2 618,2	236,3	147,2	249,7	285,3	209,6	223,7	249,5	233,6	299,7	349,6	893,9	9 129,1

Dow Jones: Euro Stoxx (laaja), Standard & Poor's 500 ja Nikkei 225 uudelleen painotettuina

(peruskuukausi tammikuu 1994 = 100; kuukausittain)

Lähde: Reuters.

1) Kuukausi- ja vuosittaiset tiedot ovat ajanjakson keskiarvoja.

Taulukko 3.4

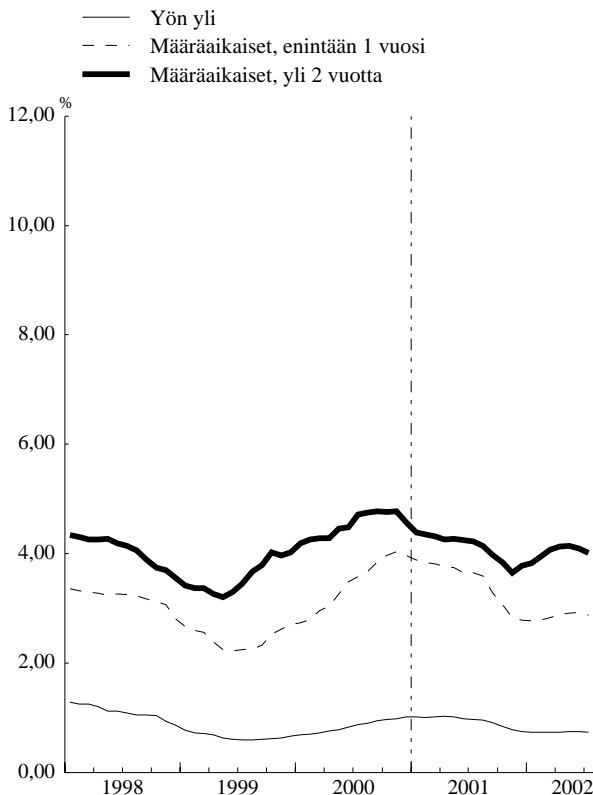
Pankkien luotto- ja talletuskorot

(vuotuisina prosentteina; jakson keskiarvo)

	Talletuskorot						Luottokorot			
	Yön yli	Määräaikaiset			Irtisanomisehtoiset		Yritykset		Kotitaloudet	
		1	Enintään 1 vuosi 2	Enintään 2 vuotta 3	Yli 2 vuotta 4	Enintään 3 kk 5	Yli 3 kk 6	Enintään 1 vuosi 7	Yli 1 vuosi 8	Kulutus- luotot 9
1999	0,65	2,44	2,45	3,57	2,15	2,76	5,65	5,10	9,39	5,29
2000	0,85	3,45	3,45	4,52	2,25	3,79	6,60	6,23	9,87	6,34
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
2001	0,94	3,49	3,49	4,12	2,40	3,59	6,83	6,15	10,12	5,97
2001 heinä	0,97	3,65	3,65	4,22	2,44	3,80	6,90	6,20	10,11	6,05
2001 elo	0,96	3,59	3,59	4,14	2,40	3,68	6,89	6,19	10,16	5,96
2001 syys	0,91	3,28	3,28	3,98	2,36	3,33	6,71	6,07	10,08	5,86
2001 loka	0,84	3,06	3,06	3,84	2,29	3,01	6,46	5,82	9,99	5,65
2001 marras	0,78	2,84	2,83	3,65	2,19	2,75	6,31	5,71	9,87	5,48
2001 joul	0,74	2,79	2,78	3,77	2,17	2,79	6,26	5,69	9,81	5,52
2002 tammi	0,73	2,77	2,77	3,83	2,17	2,80	6,18	5,63	9,78	5,53
2002 helmi	0,73	2,78	2,79	3,95	2,15	2,91	6,16	5,75	9,81	5,61
2002 maal	0,73	2,84	2,84	4,07	2,15	3,00	6,09	5,85	9,76	5,74
2002 huhti	0,74	2,89	2,90	4,13	2,14	3,07	6,17	5,95	9,82	5,81
2002 touko	0,74	2,91	2,92	4,15	2,15	3,08	6,20	5,98	9,85	5,82
2002 kesä	0,74	2,93	2,94	4,09	2,13	3,08	6,17	5,92	9,81	5,77
2002 heinä	0,74	2,88	2,89	4,02	2,13	3,02	6,18	5,91	9,81	5,68

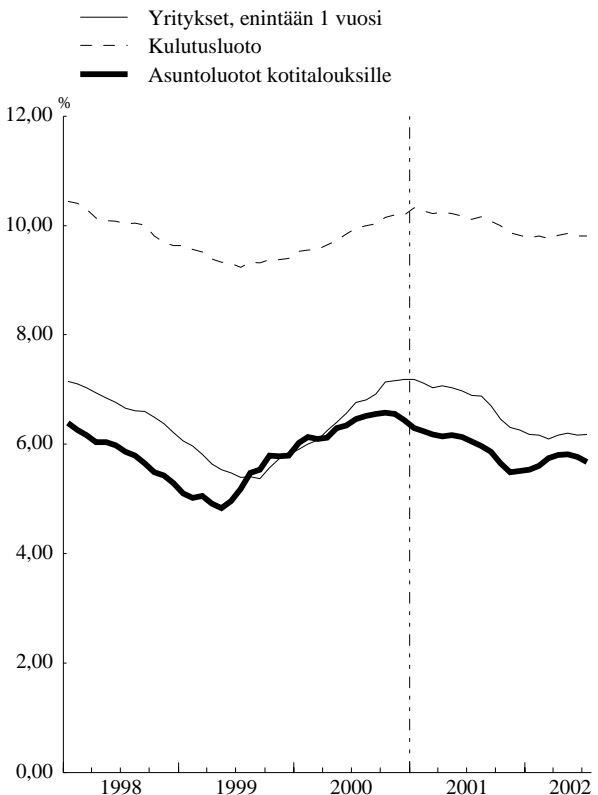
Talletuskorot

(kuukausittain)

Luottokorot

(kuukausittain)

Lähde: EKP.

Näitä euroalueen pankkien luotto- ja talletuskorkoja koskevia tietoja on käytettävä varoen ja ainoastaan tilastollisiin tarkoituksiin; korkojen kehitystä olisi analysoitava pääasiassa muutoksina eikä niinkään tasoina. Korot lasketaan kansallisten keskuspankkien ilmoittamien kansallisten luotto- ja talletuskorkojen painotettuna keskiarvona. Kansalliset luotto- ja talletuskorot edustavat niitä kansallisista lähteistä saatavissa olevia korkotietoja, joiden katsotaan sopivan laadittuihin luokituksiin. Nämä kansalliset korot on laskettu yhteen euroalueen korkotiedoiksi käyttäen joissakin tapauksissa arvioita, kun euroalueen kansallisissa rahoitusinstrumenteissa on havaittu epäyhtenäisyyttä. Kansallisten luotto- ja talletuskorkojen kattavuutta (uudet luotot ja/tai luottokannat), tietojen luonnetta (nimelliset tai efektiiviset korot) tai keräämismenetelmiä ei myöskään ole yhdenmukaistettu. Euroalueen pankkien luotto- ja talletuskorkojen maakohtaiset painot kootaan rahalaitostilastotiedoista tai mahdollisimman edustavista muista tiedoista. Painot heijastavat instrumenttien käytön maakohtaisia osuuksia euroalueella laskettuna kantatiedoista. Painot tarkistetaan kuukausittain siten, että korot ja painot viittaavat aina saman kuukauden tietoihin.

Taulukko 3.5

Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden liikkeeseenlaskut alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan

(miljardia euroa; vaihto ajanjakson aikana ja ajanjakson lopun kanta; nimellisarvoon)

1. Lyhytaikaiset

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat									
	Euromääräiset ¹⁾								Muun valuutan määräiset	
	Liikkeeseenlaskut	Kuuletukset	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut	Kuuletukset	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut	Kuuletukset
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2001										
kesä	410,6	418,6	-8,1	726,3	387,9	395,5	-7,6	642,7	22,7	23,2
heinä	393,9	385,5	8,4	735,0	370,6	365,2	5,4	649,5	23,3	20,3
elo	422,9	418,4	4,5	738,1	404,8	400,2	4,6	654,9	18,2	18,2
syys	396,4	399,8	-3,4	735,0	374,1	376,2	-2,1	653,3	22,3	23,7
loka	498,2	494,0	4,2	742,3	480,0	470,8	9,3	662,9	18,2	23,2
marras	486,0	489,9	-3,9	740,0	459,4	466,7	-7,3	655,4	26,6	23,2
joulu	332,1	375,9	-43,9	696,2	307,7	353,4	-45,7	610,7	24,4	22,5
2002										
tammi	484,7	453,3	31,5	730,8	464,0	432,6	31,4	643,5	20,7	20,7
helmi	405,7	408,0	-2,2	726,5	386,4	387,2	-0,8	643,9	19,3	20,8
maalis	420,2	402,8	17,5	745,9	399,7	382,9	16,8	662,4	20,5	19,8
huhti	400,4	405,9	-5,6	740,2	376,3	384,0	-7,7	654,8	24,0	21,9
touko	399,0	377,1	21,9	761,8	376,1	357,7	18,4	672,8	22,9	19,5
kesä	335,3	340,6	-5,3	757,4	315,3	318,4	-3,2	671,4	20,0	22,1

2. Pitkäaikaiset

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat									
	Euromääräiset ¹⁾								Muun valuutan määräiset	
	Liikkeeseenlaskut	Kuuletukset	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut	Kuuletukset	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut	Kuuletukset
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2001										
kesä	139,3	78,9	60,4	6 826,0	117,3	59,2	58,1	6 224,4	22,0	19,7
heinä	144,9	98,6	46,4	6 860,0	125,6	85,6	40,0	6 264,6	19,3	13,0
elo	93,3	73,9	19,4	6 864,2	77,8	63,5	14,3	6 277,7	15,4	10,4
syys	124,2	106,7	17,5	6 884,3	108,9	88,5	20,4	6 298,4	15,4	18,2
loka	144,5	108,4	36,1	6 923,0	123,4	91,5	31,9	6 330,6	21,0	16,8
marras	142,1	91,9	50,2	6 977,6	115,9	86,5	29,3	6 359,7	26,3	5,4
joulu	123,6	85,5	38,1	7 014,9	113,1	75,2	37,9	6 396,7	10,5	10,4
2002										
tammi	174,0	110,8	63,2	7 082,9	156,3	104,8	51,5	6 446,3	17,7	6,0
helmi	142,3	107,5	34,8	7 118,9	129,7	97,5	32,1	6 479,7	12,6	9,9
maalis	165,1	103,0	62,1	7 179,9	143,5	92,1	51,4	6 530,5	21,6	10,9
huhti	124,0	78,8	45,2	7 215,4	113,8	74,3	39,5	6 570,5	10,2	4,5
touko	154,5	87,8	66,7	7 270,8	132,8	75,4	57,4	6 629,8	21,7	12,4
kesä	133,7	96,2	37,5	7 286,6	123,8	87,1	36,7	6 662,8	9,9	9,1

3. Yhteensä

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat									
	Euromääräiset ¹⁾								Muun valuutan määräiset	
	Liikkeeseenlaskut	Kuuletukset	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut	Kuuletukset	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut	Kuuletukset
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2001										
kesä	549,9	497,5	52,4	7 552,3	505,2	454,7	50,5	6 867,1	44,7	42,8
heinä	538,8	484,0	54,7	7 595,0	496,1	450,8	45,3	6 914,1	42,6	33,2
elo	516,2	492,3	23,9	7 602,3	482,6	463,7	18,9	6 932,6	33,6	28,6
syys	520,7	506,5	14,1	7 619,2	483,0	464,7	18,3	6 951,7	37,7	41,9
loka	642,7	602,4	40,3	7 665,3	603,5	562,3	41,1	6 993,5	39,2	40,1
marras	628,1	581,8	46,4	7 717,7	575,2	553,3	22,0	7 015,1	52,9	28,5
joulu	455,7	461,5	-5,8	7 711,1	420,7	428,6	-7,8	7 007,3	34,9	32,9
2002										
tammi	658,7	564,1	94,6	7 813,7	620,3	537,4	82,9	7 089,8	38,4	26,6
helmi	548,0	515,4	32,6	7 845,5	516,1	484,7	31,4	7 123,7	31,9	30,7
maalis	585,3	505,8	79,5	7 925,9	543,2	475,0	68,2	7 192,9	42,1	30,8
huhti	524,4	484,8	39,6	7 955,7	490,1	458,4	31,7	7 225,3	34,3	26,4
touko	553,5	465,0	88,5	8 032,6	508,9	433,1	75,8	7 302,6	44,6	31,9
kesä	469,0	436,8	32,2	8 044,1	439,1	405,5	33,6	7 334,2	29,9	31,2

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

1) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

		Euroalueen ulkopuolisten euromääräiset liikkeeseenlaskut ¹⁾				Euromääräiset yhteensä ¹⁾					
Liikkeenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeenlaskut	Kuoletuks	Liikkeenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeenlaskut, netto	Kuoletuks	Liikkeenlaskut netto	Liikkeessä oleva määrä		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
-0,5	83,6	25,1	9,8	15,2	69,5	413,0	405,3	7,7	712,1	2001	kesä
3,0	85,6	6,2	25,5	-19,3	50,2	376,8	390,7	-13,9	699,7		heinä
-0,1	83,2	9,9	14,7	-4,8	45,4	414,7	415,0	-0,3	700,3		elo
-1,3	81,6	22,0	12,0	10,0	55,4	396,1	388,1	8,0	708,8		syys
-5,0	79,4	8,8	20,0	-11,1	44,3	488,9	490,8	-1,9	707,2		loka
3,5	84,6	16,2	12,9	3,3	47,6	475,5	479,6	-4,1	703,0		marras
1,9	85,5	17,1	10,2	6,9	54,5	324,8	363,7	-38,8	665,2		joulu
0,1	87,4	11,3	24,2	-12,9	41,6	475,3	456,8	18,5	685,1	2002	tammi
-1,5	82,6	13,4	11,8	1,7	43,3	399,8	398,9	0,9	687,2		helmi
0,7	83,5	24,3	7,9	16,4	59,7	424,0	390,8	33,2	722,1		maalis
2,2	85,4	9,7	28,1	-18,4	41,3	386,0	412,2	-26,2	696,1		huhti
3,4	89,0	13,7	13,4	0,3	41,5	389,8	371,0	18,7	714,3		touko
-2,1	86,0	20,9	8,0	12,9	54,4	336,2	326,5	9,7	725,8		kesä

		Euroalueen ulkopuolisten euromääräiset liikkeeseenlaskut ¹⁾				Euromääräiset yhteensä ¹⁾					
Liikkeenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeenlaskut	Kuoletuks	Liikkeenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeenlaskut, netto	Kuoletuks	Liikkeenlaskut netto	Liikkeessä oleva määrä		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
2,3	601,6	34,1	8,7	25,4	820,8	151,4	67,9	83,4	7 045,3	2001	kesä
6,4	595,4	15,1	5,8	9,3	830,4	140,7	91,4	49,3	7 095,0		heinä
5,1	586,5	13,0	6,0	7,0	837,6	90,8	69,5	21,3	7 115,3		elo
-2,9	585,8	8,4	9,0	-0,6	837,0	117,3	97,5	19,7	7 135,4		syys
4,2	592,4	20,6	4,6	16,0	852,9	144,0	96,1	47,9	7 183,5		loka
20,9	618,0	30,1	7,4	22,8	875,7	146,0	93,9	52,1	7 235,4		marras
0,2	618,3	14,2	13,4	0,8	876,5	127,2	88,6	38,6	7 273,1		joulu
11,7	636,5	19,6	6,8	12,7	889,2	175,9	111,6	64,2	7 335,5	2002	tammi
2,7	639,2	19,7	13,9	5,9	895,1	149,4	111,4	38,0	7 374,9		helmi
10,7	649,5	25,4	12,0	13,5	908,6	168,9	104,0	64,9	7 439,1		maalis
5,7	644,9	22,9	7,6	15,4	924,2	136,7	81,9	54,8	7 494,8		huhti
9,3	641,0	26,2	8,2	18,0	942,4	159,1	83,7	75,4	7 572,2		touko
0,8	623,8	29,4	10,6	18,8	961,1	153,2	97,7	55,5	7 623,9		kesä

		Euroalueen ulkopuolisten euromääräiset liikkeeseenlaskut ¹⁾				Euromääräiset yhteensä ¹⁾					
Liikkeenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeenlaskut	Kuoletuks	Liikkeenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeenlaskut, netto	Kuoletuks	Liikkeenlaskut netto	Liikkeessä oleva määrä		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
1,9	685,2	59,2	18,6	40,6	890,3	564,4	473,3	91,1	7 757,4	2001	kesä
9,4	681,0	21,3	31,3	-9,9	880,6	517,5	482,1	35,4	7 794,7		heinä
5,0	669,7	22,9	20,7	2,2	883,0	505,5	484,4	21,1	7 815,6		elo
-4,2	667,5	30,4	21,0	9,4	892,4	513,4	485,7	27,7	7 844,2		syys
-0,9	671,9	29,5	24,6	4,9	897,2	632,9	586,9	46,0	7 890,7		loka
24,4	702,6	46,3	20,2	26,0	923,3	621,5	573,5	48,0	7 938,4		marras
2,1	703,8	31,3	23,7	7,7	931,0	452,1	452,3	-0,2	7 938,3		joulu
11,7	723,9	30,9	31,0	-0,1	930,8	651,2	568,5	82,8	8 020,6	2002	tammi
1,2	721,8	33,2	25,6	7,5	938,4	549,2	510,4	38,9	8 062,1		helmi
11,4	733,0	49,8	19,9	29,9	968,3	592,9	494,9	98,1	8 161,2		maalis
7,9	730,4	32,6	35,7	-3,0	965,5	522,7	494,1	28,7	8 190,8		huhti
12,7	730,0	39,9	21,6	18,3	983,9	548,8	454,7	94,1	8 286,5		touko
-1,3	709,8	50,3	18,6	31,7	1 015,5	489,4	424,2	65,2	8 349,7		kesä

Taulukko 3.6

Muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan¹⁾

(miljardia euroa; ajanjakson lopun kanta; nimellisarvoon)

Liikkeessä oleva määrä

1. Lyhytaikaiset

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat					Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
		Yhteensä	Raha-laitokset (ml. euro-järjestelmä)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2001	kesä	642,7	261,0	5,3	97,5	276,9	2,0	69,5	32,1	24,7	11,5
	heinä	649,5	258,7	5,1	101,3	280,8	3,6	50,2	25,3	17,3	6,7
	elo	654,9	254,3	4,4	106,8	285,9	3,6	45,4	23,1	15,7	5,8
	syys	653,3	251,6	4,1	106,4	287,5	3,7	55,4	27,1	22,2	5,5
	loka	662,9	261,4	3,8	110,3	284,0	3,4	44,3	23,3	16,4	4,0
	marras	655,4	250,7	3,9	106,1	291,2	3,6	47,6	23,6	19,4	3,4
	joulu	610,7	240,3	3,4	95,4	267,4	4,1	54,5	23,8	24,4	4,4
2002	tammi	643,5	257,4	3,7	100,1	278,8	3,5	41,6	18,8	18,9	3,1
	helmi	643,9	251,8	3,9	98,1	286,7	3,5	43,3	19,9	19,0	3,6
	maalis	662,4	258,9	4,3	96,9	299,0	3,3	59,7	26,4	26,2	6,4
	huhti	654,8	256,1	4,5	92,4	298,8	3,0	41,3	18,2	18,5	3,8
	touko	672,8	262,3	3,7	89,5	314,3	3,0	41,5	18,3	19,0	3,5
	kesä	671,4	260,3	3,7	81,8	322,5	3,0	54,4	21,3	27,6	4,4

2. Pitkäaikaiset

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat					Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
		Yhteensä	Raha-laitokset (ml. euro-järjestelmä)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2001	kesä	6 224,4	2 270,4	291,2	318,8	3 230,7	113,2	820,8	216,6	257,4	91,2
	heinä	6 264,6	2 291,0	308,6	320,9	3 228,7	115,4	830,4	219,2	263,2	93,2
	elo	6 277,7	2 291,0	311,3	327,5	3 229,6	118,3	837,6	220,3	270,2	93,9
	syys	6 298,4	2 297,4	315,5	326,0	3 237,2	122,4	837,0	221,1	271,0	93,3
	loka	6 330,6	2 313,0	325,8	323,5	3 240,8	127,5	852,9	224,1	277,4	95,3
	marras	6 359,7	2 315,4	334,2	339,9	3 240,9	129,2	875,7	228,3	288,9	99,7
	joulu	6 396,7	2 317,9	365,0	345,0	3 238,3	130,4	876,5	230,5	288,5	100,8
2002	tammi	6 446,3	2 322,7	370,9	350,3	3 269,0	133,4	889,2	230,7	292,1	104,2
	helmi	6 479,7	2 343,6	375,5	353,3	3 274,3	133,0	895,1	234,2	295,0	105,1
	maalis	6 530,5	2 365,3	380,9	353,6	3 293,1	137,6	908,6	236,6	305,7	106,8
	huhti	6 570,5	2 373,2	391,4	358,7	3 305,1	142,2	924,2	239,3	311,2	107,3
	touko	6 629,8	2 387,3	408,8	364,9	3 321,2	147,7	942,4	242,8	318,1	110,1
	kesä	6 662,8	2 398,5	413,9	367,4	3 332,9	150,1	961,1	250,0	331,8	109,8

3. Yhteensä

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat					Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
		Yhteensä	Raha-laitokset (ml. euro-järjestelmä)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2001	kesä	6 867,1	2 531,5	296,5	416,3	3 507,6	115,2	890,3	248,7	282,0	102,7
	heinä	6 914,1	2 549,7	313,6	422,2	3 509,6	119,0	880,6	244,5	280,4	99,9
	elo	6 932,6	2 545,4	315,7	434,2	3 515,5	121,8	883,0	243,4	285,9	99,7
	syys	6 951,7	2 549,0	319,6	432,4	3 524,7	126,1	892,4	248,2	293,1	98,8
	loka	6 993,5	2 574,3	329,6	433,9	3 524,8	130,8	897,2	247,4	293,8	99,3
	marras	7 015,1	2 566,1	338,1	445,9	3 532,1	132,8	923,3	251,8	308,3	103,1
	joulu	7 007,3	2 558,2	368,4	440,5	3 505,6	134,6	931,0	254,4	312,9	105,2
2002	tammi	7 089,8	2 580,1	374,6	450,4	3 547,8	136,9	930,8	249,5	311,0	107,4
	helmi	7 123,7	2 595,4	379,3	451,4	3 561,0	136,5	938,4	254,1	314,0	108,7
	maalis	7 192,9	2 624,1	385,2	450,6	3 592,1	140,9	968,3	262,9	331,9	113,2
	huhti	7 225,3	2 629,3	395,9	451,1	3 603,8	145,2	965,5	257,5	329,7	111,1
	touko	7 302,6	2 649,6	412,5	454,4	3 635,5	150,7	983,9	261,2	337,1	113,6
	kesä	7 334,2	2 658,9	417,6	449,3	3 655,4	153,1	1 015,5	271,3	359,3	114,3

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

1) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit)	Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
0,2	0,8	0,2	712,1	293,1	29,9	109,0	277,1	2,8	0,2	2001	kesä
0,2	0,7	0,0	699,7	284,0	22,3	108,0	281,0	4,3	0,0		heinä
0,1	0,6	0,0	700,3	277,4	20,1	112,6	286,0	4,2	0,0		elo
0,1	0,5	0,1	708,8	278,6	26,3	111,9	287,7	4,2	0,1		syys
0,1	0,3	0,2	707,2	284,6	20,2	114,3	284,2	3,7	0,2		loka
0,1	0,4	0,6	703,0	274,3	23,3	109,4	291,3	4,0	0,6		marras
0,1	0,5	1,3	665,2	264,1	27,8	99,8	267,5	4,7	1,3		joulu
0,1	0,4	0,2	685,1	276,2	22,6	103,2	279,0	4,0	0,2	2002	tammi
0,1	0,3	0,4	687,2	271,7	22,9	101,6	286,8	3,8	0,4		helmi
0,1	0,2	0,4	722,1	285,2	30,5	103,3	299,2	3,5	0,4		maalis
0,1	0,2	0,5	696,1	274,3	23,0	96,2	298,9	3,2	0,5		huhti
0,1	0,2	0,4	714,3	280,6	22,7	93,0	314,4	3,2	0,4		touko
0,2	0,5	0,5	725,8	281,7	31,3	86,3	322,7	3,5	0,5		kesä

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit)	Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
94,4	46,1	115,1	7 045,3	2 487,0	548,6	410,0	3 325,1	159,3	115,1	2001	kesä
94,0	46,1	114,7	7 095,0	2 510,2	571,7	414,1	3 322,7	161,5	114,7		heinä
93,8	46,0	113,4	7 115,3	2 511,3	581,5	421,4	3 323,4	164,3	113,4		elo
92,0	46,0	113,6	7 135,4	2 518,5	586,5	419,3	3 329,1	168,4	113,6		syys
91,8	51,3	113,0	7 183,5	2 537,0	603,3	418,9	3 332,6	178,7	113,0		loka
91,5	51,7	115,7	7 235,4	2 543,7	623,1	439,6	3 332,4	180,9	115,7		marras
92,1	51,7	112,9	7 273,1	2 548,5	653,5	445,9	3 330,4	182,1	112,9		joulu
91,3	56,5	114,4	7 335,5	2 553,4	663,0	454,6	3 360,3	189,8	114,4	2002	tammi
92,0	56,3	112,5	7 374,9	2 577,8	670,4	458,4	3 366,4	189,3	112,5		helmi
92,2	56,3	111,1	7 439,1	2 601,8	686,6	460,5	3 385,2	193,8	111,1		maalis
94,1	61,3	111,0	7 494,8	2 612,5	702,6	466,0	3 399,2	203,5	111,0		huhti
95,1	61,2	115,1	7 572,2	2 630,1	726,9	475,0	3 416,3	208,8	115,1		touko
93,2	61,6	114,7	7 623,9	2 648,5	745,6	477,2	3 426,1	211,7	114,7		kesä

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit)	Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
94,6	46,9	115,3	7 757,4	2 780,1	578,5	519,1	3 602,2	162,2	115,3	2001	kesä
94,2	46,9	114,8	7 794,7	2 794,2	594,0	522,1	3 603,8	165,8	114,8		heinä
93,9	46,6	113,5	7 815,6	2 788,8	601,6	534,0	3 609,4	168,4	113,5		elo
92,1	46,5	113,7	7 844,2	2 797,1	612,8	531,2	3 616,8	172,6	113,7		syys
92,0	51,6	113,2	7 890,7	2 821,7	623,4	533,2	3 616,8	182,4	113,2		loka
91,6	52,1	116,3	7 938,4	2 818,0	646,4	549,0	3 623,7	184,9	116,3		marras
92,2	52,2	114,1	7 938,3	2 812,6	681,3	545,7	3 597,9	186,7	114,1		joulu
91,4	56,9	114,6	8 020,6	2 829,6	685,6	557,8	3 639,2	193,8	114,6	2002	tammi
92,2	56,6	112,9	8 062,1	2 849,5	693,4	560,0	3 653,2	193,1	112,9		helmi
92,3	56,5	111,5	8 161,2	2 887,1	717,1	563,7	3 684,4	197,4	111,5		maalis
94,2	61,5	111,5	8 190,8	2 886,8	725,6	562,2	3 698,0	206,7	111,5		huhti
95,2	61,4	115,5	8 286,5	2 910,7	749,6	568,0	3 730,6	212,1	115,5		touko
93,4	62,1	115,2	8 349,7	2 930,1	776,9	563,5	3 748,8	215,2	115,2		kesä

Taulukko 3.6 (jatkoa)

Muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan¹⁾

(miljardia euroa; liikkeeseenlaskut ajanjakson aikana; nimellisarvoon)

Liikkeeseenlaskut, netto

1. Lyhytaikaiset

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2001 kesä	387,9	282,0	2,7	64,7	37,4	1,1	25,1	9,8	11,5	3,3	
heinä	370,6	245,1	2,3	75,7	44,9	2,6	6,2	2,8	2,8	0,6	
elo	404,8	287,4	1,6	69,0	45,3	1,5	9,9	4,8	4,1	0,9	
syys	374,1	269,5	2,2	66,4	34,3	1,8	22,0	8,0	11,4	2,2	
loka	480,0	345,9	2,0	85,9	45,1	1,1	8,8	3,0	4,7	0,9	
marras	459,4	347,2	2,3	66,4	42,2	1,3	16,2	6,4	7,9	1,1	
joulu	307,7	228,5	1,3	52,6	23,4	1,9	17,1	6,6	8,4	1,3	
2002 tammi	464,0	327,5	2,1	71,2	61,3	2,0	11,3	5,0	5,0	1,1	
helmi	386,4	268,0	2,6	66,0	47,9	1,9	13,4	5,0	6,5	1,5	
maalis	399,7	286,5	2,2	60,1	49,0	1,8	24,3	10,7	10,1	3,3	
huhti	376,3	254,8	2,5	63,4	53,8	1,8	9,7	4,4	4,1	0,9	
touko	376,1	253,1	2,1	62,3	57,0	1,6	13,7	5,2	7,0	1,2	
kesä	315,3	206,6	2,3	51,6	52,5	2,2	20,9	6,3	12,3	1,8	

2. Pitkäaikaiset

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2001 kesä	117,3	44,9	11,3	10,9	49,6	0,5	34,1	11,8	8,2	4,7	
heinä	125,6	53,3	20,9	6,1	42,6	2,7	15,1	4,8	7,3	2,3	
elo	77,8	29,9	7,5	7,7	29,6	3,1	13,0	3,4	8,6	0,9	
syys	108,9	35,9	7,3	2,3	58,8	4,6	8,4	4,8	3,0	0,2	
loka	123,4	58,7	13,6	4,5	40,8	5,8	20,6	4,4	7,9	2,3	
marras	115,9	48,0	11,9	17,5	35,8	2,7	30,1	6,0	12,8	4,6	
joulu	113,1	43,0	35,7	9,1	23,0	2,2	14,2	6,4	4,0	2,2	
2002 tammi	156,3	47,5	11,1	6,5	88,0	3,2	19,6	4,1	4,5	3,7	
helmi	129,7	54,1	8,8	8,2	57,5	1,1	19,7	8,2	8,2	1,3	
maalis	143,5	56,9	9,0	2,8	69,4	5,3	25,4	8,6	12,1	3,3	
huhti	113,8	43,0	12,9	7,7	45,2	4,9	22,9	5,1	7,7	1,1	
touko	132,8	40,8	22,2	8,0	55,3	6,6	26,2	5,7	10,0	3,2	
kesä	123,8	48,9	14,5	6,3	51,3	2,9	29,4	9,9	17,2	0,7	

3. Yhteensä

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2001 kesä	505,2	326,9	14,1	75,6	87,0	1,6	59,2	21,6	19,7	8,0	
heinä	496,1	298,3	23,2	81,8	87,5	5,2	21,3	7,6	10,1	2,9	
elo	482,6	317,3	9,1	76,6	74,9	4,6	22,9	8,2	12,7	1,7	
syys	483,0	305,4	9,4	68,7	93,1	6,4	30,4	12,7	14,3	2,4	
loka	603,5	404,6	15,6	90,3	86,0	6,9	29,5	7,5	12,6	3,2	
marras	575,2	395,3	14,2	83,9	78,0	4,0	46,3	12,5	20,7	5,7	
joulu	420,7	271,5	37,0	61,7	46,4	4,1	31,3	13,0	12,4	3,6	
2002 tammi	620,3	375,0	13,2	77,6	149,3	5,2	30,9	9,1	9,5	4,8	
helmi	516,1	322,1	11,3	74,2	105,4	3,0	33,2	13,2	14,7	2,9	
maalis	543,2	343,4	11,3	62,9	118,4	7,1	49,8	19,3	22,2	6,6	
huhti	490,1	297,8	15,5	71,1	99,0	6,7	32,6	9,5	11,7	2,0	
touko	508,9	293,9	24,3	70,3	112,3	8,2	39,9	10,9	17,0	4,4	
kesä	439,1	255,5	16,8	58,0	103,8	5,1	50,3	16,3	29,5	2,5	

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

1) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
0,1	0,1	0,2	413,0	291,8	14,3	67,9	37,5	1,2	0,2	2001	
0,0	0,0	0,0	376,8	247,8	5,1	76,4	44,9	2,6	0,0	kesä	
0,1	0,0	0,0	414,7	292,2	5,7	69,8	45,4	1,5	0,0	heinä	
0,1	0,4	0,0	396,1	277,5	13,5	68,6	34,3	2,1	0,0	elo	
0,0	0,0	0,2	488,9	349,0	6,7	86,7	45,1	1,2	0,2	syys	
0,1	0,2	0,4	475,5	353,7	10,2	67,5	42,3	1,5	0,4	loka	
0,0	0,1	0,7	324,8	235,0	9,7	53,9	23,4	2,0	0,7	marras	
										joulu	
0,1	0,0	0,1	475,3	332,5	7,1	72,2	61,5	2,0	0,1	2002	
0,0	0,1	0,2	399,8	273,1	9,1	67,6	47,9	2,0	0,2	tammi	
0,0	0,1	0,1	424,0	297,2	12,4	63,4	49,0	1,9	0,1	helmi	
0,1	0,0	0,2	386,0	259,2	6,6	64,3	53,9	1,8	0,2	maalis	
0,0	0,0	0,1	389,8	258,3	9,1	63,5	57,0	1,6	0,1	huhti	
0,0	0,3	0,1	336,2	213,0	14,6	53,4	52,5	2,5	0,1	touko	
										kesä	

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
2,0	6,7	0,8	151,4	56,7	19,5	15,6	51,6	7,2	0,8	2001	
0,5	0,1	0,0	140,7	58,1	28,3	8,3	43,2	2,7	0,0	kesä	
0,1	0,0	0,0	90,8	33,3	16,1	8,5	29,7	3,2	0,0	heinä	
0,1	0,0	0,4	117,3	40,7	10,2	2,5	58,9	4,6	0,4	elo	
0,2	5,4	0,4	144,0	63,1	21,5	6,8	41,1	11,2	0,4	syys	
1,0	0,5	5,1	146,0	54,1	24,7	22,1	36,8	3,2	5,1	loka	
1,3	0,1	0,1	127,2	49,4	39,7	11,3	24,3	2,3	0,1	marras	
										joulu	
0,0	5,1	2,1	175,9	51,7	15,6	10,2	88,0	8,3	2,1	2002	
1,5	0,3	0,3	149,4	62,3	17,0	9,5	59,0	1,4	0,3	tammi	
0,8	0,5	0,3	168,9	65,5	21,1	6,1	70,2	5,8	0,3	helmi	
3,3	5,1	0,7	136,7	48,1	20,6	8,8	48,5	10,0	0,7	maalis	
2,0	0,1	5,3	159,1	46,5	32,2	11,1	57,2	6,7	5,3	huhti	
0,1	0,7	0,7	153,2	58,8	31,6	7,0	51,4	3,7	0,7	touko	
										kesä	

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
2,1	6,8	1,0	564,4	348,5	33,8	83,6	89,1	8,4	1,0	2001	
0,6	0,1	0,1	517,5	305,9	33,4	84,7	88,1	5,3	0,1	kesä	
0,2	0,0	0,1	505,5	325,5	21,9	78,4	75,1	4,7	0,1	heinä	
0,2	0,4	0,4	513,4	318,1	23,8	71,1	93,2	6,7	0,4	elo	
0,2	5,4	0,5	632,9	412,1	28,3	93,5	86,2	12,3	0,5	syys	
1,1	0,8	5,6	621,5	407,7	34,9	89,6	79,1	4,7	5,6	loka	
1,3	0,3	0,8	452,1	284,5	49,4	65,3	47,8	4,3	0,8	marras	
										joulu	
0,1	5,1	2,2	651,2	384,1	22,7	82,4	149,5	10,3	2,2	2002	
1,5	0,4	0,5	549,2	335,4	26,1	77,1	106,9	3,3	0,5	tammi	
0,8	0,5	0,4	592,9	362,7	33,5	69,5	119,2	7,6	0,4	helmi	
3,3	5,1	0,9	522,7	307,3	27,2	73,2	102,3	11,8	0,9	maalis	
2,0	0,1	5,5	548,8	304,8	41,3	74,6	114,3	8,3	5,5	huhti	
0,2	1,0	0,9	489,4	271,7	46,3	60,4	103,9	6,1	0,9	touko	
										kesä	

Taulukko 3.6 (jatkoa)

Muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan¹⁾

(miljardia euroa; liikkeeseenlaskut ajanjakson aikana; nimellisarvoon)

Liikkeeseenlaskut, brutto

1. Lyhytaikaiset

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Raha-laitokset (ml. euro-järjestelmä)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2001											
kesä	-7,6	2,2	-0,3	-1,8	-7,3	-0,4	15,2	5,6	6,7	2,7	
heinä	5,4	-3,7	-0,2	3,7	4,0	1,6	-19,3	-6,7	-7,4	-4,8	
elo	4,6	-5,2	-0,7	5,5	5,0	0,0	-4,8	-2,2	-1,6	-0,9	
syys	-2,1	-3,2	-0,3	-0,4	1,7	0,1	10,0	4,0	6,5	-0,3	
loka	9,3	9,6	-0,4	3,8	-3,5	-0,3	-11,1	-3,8	-5,8	-1,5	
marras	-7,3	-10,7	0,1	-4,1	7,1	0,2	3,3	0,3	3,0	-0,6	
joulu	-45,7	-11,4	-0,5	-10,5	-23,8	0,6	6,9	0,2	5,0	1,0	
2002											
tammi	31,4	15,7	0,2	4,6	11,4	-0,6	-12,9	-5,0	-5,5	-1,3	
helmi	-0,8	-6,6	0,2	-2,2	7,8	0,0	1,7	1,1	0,1	0,5	
maalis	16,8	5,4	0,4	-1,1	12,4	-0,2	16,4	6,5	7,2	2,8	
huhti	-7,7	-2,9	0,2	-4,5	-0,3	-0,3	-18,4	-8,1	-7,7	-2,6	
touko	18,4	6,7	-0,8	-2,9	15,5	0,0	0,3	0,1	0,5	-0,3	
kesä	-3,2	-3,5	0,0	-7,9	8,3	0,0	12,9	3,0	8,6	1,0	

2. Pitkäaikaiset

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Raha-laitokset (ml. euro-järjestelmä)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2001											
kesä	58,1	16,5	8,0	7,4	26,2	0,0	25,4	8,4	6,1	3,1	
heinä	40,0	20,6	17,3	2,1	-2,2	2,1	9,3	2,5	5,6	2,0	
elo	14,3	1,2	2,8	6,6	0,9	2,9	7,0	1,1	6,9	0,7	
syys	20,4	6,0	4,2	-1,5	7,5	4,1	-0,6	0,8	0,8	-0,6	
loka	31,9	15,3	10,4	-2,4	3,7	5,1	16,0	3,0	6,5	2,0	
marras	29,3	2,1	8,4	16,9	0,1	1,8	22,8	4,2	11,5	4,4	
joulu	37,9	3,4	30,8	5,1	-2,6	1,2	0,8	2,3	-0,4	1,1	
2002											
tammi	51,5	6,5	5,9	5,5	30,7	2,9	12,7	0,1	3,6	3,4	
helmi	32,1	19,6	4,5	2,9	5,4	-0,4	5,9	3,5	2,8	0,9	
maalis	51,4	22,3	5,4	0,4	18,7	4,6	13,5	2,4	10,7	1,7	
huhti	39,5	7,3	10,5	5,0	12,0	4,6	15,4	2,7	5,5	0,5	
touko	57,4	12,5	17,4	5,9	16,1	5,5	18,0	3,6	6,9	2,8	
kesä	36,7	15,1	4,9	2,7	11,7	2,4	18,8	7,1	13,7	-0,3	

3. Yhteensä

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Raha-laitokset (ml. euro-järjestelmä)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2001											
kesä	50,5	18,6	7,7	5,6	19,0	-0,4	40,6	14,0	12,8	5,9	
heinä	45,3	17,0	17,1	5,8	1,7	3,7	-9,9	-4,2	-1,8	-2,8	
elo	18,9	-4,0	2,1	12,0	5,9	2,8	2,2	-1,1	5,3	-0,2	
syys	18,3	2,8	3,9	-1,8	9,2	4,3	9,4	4,7	7,3	-0,9	
loka	41,1	24,9	10,0	1,4	0,2	4,7	4,9	-0,8	0,7	0,5	
marras	22,0	-8,5	8,5	12,7	7,2	2,0	26,0	4,5	14,5	3,7	
joulu	-7,8	-8,1	30,3	-5,4	-26,4	1,7	7,7	2,5	4,5	2,1	
2002											
tammi	82,9	22,2	6,2	10,1	42,1	2,3	-0,1	-4,9	-1,8	2,2	
helmi	31,4	13,0	4,7	0,7	13,2	-0,4	7,5	4,6	2,9	1,3	
maalis	68,2	27,7	5,8	-0,8	31,1	4,3	29,9	8,9	17,9	4,5	
huhti	31,7	4,4	10,7	0,5	11,7	4,3	-3,0	-5,4	-2,2	-2,1	
touko	75,8	19,2	16,6	2,9	31,6	5,5	18,3	3,7	7,4	2,5	
kesä	33,6	11,5	4,8	-5,2	20,0	2,4	31,7	10,1	22,2	0,7	

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

1) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

			Yhteensä									
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt			
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20			
0,1	0,0	0,1	7,7	7,8	6,4	0,9	-7,2	-0,3	0,1	2001	kesä	
0,0	-0,1	-0,2	-13,9	-10,4	-7,6	-1,1	3,9	1,5	-0,2		heinä	
0,0	-0,1	0,0	-0,3	-7,4	-2,2	4,6	5,0	-0,2	0,0		elo	
0,0	-0,1	0,0	8,0	0,8	6,2	-0,7	1,7	0,0	0,0		syys	
0,0	-0,2	0,1	-1,9	5,8	-6,1	2,3	-3,5	-0,5	0,1		loka	
0,0	0,1	0,4	-4,1	-10,4	3,2	-4,7	7,1	0,4	0,4		marras	
0,0	0,1	0,7	-38,8	-11,2	4,5	-9,5	-23,9	0,6	0,7		joulu	
0,0	-0,1	-1,1	18,5	10,7	-5,2	3,3	11,5	-0,7	-1,1	2002	tammi	
0,0	-0,2	0,2	0,9	-5,5	0,3	-1,7	7,8	-0,2	0,2		helmi	
0,0	0,0	0,0	33,2	11,9	7,6	1,6	12,4	-0,3	0,0		maalis	
-0,1	0,0	0,1	-26,2	-11,0	-7,5	-7,1	-0,3	-0,3	0,1		huhti	
0,0	0,0	-0,1	18,7	6,8	-0,3	-3,2	15,5	0,0	-0,1		touko	
0,0	0,3	0,1	9,7	-0,6	8,5	-6,9	8,3	0,2	0,1		kesä	

			Yhteensä									
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt			
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20			
1,9	6,5	-0,6	83,4	24,8	14,1	10,5	28,2	6,5	-0,6	2001	kesä	
-0,5	0,0	-0,4	49,3	23,2	22,9	4,1	-2,7	2,1	-0,4		heinä	
-0,2	-0,1	-1,3	21,3	2,3	9,7	7,2	0,6	2,8	-1,3		elo	
-1,8	0,0	0,2	19,7	6,8	5,0	-2,0	5,7	4,1	0,2		syys	
-0,1	5,3	-0,6	47,9	18,2	16,9	-0,4	3,5	10,3	-0,6		loka	
-0,4	0,4	2,7	52,1	6,3	19,9	21,2	-0,3	2,2	2,7		marras	
0,6	0,0	-2,8	38,6	5,7	30,4	6,2	-2,0	1,2	-2,8		joulu	
-0,8	4,8	1,5	64,2	6,6	9,5	8,9	29,9	7,8	1,5	2002	tammi	
0,7	-0,2	-1,9	38,0	23,1	7,3	3,8	6,1	-0,5	-1,9		helmi	
0,1	0,0	-1,4	64,9	24,7	16,2	2,1	18,8	4,5	-1,4		maalis	
1,8	5,0	-0,1	54,8	10,0	15,9	5,5	13,8	9,6	-0,1		huhti	
0,9	-0,1	4,1	75,4	16,1	24,2	8,6	17,0	5,4	4,1		touko	
-1,9	0,5	-0,3	55,5	22,2	18,5	2,4	9,8	2,9	-0,3		kesä	

			Yhteensä									
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt			
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20			
2,0	6,5	-0,5	91,1	32,6	20,5	11,4	21,0	6,1	-0,5	2001	kesä	
-0,5	0,0	-0,6	35,4	12,8	15,3	2,9	1,3	3,7	-0,6		heinä	
-0,3	-0,2	-1,3	21,1	-5,1	7,4	11,8	5,6	2,6	-1,3		elo	
-1,8	-0,1	0,2	27,7	7,5	11,2	-2,7	7,4	4,2	0,2		syys	
-0,2	5,1	-0,5	46,0	24,1	10,7	1,9	0,0	9,8	-0,5		loka	
-0,3	0,5	3,1	48,0	-4,1	23,1	16,5	6,9	2,6	3,1		marras	
0,6	0,0	-2,2	-0,2	-5,5	34,9	-3,3	-25,9	1,8	-2,2		joulu	
-0,8	4,7	0,5	82,8	17,3	4,3	12,2	41,4	7,1	0,5	2002	tammi	
0,7	-0,3	-1,7	38,9	17,6	7,6	2,1	14,0	-0,7	-1,7		helmi	
0,1	-0,1	-1,4	98,1	36,6	23,7	3,7	31,2	4,3	-1,4		maalis	
1,8	5,0	0,0	28,7	-1,0	8,5	-1,6	13,5	9,3	0,0		huhti	
0,9	-0,1	4,0	94,1	22,9	24,0	5,4	32,5	5,3	4,0		touko	
-1,8	0,7	-0,3	65,2	21,6	27,1	-4,5	18,1	3,1	-0,3		kesä	

4 YKHI ja euroalueen muut hinnat

Taulukko 4.1

Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi

(kausivaihtelusta puhdistamaton, vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Kokonaisindeksi ja tavarat ja palvelut

	Kokonaisindeksi		Tavarat		Palvelut		Kokonaisindeksi (kp.)		Tavarat (kp.)	Palvelut (kp.)
	Indeksi 1996 = 100		Indeksi 1996 = 100		Indeksi 1996 = 100		Indeksi 1996 = 100	Prosentti- muutos edellisestä ajanjaksosta	Indeksi 1996 = 100	Indeksi 1996 = 100
Paino kokonais- indeksissä (%) ¹⁾	100,0	100,0	61,1	61,1	38,9	38,9	100,0	100,0	61,1	38,9
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1998	102,7	1,1	101,8	0,7	104,4	1,9	-	-	-	-
1999	103,8	1,1	102,7	0,9	106,0	1,5	-	-	-	-
2000	106,3	2,3	105,5	2,7	107,8	1,7	-	-	-	-
2001	108,9	2,5	108,1	Euroalueen laajeneminen		2,5	-	-	-	-
2001 III	109,2	2,4	108,2	2,3	111,2	2,5	109,2	0,3	108,5	110,8
2001 IV	109,5	2,1	108,6	1,7	111,2	2,8	109,6	0,3	108,6	111,6
2002 I	110,4	2,6	109,1	2,2	112,6	3,1	110,4	0,8	109,3	112,6
2002 II	111,5	2,1	110,3	1,4	113,5	3,2	111,1	0,6	109,9	113,6
2001 syys	109,4	2,2	108,6	2,0	111,0	2,6	109,5	0,4	108,8	111,0
2001 loka	109,5	2,3	108,7	2,0	111,1	2,8	109,6	0,1	108,7	111,4
2001 marras	109,5	2,1	108,5	1,5	111,1	2,7	109,6	0,0	108,5	111,6
2001 joul	109,6	2,0	108,6	1,6	111,5	2,8	109,7	0,1	108,6	111,9
2002 tammi	110,1	2,7	108,9	2,4	112,2	3,0	110,3	0,5	109,2	112,3
2002 helmi	110,2	2,5	108,8	2,1	112,7	3,0	110,3	0,1	109,2	112,6
2002 maal	110,8	2,5	109,7	2,0	113,0	3,2	110,7	0,3	109,5	113,0
2002 huhti	111,4	2,4	110,4	2,0	113,2	3,0	111,0	0,3	110,0	113,1
2002 touko	111,5	2,0	110,4	1,3	113,6	3,3	111,2	0,2	109,9	113,7
2002 kesä	111,5	1,8	110,2	1,0	113,9	3,2	111,2	0,0	109,7	113,9
2002 heinä	111,3	1,9	109,4	1,2	114,8	3,2	111,3	0,1	109,7	114,1
2002 elo ²⁾	.	2,1

2. Tavaroiden ja palveluiden jakauma

	Tavarat						Palvelut				
	Elintarvikkeet ³⁾			Teollisuustuotteet			Asuminen	Liikenne	Viestintä	Kulttuuri ja vapaa- aika	Muut
	Kokonais- indeksi	Jalostetut elin- tarvikkeet ³⁾	Jalosta- mattomat elin- tarvikkeet	Kokonais- indeksi	Muut teollisuus- tuotteet kuin energia	Energia					
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
Paino kokonais- indeksissä (%) ¹⁾	20,4	12,3	8,1	40,7	32,0	8,7	9,7	6,3	2,5	14,3	6,1
1998	1,6	1,4	2,0	0,2	0,9	-2,6	2,3	1,7	-1,0	2,2	1,8
1999	0,6	0,9	0,0	1,0	0,7	2,4	1,8	2,1	-4,4	2,0	1,8
2000	1,4	1,1	1,7	3,4	0,7	13,3	1,6	2,6	-4,2	2,3	2,4
2001	4,5	2,8	7,0	1,5	1,1	2,7	1,9	3,5	-2,8	3,3	2,6
2001 III	5,1	3,3	7,9	1,0	0,9	1,1	1,9	3,7	-2,5	3,2	2,7
2001 IV	4,7	3,5	6,7	0,2	1,6	-4,1	2,0	3,8	-1,8	3,6	2,9
2002 I	4,9	3,5	7,0	0,9	1,8	-2,1	2,3	3,6	-1,2	4,0	3,2
2002 II	2,8	3,1	2,4	0,7	1,7	-2,4	2,4	3,4	-0,8	4,2	3,3
2001 syys	5,0	3,4	7,6	0,6	1,2	-1,4	1,9	3,6	-2,2	3,4	2,8
2001 loka	5,0	3,5	7,5	0,5	1,5	-2,7	2,0	3,8	-1,7	3,6	2,9
2001 marras	4,5	3,4	6,2	0,0	1,6	-5,0	2,0	3,7	-2,0	3,5	2,9
2001 joul	4,6	3,5	6,3	0,2	1,6	-4,6	2,0	4,0	-1,7	3,6	2,9
2002 tammi	5,6	3,8	8,4	0,9	1,7	-1,9	2,2	3,6	-1,2	3,9	3,1
2002 helmi	4,8	3,3	7,1	0,7	1,9	-2,9	2,2	3,5	-1,2	4,0	3,2
2002 maal	4,2	3,3	5,5	1,0	1,8	-1,6	2,3	3,7	-1,0	4,2	3,2
2002 huhti	3,6	3,2	4,1	1,2	1,8	-0,5	2,5	3,2	-0,9	3,8	3,3
2002 touko	2,7	3,1	2,1	0,6	1,7	-2,9	2,4	3,5	-0,7	4,4	3,4
2002 kesä	2,3	3,1	1,1	0,3	1,6	-3,6	2,4	3,5	-0,8	4,3	3,3
2002 heinä	2,1	2,9	0,9	0,7	1,4	-1,7	2,5	3,5	-0,8	4,2	3,4
2002 elo

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Viittaa ajanjaksoon 2002.

2) Arvio perustuu Saksasta ja Italiasta (ja mahdollisesti myös muista euroalueen maista) saatuihin alustaviin tietoihin sekä energian hintoja koskeviin ennakkotietoihin.

3) Sisältää alkoholijuomat ja tupakkatuotteet.

Taulukko 4.2

Muut hinnat ja kustannukset

1. Teollisuuden tuottajahinnat ja raaka-aineiden hinnat

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Teollisuuden tuottajahinnat										Raaka-aineiden maailmanmarkkina-		Öljyn hinta ²⁾ (euroa/barreli)			
	Teollisuus ilman rakentamista ³⁾									Rakentaminen ⁴⁾	Tehdas-teollisuus	hinnat ¹⁾				
	Kokonaisindeksi		Teollisuus ilman rakentamista ja energiatuotteita			Kulutustavarat		Energia								
	1995 = 100		Kokonais-	Väli-	Pääoma-	Kokonais-	Kestävät		Ei-							
1	2	indeksi	tuotteet	hyödykkeet	indeksi	7	kestävät	8	9	10	11	Kokonais-	12	indeksi	13	14
1996	100,3	0,3	0,3	-1,8	1,4	1,7	2,0	1,7	0,9	1,4	0,9	6,0	-7,5	16,0		
1997	101,4	1,1	0,6	0,2	0,3	1,1	0,6	1,2	3,2	1,3	0,8	10,7	14,6	17,0		
1998	100,6	-0,8	0,2	-0,4	0,6	0,5	0,7	0,5	-5,2	0,3	-0,6	-21,0	-12,5	12,0		
1999	100,2	-0,4	-0,6	-1,5	0,2	-0,1	0,7	-0,2	0,5	1,2	0,2	15,8	-5,9	17,1		
2000	105,7	5,5	2,6	5,0	0,6	1,5	1,4	1,6	19,0	2,4	5,2	50,8	16,7	31,0		
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001	108,2	2,1	1,8	1,2	1,0	3,0	2,1	3,1	2,7	2,2	1,2	-8,8	-7,6	27,8		
2001	II	108,9	3,6	2,3	1,9	1,0	3,4	2,2	3,5	8,8	2,7	2,5	4,6	-3,0	31,7	
	III	108,3	1,4	1,5	0,1	1,2	3,0	2,1	3,1	0,6	2,4	0,6	-11,3	-10,4	29,0	
	IV	107,2	-1,0	0,7	-1,3	1,1	2,4	1,9	2,4	-8,1	1,3	-1,5	-28,8	-15,6	22,4	
2002	I	107,3	-0,9	0,3	-1,7	1,2	1,6	1,8	1,6	-5,0	2,0	-0,7	-10,5	-3,6	24,6	
	II	107,9	-0,9	0,3	-0,9	1,1	1,0	1,5	0,9	-4,9	.	-0,5	-8,7	-5,5	27,8	
2001	elo	108,2	1,6	1,5	0,2	1,2	3,1	2,2	3,2	1,4	-	0,8	-10,4	-10,7	28,7	
	syys	108,3	0,6	1,2	-0,4	1,2	2,8	2,0	2,9	-2,3	-	-0,2	-20,7	-18,1	28,8	
	loka	107,6	-0,7	0,9	-0,9	1,1	2,5	1,9	2,6	-7,3	-	-1,3	-30,2	-19,3	23,8	
	marras	107,1	-1,3	0,6	-1,4	1,0	2,4	1,9	2,5	-9,5	-	-1,8	-34,1	-15,1	21,7	
	joulu	106,9	-1,0	0,5	-1,5	1,1	2,1	1,9	2,1	-7,3	-	-1,5	-20,6	-12,3	21,5	
2002	tammi	107,2	-0,8	0,4	-1,6	1,2	2,0	1,9	2,1	-5,4	-	-0,7	-14,4	-6,5	22,6	
	helmi	107,2	-1,1	0,2	-1,8	1,2	1,6	1,7	1,6	-5,6	-	-1,0	-15,2	-4,0	23,5	
	maalis	107,6	-0,8	0,1	-1,6	1,2	1,2	1,7	1,1	-3,9	-	-0,6	-1,6	-0,3	27,9	
	huhti	107,9	-0,8	0,3	-1,1	1,0	1,2	1,6	1,1	-3,9	-	-0,3	-1,2	-1,4	29,3	
	touko	107,9	-1,0	0,3	-0,9	1,1	0,9	1,5	0,9	-5,1	-	-0,6	-9,5	-6,8	28,1	
	kesä	107,8	-1,1	0,3	-0,6	1,0	0,8	1,4	0,8	-5,8	-	-0,7	-14,9	-8,4	25,8	
	heinä	107,7	-0,6	0,5	-0,1	0,8	0,9	1,2	0,9	-4,2	-	-0,2	-10,2	-7,7	25,9	
	elo	-4,1	-0,8	27,0	

2. Bruttokansantuotteen deflaattorit⁵⁾

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita; kausivaihtelusta puhdistettu)

	Kokonaiskysyntä		Kotimäinen kysyntä				Vienti ⁶⁾	Tuonti ⁶⁾	
	1995 = 100		Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman bruttomuodostus				
						17			18
	15	16	17	18	19	20	21	22	
1996	102,0	2,0	2,1	2,4	2,2	0,9	0,8	0,8	
1997	103,6	1,5	1,7	2,0	1,3	1,0	1,8	2,6	
1998	105,3	1,7	1,2	1,4	1,2	0,9	-0,1	-1,5	
1999	106,5	1,1	1,2	1,1	1,9	0,8	-0,5	-0,2	
2000	107,8	1,3	2,5	2,2	2,6	2,6	4,6	8,2	
2000	II	107,7	1,2	2,4	1,9	2,5	2,6	4,5	8,3
	III	108,2	1,4	2,5	2,3	2,6	5,0	8,1	
	IV	108,4	1,5	2,6	2,5	2,6	5,3	8,4	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>									
2001	110,8	2,4	2,1	2,4	2,2	1,9	1,6	0,9	
2001	I	109,9	2,1	2,4	2,4	2,2	3,3	4,1	
	II	110,5	2,3	2,4	2,7	1,9	2,6	2,6	
	III	111,0	2,2	2,1	2,5	2,1	0,8	0,3	
	IV	111,9	2,8	1,7	2,2	1,5	-0,1	-3,1	
2002	I	112,5	2,4	1,8	2,5	2,2	0,4	-1,4	

Lähteet: Eurostat paitasi sarakkeissa 12 ja 13 (HWWA, Hamburg Institute of International Economics), sarakkeessa 14 (Thomson Financial Datastream) ja sarakkeissa 15–22 (EKP:n laskelmat perustuvat Eurostatin tilastoihin).

1) Joulukuuhun 1998 asti ecuina; tammikuusta 1999 alkaen euroina.

2) Brent Blend (yhden kuukauden kuluttua tapahtuvaan toimitukseen). Joulukuuhun 1998 asti ecuina; tammikuusta 1999 alkaen euroina.

3) Teollisuuden koontiryhmien yhdenmukaistetun määritelmän mukainen erittely.

4) Asuinrakennukset; tiedot perustuvat yhdenmukaistamattomiin tilastoihin.

5) Vuoden 1998 loppuun asti tilastot perustuvat kansallisessa valuutassa laskettuihin kansallisiin tietoihin.

6) Viennin ja tuonnin deflaattorit viittaavat hyödykkeisiin ja palveluihin, ja niihin sisältyy euroalueen sisäinen kauppa.

5 Euroalueen reaalityalous

Taulukko 5.1

Kansantalouden tilinpito¹⁾

Bruttokansantuote ja sen käyttö

1. Käyvin hinnoin

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], kausivaihtelusta puhdistettu)

	BKT								
	Yhteensä	Kotimainen kysyntä					Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankaupan tase ³⁾		
		Yhteensä	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman brutto-muodostus	Varastojen muutokset ²⁾	Yhteensä	Vienti ³⁾	Tuonti ³⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1997	5 649,0	5 500,5	3 201,3	1 150,7	1 138,2	10,3	148,6	1 827,2	1 678,7
1998	5 882,6	5 742,6	3 331,8	1 176,6	1 201,9	32,2	140,0	1 949,1	1 809,1
1999	6 149,2	6 048,1	3 506,7	1 230,2	1 291,5	19,8	101,1	2 053,1	1 952,1
2000	6 444,8	6 376,9	3 672,8	1 285,9	1 387,5	30,7	67,9	2 412,5	2 344,6
				<i>Euroalueen laajeneminen</i>					
2001	6 819,7	6 707,1	3 919,6	1 358,8	1 432,9	-4,3	112,6	2 544,6	2 432,0
2001 I	1 689,9	1 666,1	966,1	335,0	359,5	5,5	23,8	644,5	620,7
II	1 700,4	1 679,9	979,2	338,0	358,5	4,1	20,5	640,2	619,7
III	1 710,2	1 681,8	985,2	341,2	358,7	-3,2	28,4	634,3	605,9
IV	1 719,2	1 679,3	989,2	344,6	356,2	-10,7	39,9	625,6	585,7
2002 I	1 735,3	1 692,4	994,8	348,7	356,2	-7,2	42,9	627,4	584,5
II

2. Kiintein hinnoin

(miljardia ecua, vuoden 1995 hinnoin, kausivaihtelusta puhdistettu)

	BKT								
	Yhteensä	Kotimainen kysyntä					Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankaupan tase ³⁾		
		Yhteensä	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman brutto-muodostus	Varastojen muutokset ²⁾	Yhteensä	Vienti ³⁾	Tuonti ³⁾
	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1997	5 509,1	5 354,1	3 093,4	1 126,1	1 131,9	2,7	155,0	1 806,3	1 651,2
1998	5 666,9	5 544,3	3 187,5	1 142,4	1 189,7	24,7	122,5	1 939,1	1 816,5
1999	5 823,6	5 735,0	3 299,3	1 164,6	1 260,2	10,9	88,6	2 041,4	1 952,7
2000	6 025,4	5 900,0	3 382,0	1 186,7	1 319,6	11,7	125,4	2 293,3	2 167,9
				<i>Euroalueen laajeneminen</i>					
2001	6 220,6	6 069,3	3 521,6	1 224,7	1 335,4	-12,5	151,3	2 378,6	2 227,3
2001 I	1 554,6	1 517,6	876,5	304,5	337,2	-0,7	37,0	603,4	566,4
II	1 555,2	1 521,2	881,1	305,8	335,1	-0,8	33,9	596,4	562,5
III	1 557,7	1 517,0	882,1	306,7	333,0	-4,8	40,7	594,5	553,8
IV	1 553,2	1 513,5	881,9	307,8	330,0	-6,2	39,7	584,4	544,7
2002 I	1 558,7	1 514,4	880,4	310,2	328,1	-4,2	44,3	585,0	540,8
II	1 564,0	1 517,5	883,9	311,3	325,4	-3,1	46,5	596,4	549,9

(vuotuinen prosenttimuutos)

1997	2,3	1,7	1,6	1,3	2,3	-	-	10,4	9,0
1998	2,9	3,6	3,0	1,4	5,1	-	-	7,4	10,0
1999	2,8	3,4	3,5	1,9	5,9	-	-	5,3	7,5
2000	3,5	2,9	2,5	1,9	4,7	-	-	12,3	11,0
				<i>Euroalueen laajeneminen</i>					
2001	1,5	0,9	1,8	1,9	-0,6	-	-	2,5	1,1
2001 I	2,4	1,8	2,1	2,1	1,6	-	-	8,2	6,6
II	1,6	1,3	1,8	2,1	-0,1	-	-	4,4	3,6
III	1,4	0,7	1,8	2,1	-1,5	-	-	1,3	-0,5
IV	0,4	-0,1	1,6	1,4	-2,5	-	-	-3,3	-4,9
2002 I	0,3	-0,2	0,4	1,9	-2,7	-	-	-3,0	-4,5
II	0,6	-0,2	0,3	1,8	-2,9	-	-	0,0	-2,2

Lähde: Eurostat.

1) Yleistä-osan alussa on lyhyt selostus käyvin hinnoin ilmaistuista tiedoista, jotka on esitetty ecuna vuoden 1998 loppuun asti.

2) Sisältää arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset.

3) Vienti ja tuonti käsittävät tavarat ja palvelut ja sisältävät euroalueen sisäisen kaupan. Käsitteet eivät ole täysin yhdenmukaisia taulukoiden 8 ja 9 vienti- ja tuontikäsitteiden kanssa.

Arvonlisäys toiminnoittain

3. Käyvin hinnoin

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], kausivaihtelusta puhdistettu)

	Arvonlisäys, brutto							Välillisten rahoituspalveluiden väli- tuotekäyttö ¹⁾	Tuoteverot vähennettynä tuotetukipalk- kiolla
	Yhteensä	Maa-, riista-, metsä- ja kalatalous	Tehdasteolli- suus, sähkö-, kaasu- ja vesi- huolto, mineraali- kaivu	Rakentaminen	Kauppa, korjaus, majoitus- ja ravitsemistoi- minta, kuljetus ja tietoliikenne	Rahoitustoimin- ta, kiinteistö- ja vuokrauspalve- lut, liike-elämän palvelut	Julkinen hal- linto, koulutus, terveyspalvelut ja muut palvelut		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1997	5 269,5	138,6	1 227,8	291,7	1 086,1	1 381,4	1 144,0	202,7	582,2
1998	5 469,1	138,8	1 276,7	294,9	1 139,6	1 439,8	1 179,3	201,4	615,0
1999	5 687,4	135,5	1 294,8	310,8	1 192,5	1 524,9	1 229,0	200,9	662,7
2000	5 967,7	136,3	1 348,8	326,0	1 263,5	1 616,4	1 276,7	211,6	688,7
<i>Euroalueen laajeneminen</i>									
2001	6 329,9	151,2	1 412,9	346,1	1 357,8	1 713,1	1 348,8	227,4	717,2
2001 I	1 566,5	36,6	355,9	85,4	334,8	421,6	332,3	55,9	179,2
II	1 578,5	37,5	353,6	86,1	339,0	427,0	335,3	56,7	178,6
III	1 588,2	38,6	353,9	86,8	341,4	428,8	338,6	57,3	179,3
IV	1 596,7	38,4	349,4	87,8	342,6	435,6	342,7	57,5	180,0
2002 I	1 608,8	38,6	351,6	89,0	344,4	438,0	347,2	56,6	183,1
II

4. Kiintein hinnoin

(miljardia ecua, vuoden 1995 hinnoin, kausivaihtelusta puhdistettu)

	Arvonlisäys, brutto							Välillisten rahoituspalveluiden väli- tuotekäyttö ¹⁾	Tuoteverot vähennettynä tuotetukipalk- kiolla
	Yhteensä	Maa-, riista-, metsä- ja kalatalous	Tehdasteolli- suus, sähkö-, kaasu- ja vesi- huolto, mineraali- kaivu	Rakentaminen	Kauppa, korjaus, majoitus- ja ravitsemistoi- minta, kuljetus ja tietoliikenne	Rahoitustoimin- ta, kiinteistö- ja vuokrauspalve- lut, liike-elämän palvelut	Julkinen hal- linto, koulutus, terveyspalvelut ja muut palvelut		
	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1997	5 167,0	140,2	1 217,5	290,1	1 071,2	1 338,3	1 109,7	213,8	556,0
1998	5 317,7	142,2	1 256,8	291,2	1 114,9	1 386,2	1 126,4	221,4	570,5
1999	5 458,6	145,4	1 269,6	299,0	1 164,6	1 437,7	1 142,4	230,0	594,9
2000	5 660,9	144,8	1 320,7	305,2	1 221,1	1 504,4	1 164,7	245,5	609,9
<i>Euroalueen laajeneminen</i>									
2001	5 859,0	152,2	1 347,6	310,4	1 283,4	1 567,2	1 198,2	260,8	622,5
2001 I	1 462,8	37,8	341,3	77,7	319,6	388,4	297,9	64,4	156,2
II	1 464,4	37,8	337,6	77,6	321,0	391,3	299,1	64,9	155,6
III	1 467,8	38,4	337,4	77,5	321,5	393,1	300,0	65,5	155,4
IV	1 463,9	38,2	331,3	77,5	321,3	394,3	301,2	66,0	155,2
2002 I	1 469,7	38,1	334,1	76,9	322,5	395,2	302,8	65,4	154,5
II	1 474,9	38,2	334,7	76,3	323,8	397,4	304,5	65,7	154,8

(vuotuinen prosentimuutos)

1997	2,4	0,4	3,3	-1,8	3,1	3,3	1,0	3,7	2,4
1998	2,9	1,4	3,2	0,4	4,1	3,6	1,5	3,5	2,6
1999	2,7	2,2	1,0	2,6	4,5	3,7	1,4	3,9	4,3
2000	3,7	-0,4	4,0	2,1	4,9	4,6	1,9	6,7	2,5
<i>Euroalueen laajeneminen</i>									
2001	1,7	-0,7	0,9	-0,5	2,6	2,7	1,4	4,7	0,1
2001 I	2,7	-0,8	3,5	-0,3	3,8	3,1	1,4	5,6	1,1
II	2,0	-1,0	1,4	-0,4	3,0	3,0	1,2	4,8	-0,4
III	1,6	-0,8	0,7	-0,6	2,4	2,6	1,5	4,3	0,1
IV	0,6	-0,3	-1,9	-0,7	1,2	2,2	1,4	4,0	-0,3
2002 I	0,5	0,9	-2,1	-1,1	0,9	1,7	1,7	1,5	-1,1
II	0,7	0,9	-0,9	-1,7	0,9	1,6	1,8	1,2	-0,5

Lähde: Eurostat.

1) Välillisten rahoituspalveluiden käyttö luokitellaan välituotekäytöksi, jota ei ole jaoteltu toimialoittain.

Taulukko 5.2

Muita keskeisiä reaali-talouden tilastoja¹⁾

1. Teollisuustuotanto

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Yhteensä	Teollisuus ilman rakentamista ²⁾									Raken- taminen	Tehdas- teollisuus
		Kokonaisindeksi		Teollisuus ilman rakentamista ja energiatuotteita					Energia			
		1995 = 100 (kp.)		Kokonais- indeksi	Väli- tuotteet	Pääoma- hyödyk- keet	Kulutustavarat					
							Kokonais- indeksi	Kestokulu- tustavarat	Ei-kesto- kulutus- tavarat			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1998	3,7	109,3	4,3	4,8	4,0	7,7	2,7	4,5	2,4	1,2	1,3	4,8
1999	2,1	111,4	2,0	2,1	1,9	2,5	1,7	1,3	1,7	1,4	4,2	2,0
2000	5,0	117,6	5,5	6,0	6,0	9,3	2,3	6,2	1,5	1,8	2,0	5,9
<i>Euroalueen laajeneminen</i>												
2001	0,0	117,9	0,2	0,1	-0,9	1,2	0,2	-2,7	0,8	0,9	-0,5	0,1
2001 II	0,5	118,3	0,9	0,8	0,3	1,8	0,5	-1,9	1,0	0,9	-1,0	0,9
2001 III	-0,4	117,8	-0,4	-0,5	-1,4	0,1	0,3	-3,9	1,1	0,5	-0,4	-0,5
2001 IV	-3,2	115,7	-3,8	-4,8	-6,1	-4,9	-2,9	-7,6	-1,9	2,7	0,6	-4,7
2002 I	-2,3	116,7	-2,6	-3,2	-2,0	-6,5	-1,3	-7,3	0,0	1,7	1,6	-3,5
2002 II	-1,3	117,0	-0,9	-1,3	0,0	-3,3	-1,1	-6,4	0,0	2,3	-3,2	-1,3
2001 elo	0,7	118,5	1,1	1,1	-0,5	2,7	1,8	0,2	2,1	0,7	-0,8	1,1
2001 syys	-0,6	117,9	-0,4	-0,7	-1,7	0,2	-0,1	-4,1	0,8	0,9	-0,3	-0,6
2001 loka	-1,9	116,1	-2,6	-2,9	-3,6	-2,7	-2,0	-7,2	-0,9	-1,0	2,1	-2,9
2001 marras	-3,4	115,4	-4,2	-5,1	-6,2	-5,3	-2,9	-7,5	-2,0	1,5	0,4	-5,0
2001 joul	-4,3	115,8	-4,7	-6,6	-8,7	-6,5	-3,8	-8,2	-2,9	7,2	-0,8	-6,4
2002 tammi	-2,4	116,3	-2,8	-3,6	-3,3	-6,2	-1,0	-7,3	0,2	2,5	1,9	-3,7
2002 helmi	-2,5	116,4	-3,1	-3,8	-2,7	-7,3	-1,4	-6,9	-0,2	1,4	1,6	-3,9
2002 maal	-2,1	117,4	-2,0	-2,4	-0,3	-6,0	-1,5	-7,6	-0,2	1,1	1,3	-2,9
2002 huhti	-0,9	116,6	-1,0	-1,3	-0,1	-2,7	-1,7	-6,6	-0,7	2,0	-1,2	-0,9
2002 touko	-1,9	116,7	-1,2	-1,5	0,3	-4,9	-0,5	-7,3	0,9	1,6	-4,9	-1,9
2002 kesä	-0,9	117,7	-0,7	-1,1	-0,2	-2,2	-1,0	-5,4	-0,1	3,3	-3,3	-1,1

2. Vähittäiskaupan myynti ja henkilöautojen rekisteröinnit

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Vähittäiskaupan myynti (kp.)									Uusien henkilöautojen rekisteröinnit	
	Käyvin hinnoin			Kiintein hinnoin						Tuhansia ³⁾ (kp.)	
	Yhteensä		1995 = 100	Yhteensä		Elintarvikkeet, juomat ja tupakka	Muut kuin elintarvikkeet		Tekstiilit, vaatteet, jalkineet		
	1995 = 100			1995 = 100							
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
1998	108,0	3,6	104,5	3,0	2,1	3,6	2,1	4,5	923	7,2	
1999	111,6	3,4	107,3	2,6	3,1	2,5	1,4	3,0	972	5,4	
2000	116,3	4,2	109,9	2,4	2,0	2,4	1,9	5,1	952	-2,1	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001	121,3	3,9	111,4	1,4	1,2	1,5	1,3	-0,2	970	-0,6	
2001 II	121,4	4,3	111,5	1,2	0,8	1,4	1,3	-0,3	1 006	1,8	
2001 III	122,0	4,1	111,4	1,2	1,1	1,1	1,8	-0,8	954	-1,2	
2001 IV	122,3	3,3	111,9	1,3	1,3	1,1	0,2	-0,2	966	2,5	
2002 I	122,7	2,8	112,1	1,1	1,2	0,1	0,5	-2,0	914	-4,0	
2002 II	123,2	1,5	111,7	0,1	0,3	-0,3	-0,7	-2,2	915	-8,0	
2001 elo	122,0	4,3	112,0	2,1	2,0	1,3	0,0	0,9	961	-0,5	
2001 syys	122,0	3,5	111,3	0,7	-0,3	1,2	5,2	-1,3	958	-1,3	
2001 loka	122,0	3,5	110,8	0,7	1,7	0,9	-2,8	0,6	962	3,2	
2001 marras	122,7	3,4	113,4	2,3	1,7	1,9	3,1	-0,4	969	3,3	
2001 joul	122,3	2,9	111,5	0,8	0,5	0,6	0,3	-0,7	965	0,8	
2002 tammi	122,4	2,6	111,6	0,3	0,4	-0,4	-0,9	-2,0	926	-2,4	
2002 helmi	122,5	2,8	112,0	1,6	1,5	0,5	0,6	-1,1	921	-3,2	
2002 maal	123,2	2,8	112,8	1,5	1,8	0,2	1,8	-2,9	895	-6,1	
2002 huhti	123,2	2,2	111,7	0,8	1,0	0,1	1,3	-2,4	895	-8,0	
2002 touko	123,3	1,4	112,0	0,7	1,1	-0,2	-3,7	-1,3	916	-6,7	
2002 kesä	123,2	0,8	111,4	-1,0	-1,2	-0,8	0,4	-2,7	934	-9,2	

Lähteet: Eurostat paitsi sarakkeissa 21–22 (EKP:n laskelmat perustuvat ACEA, European Automobile Manufacturers' Associationin tilastoihin).

1) Korjattu työpäivien määrällä.

2) Teollisuuden koontiryhmien yhdenmukaistetun määrittelyn mukainen erittely.

3) Kuukausikeskiarvoja.

Taulukko 5.3

Euroopan komission suhdannekyselyt

1. Talouden ilmapiiri-indikaattori, tehdasteollisuuden ja kuluttajien kyselyt

(saldoprosenttia, kausivaihtelusta puhdistettu, ellei toisin mainita)

	Talouden ilmapiiri-indikaattori ^{1),2)} (1995 = 100)	Tehdasteollisuus					Kuluttajien luottamusindikaattori ¹⁾				
		Teollisuuden luottamusindikaattori				Kapasi- teetin käyttö- aste ³⁾ , %	Yh- teensä ⁴⁾	Rahoitus- tilanne seuraavan 12 kk:n aikana	Talous- tilanne seuraavan 12 kk:n aikana	Työttömyys- tilanne seuraavan 12 kk:n aikana	Säästöt seuraavan 12 kk:n aikana
		Yhteensä ⁴⁾	Tilau- kanta	Valmis- tuote- varastot	Tuotanto- odotukset						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1998	101,3	-1	-5	9	11	83,0	-5	2	-4	16	-2
1999	101,2	-7	-17	11	7	81,8	-4	3	-4	12	-1
2000	103,8	5	3	5	17	83,8	1	4	1	1	0
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001	101,0	-8	-13	13	3	83,2	-5	2	-9	13	0
2001 III	100,3	-10	-17	15	2	83,0	-8	1	-12	18	-2
2001 IV	98,9	-17	-27	17	-8	81,8	-11	1	-16	29	0
2002 I	99,3	-13	-26	14	0	80,8	-10	0	-11	26	-1
2002 II	99,6	-10	-24	11	5	80,8	-9	0	-8	21	-5
2002 III	80,7
2001 heinä	100,7	-9	-16	15	5	-	-6	2	-10	14	-1
2001 elo	100,1	-10	-16	15	2	-	-8	1	-12	19	-3
2001 syys	100,1	-11	-18	15	-1	-	-9	1	-13	21	-1
2001 loka	99,2	-16	-25	16	-8	-	-10	2	-17	27	1
2001 marras	98,6	-18	-28	18	-9	-	-12	1	-17	31	-1
2001 joul	98,9	-17	-28	16	-7	-	-10	1	-14	28	0
2002 tammi	99,1	-14	-28	14	-1	-	-11	0	-13	28	-1
2002 helmi	99,2	-14	-25	14	-2	-	-9	1	-10	26	-1
2002 maal	99,5	-11	-24	13	4	-	-9	0	-9	25	-1
2002 huhti	99,4	-11	-25	12	5	-	-10	-1	-10	22	-5
2002 touko	99,9	-9	-22	10	5	-	-8	0	-7	21	-4
2002 kesä	99,6	-10	-24	12	5	-	-9	0	-8	21	-5
2002 heinä	99,4	-10	-24	11	5	-	-10	0	-10	25	-5

2. Rakentamisen, vähittäiskaupan ja palveluiden kyselyt

(saldoprosenttia, kausivaihtelusta puhdistettu)

	Rakentamisen luottamusindikaattori			Vähittäiskaupan luottamusindikaattori				Palveluiden luottamusindikaattori ¹⁾			
	Yhteensä ⁴⁾	Tilau- kanta	Työllisyys- odotukset	Yhteensä ⁴⁾	Tämän- hetkinen suhdanne- tilanne	Varastojen määrä	Suhdanne- näkömät	Yh- teensä ⁴⁾	Suhdanne- näkömät	Kysyntä- tilanne	Kysyntä- näkömät
1998	-19	-25	-12	-3	-3	13	8	32	33	30	32
1999	-7	-14	1	-5	-5	15	4	27	25	24	31
2000	1	-6	8	-1	4	16	9	30	36	22	33
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001	-5	-10	1	-6	-4	16	3	15	17	8	21
2001 III	-7	-10	-3	-6	-5	16	3	14	18	6	19
2001 IV	-9	-14	-4	-9	-11	15	-2	-4	-5	-8	0
2002 I	-11	-17	-4	-14	-19	18	-4	4	4	-13	22
2002 II	-11	-17	-4	-15	-21	18	-7	7	3	2	15
2002 III
2001 heinä	-7	-10	-3	-4	0	16	3	17	21	10	21
2001 elo	-8	-10	-6	-8	-7	16	0	14	17	4	20
2001 syys	-5	-9	0	-6	-8	15	6	12	17	5	15
2001 loka	-8	-12	-4	-9	-11	14	-1	-2	-3	-6	3
2001 marras	-10	-14	-5	-9	-10	14	-3	-6	-7	-7	-4
2001 joul	-9	-16	-2	-10	-12	17	-1	-5	-5	-11	1
2002 tammi	-12	-19	-4	-11	-15	15	-4	1	1	-15	18
2002 helmi	-10	-17	-3	-15	-24	17	-3	3	3	-14	21
2002 maal	-11	-16	-6	-15	-19	21	-6	9	9	-10	27
2002 huhti	-12	-17	-6	-15	-22	19	-5	8	5	1	19
2002 touko	-9	-16	-2	-15	-21	19	-6	8	5	2	16
2002 kesä	-11	-17	-5	-16	-20	17	-11	4	-1	2	11
2002 heinä	-14	-24	-3	-15	-20	15	-10	1	-3	-7	12

Lähde: Yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt.

1) Tiedot viittaavat 12 maata käsittävään euroalueeseen.

2) Talouden ilmapiiri-indikaattori koostuu teollisuuden, kuluttajien, rakentamisen ja vähittäiskaupan luottamusindikaattoreista. Teollisuuden luottamusindikaattorin paino on 40 % ja jokaisen muun indikaattorin paino 20 %.

3) Tiedot kapasiteetin käyttöasteesta kerätään tammi-, huhti-, heinä- ja lokakuussa. Vuositiedot ovat neljännesvuosittaisen kyselyjen keskiarvoja.

4) Luottamusindikaattorit lasketaan komponenttiensa keskiarvona. Indikaattorien laskennassa käytetään arvioituja varastotietoja (sarakeet 4 ja 17) ja työttömyyslukuja (sarake 10) käänteisin etumerkein.

Taulukko 5.4

Työmarkkinat

1. Työllisyys ja työttömyys koko kansantaloudessa¹⁾

(vuotuinen prosenttimuutos, kausivaihtelusta puhdistettu, ellei toisin mainita)

	Työllisyys						Työttömyys			
	Yhteensä		Sosioekonomisen aseman mukaan		Toimialan mukaan		Yhteensä		Aikuisväestö ²⁾	Nuoriso ²⁾
	Miljoonaa		Palkan-saajat	Yrittäjät	Teollisuus ilman rakentamista	Palvelut	Miljoonaa	Prosentteina työvoimasta	Prosentteina työvoimasta	Prosentteina työvoimasta
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1997	119,894	0,8	1,0	0,2	-0,2	1,4	13,946	10,9	9,4	21,9
1998	122,001	1,8	1,9	0,8	1,0	2,4	13,270	10,2	8,9	20,0
1999	124,209	1,8	2,2	-0,5	-0,2	2,7	12,253	9,3	8,2	18,0
2000	126,884	2,2	2,4	0,6	0,7	2,9	11,094	8,4	7,3	16,2
2000 II	126,610	2,3	2,6	0,3	0,6	3,1	11,178	8,5	7,4	16,4
III	127,261	2,2	2,5	0,8	0,9	3,0	10,961	8,3	7,2	16,1
IV	127,909	2,2	2,4	1,5	1,2	2,9	10,727	8,1	7,1	15,6
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
2001	132,540	1,3	1,6	0,2	0,4	1,9	11,045	8,0	7,0	15,7
2001 I	132,171	2,0	2,1	1,0	1,3	2,4	11,040	8,0	7,0	15,7
II	132,435	1,5	1,7	0,6	0,7	1,9	10,977	8,0	7,0	15,6
III	132,626	1,1	1,4	-0,2	0,1	1,7	11,022	8,0	7,0	15,7
IV	132,927	0,8	1,1	-0,5	-0,5	1,5	11,143	8,1	7,0	15,9
2002 I	133,117	0,7	0,9	-0,4	-0,9	1,5	11,287	8,1	7,1	16,1
II	11,457	8,3	7,2	16,3
2001 heinä	-	-	-	-	-	-	11,013	8,0	7,0	15,7
elo	-	-	-	-	-	-	11,012	8,0	7,0	15,7
syys	-	-	-	-	-	-	11,041	8,0	7,0	15,7
loka	-	-	-	-	-	-	11,108	8,0	7,0	15,8
marras	-	-	-	-	-	-	11,143	8,1	7,0	15,9
joulu	-	-	-	-	-	-	11,177	8,1	7,0	15,9
2002 tammi	-	-	-	-	-	-	11,235	8,1	7,1	16,0
helmi	-	-	-	-	-	-	11,294	8,1	7,1	16,0
maalis	-	-	-	-	-	-	11,333	8,2	7,1	16,1
huhti	-	-	-	-	-	-	11,372	8,2	7,1	16,2
touko	-	-	-	-	-	-	11,464	8,3	7,2	16,3
kesä	-	-	-	-	-	-	11,536	8,3	7,2	16,5
heinä	-	-	-	-	-	-	11,553	8,3	7,3	16,4

2. Työvoimakustannukset ja työn tuottavuus

(vuotuinen prosenttimuutos)

	Yksikkötyökustannukset koko kansantaloudessa ja aluerät (kp.)			Työvoimakustannusindeksi ³⁾					Palkat työntekijää kohden tehdasteollisuudessa	
	Yksikkötyökustannukset	Työvoimakustannukset työntekijää kohden	Työn tuottavuus	Yhteensä	Alaerittäin		Toimialan mukaan			
					Palkat ja palkkiot	Työnantajan sosiaaliturvamaksut ja muut kustannukset	Teollisuus ilman rakentamista	Palvelut		
	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
1997	0,5	1,9	1,5	2,6	2,6	2,7	2,2	2,7	2,2	
1998	0,1	1,2	1,1	1,6	1,9	0,8	1,6	1,4	2,2	
1999	1,0	2,0	0,9	2,3	2,6	1,4	2,4	1,9	2,5	
2000	1,3	2,6	1,3	3,2	3,4	2,5	3,2	2,9	2,7	
2000 II	0,5	2,4	1,8	3,3	3,4	2,6	3,2	2,8	2,8	
III	1,7	2,8	1,0	3,2	3,4	2,5	3,1	2,6	2,5	
IV	2,2	2,7	0,5	3,0	3,2	2,1	2,8	2,9	2,5	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
2001	2,6	2,7	0,1	3,4	3,6	2,6	3,2	3,2	3,1	
2001 I	1,9	2,4	0,5	3,4	3,8	2,3	3,2	3,3	3,4	
II	2,6	2,8	0,1	3,0	3,2	2,3	3,1	2,1	3,1	
III	2,4	2,7	0,2	3,7	3,9	3,1	3,6	3,7	3,2	
IV	3,4	2,9	-0,4	3,3	3,5	2,7	2,9	3,6	2,8	
2002 I	3,4	3,0	-0,4	3,9	4,1	3,1	3,5	4,0	.	

Lähteet: Sarakkeet 1–6, 11–13 ja 18 Eurostatin tilastoihin perustuvat EKP:n laskelmat, sarakkeet 7–10 sekä 14–17 Eurostat ja sarake 19 kansallisiin tilastoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

1) Työllisyystilastot perustuvat EKT 95:een. Työttömyystilastot ovat ILO:n suositusten mukaisia.

2) Aikuisväestö käsittää 25-vuotiaat ja sitä vanhemmat, nuoriso alle 25-vuotiaat; ilmaistu prosentteina ikäryhmän työvoimasta.

3) Työvoimakustannukset tuntia kohden koko kansantaloudessa, pl. maatalous, julkishallinto, koulutus ja terveydenhuolto. Kattavuuserojen vuoksi erien kokonaissummat eivät välttämättä täsmää.

6 Euroalueen säästäminen, investoinnit ja rahoitus

Taulukko 6.1

Ei-rahoitussektorin rahoituksen käyttö ja hankinta¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun]; kausivaihtelusta puhdistamaton; ajanjakson lopussa)

Kantatiedot

1. Rahoitusvarat²⁾

		Käteinen ja talletukset									Lisätieto: Muiden kuin pankkien talletukset euroalueen ulkopuolella ³⁾
		Yhteensä	Käteinen	Ei-rahoitussektorin (pl. valtio) talletukset euroalueen rahalaitoksissa				Valtion talletukset euroalueen raha- laitoksissa	Talletukset muissa kuin raha- laitoksissa ⁴⁾		
				Yhteensä	Yön yli	Määrä- aikaiset	Irtisanomis- ehtoiset				
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1998	II	4 699,1	315,5	4 100,3	1 204,9	1 452,7	1 341,9	100,8	147,4	135,8	239,7
	III	4 677,4	311,8	4 074,2	1 184,2	1 451,1	1 341,4	97,4	156,4	135,0	237,6
	IV	4 825,9	323,4	4 211,2	1 282,9	1 463,3	1 386,3	78,6	149,8	141,5	215,3
1999	I	4 676,1	318,6	4 075,8	1 239,1	1 464,6	1 306,2	66,0	133,4	148,3	243,9
	II	4 702,4	324,8	4 114,2	1 321,8	1 418,3	1 315,7	58,4	125,0	138,4	242,7
	III	4 713,7	328,3	4 112,8	1 324,6	1 416,5	1 313,1	58,7	133,3	139,4	238,6
	IV	4 859,9	350,8	4 215,1	1 370,9	1 457,7	1 323,5	63,0	142,0	152,0	229,7
2000	I	4 837,9	335,5	4 222,3	1 379,6	1 462,5	1 303,3	76,8	130,2	150,0	260,6
	II	4 894,9	342,0	4 256,9	1 409,7	1 485,7	1 282,6	78,9	146,0	150,0	247,2
	III	4 915,1	339,8	4 266,5	1 396,9	1 524,0	1 263,7	81,9	159,2	149,6	254,1
	IV	5 030,3	348,4	4 361,6	1 464,4	1 542,4	1 269,1	85,6	164,5	155,9	230,3
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001	I	5 148,0	336,3	4 501,3	1 446,1	1 624,7	1 314,6	115,9	150,3	160,1	259,8
	II	5 245,2	333,0	4 585,7	1 526,1	1 620,2	1 321,1	118,3	165,5	161,0	269,9
	III	5 232,7	309,6	4 615,1	1 547,9	1 608,7	1 333,7	124,7	147,8	160,2	266,4
	IV	5 365,8	239,7	4 819,4	1 690,3	1 615,6	1 396,3	117,2	139,0	167,6	297,7
2002	I	5 368,8	254,3	4 779,3	1 637,6	1 607,2	1 413,0	121,6	157,5	177,7	.
	II	.	285,4	4 837,9	1 706,4	1 599,1	1 412,8	119,6	153,2	.	.
		Muut arvopaperit kuin osakkeet			Osakkeet ⁵⁾				Vakuustekninen vastuuvulka		
		Yhteensä	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Yhteensä	Noteer- ratut osakkeet	Rahasto- osuudet	Raha- markkina- rahastot	Yhteensä	Kotitalouk- sien osuus henki- vakuutus- ja eläke- rahastoista	Vakuutus- maksu- ja korvaus- vastuu
		11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1998	II	1 555,9	167,6	1 388,3	3 500,8	2 070,8	1 429,9	186,7	2 523,8	2 256,5	267,4
	III	1 546,6	156,5	1 390,1	3 138,9	1 698,5	1 440,4	187,9	2 518,6	2 248,5	270,1
	IV	1 544,1	155,5	1 388,6	3 495,4	1 974,3	1 521,1	172,7	2 616,0	2 345,9	270,1
1999	I	1 559,8	135,8	1 424,0	3 721,9	2 090,8	1 631,0	194,8	2 679,6	2 402,8	276,9
	II	1 483,8	125,5	1 358,2	3 989,6	2 258,8	1 730,9	211,6	2 749,9	2 469,4	280,5
	III	1 491,7	115,1	1 376,6	4 027,4	2 288,6	1 738,8	210,8	2 793,4	2 508,8	284,6
	IV	1 565,0	171,2	1 393,8	4 619,6	2 783,6	1 836,0	203,9	2 938,0	2 650,4	287,6
2000	I	1 583,4	191,5	1 391,9	4 863,0	2 926,7	1 936,2	218,3	3 054,1	2 758,6	295,5
	II	1 618,5	196,5	1 422,0	4 752,6	2 843,3	1 909,3	208,8	3 099,9	2 800,6	299,3
	III	1 689,0	215,4	1 473,6	4 864,2	2 940,7	1 923,5	207,3	3 154,0	2 850,5	303,5
	IV	1 761,5	232,9	1 528,6	4 885,5	3 010,2	1 875,3	203,4	3 182,0	2 878,0	304,0
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001	I	1 881,5	321,4	1 560,1	4 594,7	2 755,2	1 839,5	228,4	3 232,4	2 921,6	310,8
	II	1 877,9	288,1	1 589,7	4 647,4	2 786,2	1 861,2	235,4	3 290,5	2 977,6	312,9
	III	1 903,5	289,6	1 613,9	3 991,4	2 249,3	1 742,1	256,1	3 267,0	2 950,7	316,3
	IV	1 900,8	278,8	1 622,0	4 362,6	2 526,3	1 836,3	263,8	3 364,0	3 043,4	320,6
2002	I	1 976,3	318,3	1 658,0	4 449,2	2 580,9	1 868,3	293,9	3 448,1	3 119,2	329,0
	II

Lähde: EKP.

- 1) Ei-rahoitussektori sisältää julkisyhteisöt (S13), Yritykset (S11) ja kotitaloudet (S14) mukaan lukien kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt (S15).
- 2) Sisältää useimmat EKT 95:ssä määritellyt rahoitusvara- ja velkaluokitukset. Kohtaan eivät sisälly johdannaiset, julkisyhteisöjen ja yritysten myöntämät lainat, noteeraamattomat osakkeet, muut osuudet sekä muut saamiset ja velat.
- 3) BIS:n kansainväliset pankkitilastot. BIS:n määritelmän mukainen pankki-käsitys on lähellä euroalueella käytettävän määritelmän mukaista rahalaitos-käsitettä.
- 4) Sisältää euroalueen valtionhallinnon (S1311), muiden rahoituksen välittäjien (S123) ja vakuutuslaitosten sekä eläkerahastojen (S125) vastaanottamat talletukset.
- 5) Ei sisällä noteeraamattomia osakkeita.

Taulukko 6.1 (jatkoa)

Ei-rahoitussektorin rahoituksen käyttö ja hankinta¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun]; kausivaihtelusta puhdistamaton; ajanjakson lopussa)

Kantatiedot

2. Velat²⁾

		Lainat euroalueen rahalaitoksista ja muista rahoituslaitoksista velallissektoreittäin										Lisätieto: Muiden kuin pankkien lainat euro- alueen ulko- puolisista pankeista ³⁾	
		Yhteensä	Euroalueen raha- laitoksista	Julkisyhteisöt			Yritykset			Kotitaloudet ⁴⁾			
				Yhteensä	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset ⁵⁾	Yhteensä	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Yhteensä	Lyhyt- aikaiset		Pitkä- aikaiset
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
1998	II	6 006,2	5 453,0	901,1	31,9	869,2	2 505,2	878,9	1 626,2	2 599,9	232,5	2 367,4	151,3
	III	6 081,8	5 524,1	903,5	33,3	870,2	2 528,7	866,2	1 662,5	2 649,6	233,8	2 415,9	147,4
	IV	6 227,5	5 663,5	911,2	36,0	875,2	2 600,7	902,9	1 697,8	2 715,6	240,8	2 474,8	151,3
1999	I	6 259,4	5 682,7	902,1	36,3	865,8	2 595,9	921,3	1 674,6	2 761,3	251,8	2 509,6	156,8
	II	6 423,4	5 817,5	899,5	39,0	860,6	2 688,1	964,2	1 724,0	2 835,7	255,6	2 580,1	183,3
	III	6 491,4	5 886,6	884,7	37,9	846,8	2 703,0	943,7	1 759,3	2 903,6	255,4	2 648,3	191,4
	IV	6 665,1	6 039,5	900,1	42,1	858,0	2 795,4	979,8	1 815,6	2 969,5	264,1	2 705,4	201,4
2000	I	6 809,9	6 156,4	890,4	41,1	849,3	2 894,2	1 038,0	1 856,2	3 025,2	265,6	2 759,7	221,1
	II	6 957,6	6 262,2	884,8	42,0	842,8	2 994,4	1 090,7	1 903,7	3 078,3	274,4	2 804,0	219,7
	III	7 102,2	6 379,6	865,0	39,9	825,0	3 102,3	1 152,4	1 949,9	3 134,9	275,9	2 859,0	252,3
	IV	7 264,2	6 500,5	880,2	42,0	838,2	3 199,5	1 167,3	2 032,2	3 184,4	281,0	2 903,4	245,2
<i>Euroalueen laajeneminen</i>													
2001	I	7 450,5	6 671,4	894,5	41,8	852,7	3 320,4	1 243,9	2 076,4	3 235,7	280,2	2 955,5	257,3
	II	7 554,9	6 761,9	877,5	42,1	835,4	3 392,2	1 266,5	2 125,7	3 285,2	286,2	2 999,0	296,2
	III	7 626,8	6 804,9	871,0	45,1	826,0	3 432,8	1 244,6	2 188,1	3 323,0	281,8	3 041,2	265,5
	IV	7 730,5	6 897,2	891,3	50,6	840,7	3 470,1	1 225,3	2 244,8	3 369,1	284,1	3 085,1	284,1
2002	I	7 804,4	6 960,6	895,8	53,3	842,5	3 506,3	1 223,3	2 283,0	3 402,3	279,4	3 122,9	.
	II	.	7 022,0

		Muut arvopaperit kuin osakkeet liikkeeseenlaskijoittain							Yritysten liikkeeseen laskemat noteeratut osakkeet	Valtion talletus- velka	Yritysten vakuutus- tekninen eläkevastuu- velka
		Yhteensä	Julkisyhteisöt			Yritykset					
			Yhteensä	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Yhteensä	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset			
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22		
1998	II	3 836,2	3 514,2	496,6	3 017,6	322,0	53,9	268,1	2 762,9	134,2	221,2
	III	3 927,0	3 595,0	498,6	3 096,4	332,0	55,3	276,7	2 362,0	133,8	224,1
	IV	3 929,5	3 595,9	468,2	3 127,8	333,6	55,1	278,5	2 659,1	140,3	227,0
1999	I	3 973,6	3 638,9	466,9	3 172,0	334,8	65,7	269,1	2 734,3	146,9	229,7
	II	3 956,6	3 616,0	459,3	3 156,7	340,7	66,4	274,3	2 955,3	136,6	232,6
	III	3 935,6	3 581,7	449,6	3 132,0	353,9	74,8	279,1	2 948,2	137,6	235,5
	IV	3 896,3	3 532,6	421,1	3 111,5	363,8	78,2	285,5	3 959,9	149,8	238,7
2000	I	3 964,9	3 598,8	425,3	3 173,5	366,1	78,7	287,4	4 422,6	147,6	241,0
	II	3 997,5	3 619,7	425,8	3 193,9	377,8	88,7	289,2	4 174,3	147,6	243,4
	III	4 033,5	3 635,5	421,8	3 213,7	397,9	95,6	302,4	4 053,3	147,2	245,3
	IV	4 077,2	3 663,0	400,8	3 262,2	414,1	100,6	313,6	3 833,4	153,7	247,1
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001	I	4 251,1	3 797,4	429,3	3 368,1	453,8	112,8	341,0	3 564,0	154,7	249,3
	II	4 310,2	3 830,3	440,7	3 389,7	479,9	123,9	355,9	3 572,4	155,2	251,5
	III	4 386,9	3 891,4	449,9	3 441,5	495,5	138,1	357,4	2 822,5	155,4	253,7
	IV	4 393,3	3 879,3	434,4	3 444,9	514,0	136,5	377,5	3 276,5	165,5	253,1
2002	I	4 451,4	3 931,9	446,8	3 485,1	519,5	143,6	375,9	3 324,0	174,8	255,6
	II

Lähde: EKP.

- 1) Ei-rahoitussektori sisältää julkisyhteisöt (S13), Yritykset (S11) ja kotitaloudet (S14) mukaan lukien kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt (S15).
- 2) Sisältää useimmat EKT 95:ssä määritellyt rahoitusvara- ja velkaluokitukset. Kohtaan eivät sisälly johdannaiset, julkisyhteisöjen ja yritysten myöntämät lainat, noteeraamattomat osakkeet, muut osuudet sekä muut saamiset ja velat.
- 3) BIS:n kansainväliset pankkiluokitukset. BIS:n määritelmän mukainen pankki-käsite on lähellä euroalueella käytettävän määritelmän mukaista rahalaitos-käsitettä.
- 4) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.
- 5) Sisältää kaikki julkisyhteisöjen lainat euroalueen rahalaitoksista.

Rahoitustaloustoimet

1. Rahoitusvarat¹⁾

		Käteinen ja talletukset									Lisätieto: Muiden kuin pankkien talletukset euroalueen ulkopuolella ²⁾	
		Yhteensä	Käteinen	Ei-rahoitussektorin ³⁾ (pl. valtio) talletukset euroalueen rahalaitoksissa					Valtion talletukset euroalueen raha- laitoksissa	Talletukset muissa kuin raha- laitoksissa ⁴⁾		10
				Yhteensä	Yön yli	Määrä- aikaiset	Irtisanomis- ehtoiset	Repot				
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1998	II	52,5	3,6	45,2	68,1	-5,7	-0,5	-16,7	8,0	-4,4	-4,9	
	III	-14,0	-3,7	-18,5	-17,7	2,7	-0,2	-3,3	9,0	-0,7	2,8	
	IV	148,5	11,6	137,0	98,1	13,0	44,8	-18,9	-6,6	6,5	-24,5	
1999	I	-40,3	-5,2	-37,7	-19,4	-15,7	10,1	-12,7	-4,2	6,8	23,4	
	II	22,0	6,2	34,2	81,3	-48,9	9,4	-7,6	-8,4	-9,9	-4,3	
	III	12,9	3,5	0,2	3,5	-1,1	-2,6	0,3	8,3	1,0	-2,8	
	IV	138,7	22,3	95,1	44,2	36,4	10,3	4,2	8,7	12,7	-14,2	
2000	I	-28,9	-15,3	0,4	6,1	0,9	-20,4	13,7	-11,9	-2,1	26,3	
	II	52,6	6,7	30,0	31,9	17,8	-21,8	2,1	15,8	0,1	-12,8	
	III	6,4	-2,2	-4,2	-17,3	28,8	-18,5	2,9	13,3	-0,5	-1,7	
	IV	128,4	8,6	108,3	71,4	27,3	5,7	3,8	5,3	6,3	-16,7	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>												
2001	I	-17,4	-19,8	13,8	-34,4	40,8	-6,1	13,4	-15,6	4,2	13,6	
	II	93,8	-3,3	81,0	77,1	-4,7	6,3	2,3	15,1	0,9	5,8	
	III	6,1	-23,4	48,0	25,4	3,2	13,0	6,5	-17,7	-0,8	3,1	
	IV	135,4	-69,9	206,8	142,4	9,4	62,5	-7,5	-8,8	7,4	11,5	
2002	I	5,4	14,5	-38,4	-53,3	-4,3	14,9	4,3	19,0	10,1	.	
	II	.	31,1	77,0	74,9	3,8	0,5	-2,2	-4,2	0,7	.	
		Muut arvopaperit kuin osakkeet			Osakkeet ⁵⁾				Vakuustekninen vastuuvélka			
		Yhteensä	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Yhteensä	Noteer- ratut osakkeet	Rahasto- osuudet	Raha- markkina- rahastot	Yhteensä	Kotitalouk- sien osuus henki- vakuutus- ja eläke- rahastoista	Vakuutus- maksu- ja korvaus- vastuu	
		11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
1998	II	-66,4	-24,9	-41,5	118,5	24,4	94,1	0,0	46,5	44,5	2,0	
	III	-12,7	-11,2	-1,5	100,2	14,3	85,9	1,0	42,9	40,3	2,6	
	IV	-13,0	-2,2	-10,8	82,7	63,2	19,5	-16,1	49,5	47,6	2,0	
1999	I	20,0	-13,1	33,1	105,3	3,7	101,6	2,9	64,7	58,6	6,0	
	II	-43,0	-11,9	-31,0	150,1	65,5	84,7	16,8	54,5	50,0	4,5	
	III	-4,6	-13,0	8,4	95,4	54,7	40,7	-0,4	57,7	52,9	4,8	
	IV	89,3	50,7	38,6	-7,6	24,8	-32,4	-6,8	70,8	68,7	2,1	
2000	I	11,0	26,9	-15,8	-13,2	-60,2	47,0	12,9	76,3	69,9	6,3	
	II	46,1	4,5	41,6	68,2	49,2	19,0	-9,7	56,7	52,1	4,6	
	III	80,0	19,6	60,4	150,9	142,6	8,4	-1,8	56,5	51,7	4,8	
	IV	20,7	7,3	13,4	219,1	181,0	38,1	-4,0	58,4	59,1	-0,7	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>												
2001	I	130,1	92,7	37,5	62,3	25,8	36,6	24,7	59,5	54,2	5,3	
	II	-1,6	-34,9	33,4	43,2	38,7	4,5	6,4	56,1	53,1	3,0	
	III	38,6	-1,6	40,2	68,1	43,4	24,8	20,1	52,1	47,5	4,6	
	IV	-3,9	-14,4	10,4	4,1	-23,4	27,5	7,3	70,0	65,7	4,2	
2002	I	100,3	44,2	56,1	54,0	8,2	45,8	29,9	68,9	60,5	8,4	
	II	

Lähde: EKP.

- 1) Sisältää useimmat EKT 95:ssä määritellyt rahoitusvara- ja velkaluokitukset. Kohtaan eivät sisälly johdannaiset, julkisyhteisöjen ja yritysten myöntämät lainat, noteeraamattomat osakkeet, muut osuudet sekä muut saamiset ja velat.
- 2) BIS:n kansainväliset pankkitilastot. BIS:n määritelmän mukainen pankki-käsite on lähellä euroalueella käytettävän määritelmän mukaista rahalaitos-käsitettä.
- 3) Ei-rahoitussektori sisältää julkisyhteisöt (S13), Yritykset (S11) ja kotitaloudet (S14) mukaan lukien kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt (S15).
- 4) Sisältää euroalueen valtionhallinnon (S1311), Muiden rahoituksen välittäjien (S123) ja vakuutuslaitosten sekä eläkerahastojen (S125) vastaanottamat talletukset.
- 5) Ei sisällä noteeraamattomia osakkeita.

Taulukko 6.1 (jatkoa)

Ei-rahoitussektorin rahoituksen käyttö ja hankinta¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun]; kausivaihtelusta puhdistamaton)

Rahoitustaloustoimet

2. Velat²⁾

		Lainat euroalueen rahalaitoksista ja muista rahoituslaitoksista velallissectoreittain											Lisätieto: Muiden kuin pankkien lainat euro- alueen ulko- puolisista pankeista ³⁾
		Yhteensä	Euroalueen raha- laitoksista	Julkisyhteisöt			Yritykset			Kotitaloudet ⁴⁾			
				Yhteensä	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset ⁵⁾	Yhteensä	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Yhteensä	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
1998	II	118,2	111,3	-5,9	-3,7	-2,2	56,6	22,5	34,1	67,5	9,1	58,4	6,4
	III	81,1	82,2	2,8	1,4	1,4	27,6	-15,0	42,6	50,7	1,2	49,4	-0,7
	IV	160,2	151,0	8,3	2,8	5,5	75,8	37,3	38,5	76,0	7,1	68,9	3,5
1999	I	89,6	75,6	-7,7	0,3	-8,0	21,1	23,3	-2,2	76,2	9,2	67,0	1,9
	II	162,7	133,2	-4,1	2,7	-6,8	89,6	41,2	48,4	77,2	3,9	73,3	23,9
	III	70,6	71,5	-14,7	-1,1	-13,6	17,3	-16,7	34,0	67,9	-0,3	68,2	8,4
	IV	170,4	146,6	15,1	4,2	10,9	86,4	34,0	52,4	68,8	8,8	60,0	-7,0
2000	I	141,6	108,8	-8,3	-0,9	-7,4	91,9	54,7	37,2	58,0	1,6	56,4	15,1
	II	163,4	118,4	-5,9	0,9	-6,8	113,4	62,2	51,3	55,9	9,8	46,1	-0,8
	III	132,1	91,6	-16,2	-2,1	-14,1	96,6	53,4	43,2	51,8	0,0	51,8	23,2
	IV	185,0	140,1	15,6	2,1	13,5	116,3	19,6	96,7	53,1	5,3	47,7	1,9
<i>Euroalueen laajeneminen</i>													
2001	I	95,4	78,2	-3,8	-0,5	-3,3	62,1	38,1	24,0	37,1	-4,2	41,3	9,2
	II	104,5	88,0	-17,3	0,3	-17,7	64,7	20,9	43,7	57,2	6,1	51,1	33,5
	III	83,6	57,9	-6,0	2,9	-8,9	50,6	-15,8	66,4	38,9	-4,1	43,1	-22,1
	IV	103,8	94,3	18,6	5,5	13,1	35,9	-18,0	53,9	49,3	2,2	47,1	4,4
2002	I	73,6	63,2	4,4	2,7	1,6	30,1	-4,0	34,0	39,1	-5,2	44,3	.
	II	.	87,7

		Muut arvopaperit kuin osakkeet liikkeeseenlaskijoin							Yritysten liikkeeseen laskemat noteeratut osakkeet	Valtion talletus- velka	Yritysten vakuutus- tekninen eläkevastuu- velka
		Yhteensä	Julkisyhteisöt			Yritykset					
			Yhteensä	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Yhteensä	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset			
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22		
1998	II	53,3	50,6	-1,3	51,9	2,7	-1,8	4,4	36,8	-2,1	2,2
	III	61,3	54,0	2,1	52,0	7,3	1,6	5,7	10,1	-0,4	2,2
	IV	-10,5	-15,4	-31,0	15,6	4,8	0,5	4,4	40,1	6,4	1,9
1999	I	73,9	60,5	1,1	59,4	13,4	10,4	3,0	10,8	6,6	2,3
	II	37,9	29,3	-7,4	36,7	8,5	0,6	8,0	34,4	-10,3	2,3
	III	55,9	37,8	-10,8	48,6	18,2	8,3	9,8	35,4	1,0	2,3
	IV	-12,1	-19,7	-27,7	8,0	7,6	3,3	4,3	43,0	12,1	2,3
2000	I	60,8	58,9	10,0	48,9	1,8	0,5	1,4	19,4	-2,2	1,9
	II	37,1	23,0	-1,0	23,9	14,1	10,2	3,9	29,7	0,0	1,9
	III	49,3	25,5	-2,7	28,2	23,8	7,2	16,6	72,2	-0,4	1,9
	IV	-1,0	-17,7	-27,0	9,3	16,7	5,2	11,5	51,6	6,4	1,8
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001	I	76,0	38,5	32,3	6,1	37,5	11,0	26,5	54,7	1,1	2,2
	II	86,1	60,3	10,7	49,6	25,7	11,0	14,7	46,5	0,4	2,2
	III	49,0	30,0	8,7	21,3	19,0	14,1	4,9	17,6	0,2	2,2
	IV	6,2	-11,1	-22,1	11,0	17,3	-1,6	18,9	7,3	10,1	-0,5
2002	I	110,8	96,7	21,5	75,2	14,1	6,9	7,2	10,9	9,3	2,4
	II

Lähde: EKP.

- 1) Ei-rahoitussektori sisältää julkisyhteisöt (S13), Yritykset (S11) ja kotitaloudet (S14) mukaan lukien kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt (S15).
- 2) Sisältää useimmat EKT 95:ssä määritellyt rahoitusvara- ja velkaluokitukset. Kohtaan eivät sisälly johdannaiset, julkisyhteisöjen ja yritysten myöntämät lainat, noteeraamattomat osakkeet, muut osuudet sekä muut saamiset ja velat.
- 3) BIS:n kansainväliset pankkiluokitukset. BIS:n määritelmän mukainen pankki-käsite on lähellä euroalueella käytettävän määritelmän mukaista rahalaitos-käsitettä.
- 4) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.
- 5) Sisältää kaikki julkisyhteisöjen lainat euroalueen rahalaitoksista.

Taulukko 6.2

Säästäminen, investoinnit ja rahoitus¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], ellei toisin mainita)

1. Kaikki euroalueen sektorit²⁾

	Muiden kuin rahoitusvarojen nettohankinta					Rahoitusvarojen nettohankinta							
	Yhteensä	Kiinteän pääoman bruttomuodostus	Kiinteän pääoman kuluminen	Varastojen muutokset ³⁾	Valmistamattomat varat	Yhteensä	Mone-taarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet	Käteinen ja talletukset	Muut arvo-paperit kuin osakkeet ⁴⁾	Lainat	Osakkeet ja osuudet	Vakuutus-tekni- ninen vastuu- velka	Muut sijoit- tukset, netto ⁵⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1995	367,4	1 092,5	-751,6	26,4	0,1	1 527,6	0,7	484,6	222,1	420,9	164,6	201,1	33,7
1996	340,1	1 121,7	-783,6	1,6	0,4	1 729,6	-3,0	395,0	398,1	384,4	312,5	193,6	49,0
1997	352,2	1 138,2	-796,9	10,8	0,0	1 911,7	-0,2	393,4	331,9	446,4	482,9	222,1	35,2
1998	412,4	1 201,9	-822,8	33,1	0,2	2 369,5	11,0	430,2	361,7	511,0	815,5	209,7	30,3
1999	451,6	1 291,4	-861,6	21,6	0,2	3 037,3	1,3	552,2	432,3	883,1	914,0	255,2	-0,8
2000	495,8	1 387,0	-911,1	36,4	-16,4	2 767,4	1,3	349,7	257,4	802,7	1 109,4	250,5	-3,7
Euroalueen laajeneminen													
2001	462,6	1 434,2	-969,7	-2,3	0,5	2 501,4	-0,5	579,8	473,8	702,9	553,8	248,7	-57,0
	Nettovarallisuuden muutokset ⁶⁾				Nettovelkaantuminen								
	Yhteensä	Brutto- säästäminen	Kiinteän pääoman kuluminen	Nettopää- oman siirrot, saadut	Yhteensä	Käteinen ja talletukset	Muut arvo- paperit kuin osakkeet ⁴⁾	Lainat	Osakkeet ja osuudet	Vakuutus- tekni- ninen vastuu- velka			
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23			
1995	413,5	1 158,3	-751,6	6,8	1 481,5	477,7	277,7	380,7	139,9	205,6			
1996	412,1	1 188,6	-783,6	7,1	1 657,6	472,4	378,0	335,1	275,8	196,2			
1997	457,2	1 241,3	-796,9	12,8	1 806,7	509,2	319,0	375,6	373,1	229,8			
1998	487,1	1 298,3	-822,8	11,6	2 294,8	645,9	322,5	472,8	634,2	219,4			
1999	502,6	1 354,1	-861,6	10,1	2 986,3	925,8	493,3	749,8	554,9	262,5			
2000	524,9	1 425,7	-911,1	10,4	2 738,3	531,2	411,2	822,7	720,3	253,0			
Euroalueen laajeneminen													
2001	512,0	1 471,3	-969,7	10,5	2 452,0	669,8	472,9	574,7	485,3	249,3			

2. Yritykset

	Muiden kuin rahoitusvarojen nettohankinta			Rahoitusvarojen nettohankinta				Nettovarallisuuden muutokset ⁶⁾		Nettovelkaantuminen				
	Yhteensä	Kiinteän pääoman bruttomuodostus	Kiinteän pääoman kuluminen	Yhteensä	Käteinen ja talletukset	Muut arvopa- perit kuin osak- keet ⁴⁾	Lainat	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Brutto- säästä- minen	Muut arvopa- perit kuin osak- keet ⁴⁾	Lainat	Osakkeet ja osuudet	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1995	152,7	551,7	-422,9	220,3	33,4	10,0	39,9	64,5	233,1	511,6	139,9	-87,3	126,0	90,6
1996	135,5	571,9	-439,0	262,1	54,4	-13,8	55,4	85,9	121,9	518,3	275,7	6,8	144,1	117,2
1997	156,0	598,0	-454,0	240,4	24,4	-12,7	46,1	94,0	109,1	527,5	287,4	12,1	154,2	111,5
1998	201,3	642,8	-471,9	418,5	55,0	-9,7	87,8	199,9	144,7	572,1	475,1	25,8	243,6	197,1
1999	218,5	689,1	-492,4	597,1	24,5	58,7	176,8	302,6	109,5	555,1	706,0	47,7	414,8	228,7
2000	317,5	755,8	-525,3	802,0	70,5	69,5	167,9	412,8	94,8	577,3	1 024,8	56,4	539,0	425,2
Euroalueen laajeneminen														
2001	217,8	778,2	-558,8	564,3	81,0	53,5	143,3	191,1	80,1	593,6	701,9	99,6	332,5	263,1

3. Kotitaloudet⁷⁾

	Muiden kuin rahoitusvarojen nettohankinta			Rahoitusvarojen nettohankinta					Nettovarallisuuden muutokset ⁶⁾		Netto- velkaantuminen		Lisätieto:	
	Yhteensä	Kiinteän pääoman bruttomuodostus	Kiinteän pääoman kuluminen	Yhteensä	Käteinen ja tallet- tukset	Muut arvopa- perit kuin osak- keet ⁴⁾	Osakkeet ja osuudet	Vakuu- tus- tekni- ninen vastuu- velka	Yhteensä	Brutto- säästä- minen	Yhteensä	Lainat	Käyt- tävissä olevat tulot	Brutto- säästä- mis- aste ⁸⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1995	163,0	367,9	-207,3	430,9	185,2	82,4	1,2	178,6	457,1	624,2	136,9	135,8	3 445,0	18,1
1996	159,4	377,4	-218,5	438,8	145,6	24,3	93,6	189,0	436,9	637,3	161,3	160,1	3 520,0	18,1
1997	155,9	368,1	-213,1	425,3	69,1	-18,8	194,9	215,8	412,7	604,4	168,5	167,1	3 613,2	16,7
1998	163,7	378,1	-217,9	449,0	95,5	-115,5	290,2	204,4	400,0	584,4	212,7	211,4	3 727,3	15,7
1999	178,3	410,1	-231,1	479,8	115,3	6,7	205,3	242,7	389,3	575,8	268,8	267,3	3 854,5	14,9
2000	190,9	431,1	-241,2	418,0	52,1	83,2	129,5	242,9	387,1	583,5	221,8	220,1	4 004,3	14,6
Euroalueen laajeneminen														
2001	180,3	441,8	-260,1	408,2	178,8	102,4	73,3	234,4	418,2	628,5	170,3	168,4	4 185,6	15,0

Lähde: EKP.

1) Konsolidoimattomia tietoja.

2) Kaikki sektorit sisältävät julkisyhteisöt (S13), Yritykset (S11), Rahoitus- ja vakuutuslaitokset (S12) ja kotitaloudet (S14) mukaan lukien kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt (S15).

3) Sisältää arvoesineiden nettohankinnat.

4) Ei sisällä johdannaisia.

5) Johdannaiset, muut saamiset/velat ja tilastolliset erot.

6) Muutokset johtuvat säästämisestä ja saaduista nettopääomansiirroista kiinteän pääoman (-) kulumisen huomioon ottaen.

7) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

8) Bruttosäästäminen prosentteina käytettävissä olevista tuloista.

7 Julkisen talouden rahoitusasema euroalueella ja yksittäisissä euromaissa

Taulukko 7.1

Tulot, menot ja alijäämä / ylijäämä¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – tulot

	Yhteensä	Tulot									Pääoma-tulot	Lisätieto: verot yhteensä ²⁾		
		Välitörmät-verot	Kotitaloudet	Yritykset	Väliliset verot	EU:n toimielinten	Sosiaaliturvamaksut	Työntantaja	Vakuutettu	Myynnit			Pääoma-verot	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1992	47,4	46,7	11,9	9,8	2,0	13,0	0,9	17,1	8,6	5,2	2,4	0,7	0,6	42,5
1993	48,0	47,5	12,1	10,0	2,1	13,2	0,8	17,4	8,6	5,3	2,5	0,5	0,3	43,0
1994	47,6	47,1	11,6	9,5	2,0	13,5	0,8	17,5	8,5	5,4	2,5	0,5	0,2	42,7
1995	47,2	46,6	11,6	9,5	2,0	13,3	0,9	17,3	8,4	5,6	2,5	0,5	0,3	42,6
1996	48,0	47,5	12,0	9,6	2,3	13,4	0,8	17,6	8,7	5,6	2,5	0,5	0,3	43,3
1997	48,3	47,6	12,2	9,6	2,6	13,6	0,7	17,6	8,8	5,5	2,5	0,7	0,4	43,7
1998	47,7	47,2	12,4	9,9	2,5	14,1	0,7	16,5	8,5	4,9	2,5	0,5	0,3	43,3
1999	48,2	47,7	12,8	10,1	2,6	14,3	0,6	16,4	8,5	4,9	2,4	0,6	0,3	43,8
2000	47,9	47,3	13,0	10,1	2,7	14,2	0,6	16,2	8,5	4,9	2,4	0,5	0,3	43,7
2001	47,3	46,7	12,6	9,9	2,5	Euroalueen laajeneminen			8,4	4,8	2,3	0,6	0,3	42,9
						13,9	0,6	16,0						

2. Euroalue – menot

	Yhteensä	Menot							Pääoma-menot	Lisätieto: perusmenot ⁴⁾				
		Yhteensä	Palkan-saaja-korvaukset	Väli-tuote-käyttö	Korko-menot	Tulon-siirrot	Sosiaali-etuudet ja avustukset ³⁾	Tuki-palkkiot			EU:n toimielinten maksamat	Inves-toinnit	Pää-oman-siirrot	EU:n toimielinten maksamat
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1992	52,3	47,6	11,4	5,0	5,7	25,6	21,9	2,3	0,5	4,7	3,2	1,5	0,0	46,6
1993	53,7	49,2	11,6	5,2	5,9	26,6	22,8	2,4	0,6	4,6	3,1	1,5	0,0	47,9
1994	52,7	48,3	11,3	5,0	5,5	26,5	22,9	2,3	0,6	4,3	2,9	1,4	0,0	47,1
1995	52,2	47,7	11,2	4,8	5,7	26,1	22,8	2,2	0,6	4,5	2,7	1,8	0,1	46,5
1996	52,2	48,3	11,2	4,8	5,7	26,6	23,2	2,2	0,6	4,0	2,6	1,4	0,0	46,6
1997	50,9	47,1	11,0	4,8	5,1	26,2	23,1	2,1	0,6	3,7	2,4	1,3	0,1	45,8
1998	49,9	46,0	10,7	4,7	4,7	25,9	22,6	2,1	0,5	3,9	2,4	1,5	0,1	45,2
1999	49,5	45,4	10,7	4,7	4,2	25,8	22,5	2,0	0,5	4,1	2,5	1,6	0,1	45,3
2000	48,7	44,8	10,5	4,7	4,0	25,6	22,3	1,9	0,5	4,0	2,5	1,5	0,0	44,7
2001	48,7	44,5	10,4	4,8	3,9	Euroalueen laajeneminen			0,5	4,2	2,6	1,6	0,0	44,8
						25,4	22,2	1,9						

3. Euroalue – alijäämä / ylijäämä, perusalijäämä / -ylijäämä ja julkinen kulutus

	Alijäämä (-) / ylijäämä (+)					Perus alijää-mä (-) / ylijää-mä (+)	Julkinen kulutus ⁵⁾							Yksi-lölliset kulutus-menot
	Yhteensä	Valtio	Osa-valtio-hallinto	Paikal-lis-hallinto	Sosiaali-turva-rahastot		Yhteensä	Palkan-saaja-korvaukset	Väli-tuote-käyttö	Luon-toismuo-toiset tulonsiirrot	Kiinteän pääoman kulu-minen	Myynnit (miinus)	Kollek-tiiviset kulutus-menot	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1992	-4,9	-4,3	-0,3	-0,2	0,0	0,8	20,8	11,4	5,0	4,9	1,8	-2,4	8,7	12,0
1993	-5,7	-5,0	-0,4	-0,2	-0,1	0,1	21,2	11,6	5,2	5,0	1,9	-2,5	8,9	12,2
1994	-5,1	-4,4	-0,5	-0,2	0,0	0,4	20,8	11,3	5,0	5,0	1,8	-2,5	8,6	12,1
1995	-5,0	-4,2	-0,5	-0,1	-0,3	0,7	20,5	11,2	4,8	5,1	1,8	-2,5	8,4	12,1
1996	-4,3	-3,6	-0,4	-0,1	-0,2	1,4	20,6	11,2	4,8	5,1	1,8	-2,5	8,5	12,1
1997	-2,6	-2,3	-0,4	0,1	0,0	2,5	20,4	11,0	4,8	5,1	1,8	-2,5	8,4	12,0
1998	-2,2	-2,2	-0,2	0,1	0,1	2,5	20,0	10,7	4,7	5,1	1,7	-2,5	8,1	11,9
1999	-1,3	-1,6	-0,1	0,1	0,4	2,9	20,0	10,7	4,7	5,1	1,7	-2,4	8,2	11,8
2000	-0,9	-1,3	-0,1	0,1	0,4	3,1	19,9	10,5	4,7	5,1	1,7	-2,4	8,1	11,8
2001	-1,5	-1,6	-0,4	0,1	0,4	Euroalueen laajeneminen			4,8	5,1	1,7	-2,3	8,0	11,9
						2,5	19,9	10,4						

4. Euromaat – alijäämä (-) / ylijäämä (+)⁶⁾

	BE	DE	GR	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1998	-0,8	-2,2	-2,4	-2,6	-2,7	2,3	-2,8	3,2	-0,8	-2,4	-2,3	1,3
1999	-0,6	-1,6	-1,7	-1,1	-1,6	2,3	-1,8	3,8	0,4	-2,2	-2,2	1,9
2000	0,1	1,2	-0,8	-0,3	-1,3	4,5	-0,5	5,8	2,2	-1,5	-1,5	7,0
2001	0,2	-2,7	0,1	0,0	-1,4	1,7	-2,2	5,0	0,2	0,1	-4,1	4,9

Lähteet: Euroaluetta koskevat tiedot: EKP, euroalueen maiden ali-/ylijäämää koskevat tiedot: Euroopan komissio.

1) Tuloja, menoja ja alijäämää (-) / ylijäämää (+) koskevat tiedot perustuvat EKT 95:een. UMTS-toimilupien myynnistä saatuja tuloja ei kuitenkaan ole laskettu mukaan (euroalueen ylijäämää nämä tulot mukaan laskettuna on 0,2 %). Tiedot vuotta 1995 edeltävältä ajalta perustuvat osittain arvioihin. Euroalueen maiden ja EU:n toimielinten väliset tulonsiirrot on laskettu mukaan konsolidoituina. Euroalueen maiden välisiä tulonsiirtoja ei ole konsolidoitu.

2) Verot ja sosiaaliturvamaksut.

3) Sosiaalietuudet, markkinatuottajien välittämät luontaismuotoiset sosiaaliset tulonsiirrot ja tulonsiirrot kotitalouksia palveleville voittole-mattomille yhteisöille.

4) Kokonaismenot miinus korkomenot.

5) Vastaa julkisyhteisöjen kulutusmenoja (P.3) EKT 95:n luokituksessa julkinen talous.

6) Sisältää UMTS-toimilupien myynnistä saadut tulot.

Taulukko 7.2

Velka¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – julkinen velka rahoitusvaateittain ja velkojan mukaan

	Yhteensä	Rahoitusvaade				Velkoja				Muut luotonantajat ³⁾
		Kolikot ja talletukset	Lainat	Lyhyt-aikaiset arvopaperit	Pitkä-aikaiset arvopaperit	Kotimainen luotonantaja ²⁾				
						Yhteensä	Rahalaitokset	Muut rahoituslaitokset	Muut sektorit	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1992	61,0	2,6	16,2	10,1	32,0	50,3	26,4	7,6	16,3	10,7
1993	67,3	2,7	17,0	10,0	37,6	52,6	27,6	8,7	16,2	14,8
1994	70,0	2,9	16,1	10,3	40,6	55,8	29,8	9,9	16,0	14,2
1995	74,2	2,9	17,7	9,9	43,8	58,3	30,5	11,0	16,9	15,9
1996	75,4	2,9	17,2	9,9	45,5	58,9	30,3	13,2	15,5	16,5
1997	74,9	2,8	16,3	8,9	46,8	56,9	29,0	14,4	13,4	17,9
1998	73,1	2,8	15,1	7,9	47,3	53,3	27,0	16,2	10,2	19,8
1999	71,9	2,9	14,1	6,9	48,0	49,6	25,3	14,8	9,6	22,3
2000	69,4	2,7	13,0	6,2	47,5	45,8	22,8	13,3	9,7	23,6
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
2001	69,1	2,6	12,5	6,3	47,6	45,0	22,3	12,2	10,5	24,1

2. Euroalue – julkinen velka liikkeeseenlaskijan, laina-ajan ja valuutan mukaan

	Yhteensä	Liikkeeseenlaskija ⁴⁾				Alkuperäinen laina-aika			Jäljellä oleva laina-aika			Valuutta		Muut valuutat	
		Valtio	Osa-valtiohallinto	Paikallis-hallinto	Sosiaali-turva-rahastot	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi	Vaihtuvakoinen	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Euro tai jäsenvaluutta ⁵⁾	Ei-kotimaan valuutta		
															1
1992	61,0	49,8	4,7	6,1	0,4	12,2	48,7	6,4	17,8	21,1	22,1	59,7	2,2	1,3	
1993	67,3	55,3	5,2	6,3	0,6	12,0	55,3	6,8	18,5	24,4	24,4	65,6	2,9	1,7	
1994	70,0	57,9	5,4	6,1	0,5	11,2	58,7	7,4	16,6	26,7	26,7	68,1	3,0	1,9	
1995	74,2	61,7	5,7	6,0	0,8	10,6	63,6	6,9	17,6	26,4	30,2	72,3	2,9	1,9	
1996	75,4	63,0	6,1	5,9	0,5	10,2	65,2	6,3	19,2	25,4	30,8	73,5	2,7	1,9	
1997	74,9	62,4	6,3	5,6	0,6	8,8	66,0	6,0	18,6	25,4	30,8	72,8	2,8	2,0	
1998	73,1	61,1	6,3	5,4	0,4	7,7	65,4	5,5	16,4	26,1	30,7	71,4	3,2	1,7	
1999	71,9	60,0	6,2	5,3	0,3	6,3	65,6	5,1	14,5	26,8	30,6	70,1	-	1,8	
2000	69,4	57,9	6,1	5,1	0,3	5,5	63,9	4,5	14,4	27,4	27,6	67,6	-	1,8	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>															
2001	69,1	57,6	6,2	5,0	0,3	5,7	63,3	3,3	.	.	.	67,4	-	1,7	

3. Euromaat – julkinen velka

	BE 1	DE 2	GR 3	ES 4	FR 5	IE 6	IT 7	LU 8	NL 9	AT 10	PT 11	FI 12
1998	119,3	60,9	105,0	64,6	59,5	55,1	116,4	6,3	66,8	63,9	54,8	48,8
1999	115,0	61,3	103,8	63,1	58,5	49,6	114,5	6,0	63,1	64,9	54,2	46,8
2000	109,3	60,3	103,9	60,4	57,4	39,0	110,6	5,6	56,0	63,6	53,4	44,0
2001	107,5	59,8	102,6	57,2	57,2	36,3	109,8	5,5	52,9	62,9	55,4	43,6

Lähteet: Euroaluetta koskevat tiedot: EKP, euroalueen maiden ali-/ylijäämää koskevat tiedot: Euroopan komissio.

1) Tiedot perustuvat osittain arvioihin. Julkisen sektorin nimellinen konsolidoitu bruttovelka vuoden lopussa. Muiden maiden sijoituksia valtion joukkolainoihin ei ole konsolidoitu.

2) Valtion joukkolainojen haltijat, jotka sijaitsevat joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa.

3) Sisältää muissa euroalueen maissa kuin joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevat velkojat.

4) Ei sisällä joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevien julkisyhteisöjen hallussa olevia joukkolainoja.

5) Ajalta ennen vuotta 1999 eumääräinen velka kotimaan valuuttana ja euron käyttöön ottaneiden maiden valuuttoina.

Taulukko 7.3

Velan muutos¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – julkisen velan muutos aiheuttajan, rahoitusvaateen ja velkojan mukaan

	Yhteensä	Aiheuttaja				Rahoitusvaade				Velkoja			Muut luotonantajat ⁷⁾
		Rahoitus-tarve ²⁾	Arvostus-tekijät ³⁾	Luokit-telu-muutok-set ⁴⁾	Aggre-gaatti-vaiku-tus ⁵⁾	Kolikot ja talle-tukset	Lainat	Lyhyt-aikaiset arvo-paperit	Pitkä-aikaiset arvo-paperit	Koti-mainen luoton-antaja ⁶⁾	Raha-laitokset	Muut rahoitus-laitokset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1992	6,7	5,6	0,4	0,7	0,1	0,1	1,1	1,0	4,5	4,8	3,1	0,7	1,9
1993	8,0	7,5	0,3	0,1	0,1	0,2	1,2	0,1	6,5	3,6	2,0	1,3	4,4
1994	6,0	5,2	0,2	0,7	0,0	0,4	-0,1	0,9	4,9	5,9	3,6	1,7	0,2
1995	7,8	5,5	0,2	2,2	-0,2	0,2	2,3	0,0	5,2	5,3	2,2	1,5	2,4
1996	3,8	4,2	-0,2	0,1	-0,3	0,1	0,1	0,4	3,2	2,6	0,8	2,6	1,2
1997	2,3	2,4	0,2	-0,2	0,0	0,0	-0,2	-0,6	3,1	0,2	-0,1	1,8	2,0
1998	1,6	1,9	-0,2	0,0	0,0	0,1	-0,4	-0,6	2,6	-1,0	-0,8	2,4	2,7
1999	1,6	1,3	0,3	0,0	0,0	0,2	-0,4	-0,7	2,5	-1,6	-0,7	-0,7	3,2
2000	0,8	0,8	0,1	0,0	0,0	0,0	-0,5	-0,3	1,7	-1,5	-1,3	-0,8	2,4
					Euroalueen laajeneminen								
2001	1,6	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,4	1,2	0,6	0,0	-0,4	1,0

2. Euroalue – alijäämä-/velkakoikaisut

	Velan muutos	Alijää-mä (-) / ylijää-mä (+) ⁸⁾	Alijäämä-/velkakoikaisut ⁹⁾											Muut ¹¹⁾
			Yhteensä	Julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutokset						Arvos-tus-tekijät	Valuutta-kurssi-vaiku-tukset	Luokit-telu-muu-tokset		
				Yhteensä	Käteinen ja talle-tukset	Arvo-paperit ¹⁰⁾	Lainat	Osakkeet ja osuudet	Yksityis-tämis-tulot				Pääoma-sijoituk-set	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1992	6,7	-4,9	1,8	0,7	0,1	0,1	0,3	0,2	-0,1	0,2	0,4	0,3	0,7	0,0
1993	8,0	-5,7	2,3	1,5	1,3	0,2	0,3	-0,2	-0,3	0,1	0,3	0,3	0,1	0,3
1994	6,0	-5,1	0,9	0,0	-0,2	0,1	0,3	-0,1	-0,4	0,2	0,2	0,0	0,7	0,1
1995	7,8	-5,0	2,7	0,6	0,1	-0,1	0,5	0,1	-0,4	0,2	0,2	0,0	2,2	-0,3
1996	3,8	-4,3	-0,4	-0,1	-0,1	0,0	0,0	-0,1	-0,3	0,2	-0,2	-0,2	0,1	-0,2
1997	2,3	-2,6	-0,3	-0,5	0,2	-0,1	-0,1	-0,5	-0,8	0,3	0,2	0,2	-0,2	0,3
1998	1,6	-2,2	-0,6	-0,5	0,2	0,0	0,0	-0,7	-0,8	0,3	-0,2	0,0	0,0	0,1
1999	1,6	-1,3	0,3	-0,2	0,3	0,1	0,1	-0,6	-0,9	0,2	0,3	0,2	0,0	0,2
2000	0,8	0,2	1,0	1,0	0,7	0,2	0,2	-0,1	-0,4	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0
					Euroalueen laajeneminen									
2001	1,6	-1,4	0,2	-0,3	-0,6	0,1	0,1	0,0	-0,3	0,2	0,0	0,0	0,0	0,5

Lähde: EKP.

- 1) Tiedot perustuvat osittain arvioihin. Nimellisen konsolidoidun bruttovelan vuosimuutos, % BKT:stä: $(velka [t] - velka [t-1]) / BKT (t)$.
- 2) Luotonotto vastaa määritelmän mukaan julkiseen velkaan kohdistuvia transaktioita.
- 3) Sisältää valuuttakurssimuutosten vaikutusten lisäksi vaikutukset, jotka johtuvat velan laskemisesta nimellisarvoisena (esim. liikkeeseen laskettujen arvopaperien preemiot tai diskonttaukset).
- 4) Sisältää erityisesti yksiköiden uudelleenluokittelun vaikutukset ja tietyt valtioiden vastuulleen ottamat velat.
- 5) Maiden yhteenlasketun velan muutoksen ja määriteltävien velkojen muutosten summan välinen erotus. Erotus johtuu siitä, että aggregoinneissa käytettiin ennen vuotta 1999 useita eri valuuttakursseja.
- 6) Valtion joukkolainojen haltijat, jotka sijaitsevat joukkolainan liikkeeseen laskeneissa valtioissa.
- 7) Sisältää muissa euroalueen maissa kuin joukkolainan liikkeeseen laskeneissa valtioissa sijaitsevat velkojat.
- 8) Sisältää UMTS-toimilupien myynnistä saadut tulot.
- 9) Nimellisen konsolidoidun bruttovelan vuosimuutoksen ja prosentteina BKT:stä ilmoitetun alijäämän välinen erotus.
- 10) Ei sisällä johdannaisia.
- 11) Sisältää pääasiassa muihin velkoihin ja saamisiin kohdistuvat transaktiot (kauppaluotot, muut velat/saamiset ja johdannaiset).

8 Euroalueen maksutase ja ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto)

Taulukko 8.1

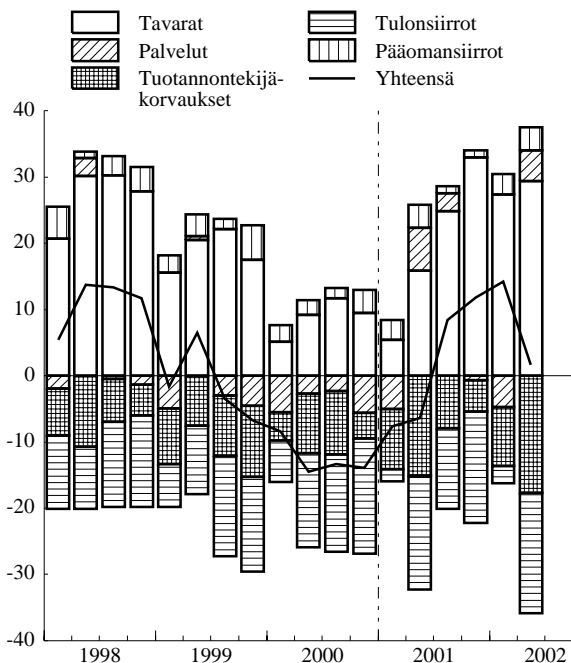
Maksutase^{1), 2)}

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

	Vaihtotase					Pääomansiirrot	Rahoitustase						Virheelliset ja tunnistamattomat erät
	Yhteensä	Tavarat	Palvelut	Tuotannon- tekijä- korvaukset	Tulon- siirrot		Yhteensä	Suorat sijoitukset	Arvo- paperi- sijoitukset	Johdan- naiset	Muut sijoituk- set	Valuutta- varanto	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1997	62,1	116,4	3,1	-15,2	-42,2	13,0	.	-44,5	-24,3
1998	31,9	109,0	-1,1	-28,8	-47,2	12,4	-68,4	-81,3	-110,0	-8,2	123,0	8,2	24,1
1999	-18,3	75,6	-11,9	-35,7	-46,3	12,9	10,9	-118,1	-45,7	4,5	160,1	10,1	-5,5
2000	-59,9	35,6	-16,1	-26,7	-52,6	9,7	93,4	17,6	-111,5	-1,7	171,5	17,6	-43,2
<i>Euroalueen laajeneminen</i>													
2001	-2,3	79,2	3,5	-36,8	-48,2	8,5	-72,3	-103,3	36,4	-20,6	-2,7	17,8	66,1
2001 II	-9,9	15,9	6,5	-15,1	-17,2	3,5	-12,0	-51,7	25,7	0,7	10,8	2,5	18,4
2001 III	7,4	24,8	2,7	-7,9	-12,2	1,0	-55,2	-22,4	49,6	-12,0	-72,8	2,5	46,7
2001 IV	10,7	33,0	-0,7	-4,7	-16,9	1,1	-35,8	11,5	-0,4	-7,2	-42,9	3,3	24,0
2002 I	11,1	27,4	-4,7	-8,9	-2,6	3,1	-28,3	-16,8	-54,8	0,3	46,1	-3,1	14,1
2002 II	-1,8	29,4	4,6	-17,7	-18,2	3,5	-33,1	-2,7	57,7	-0,9	-94,2	6,9	31,5
2001 huhti	-6,7	3,1	1,6	-7,0	-4,5	2,2	11,7	0,8	-19,2	1,7	21,4	7,0	-7,1
2001 touko	-2,2	4,4	2,8	-3,9	-5,4	0,5	-9,6	-41,5	15,1	3,6	16,8	-3,6	11,3
2001 kesä	-1,0	8,4	2,1	-4,2	-7,3	0,8	-14,0	-11,0	29,8	-4,6	-27,4	-0,8	14,2
2001 heinä	-0,2	10,9	1,5	-7,1	-5,4	0,4	-20,3	-1,5	3,2	-7,4	-14,5	0,0	20,0
2001 elo	6,0	7,8	0,9	0,3	-3,0	0,6	-11,3	-7,0	2,4	-3,6	-7,2	4,1	4,7
2001 syys	1,6	6,1	0,4	-1,1	-3,8	0,1	-23,6	-13,9	44,0	-1,0	-51,1	-1,6	22,0
2001 loka	4,6	11,9	0,6	-2,4	-5,5	0,3	-23,0	3,8	-0,7	-2,7	-20,7	-2,6	18,2
2001 marras	3,3	9,9	-1,1	-0,1	-5,4	0,2	-8,4	10,8	16,5	-2,9	-32,8	0,0	4,9
2001 joul	2,8	11,2	-0,2	-2,2	-6,0	0,6	-4,3	-3,0	-16,2	-1,6	10,7	5,9	0,9
2002 tammi	0,4	3,8	-2,5	-6,6	5,6	2,5	-50,0	-1,6	-41,8	2,5	-3,7	-5,3	47,1
2002 helmi	3,7	10,0	-1,8	-0,6	-3,8	0,2	6,4	-8,4	-14,3	1,4	25,2	2,5	-10,3
2002 maal	7,1	13,6	-0,4	-1,7	-4,4	0,3	15,3	-6,8	1,3	-3,6	24,6	-0,2	-22,7
2002 huhti	-5,8	8,2	-0,1	-7,9	-6,0	1,3	-1,1	7,7	11,5	2,1	-30,8	8,3	5,6
2002 touko	0,1	9,2	2,8	-6,4	-5,5	1,1	4,9	5,1	32,0	-1,9	-32,4	2,1	-6,1
2002 kesä	3,9	12,1	2,0	-3,4	-6,7	1,1	-36,9	-15,5	14,3	-1,1	-31,0	-3,5	31,9

Vaihtotase ja pääomansiirrot

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

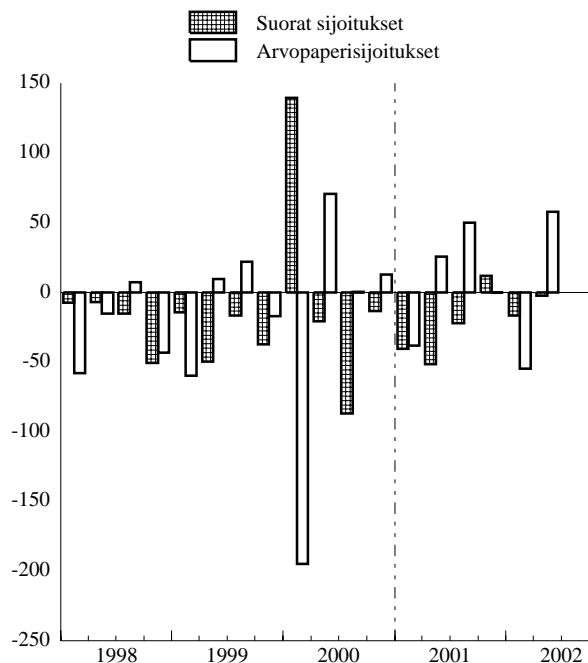
Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-). Valuuttavaranto: lisäys (-), vähennys (+).

2) Viimeaikaisen ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

Suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

Taulukko 8.2

Maksutase: vaihtotase ja pääomansiirrot¹⁾

(miljardia euroa, miljardia ecua vuoden 1998 loppuun)

1. Keskeiset erät

	Vaihtotase											Pääomansiirrot		
	Yhteensä			Tavarat		Palvelut		Tuotannon- tekijäkorvaukset		Tulonsiirrot		Tulot 12	Menot 13	
	Tulot 1	Menot 2	Netto 3	Tulot 4	Menot 5	Tulot 6	Menot 7	Tulot 8	Menot 9	Tulot 10	Menot 11			
1997	1 218,5	1 156,3	62,1	754,6	638,3	214,2	211,0	189,5	204,7	60,1	102,3	18,9	5,9	
1998	1 277,7	1 245,8	31,9	784,4	675,4	231,9	233,0	198,5	227,3	63,0	110,1	17,7	5,3	
1999	1 334,5	1 352,7	-18,3	818,1	742,5	244,5	256,4	207,0	242,7	64,8	111,1	19,1	6,3	
2000	1 597,6	1 657,5	-59,9	986,8	951,3	279,5	295,7	264,0	290,7	67,2	119,9	18,3	8,7	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>														
2001	1 717,2	1 719,4	-2,3	1 038,3	959,1	318,7	315,2	285,5	322,3	74,8	122,9	16,4	7,9	
2001	II	435,1	444,9	-9,9	262,7	246,8	83,0	76,5	74,4	89,5	15,0	32,2	5,3	1,8
	III	424,7	417,3	7,4	255,1	230,3	86,0	83,2	69,0	76,9	14,7	26,9	2,7	1,7
	IV	434,1	423,4	10,7	266,0	233,0	81,0	81,7	71,5	76,2	15,5	32,4	4,0	3,0
2002	I	413,6	402,5	11,1	253,0	225,6	71,7	76,4	58,2	67,1	30,8	33,4	4,6	1,5
	II	418,1	419,9	-1,8	261,0	231,6	80,8	76,1	61,9	79,6	14,3	32,5	5,0	1,6
2001	huhti	138,7	145,4	-6,7	83,6	80,5	26,3	24,6	23,0	30,0	5,8	10,3	2,6	0,4
	touko	148,3	150,5	-2,2	89,0	84,7	28,3	25,6	26,0	29,9	4,9	10,3	1,4	1,0
	kesä	148,1	149,1	-1,0	90,0	81,6	28,4	26,3	25,4	29,6	4,3	11,6	1,3	0,4
	heinä	153,2	153,4	-0,2	91,7	80,8	30,8	29,3	25,7	32,8	5,1	10,5	1,0	0,6
	elo	136,8	130,8	6,0	82,1	74,3	29,1	28,2	21,3	21,0	4,4	7,4	1,1	0,5
	syys	134,7	133,1	1,6	81,3	75,2	26,1	25,8	22,0	23,1	5,2	9,0	0,6	0,5
	loka	149,6	145,0	4,6	95,1	83,2	28,0	27,4	21,9	24,3	4,6	10,1	1,0	0,7
	marras	138,8	135,5	3,3	89,3	79,4	24,6	25,7	20,1	20,2	4,7	10,2	0,9	0,6
	joulu	145,7	142,9	2,8	81,6	70,4	28,5	28,7	29,5	31,7	6,2	12,1	2,2	1,7
2002	tammi	141,5	141,2	0,4	79,2	75,4	24,1	26,6	20,8	27,5	17,4	11,8	3,0	0,5
	helm	131,5	127,9	3,7	82,5	72,5	22,7	24,5	19,3	19,9	7,1	10,9	0,8	0,6
	maal	140,5	133,4	7,1	91,3	77,7	24,9	25,3	18,1	19,7	6,3	10,7	0,8	0,5
	huhti	136,1	141,9	-5,8	86,1	77,9	25,8	25,9	19,6	27,5	4,7	10,7	1,9	0,6
	touko	140,8	140,7	0,1	86,7	77,6	28,0	25,2	21,0	27,4	5,1	10,5	1,5	0,4
	kesä	141,1	137,2	3,9	88,2	76,1	27,0	25,0	21,4	24,7	4,6	11,3	1,6	0,5

2. Keskeiset vaihtotaseen erät (kausivaihtelusta puhdistetut)

	Vaihtotase											
	Yhteensä			Tavarat		Palvelut		Tuotannon- tekijäkorvaukset		Tulonsiirrot		
	Tulot 1	Menot 2	Netto 3	Tulot 4	Menot 5	Tulot 6	Menot 7	Tulot 8	Menot 9	Tulot 10	Menot 11	
2000	II	387,3	407,2	-19,8	241,5	231,8	67,3	72,6	60,9	70,0	17,7	32,7
	III	410,5	426,4	-16,0	252,9	245,0	71,6	74,2	70,2	79,0	15,8	28,2
	IV	431,7	449,5	-17,8	264,8	259,8	75,5	80,9	73,8	76,8	17,5	32,1
<i>Euroalueen laajeneminen</i>												
2001	I	428,7	435,8	-7,2	260,8	245,5	76,4	77,0	72,4	83,6	19,0	29,7
	II	431,5	438,0	-6,5	263,5	246,3	80,7	78,1	68,9	80,5	18,3	33,1
	III	432,5	427,1	5,4	260,0	239,4	80,4	80,1	73,4	79,3	18,8	28,3
	IV	423,6	413,9	9,7	254,9	227,0	79,6	78,2	70,7	77,3	18,3	31,4
2002	I	398,1	390,1	8,0	258,9	227,2	77,7	79,5	42,2	52,1	19,3	31,2
	II	412,0	413,3	-1,3	258,1	229,8	78,8	77,9	57,6	71,8	17,6	33,9
2001	huhti	144,3	147,0	-2,7	86,9	82,8	27,3	25,9	22,9	27,3	7,2	10,9
	touko	145,7	145,0	0,7	88,4	81,4	27,1	25,8	24,7	27,0	5,5	10,8
	kesä	141,5	146,0	-4,5	88,2	82,1	26,4	26,3	21,4	26,1	5,6	11,5
	heinä	146,5	148,6	-2,1	86,7	81,5	27,3	27,2	26,3	29,2	6,1	10,7
	elo	146,7	140,7	6,0	89,1	80,0	27,0	27,1	24,5	25,8	6,1	7,8
	syys	139,4	137,8	1,6	84,1	77,9	26,1	25,8	22,6	24,3	6,6	9,8
	loka	141,7	138,0	3,7	85,7	76,7	26,3	25,7	23,3	25,3	6,4	10,4
	marras	138,7	135,8	2,9	84,8	75,5	25,6	26,1	22,4	23,8	6,0	10,4
	joulu	143,2	140,1	3,1	84,4	74,9	27,7	26,4	25,1	28,2	6,0	10,6
2002	tammi	133,8	132,6	1,2	83,7	74,4	26,8	26,9	16,2	22,3	7,1	9,0
	helm	130,7	128,1	2,6	85,3	75,5	25,1	26,4	14,6	15,2	5,8	11,0
	maal	133,6	129,4	4,2	89,9	77,4	25,8	26,2	11,4	14,6	6,4	11,2
	huhti	134,3	138,3	-4,0	82,8	75,7	26,1	26,7	19,6	24,5	5,8	11,4
	touko	138,2	136,9	1,3	86,1	75,0	26,7	25,5	19,6	25,0	5,8	11,5
	kesä	139,5	138,1	1,4	89,2	79,1	26,0	25,8	18,4	22,2	5,9	11,0

Lähde: EKP.

1) Viimeaikaisen ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

Taulukko 8.3

Maksutase: tuotannontekijäkorvaukset

(miljardia euroa, bruttovirrat)

	Yhteensä		Palkansaaja-korvaukset		Pääomakorvaukset							
	Tulot 1	Menot 2	Tulot 3	Menot 4	Yhteensä		Suorat sijoitukset		Arvopaperisijoitukset		Muut sijoitukset	
					Tulot 5	Menot 6	Tulot 7	Menot 8	Tulot 9	Menot 10	Tulot 11	Menot 12
1999	207,0	242,7	12,6	5,0	194,4	237,7	42,7	50,3	64,1	101,5	87,7	85,9
2000	264,0	290,7	13,2	5,4	250,8	285,2	57,4	59,3	74,6	106,9	118,7	119,0
<i>Euroalueen laajeneminen</i>												
2001	285,5	322,3	13,5	5,8	272,0	316,4	68,6	67,2	84,1	117,7	119,2	131,6
2001 I	70,6	79,6	3,3	1,1	67,2	78,5	15,6	15,4	17,8	26,3	33,8	36,8
2001 II	74,4	89,5	3,4	1,5	71,0	88,0	18,8	15,4	21,5	39,4	30,7	33,3
2001 III	69,0	76,9	3,3	1,7	65,6	75,2	15,1	15,1	22,4	29,1	28,1	31,0
2001 IV	71,5	76,2	3,4	1,6	68,1	74,7	19,1	21,2	22,3	22,9	26,6	30,6
2002 I	58,2	67,1	3,4	1,2	54,8	65,9	11,2	12,4	19,1	27,6	24,5	25,9

	Suorien sijoitusten tuotot				Arvopaperisijoitusten tuotot			
	Oman pääoman tuotot		Korot		Oman pääoman tuotot		Korot	
	Tulot 13	Menot 14	Tulot 15	Menot 16	Tulot 17	Menot 18	Tulot 19	Menot 20
1999	36,2	46,1	6,4	4,2	9,5	34,0	54,6	67,5
2000	47,4	52,2	10,0	7,1	14,2	30,6	60,5	76,3
<i>Euroalueen laajeneminen</i>								
2001	58,4	58,9	10,2	8,3	16,5	38,8	67,7	78,9
2001 I	13,1	13,0	2,5	2,4	2,4	7,0	15,4	19,4
2001 II	16,2	13,0	2,6	2,4	5,3	17,1	16,2	22,3
2001 III	12,9	13,5	2,2	1,7	3,9	8,6	18,5	20,5
2001 IV	16,1	19,4	3,0	1,8	4,8	6,2	17,5	16,7
2002 I	9,1	11,1	2,1	1,3	4,4	7,2	14,7	20,4

Lähde: EKP.

Taulukko 8.4

Maksutase: suorat sijoitukset¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

	Ulkomaille							Euroalueelle							
	Yhteensä	Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot			Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäisiä lainoja			Yhteensä	Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot			Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäisiä lainoja			
		Yhteensä	Raha-laitokset ²⁾	Muut kuin raha-laitokset	Yhteensä	Raha-laitokset ²⁾	Muut kuin raha-laitokset		Yhteensä	Raha-laitokset ²⁾	Muut kuin raha-laitokset	Yhteensä	Raha-laitokset ²⁾	Muut kuin raha-laitokset	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
1997	-93,1	48,6		
1998	-172,8	91,5		
1999	-315,6	-234,7	-22,6	-212,1	-81,0	-1,7	-79,3	197,5	144,2	3,6	140,6	53,3	0,2	53,1	
2000	-382,4	-283,6	-24,7	-258,9	-98,7	-2,2	-96,5	400,0	296,4	11,7	284,7	103,6	0,2	103,5	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>															
2001	-225,5	-139,8	-12,3	-127,4	-85,8	-0,7	-85,1	122,3	77,8	7,0	70,8	44,5	0,4	44,0	
2001	II	-80,6	-59,2	-5,0	-54,2	-21,4	-0,2	-21,2	28,9	16,4	-0,2	16,6	12,4	-0,1	12,5
	III	-46,6	-28,0	-0,9	-27,1	-18,5	-0,4	-18,2	24,1	15,7	-0,9	16,5	8,5	0,0	8,4
	IV	-33,0	-26,0	-1,8	-24,3	-7,0	-0,1	-6,9	44,5	17,0	8,6	8,4	27,6	0,1	27,5
2002	I	-42,3	-28,1	-2,2	-25,9	-14,2	0,0	-14,2	25,5	11,8	1,2	10,7	13,6	-0,1	13,7
	II	-36,7	-23,1	-5,9	-17,2	-13,6	-0,2	-13,4	34,0	18,9	0,7	18,3	15,1	0,0	15,1
2001	huhti	-6,8	-9,4	-3,2	-6,2	2,6	0,0	2,6	7,6	2,8	-1,2	4,0	4,9	0,0	4,8
	touko	-51,8	-41,3	-2,2	-39,1	-10,5	0,0	-10,5	10,3	10,2	0,9	9,3	0,1	0,1	0,0
	kesä	-21,9	-8,5	0,4	-8,9	-13,4	-0,1	-13,3	10,9	3,4	0,1	3,3	7,5	-0,1	7,7
	heinä	-15,8	-16,3	-0,1	-16,2	0,5	-0,1	0,6	14,2	10,7	0,0	10,6	3,6	0,0	3,6
	elo	-10,7	-5,9	-1,1	-4,8	-4,8	-0,1	-4,7	3,7	-1,9	-0,8	-1,1	5,6	0,0	5,6
	syys	-20,1	-5,8	0,3	-6,1	-14,2	-0,2	-14,1	6,2	6,9	-0,1	7,0	-0,8	0,0	-0,8
	loka	4,8	-10,5	-0,6	-9,8	15,3	0,0	15,3	-1,1	-7,4	0,4	-7,8	6,3	0,0	6,3
	marras	-16,2	-5,9	0,4	-6,3	-10,3	0,0	-10,3	27,0	11,8	1,9	9,8	15,2	0,0	15,2
	joulu	-21,6	-9,7	-1,5	-8,1	-11,9	0,0	-11,9	18,6	12,6	6,3	6,3	6,0	0,0	6,0
2002	tammi	-8,1	-8,0	-0,5	-7,5	0,0	0,0	0,0	6,5	1,5	0,2	1,3	5,0	0,0	5,0
	helmi	-19,7	-4,9	-0,3	-4,6	-14,9	0,0	-14,9	11,3	3,3	1,1	2,2	8,0	0,0	8,0
	maalis	-14,5	-15,2	-1,4	-13,7	0,7	-0,1	0,8	7,6	7,0	-0,1	7,1	0,6	-0,1	0,7
	huhti	-6,6	-3,0	-4,1	1,1	-3,6	0,0	-3,6	14,3	6,7	0,3	6,4	7,6	-0,1	7,6
	touko	-14,6	-9,2	-1,0	-8,2	-5,4	0,0	-5,4	19,7	9,0	0,6	8,4	10,7	0,0	10,7
	kesä	-15,6	-11,0	-0,9	-10,1	-4,6	-0,2	-4,4	0,1	3,2	-0,2	3,5	-3,2	0,1	-3,3

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-).

2) Ei sisällä eurojärjestelmää.

Taulukko 8.5

Maksutase: arvopaperisijoitukset¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

1. Vaateittain²⁾

	Yhteensä		Osakkeet		Velkapaperit					
	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Saamiset			Velat		
					Yhteensä	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit	Yhteensä	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1998	-363,3	253,3	-116,2	104,0	-247,1	-238,9	-8,2	149,3	121,6	27,7
1999	-311,4	265,7	-156,3	92,4	-155,1	-154,4	-0,7	173,4	117,4	55,9
2000	-412,8	301,2	-288,5	44,9	-124,3	-102,7	-21,6	256,3	229,6	26,7
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
2001	-270,1	306,5	-97,0	241,3	-173,1	-153,7	-19,4	65,2	76,2	-11,0
2001										
II	-75,5	101,3	-42,5	108,7	-33,0	-46,6	13,6	-7,5	-1,6	-5,9
III	-24,0	73,7	-1,0	53,4	-23,0	-18,2	-4,8	20,2	29,8	-9,5
IV	-87,7	87,2	-24,4	60,5	-63,3	-51,6	-11,6	26,7	23,4	3,3
2002										
I	-72,0	17,2	-32,6	31,5	-39,4	-19,6	-19,8	-14,3	0,8	-15,1
II	-42,0	99,7	-14,4	26,4	-27,5	-19,6	-8,0	73,3	48,1	25,2
2001										
huhti	-20,7	1,5	-16,4	11,0	-4,3	-11,8	7,5	-9,5	-3,1	-6,4
touko	-28,1	43,2	-14,5	58,8	-13,6	-17,0	3,5	-15,7	-12,8	-2,8
kesä	-26,8	56,6	-11,6	38,9	-15,2	-17,8	2,6	17,7	14,3	3,3
heinä	-14,9	18,2	-10,2	15,4	-4,7	-9,1	4,4	2,8	2,4	0,4
elo	-23,0	25,4	-4,7	13,6	-18,3	-16,9	-1,5	11,8	18,7	-6,9
syys	13,9	30,1	13,9	24,4	0,1	7,7	-7,6	5,6	8,6	-2,9
loka	-35,4	34,7	-7,9	23,0	-27,5	-19,4	-8,1	11,7	8,0	3,7
marras	-41,1	57,6	-10,0	24,8	-31,1	-17,7	-13,4	32,9	35,0	-2,2
joulu	-11,1	-5,1	-6,5	12,7	-4,6	-14,5	9,8	-17,9	-19,6	1,7
2002										
tammi	-28,5	-13,3	-14,7	15,1	-13,9	-2,2	-11,6	-28,4	-14,8	-13,6
helmi	-16,3	2,0	-8,6	7,3	-7,8	-4,4	-3,3	-5,2	-0,8	-4,4
maalis	-27,1	28,4	-9,4	9,1	-17,7	-12,9	-4,8	19,4	16,4	3,0
huhti	-8,5	20,0	-3,0	2,3	-5,6	-8,6	3,0	17,8	10,0	7,8
touko	-26,2	58,2	-5,8	27,6	-20,4	-12,2	-8,3	30,5	13,9	16,6
kesä	-7,2	21,5	-5,7	-3,5	-1,5	1,2	-2,7	25,0	24,2	0,8

2. Saamiset vaateittain ja omistajasektoreittain

	Osakkeet					Velkapaperit									
	Eurojärjestelmä	Rahalaitokset ³⁾	Muut kuin rahalaitokset			Eurojärjestelmä	Rahalaitokset ³⁾	Muut kuin rahalaitokset			Eurojärjestelmä	Rahamarkkinapaperit	Muut kuin rahalaitokset		
			Yhteensä	Julkisyhteisöt	Muut sektorit			Yhteensä	Julkisyhteisöt	Muut sektorit			Yhteensä	Julkisyhteisöt	Muut sektorit
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1999	0,1	-1,5	-155,0	-2,1	-152,8	0,1	-15,4	-139,1	-1,7	-137,4	0,9	-8,1	6,5	-0,1	6,7
2000	0,0	-4,4	-284,1	-2,5	-281,6	-1,7	-72,7	-28,4	-1,2	-27,2	2,2	-11,5	-12,2	-0,7	-11,5
<i>Euroalueen laajeneminen</i>															
2001	-0,4	3,3	-100,0	-2,0	-97,9	1,9	-70,5	-85,1	-0,9	-84,2	-2,4	-33,1	16,1	0,1	16,0
2001															
II	0,0	6,3	-48,8	-0,7	-48,0	0,7	-22,3	-25,0	0,0	-25,0	-0,7	2,1	12,2	-0,1	12,3
III	-0,1	3,3	-4,3	-0,4	-3,9	1,0	4,2	-23,4	-0,1	-23,3	0,1	-13,4	8,6	-0,5	9,1
IV	-0,1	4,7	-28,9	-0,5	-28,4	-0,7	-36,2	-14,7	-0,3	-14,5	-0,3	-3,8	-7,5	1,9	-9,5
2002															
I	0,0	-4,9	-27,8	-1,4	-26,3	0,2	-4,7	-15,1	-0,5	-14,7	0,8	-13,5	-7,0	-1,1	-5,9
II	0,0	-1,8	-12,6	.	.	-0,2	-7,7	-11,6
2002															
tammi	0,0	-2,7	-12,0	.	.	-0,1	2,8	-5,0	.	.	-0,2	-6,9	-4,5	.	.
helmi	0,0	1,1	-9,7	.	.	0,2	-3,9	-0,7	.	.	1,4	-5,2	0,5	.	.
maalis	0,0	-3,3	-6,0	.	.	0,1	-3,6	-9,4	.	.	-0,3	-1,5	-3,0	.	.
huhti	0,0	1,8	-4,8	.	.	0,2	2,0	-10,8	.	.	0,5	-0,8	3,3	.	.
touko	0,0	-3,9	-1,8	.	.	0,0	-3,9	-8,2	.	.	-1,0	-1,6	-5,7	.	.
kesä	0,0	0,3	-6,0	.	.	-0,3	-5,9	7,4

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-).

2) Viimeaikaisten ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

3) Ei sisällä eurojärjestelmää.

Taulukko 8.6

Maksutase: muut sijoitukset ja valuuttavaranto

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

1. Muut sijoitukset sektoreittain^{1), 2)}

	Yhteensä		Eurojärjestelmä		Julkisyhteisöt		Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)						Muut sektorit	
	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Yhteensä		Pitkäaikaiset		Lyhytaikaiset		Saamiset	Velat
							Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1998	-81,9	204,9	-0,7	3,5	-1,0	-6,1	-22,6	192,4	-37,6	40,4	15,0	152,0	-57,6	15,2
1999	-32,5	192,6	-2,0	6,6	3,3	-13,0	18,1	161,1	-47,2	53,8	65,3	107,3	-51,8	37,8
2000	-178,9	350,5	-1,1	0,9	-2,5	1,0	-131,3	289,6	-49,3	53,0	-82,0	236,6	-44,0	58,9
<i>Euroalueen laajeneminen</i>														
2001	-240,8	238,1	0,6	4,4	3,2	-1,2	-221,7	230,4	-43,6	22,0	-178,1	208,4	-22,9	4,5
2001														
II	8,1	2,6	-0,8	4,3	-0,3	2,8	12,0	-9,1	-10,2	17,0	22,2	-26,1	-2,7	4,7
III	-55,1	-17,7	1,0	-0,9	-0,1	0,0	-53,0	-30,1	-7,8	11,2	-45,2	-41,3	-3,0	13,3
IV	-57,7	14,8	-0,4	3,7	1,2	4,2	-45,7	7,8	-18,1	-8,1	-27,6	15,9	-12,9	-1,0
2002														
I	26,4	19,7	-0,4	1,2	0,2	-8,4	22,0	26,6	0,7	11,8	21,3	14,8	4,7	0,2
II	-85,2	-9,0	-0,6	-3,5	-2,5	1,6	-63,2	-12,1	-7,4	20,6	-55,8	-32,7	-19,0	5,1
2001														
huhti	7,1	14,3	-0,3	-1,6	-0,2	-0,8	14,4	16,2	-0,4	5,4	14,8	10,8	-6,9	0,5
touko	2,3	14,5	-0,3	1,6	1,2	2,4	4,7	4,9	-7,3	4,2	12,0	0,7	-3,4	5,6
kesä	-1,2	-26,2	-0,3	4,2	-1,3	1,2	-7,2	-30,2	-2,6	7,4	-4,6	-37,6	7,5	-1,4
heinä	46,3	-60,9	0,7	-0,4	-1,6	0,8	46,0	-67,3	-2,0	1,9	48,0	-69,2	1,2	6,0
elo	-30,7	23,5	0,1	-2,4	1,7	-2,6	-31,6	24,9	-5,9	3,7	-25,7	21,2	-0,9	3,6
syys	-70,8	19,7	0,1	1,9	-0,1	1,7	-67,4	12,4	0,1	5,6	-67,5	6,7	-3,4	3,8
loka	-33,0	12,2	-0,5	4,5	-0,6	2,1	-22,5	6,1	-3,7	2,1	-18,8	4,0	-9,4	-0,5
marras	-59,4	26,6	0,0	2,0	1,8	2,5	-53,0	23,0	-9,8	-13,5	-43,2	36,5	-8,3	-0,9
joulu	34,7	-24,0	0,1	-2,8	0,1	-0,4	29,8	-21,3	-4,7	3,3	34,4	-24,6	4,8	0,4
2002														
tammi	3,8	-7,5	-0,7	2,6	-1,1	-8,8	15,7	0,7	-0,4	6,4	16,2	-5,7	-10,2	-2,0
helmi	27,8	-2,6	-0,1	-3,8	1,3	-1,6	6,4	12,6	-5,6	1,4	12,0	11,2	20,3	-9,8
maalis	-5,2	29,8	0,4	2,4	0,1	2,1	-0,2	13,2	6,7	3,9	-6,9	9,3	-5,4	12,1
huhti	-51,4	20,6	-0,4	-4,3	0,5	-0,5	-29,6	21,1	-4,3	7,7	-25,3	13,4	-22,0	4,4
touko	-63,6	31,3	-0,1	-0,5	-1,2	-0,6	-56,1	34,5	-5,5	8,4	-50,6	26,1	-6,2	-2,2
kesä	29,8	-60,9	-0,1	1,3	-1,8	2,7	22,5	-67,7	2,4	4,5	20,2	-72,3	9,2	2,9

2. Muut sijoitukset sektoreittain ja vaateittain¹⁾

2.1. Eurojärjestelmä

	Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto
	1	2	3	4	5	6
1999	-1,2	6,7	5,5	-0,8	-0,1	-0,9
2000	-1,1	0,9	-0,2	0,0	0,0	0,0
<i>Euroalueen laajeneminen</i>						
2001	0,6	4,5	5,0	0,0	0,0	0,0
2001						
I	0,8	-2,7	-1,9	0,0	0,0	0,0
II	-0,8	4,3	3,5	0,0	0,0	0,0
III	1,0	-0,9	0,0	0,0	0,0	0,0
IV	-0,4	3,8	3,4	0,0	0,0	0,0
2002						
I	-0,4	1,2	0,7	0,0	0,0	0,0

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-).

2) Viimeaikaisien ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

2.2. Julkisyhteisöt

	Kauppaluotot			Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat			
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto	
	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1999	0,0	0,0	0,0	4,4	-13,1	-8,7	-1,2	0,2	-1,0	
2000	0,1	0,0	0,1	-1,8	1,0	-0,8	-0,8	0,0	-0,8	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
2001	-0,1	0,0	-0,1	4,6	-1,2	3,4	-1,3	0,0	-1,3	
2001 I	0,0	0,0	0,0	2,9	-8,0	-5,1	-0,5	-0,2	-0,7	
2001 II	0,0	0,0	0,0	0,1	2,7	2,8	-0,4	0,1	-0,3	
2001 III	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,2	-0,3	0,0	-0,3	
2001 IV	0,0	0,0	0,0	1,4	4,1	5,5	-0,2	0,1	-0,1	
2002 I	0,0	0,0	0,0	0,5	-8,1	-7,6	-0,3	-0,3	-0,6	

2.3. Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)

	Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto
	16	17	18	19	20	21
1999	17,3	160,4	177,7	0,8	0,7	1,5
2000	-127,3	284,3	157,0	-4,1	5,3	1,3
<i>Euroalueen laajeneminen</i>						
2001	-208,0	220,6	12,6	-13,7	9,8	-3,9
2001 I	-130,5	257,8	127,3	-4,5	3,9	-0,6
2001 II	15,4	-11,9	3,5	-3,4	2,8	-0,6
2001 III	-51,9	-31,9	-83,8	-1,1	1,8	0,7
2001 IV	-41,0	6,5	-34,4	-4,7	1,3	-3,4
2002 I	21,5	21,7	43,3	0,4	4,9	5,3

2.4. Muut sektorit

	Kauppaluotot			Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat			
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto	
	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
1999	-7,5	4,8	-2,7	-21,3	20,4	-1,0	-23,0	12,7	-10,3	
2000	-14,9	10,4	-4,5	-23,8	53,6	29,8	-5,4	-5,0	-10,4	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
2001	-7,5	3,0	-4,5	-9,2	1,2	-8,0	-6,2	0,3	-5,8	
2001 I	-4,8	4,2	-0,6	3,0	-16,3	-13,3	-2,5	-0,4	-3,0	
2001 II	-3,7	1,8	-1,9	2,1	3,9	6,0	-1,2	-1,0	-2,1	
2001 III	-1,7	-1,5	-3,2	0,3	13,6	13,9	-1,7	1,3	-0,4	
2001 IV	2,5	-1,4	1,1	-14,6	0,0	-14,6	-0,8	0,4	-0,4	
2002 I	-0,9	-1,2	-2,1	5,9	0,7	6,6	-0,3	0,8	0,4	

3. Valuuttavaranto¹⁾

	Yhteensä	Kulta	Erityiset nosto-oikeudet	Varanto-osuus IMF:ssä	Valuuttasaamiset							Muut saamiset
					Yhteensä	Käteinen ja talletukset		Arvopaperit			Johdannaiset	
						Rahaviranomaiset ja BIS	Pankit	Osakkeet	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1999	10,1	0,3	1,0	2,0	6,9	12,5	-11,3	0,2	3,5	2,0	-0,1	0,0
2000	17,6	1,0	0,3	2,9	13,3	4,3	4,7	0,0	-5,6	10,1	-0,1	0,0
<i>Euroalueen laajeneminen</i>												
2001	17,8	0,6	-1,0	-4,2	22,5	10,0	-5,3	-1,1	20,4	-1,6	0,0	0,0
2001 I	9,5	0,3	-0,4	0,2	9,5	7,8	-8,2	-1,1	5,2	5,7	0,0	0,0
2001 II	2,5	-0,1	-0,6	-0,7	4,0	0,2	-1,8	0,0	5,5	0,0	0,0	0,0
2001 III	2,5	0,2	0,0	-4,5	6,7	-0,9	3,1	0,0	4,9	-0,4	0,0	0,0
2001 IV	3,3	0,1	-0,1	0,8	2,4	2,7	1,7	0,0	4,8	-6,9	0,0	0,0
2002 I	-3,1	-0,2	0,0	-0,4	-2,4	-1,7	-12,4	0,0	4,2	7,4	0,0	0,0

Lähde: EKP.

1) Lisäys (-), vähennys (+).

Taulukko 8.7

Ulkomainen varallisuus ja valuuttavaranto

1. Ulkomainen nettovarallisuus¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuonna 1997]; saamiset vähennettynä veloilla; ajanjakson lopun kantatieto)

	Yhteensä	Suorat sijoitukset			Arvopaperisijoitukset					Johdannaiset	Muut sijoitukset				Valuuttavaranto
		Yhteensä	Oma pääoma (ml. uudelleen sijoitetut voitot)	Muu pääoma	Yhteensä	Osakkeet	Velkapaperit				Yhteensä	Kauppaluotot	Lainat/käteinen ja talletukset	Muut saamiset/velat	
							Yhteensä	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit						
1997	32,7	177,6	148,6	29,1	-724,7	-358,7	-366,0	-339,8	-26,2	-5,9	222,4	79,8	51,3	91,4	363,3
1998	-147,9	152,2	124,2	28,0	-713,5	-462,0	-251,5	-229,0	-22,5	2,3	81,7	100,0	-107,1	88,8	329,4
1999	-75,0	402,4	318,9	83,5	-752,8	-591,3	-161,4	-108,4	-53,0	10,1	-107,3	111,9	-338,2	119,0	372,6
2000	-101,4	466,6	395,0	71,6	-666,8	-366,9	-299,9	-263,1	-36,7	7,0	-286,2	115,7	-530,4	128,5	378,0
<i>Euroalueen laajeneminen</i>															
2001 tammi 1.	-152,1	459,3	388,5	70,8	-721,5	-375,8	-345,7	-308,6	-37,1	7,0	-288,2	114,9	-531,6	128,5	391,2

Lähde: EKP.

1) Viimeaikaisten ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

2. Eurojärjestelmän ja Euroopan keskuspankin¹⁾ valuuttavaranto ja siihen liittyvät saamiset

(miljardia euroa; ajanjakson lopun kantatieto, ellei toisin mainita)

	Valuuttavaranto														Lisätieto: valuuttavarantoon liittyvät saamiset
	Yhteensä	Kulta			Erityiset nosto- oikeudet	Varanto- osuus IMF:ssä	Valuuttasaamiset							Muut saami- set	
		Miljoonaa troy- unssia ²⁾	Yhteensä	Käteinen ja talletukset			Arvopaperit				Johdan- naiset				
				Raha- viran- omaiset ja BIS			Pankit	Yhteen- sä	Osak- keet	Joukko- lainat		Raha- mark- kina- paperit			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Eurojärjestelmä³⁾															
1998 joulukuu ⁴⁾	329,4	99,6	404,131	5,2	23,4	201,2	12,6	19,6	169,0	0,0	116,6	52,4	0,0	0,0	7,6
1999 joulukuu	372,6	116,4	402,762	4,5	24,3	227,5	12,8	23,8	191,1	0,0	134,3	56,7	-0,2	0,0	14,6
2000 joulukuu	378,0	117,8	399,537	4,3	20,8	235,0	9,2	20,9	204,2	0,0	153,9	50,3	0,7	0,0	15,8
<i>Euroalueen laajeneminen</i>															
2001 tammi 1.	391,2	119,2	404,119	4,3	21,2	246,5	9,2	28,3	208,2	0,0	157,9	50,3	0,7	0,0	16,3
2001 tammi	385,7	115,0	404,119	4,5	22,3	244,0	11,8	20,8	210,7	-	-	-	0,7	0,0	20,9
helmi	383,9	116,5	404,119	4,8	21,3	241,3	10,4	22,3	207,8	-	-	-	0,8	0,0	21,2
maaliskuu	392,9	117,6	403,153	4,9	21,4	249,0	9,7	29,4	209,5	-	-	-	0,5	0,0	20,2
huhtikuu	386,3	119,5	403,153	4,9	21,1	240,8	11,5	24,3	204,6	-	-	-	0,4	0,0	23,4
toukokuu	408,5	127,2	403,153	5,6	22,3	253,4	10,6	27,6	215,0	-	-	-	0,2	0,0	22,9
kesäkuu	410,0	128,6	403,089	5,7	22,9	252,8	9,8	31,6	211,2	-	-	-	0,2	0,0	22,7
heinäkuu	397,1	122,3	402,639	5,5	22,7	246,6	8,5	36,5	201,2	-	-	-	0,4	0,0	23,8
elokuu	381,8	120,0	402,430	5,5	21,9	234,4	8,3	28,3	197,3	-	-	-	0,5	0,0	23,7
syyskuu	393,4	129,0	401,904	5,4	25,8	233,2	10,2	25,9	196,7	-	-	-	0,4	0,0	21,9
lokakuu	393,6	123,9	401,902	5,4	24,9	239,5	8,6	33,3	197,1	-	-	-	0,5	0,0	21,9
marraskuu	396,5	124,4	401,903	5,4	24,7	241,9	7,9	33,7	199,9	-	-	-	0,4	0,0	22,2
joulukuu	392,4	126,1	401,876	5,5	25,3	235,6	8,0	25,9	201,2	-	-	-	0,4	0,0	24,9
2002 tammi	407,8	131,4	401,877	5,5	25,7	245,2	8,3	38,2	198,4	-	-	-	0,3	0,0	22,3
helmi	411,4	137,9	401,798	5,6	26,0	242,0	9,0	35,6	197,2	-	-	-	0,2	0,0	22,6
maaliskuu	409,0	138,7	401,527	5,5	25,8	238,9	9,6	39,0	190,1	-	-	-	0,2	0,0	21,8
huhtikuu	394,2	137,0	400,564	5,3	24,2	227,7	10,3	34,2	182,9	-	-	-	0,3	0,0	23,8
toukokuu	386,6	139,3	400,324	5,2	23,4	218,7	11,5	33,9	173,0	-	-	-	0,3	0,0	23,0
kesäkuu	367,0	127,8	400,197	4,7	26,3	208,2	11,2	32,1	164,5	-	-	-	0,4	0,0	20,0
heinäkuu	371,9	124,6	400,199	4,8	26,6	216,0	9,9	37,9	167,7	-	-	-	0,4	0,0	20,0
Euroopan keskuspankki⁵⁾															
1999 joulukuu	49,3	7,0	24,030	0,0	0,0	42,3	0,3	7,8	34,3	0,0	27,7	6,5	0,0	0,0	2,6
2000 joulukuu	44,7	7,0	24,030	0,0	0,0	37,7	0,6	6,8	30,0	0,0	19,8	10,2	0,3	0,0	3,8
<i>Euroalueen laajeneminen</i>															
2001 tammi	45,6	7,0	24,656	0,0	0,0	38,6	0,7	3,4	34,3	-	-	-	0,3	0,0	3,5
helmi	46,3	7,1	24,656	0,0	0,0	39,2	0,6	4,5	33,9	-	-	-	0,3	0,0	3,0
maaliskuu	46,3	7,2	24,656	0,0	0,0	39,1	0,6	7,3	31,1	-	-	-	0,0	0,0	3,9
huhtikuu	44,8	7,3	24,656	0,0	0,0	37,5	0,8	5,7	31,0	-	-	-	0,0	0,0	3,6
toukokuu	49,6	7,8	24,656	0,0	0,0	41,9	0,8	7,1	34,0	-	-	-	0,0	0,0	2,7
kesäkuu	50,7	7,9	24,656	0,1	0,0	42,8	0,9	9,6	32,3	-	-	-	0,0	0,0	3,1
heinäkuu	49,8	7,5	24,656	0,1	0,0	42,3	1,0	11,7	29,6	-	-	-	0,0	0,0	2,9
elokuu	45,5	7,3	24,656	0,1	0,0	38,1	1,1	6,1	30,8	-	-	-	0,0	0,0	3,5
syyskuu	44,5	7,9	24,656	0,1	0,0	36,5	1,4	4,4	30,6	-	-	-	0,0	0,0	3,9
lokakuu	47,9	7,6	24,656	0,1	0,0	40,2	0,9	7,2	32,1	-	-	-	0,0	0,0	2,8
marraskuu	48,3	7,6	24,656	0,1	0,0	40,6	0,9	6,1	33,6	-	-	-	0,0	0,0	3,2
joulukuu	49,0	7,7	24,656	0,1	0,0	41,2	0,8	7,0	33,3	-	-	-	0,0	0,0	3,6
2002 tammi	51,8	8,1	24,656	0,1	0,0	43,6	1,1	9,0	33,5	-	-	-	0,0	0,0	3,5
helmi	51,1	8,5	24,656	0,1	0,0	42,6	1,1	9,5	32,0	-	-	-	0,0	0,0	3,7
maaliskuu	50,9	8,5	24,656	0,1	0,0	42,3	1,2	9,0	32,1	-	-	-	0,0	0,0	3,6
huhtikuu	48,7	8,4	24,656	0,1	0,0	40,2	1,8	7,8	30,6	-	-	-	0,0	0,0	3,7
toukokuu	46,8	8,6	24,656	0,1	0,0	38,1	1,4	7,9	28,9	-	-	-	0,0	0,0	4,0
kesäkuu	45,6	7,9	24,656	0,1	0,0	37,7	1,2	9,0	27,5	-	-	-	0,0	0,0	3,7
heinäkuu	46,9	7,7	24,656	0,1	0,0	39,1	1,1	9,9	28,1	-	-	-	0,0	0,0	3,4

Lähde: EKP.

- 1) Valuuttavarantoa ja valuuttamääräistä likviditeettiä koskevan raportointimallin mukaisia lisätietoja on saatavissa EKP:n verkkosivuilla.
- 2) Eurojärjestelmän kultavarantojen muutos johtuu siitä, että eräs keskuspankki myi kultaa 26.9.1999 tehdyn keskuspankkien kultasopimuksen ehtojen mukaisesti.
- 3) Kattavuus- ja arvostuserojen vuoksi luvut eivät ole täysin verrattavissa taulukon 1.1 lukuihin.
- 4) Tilanne 1.1.1999.
- 5) Osa eurojärjestelmän valuuttavarantoa.

9 Euroalueen ulkomaankauppa

Taulukko 9

1. Arvot, määrät ja yksikköarvot hyödykkeittäin^{1), 2)}

(kausivaihtelusta puhdistamaton, ellei toisin mainita)

	Tavaroiden vienti (fob)					Tavaroiden tuonti (cif)					Yhteensä (kp.) (2000 = 100)			
	Yhteensä	Raaka- aineet ja tuotanto- hyödykkeet	Investoin- titavarat	Kulutus- tavarat	Lisätieto: Valmistetut tavarat	Yhteensä	Raaka- aineet ja tuotanto- hyödykkeet	Investoin- titavarat	Kulutus- tavarat	Lisätieto: Valmistetut tavarat	Öljy	Vienti	Tuonti	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Arvot (miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun]; 2000 = 100 sarakkeet 12 ja 13)														
1998	797,1	369,9	179,9	214,0	697,8	711,4	393,5	123,0	175,9	540,3	41,6	78,6	70,5	
1999	832,8	386,5	183,2	224,2	725,0	781,2	423,2	143,6	192,1	590,6	61,5	82,2	77,5	
2000	1 013,7	482,6	221,7	265,4	883,2	1 008,4	579,8	179,4	218,1	730,2	118,9	100,0	100,0	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>														
2001	1 061,3	482,6	235,2	284,7	927,4	988,3	553,3	171,3	218,3	717,0	101,9	104,7	98,0	
2001	II	269,4	122,7	59,5	69,7	235,8	254,9	143,3	43,5	53,6	184,6	26,7	105,4	100,8
	III	258,4	117,8	55,8	71,5	225,6	234,7	131,7	37,8	55,2	168,6	26,9	105,5	97,7
	IV	271,5	119,7	62,9	74,3	236,4	240,5	131,4	43,2	55,3	174,9	22,0	103,4	93,1
2002	I	256,8	112,2	53,7	71,2	224,4	234,5	128,1	38,7	54,5	173,1	22,3	106,5	93,9
	II	270,5	126,5	58,1	72,9	236,8	246,0	140,7	39,8	55,7	178,5	22,5	107,0	95,1
2002	tammi	81,1	31,5	16,5	21,7	70,9	77,5	38,5	12,1	17,7	56,3	7,2	106,2	92,9
	helmi	83,4	38,4	17,2	23,9	72,8	75,8	43,8	12,7	18,3	56,7	7,8	105,7	94,3
	maalis	92,4	42,4	20,0	25,6	80,8	81,2	45,8	13,9	18,6	60,0	7,3	107,5	94,7
	huhti	89,7	41,5	18,8	25,0	78,3	84,5	48,0	13,9	19,2	61,3	8,5	106,6	95,7
	touko	90,0	42,6	18,9	24,2	78,5	81,4	47,0	13,0	18,4	58,8	8,5	108,1	95,1
	kesä	90,8	42,5	20,4	23,7	79,9	80,1	45,8	13,0	18,2	58,4	5,5	106,2	94,6
Määrät (vuotuinen prosenttimuutos; 2000 = 100 sarakkeet 12 ja 13) ³⁾														
1998	3,6	4,2	6,0	3,8	4,0	11,4	8,2	21,8	7,7	13,4	-4,5	87,6	89,7	
1999	2,2	2,8	-0,8	3,3	1,4	6,1	3,5	12,9	7,7	7,1	6,0	89,3	95,2	
2000	12,4	12,5	12,7	12,7	13,6	5,9	6,8	11,7	4,5	8,9	4,7	100,0	100,0	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>														
2001	0,9	-2,9	3,0	2,0	1,0	-2,4	-4,3	-7,4	-4,7	-4,5	-3,2	100,9	99,9	
2001	II	2,5	-1,8	3,3	2,2	2,9	-1,9	-4,4	-6,2	-5,4	-3,0	100,7	100,3	
	III	-0,4	-3,5	1,4	1,9	-0,1	-5,0	-6,3	-12,3	-4,0	-7,3	100,8	99,5	
	IV	-3,8	-9,5	-2,2	-1,0	-4,6	-4,3	-6,5	-15,0	-5,0	-8,2	99,2	98,4	
2002	I	
	II	
2002	tammi	
	helmi	
	maalis	
	huhti	
	touko	
	kesä	
Yksikköarvot (vuotuinen prosenttimuutos; 2000 = 100 sarakkeet 12 ja 13) ³⁾														
1998	0,9	-0,7	0,8	2,0	1,5	-5,4	-6,5	-3,6	1,2	-1,1	-30,4	90,5	79,4	
1999	2,3	1,7	2,7	1,4	2,4	3,5	3,9	3,4	1,4	2,0	39,4	92,4	82,0	
2000	8,3	11,0	7,4	5,1	7,2	21,9	28,3	11,8	8,7	13,5	84,8	100,0	100,0	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>														
2001	3,7	3,0	3,0	5,2	3,9	0,5	-0,3	3,1	5,0	2,8	-11,5	103,9	100,6	
2001	II	5,8	5,1	4,2	7,0	5,7	6,0	6,3	5,3	7,5	6,1	4,3	104,3	103,0
	III	3,1	0,8	2,3	6,6	3,0	-0,4	-2,3	2,4	5,3	2,2	-12,7	104,3	100,7
	IV	0,2	0,2	0,5	2,0	1,1	-10,5	-12,6	-2,9	-0,2	-5,2	-34,0	103,9	97,0
2002	I	
	II	
2002	tammi	
	helmi	
	maalis	
	huhti	
	touko	
	kesä	

Lähteet: Eurostat ja Eurostatin laskelmiin perustuvat EKP:n laskelmat (määrälaskelmat ja yksikköarvojen puhdistus kausivaihtelusta).

- Määritelmien, kattavuuden ja kirjausajankohdan erojen vuoksi Eurostatin kokoamat ulkomaankaupan tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia EKP:n kokoaman maksutasetilaston tavarat-erän kanssa (taulukko 8.2).
- Hyödykejako sarakkeissa 2–4 ja 7–9 noudattaa Broad Economic Categories -luokitusta. Valmistettujen tavaroiden (sarakkeet 5 ja 10) ja öljyn (sarake 11) hyödykejako noudattaa SITC-luokitusta (3. tarkistettu laitos).
- Vuoden 2001 prosenttimuutokset on laskettu käyttäen euroalueen (pl. Kreikka) yksikköarvoindeksejä.

2. Maaryhmittäin ja maittain¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun]; kausivaihtelusta puhdistamaton, ellei toisin mainita)

	Yhteensä	Yhteensä (kp.)	Iso- Britannia	Ruotsi	Tanska	Hakija- maat	Sveitsi	Yhdys- vallat	Japani	Aasia pl. Japani	Afrikka	Latina- lainen Amerikka	Muut maat
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Vienti (fob)													
1998	797,1	-	150,5	31,6	20,6	101,5	51,1	120,3	23,9	114,9	49,7	42,4	90,5
1999	832,8	-	161,4	33,1	21,1	102,9	56,1	135,1	26,8	119,2	48,4	39,1	89,6
2000	1 013,7	-	189,7	38,8	23,2	131,0	63,4	171,4	34,2	151,6	56,1	46,7	107,8
Euroalueen laajeneminen													
2001	1 061,3	-	198,2	36,0	25,1	133,3	65,7	177,6	34,2	161,9	59,3	49,2	120,6
2001	II	269,4	264,2	50,6	9,0	7,2	33,5	16,6	45,0	8,3	40,2	12,7	31,1
	III	258,4	264,5	48,6	7,9	5,8	32,1	16,0	43,5	8,2	39,8	14,3	30,1
	IV	271,5	259,2	49,8	9,4	6,1	34,7	16,1	44,1	8,6	42,3	12,4	32,3
2002	I	256,8	266,9	50,6	9,0	6,0	33,0	15,6	43,8	7,8	38,6	13,7	28,6
	II	270,5	268,3
2002	tammi	81,1	88,7	16,0	2,9	2,0	10,0	4,7	14,1	2,5	12,1	4,2	9,4
	helmi	83,4	88,4	16,4	2,9	1,9	11,0	5,2	14,0	2,5	12,2	4,4	9,6
	maalis	92,4	89,8	18,1	3,2	2,1	11,9	5,7	15,7	2,8	14,3	5,1	9,7
	huhti	89,7	89,1	17,0	3,3	2,0	12,0	5,4	15,1	2,6	13,8	5,0	3,7
	touko	90,0	90,4	15,0	2,7	1,8	12,7	5,5	14,9	2,5	14,1	5,3	3,6
	kesä	90,8	88,7
Muutos edellisestä vuodesta, %													
2002	kesä	-0,6	-
Tuonti (cif)													
1998	711,4	-	122,6	30,9	17,4	71,6	40,9	104,8	48,5	132,0	45,8	29,3	67,6
1999	781,2	-	131,0	33,2	18,6	80,4	43,2	113,2	53,9	151,8	49,0	30,4	76,5
2000	1 008,4	-	156,6	38,0	21,8	101,2	49,8	140,7	65,5	211,6	72,2	39,7	111,5
Euroalueen laajeneminen													
2001	988,3	-	150,0	33,1	20,5	114,2	52,0	135,2	56,8	200,1	72,4	39,9	114,1
2001	II	254,9	258,1	38,8	8,5	4,9	28,7	13,0	35,7	15,4	50,1	18,6	30,1
	III	234,7	250,1	34,9	7,5	5,0	27,8	11,9	30,6	12,6	49,3	17,7	27,5
	IV	240,5	238,3	37,9	8,4	5,5	29,2	13,7	31,7	12,9	48,2	16,4	27,4
2002	I	234,5	240,4	35,6	8,0	5,0	28,7	12,5	31,8	12,2	46,2	17,4	28,4
	II	246,0	243,5
2002	tammi	77,5	79,3	11,6	2,6	1,6	9,0	3,9	10,5	4,2	16,1	6,1	9,1
	helmi	75,8	80,4	11,6	2,6	1,6	9,6	4,4	10,2	3,8	14,3	5,7	9,4
	maalis	81,2	80,8	12,4	2,9	1,7	10,1	4,3	11,0	4,3	15,8	5,6	9,9
	huhti	84,5	81,7	12,3	3,0	1,7	10,3	4,6	11,3	4,6	15,7	5,9	3,7
	touko	81,4	81,1	11,1	2,4	1,5	9,9	4,3	10,6	4,3	15,7	5,8	3,3
	kesä	80,1	80,7
Muutos edellisestä vuodesta, %													
2002	kesä	-7,5	-
Tase													
1998	85,7	-	28,0	0,7	3,2	29,9	10,2	15,5	-24,6	-17,1	3,9	13,1	22,9
1999	51,6	-	30,4	-0,1	2,6	22,5	12,9	21,9	-27,1	-32,6	-0,6	8,7	13,1
2000	5,3	-	33,1	0,8	1,4	29,8	13,6	30,7	-31,3	-60,0	-16,1	7,0	-3,7
Euroalueen laajeneminen													
2001	73,0	-	48,2	3,0	4,6	19,1	13,8	42,4	-22,5	-38,2	-13,1	9,2	6,5
2001	II	14,6	6,1	11,8	0,6	2,2	4,8	3,6	9,3	-7,1	-9,9	-3,5	1,0
	III	23,7	14,4	13,7	0,5	0,8	4,4	4,1	12,9	-4,4	-9,6	-3,4	2,1
	IV	31,1	20,9	11,9	1,1	0,6	5,5	2,5	12,4	-4,2	-5,9	-0,9	3,2
2002	I	17,5	26,5	15,6	1,1	1,1	4,3	3,2	11,7	-4,5	-8,9	-3,7	1,0
	II	24,5	24,8	-3,5
2002	tammi	0,8	9,5	4,5	0,3	0,4	1,1	0,9	3,3	-1,7	-4,6	-1,9	-1,5
	helmi	5,5	8,0	5,3	0,5	0,3	1,5	0,9	3,8	-1,3	-2,8	-1,3	-1,8
	maalis	11,2	9,1	5,8	0,3	0,4	1,8	1,4	4,7	-1,5	-1,4	-0,5	-0,2
	huhti	5,2	7,5	4,7	0,3	0,3	1,8	0,8	3,8	-2,0	-2,0	-0,9	0,0
	touko	8,6	9,3	4,0	0,2	0,3	2,8	1,2	4,3	-1,8	-1,6	-0,5	0,3
	kesä	10,7	8,0

Lähteet: Eurostat ja Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat (Kauppatase ja Muut maat).

1) Määritelmien, kattavuuden ja kirjausajankohdan erojen vuoksi Eurostatin kokoamat ulkomaankaupan tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia EKP:n kokoaman maksutaseilaston tavarat-erän kanssa (taulukot 8.1 ja 8.2).

10 Valuuttakurssit

Taulukko 10

Valuuttakurssit

(jakson keskiarvo, x yksikköä valuuttaa / 1 ecu tai euro, 1999/I = 100 [efektiivinen])

	Euron efektiivinen valuuttakurssi ¹⁾						Ecu/euron valuuttakurssit ²⁾			
	Suppea maaryhmä				Laaja maaryhmä		USA:n dollari	Japanin jeni	Sveitsin frangi	Englannin punta
	Nimellinen	Reaalinen: kuluttaja-hinta-indeksi	Reaalinen: teollisuuden tuottaja-hintaindeksi	Reaalinen: tehdasteollisuuden yksikkötyökustannukset	Nimellinen	Reaalinen: kuluttaja-hinta-indeksi				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1997	99,1	99,4	99,3	100,3	90,4	96,6	1,134	137,1	1,644	0,692
1998	101,5	101,3	101,6	99,9	96,6	99,1	1,121	146,4	1,622	0,676
1999	95,7	95,7	95,7	96,0	96,6	95,8	1,066	121,3	1,600	0,659
2000	85,7	86,5	87,0	86,1	88,2	86,3	0,924	99,5	1,558	0,609
2000										
I	89,0	89,6	89,8	89,1	91,1	89,5	0,986	105,5	1,607	0,614
II	86,0	86,6	87,0	86,7	88,4	86,6	0,933	99,6	1,563	0,610
III	84,7	85,7	86,3	85,5	87,3	85,3	0,905	97,4	1,544	0,612
IV	83,0	84,0	84,9	83,1	85,9	83,6	0,868	95,3	1,516	0,600
2000										
tammi	90,2	90,8	90,9	-	92,4	90,7	1,014	106,5	1,610	0,618
helmi	89,2	89,8	90,0	-	91,2	89,6	0,983	107,6	1,607	0,615
maalis	87,7	88,3	88,5	-	89,7	88,1	0,964	102,6	1,604	0,611
huhti	86,1	86,6	87,0	-	88,4	86,7	0,947	99,9	1,574	0,598
touko	84,5	85,0	85,7	-	86,9	85,1	0,906	98,1	1,556	0,602
kesä	87,4	88,1	88,4	-	89,9	88,1	0,949	100,7	1,561	0,629
heinä	86,9	87,9	88,1	-	89,4	87,5	0,940	101,4	1,551	0,623
elo	84,6	85,5	86,1	-	87,0	85,1	0,904	97,8	1,551	0,607
syys	82,8	83,6	84,6	-	85,3	83,3	0,872	93,1	1,531	0,608
loka	81,6	82,4	83,4	-	84,4	82,2	0,855	92,7	1,513	0,589
marras	82,3	83,3	84,1	-	85,1	82,9	0,856	93,3	1,522	0,600
joulu	85,4	86,4	87,1	-	88,1	85,8	0,897	100,6	1,514	0,613
				<i>Euroalueen laajeneminen</i>						
2001	87,3	88,9	89,2	86,8	91,0	88,0	0,896	108,7	1,511	0,622
2001										
I	88,6	89,8	90,5	87,6	91,4	88,7	0,923	109,1	1,533	0,633
II	86,0	87,7	87,8	85,6	89,5	86,8	0,873	106,9	1,528	0,614
III	87,0	88,7	88,8	86,0	91,2	88,0	0,890	108,3	1,507	0,619
IV	87,5	89,6	89,7	87,8	92,0	88,6	0,896	110,5	1,473	0,621
2002										
I	87,1	89,7	89,6	87,3	91,3	88,0	0,877	116,1	1,473	0,615
II	88,8	91,7	91,3	-	93,9	90,4	0,919	116,5	1,465	0,629
2001										
tammi	89,2	90,2	90,8	-	91,7	89,0	0,938	109,6	1,529	0,635
helmi	88,3	89,4	90,2	-	91,0	88,3	0,922	107,1	1,536	0,634
maalis	88,4	89,8	90,4	-	91,4	88,9	0,910	110,3	1,535	0,629
huhti	87,6	89,1	89,4	-	91,0	88,4	0,892	110,4	1,529	0,622
touko	85,9	87,5	87,6	-	89,3	86,7	0,874	106,5	1,533	0,613
kesä	84,7	86,3	86,3	-	88,1	85,3	0,853	104,3	1,522	0,609
heinä	85,4	87,1	87,1	-	89,1	86,2	0,861	107,2	1,514	0,609
elo	87,7	89,3	89,5	-	91,8	88,6	0,900	109,3	1,514	0,627
syys	88,0	89,7	89,8	-	92,6	89,3	0,911	108,2	1,491	0,623
loka	88,0	90,0	90,0	-	92,8	89,5	0,906	109,9	1,479	0,624
marras	86,8	88,8	89,0	-	91,3	87,9	0,888	108,7	1,466	0,618
joulu	87,7	89,9	90,0	-	91,9	88,5	0,892	113,4	1,475	0,620
2002										
tammi	87,6	90,3	90,2	-	91,6	88,3	0,883	117,1	1,475	0,617
helmi	86,8	89,3	89,3	-	91,1	87,7	0,870	116,2	1,477	0,612
maalis	86,8	89,6	89,3	-	91,2	88,1	0,876	114,7	1,468	0,616
huhti	87,2	90,1	89,8	-	91,7	88,4	0,886	115,8	1,466	0,614
touko	88,6	91,5	91,1	-	93,7	90,3	0,917	115,9	1,457	0,628
kesä	90,6	93,5	93,0	-	96,4	92,6	0,955	117,8	1,472	0,644
heinä	91,7	94,6	94,1	-	98,2	94,1	0,992	117,1	1,462	0,639
elo	91,1	93,9	93,5	-	97,7	93,4	0,978	116,3	1,464	0,636
Muutos ed. kuukaudesta, % ⁴⁾										
2002										
elo	-0,7	-0,8	-0,7	-	-0,5	-0,8	-1,5	-0,7	0,1	-0,4
Muutos ed. vuodesta, % ⁴⁾										
2002										
elo	3,9	5,2	4,5	-	6,4	5,5	8,6	6,4	-3,3	1,5

Lähde: EKP.

1) Lisätietoja laskentatavasta Yleistä-osassa.

2) Joulukuuhun 1998 asti euron valuuttakurssit (BIS); tammikuusta 1999 alkaen euron valuuttakurssit.

3) Koska EKP ei ilmoittanut virallisia viitekursseja näille valuutoille ennen lokakuuta 2000, taulukossa esitetään viitteelliset kurssit syyskuuhun 2000 saakka.

Ecun/euron valuuttakurssit ²⁾									
Ruotsin kruunu	Tanskan kruunu	Norjan kruunu	Kanadan dollari	Australian dollari	Hongkongin dollari ³⁾	Etelä-Korean won ³⁾	Singaporen dollari ³⁾		
11	12	13	14	15	16	17	18		
8,65	7,48	8,02	1,569	1,528	8,75	1 069,8	1,678	1997	
8,92	7,50	8,47	1,665	1,787	8,69	1 568,9	1,876	1998	
8,81	7,44	8,31	1,584	1,652	8,27	1 267,3	1,806	1999	
8,45	7,45	8,11	1,371	1,589	7,20	1 043,5	1,592	2000	
8,50	7,45	8,11	1,434	1,564	7,68	1 109,8	1,674	2000	I
8,28	7,46	8,20	1,381	1,585	7,27	1 042,0	1,608		II
8,40	7,46	8,10	1,341	1,576	7,06	1 009,5	1,569		III
8,60	7,45	8,04	1,325	1,632	6,77	1 011,6	1,516		IV
8,60	7,44	8,12	1,469	1,542	7,89	1 145,9	1,697	2000	tammi
8,51	7,45	8,10	1,427	1,564	7,65	1 110,8	1,674		helmi
8,39	7,45	8,11	1,408	1,583	7,51	1 076,1	1,654		maalis
8,27	7,45	8,15	1,389	1,588	7,38	1 051,4	1,620		huhti
8,24	7,46	8,20	1,355	1,570	7,06	1 015,3	1,566		touko
8,32	7,46	8,25	1,402	1,597	7,40	1 061,1	1,641		kesä
8,41	7,46	8,18	1,389	1,598	7,33	1 047,9	1,636		heinä
8,39	7,46	8,10	1,341	1,557	7,05	1 007,6	1,556		elo
8,41	7,46	8,03	1,295	1,575	6,80	973,2	1,517		syys
8,52	7,45	8,00	1,292	1,618	6,67	965,1	1,498		loka
8,63	7,46	8,00	1,320	1,639	6,68	990,6	1,497		marras
8,66	7,46	8,13	1,368	1,642	7,00	1 089,6	1,558		joulu
<i>Euroalueen laajeneminen</i>									
9,26	7,45	8,05	1,386	1,732	6,99	1 154,8	1,604	2001	
9,00	7,46	8,20	1,410	1,741	7,20	1 174,7	1,616	2001	I
9,13	7,46	8,01	1,345	1,701	6,81	1 138,9	1,583		II
9,41	7,44	8,01	1,374	1,734	6,94	1 150,1	1,582		III
9,48	7,44	7,97	1,416	1,751	6,99	1 155,2	1,634		IV
9,16	7,43	7,81	1,398	1,692	6,84	1 155,3	1,607	2002	I
9,16	7,43	7,52	1,428	1,666	7,17	1 157,8	1,657		II
8,91	7,46	8,24	1,410	1,689	7,32	1 194,9	1,630	2001	tammi
8,98	7,46	8,21	1,403	1,724	7,19	1 153,8	1,607		helmi
9,13	7,46	8,16	1,417	1,807	7,09	1 173,4	1,611		maalis
9,11	7,46	8,11	1,390	1,785	6,96	1 183,5	1,617		huhti
9,06	7,46	7,99	1,347	1,681	6,82	1 133,7	1,586		touko
9,21	7,45	7,94	1,302	1,647	6,65	1 104,1	1,550		kesä
9,26	7,44	7,97	1,315	1,689	6,71	1 120,3	1,569		heinä
9,31	7,45	8,06	1,386	1,717	7,02	1 154,0	1,586		elo
9,67	7,44	8,00	1,426	1,804	7,11	1 178,3	1,593		syys
9,58	7,44	8,00	1,422	1,796	7,07	1 178,6	1,640		loka
9,42	7,45	7,92	1,415	1,717	6,93	1 137,5	1,625		marras
9,44	7,44	7,99	1,408	1,735	6,96	1 147,0	1,639		joulu
9,23	7,43	7,92	1,413	1,709	6,89	1 160,8	1,625	2002	tammi
9,18	7,43	7,79	1,388	1,696	6,79	1 147,2	1,594		helmi
9,06	7,43	7,72	1,390	1,669	6,83	1 157,3	1,602		maalis
9,14	7,43	7,62	1,401	1,654	6,91	1 163,2	1,619		huhti
9,22	7,44	7,52	1,421	1,666	7,15	1 150,1	1,651		touko
9,11	7,43	7,40	1,463	1,679	7,45	1 160,6	1,703		kesä
9,27	7,43	7,40	1,532	1,792	7,74	1 169,2	1,740		heinä
9,25	7,43	7,43	1,533	1,805	7,63	1 167,1	1,716		elo
-0,2	0,0	0,3	0,1	0,7	-1,5	-0,2	-1,3	2002	Muutos ed. kuukaudesta, % ⁴⁾ elo
-0,7	-0,2	-7,8	10,7	5,1	8,6	1,1	8,3	2002	Muutos ed. vuodesta, % ⁴⁾ elo

4) Viimeisen kuukausihavainnon prosenttimuutos on esitetty verrattuna edellisen kuukauden tietoihin ja vuotta aikaisempiin tietoihin. Positiivinen muutos merkitsee euron vahvistumista. Tammikuusta 2001 alkaen efektiivistä valuuttakurssia koskevat tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia aiempien havaintojen kanssa muuttuneiden painojen vuoksi.

II Taloudellinen kehitys muissa EU-maissa

Taulukko 11

Taloudellinen kehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	YKHI	Julkisen talouden alijäämä (-)/yli-jäämä (+), % BKT:stä	Julkisen talouden bruttovelka, % BKT:stä	Valtion pitkäaikaisten lainojen tuotot ¹⁾ , vuotuinen korko	Valuttakurssi ²⁾ , kansallinen valuutta/ ecu tai euro	Vaihtotase ja uusi pääomatase, % BKT:stä	Yksikkötyökustannukset ³⁾	BKT:n määrä	Teollisuus-tuotannon volyymindeksi ⁴⁾	Standardoitu työttömyysaste, % työvoimasta (kp.)	Lavea raha ⁵⁾	3 kk:n korko ¹⁾ , vuotuinen korko	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Tanska													
1998	1,3	1,1	56,2	4,94	7,50	-0,9	3,0	2,5	2,2	4,9	5,4	4,27	
1999	2,1	3,1	52,7	4,91	7,44	1,9	2,2	2,3	1,8	4,8	-0,2	3,44	
2000	2,7	2,5	46,8	5,64	7,45	1,6	1,5	3,0	6,2	4,4	1,1	5,00	
2001	2,3	2,5	44,5	5,08	7,45	2,5	3,7	1,0	1,6	4,3	5,7	4,70	
2001	I	2,3	-	-	5,03	7,46	4,7	3,0	1,6	5,4	4,4	2,1	5,26
	II	2,5	-	-	5,27	7,46	1,6	3,9	0,8	0,9	4,4	3,4	5,06
	III	2,3	-	-	5,18	7,44	3,6	4,1	1,1	1,9	4,3	7,9	4,73
	IV	2,0	-	-	4,83	7,44	0,4	3,7	0,4	-1,3	4,2	9,6	3,77
2002	I	2,5	-	-	5,21	7,43	2,6	2,6	1,0	-3,2	4,2	2,4	3,63
	II	2,1	-	-	5,36	7,43	1,9	0,8	2,2	4,1	4,2	2,8	3,71
2002	maalis	2,5	-	-	5,40	7,43	-	-	-	-7,8	4,2	1,2	3,64
	huhti	2,3	-	-	5,40	7,43	-	-	-	7,3	4,2	3,1	3,67
	touko	1,9	-	-	5,42	7,44	-	-	-	2,6	4,3	3,2	3,73
	kesä	2,2	-	-	5,27	7,43	-	-	-	2,6	4,2	2,1	3,73
	heinä	2,2	-	-	5,13	7,43	-	-	-	-1,5	4,3	3,9	3,68
	elo	2,4	-	-	4,87	7,43	-	-	-	.	.	.	3,58
Ruotsi													
1998	1,0	1,9	70,5	4,99	8,92	3,7	0,9	3,6	3,8	8,3	3,5	4,36	
1999	0,6	1,5	65,0	4,98	8,81	2,7	-1,0	4,5	1,9	7,1	6,8	3,32	
2000	1,3	3,7	55,3	5,37	8,45	3,5	5,8	3,6	7,9	5,8	6,2	4,07	
2001	2,7	4,7	56,0	5,11	9,26	3,4	4,4	1,2	-0,8	4,9	.	4,11	
2001	I	1,6	-	-	4,83	9,00	3,4	2,9	2,7	5,6	5,1	0,2	4,10
	II	3,0	-	-	5,20	9,13	2,2	5,5	1,0	-2,5	4,8	1,1	4,15
	III	3,1	-	-	5,28	9,41	4,2	4,9	0,4	-2,5	4,8	2,6	4,34
	IV	3,0	-	-	5,12	9,48	3,9	4,5	0,7	-3,3	5,0	.	3,85
2002	I	2,9	-	-	5,42	9,16	4,5	3,5	0,4	-2,3	5,1	.	4,00
	II	1,9	-	-	5,64	9,16	.	.	2,6	0,1	5,0	.	4,43
2002	maalis	3,0	-	-	5,63	9,06	-	-	-	0,7	5,1	.	4,20
	huhti	2,2	-	-	5,69	9,14	-	-	-	0,2	5,1	.	4,38
	touko	1,7	-	-	5,69	9,22	-	-	-	1,5	5,0	.	4,46
	kesä	1,7	-	-	5,53	9,11	-	-	-	-1,4	4,8	.	4,45
	heinä	1,8	-	-	5,37	9,27	-	-	-	.	4,9	.	4,45
	elo	.	-	-	5,14	9,25	-	-	-	.	.	.	4,41
Iso-Britannia													
1998	1,6	0,4	47,6	5,60	0,676	-0,5	2,9	2,9	0,9	6,1	9,7	7,42	
1999	1,3	1,1	45,2	5,01	0,659	-2,1	3,0	2,4	0,8	5,8	5,5	5,54	
2000	0,8	4,1	42,4	5,33	0,609	-1,8	2,3	3,1	1,6	5,3	6,6	6,19	
2001	1,2	0,9	39,0	5,01	0,622	-1,9	3,9	1,9	-2,1	5,0	8,0	5,04	
2001	I	0,9	6,3	39,6	4,90	0,633	-1,1	4,3	2,3	1,5	5,0	9,0	5,72
	II	1,5	-2,1	39,6	5,18	0,614	-2,7	4,5	2,1	-1,6	4,9	7,5	5,30
	III	1,5	1,4	38,8	5,13	0,619	-1,4	3,5	1,9	-2,7	5,0	7,8	5,00
	IV	1,0	-2,0	38,8	4,82	0,621	-2,5	3,4	1,5	-5,6	5,1	7,7	4,16
2002	I	1,5	2,7	37,8	5,13	0,615	-1,5	3,0	1,1	-5,6	5,1	6,1	4,08
	II	0,9	-2,8	38,2	5,28	0,629	.	.	1,2	-4,3	.	6,0	4,17
2002	maalis	1,5	-2,4	37,8	5,34	0,616	-	-	-	-5,8	5,1	5,7	4,13
	huhti	1,3	0,2	37,7	5,33	0,614	-	-	-	-4,1	5,2	5,8	4,17
	touko	0,8	-5,5	38,1	5,35	0,628	-	-	-	0,2	5,1	5,9	4,15
	kesä	0,6	-3,1	38,2	5,17	0,644	-	-	-	-8,9	.	6,3	4,18
	heinä	1,1	6,1	37,8	5,02	0,639	-	-	-	-2,0	.	5,8	4,06
	elo	.	.	.	4,67	0,636	-	-	-	.	.	.	3,99

Lähteet: Eurostat (sarakeet 1, 8, 9 ja 10), Euroopan komissio (talous- ja raha-asioista vastaava pääosasto ja Eurostat) (sarake 2 [vuosittain] ja sarake 3 [vuosittain]), Reuters (sarake 12), kansalliset tilastot (sarake 2 [neljännesvuosittain ja kuukausittain], sarake 3 [neljännesvuosittain ja kuukausittain], 4, 5, 7 [pl. Ruotsi] ja 11), EKP:n laskelma (sarakeet 6 ja 7 [Ruotsi]).

- 1) Ajanjakson keskiarvoja.
- 2) Lisäinformaatiota, ks. taulukko 10.
- 3) Koko talous; Ison-Britannian tilastot eivät sisällä työnantajan sosiaaliturvamaksuja.
- 4) Yhteensä (rakentamista lukuun ottamatta); korjattu työpäivien määrällä.
- 5) Kuukauden lopun keskiarvoja; M3; M4 Ison-Britannian osalta.

12 Taloudellinen kehitys EU:n ulkopuolella

Taulukko 12.1

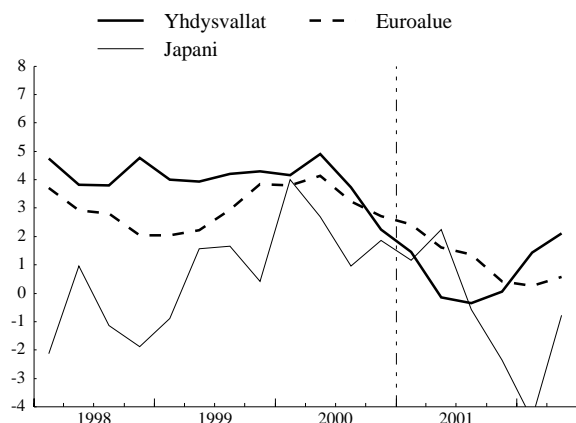
Taloudellinen kehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	KHI	Yksikkö- työ- kustannuk- set ¹⁾	BKT:n määrä	Teollisuus- tuotannon volyyymi- indeksi ¹⁾	Työttö- myysaste, % työ- voimasta (kp.)	M2 ²⁾	Pankkien- välisten 3 kk:n talletusten korko ³⁾ , vuotuinen korko	Valtion 10 vuoden lainojen tuotto ³⁾ , vuotuinen korko	Valuutta- kurssi ⁴⁾ , kansallinen valuutta/ ecu tai euro	Julkisen talouden rahoitus- asema alijäämä (-) ⁵⁾ / ylijäämä (+), % BKT:stä	Julkinen brutto- velka ⁶⁾ , % BKT:stä
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Yhdysvallat											
1998	1,6	0,4	4,3	5,9	4,5	7,3	5,57	5,33	1,121	0,3	53,4
1999	2,2	-1,1	4,1	4,2	4,2	7,6	5,42	5,64	1,066	0,7	50,4
2000	3,4	3,2	3,8	4,7	4,0	6,1	6,53	6,03	0,924	1,4	45,2
2001	2,8	0,6	0,3	-4,2	4,8	8,7	3,78	5,01	0,896	-0,5	45,3
2001	I	3,4	-0,9	1,5	-1,0	7,2	5,35	5,04	0,923	0,7	45,3
	II	3,4	2,4	-0,1	-4,2	8,1	4,19	5,25	0,873	0,2	43,9
	III	2,7	0,1	-0,4	-5,6	9,4	3,46	4,98	0,890	-1,7	44,5
	IV	1,9	0,9	0,1	-6,1	10,3	2,15	4,74	0,896	-1,0	45,3
2002	I	1,3	-0,6	1,4	-3,7	9,2	1,90	5,06	0,877	-2,9	45,6
	II	1,3	-1,6	2,1	-1,2	5,9	1,92	5,08	0,919	-3,2	.
2002	maalis	1,5	-	-	-3,0	8,5	1,99	5,28	0,876	-	-
	huhti	1,6	-	-	-2,2	6,0	1,97	5,21	0,886	-	-
	touko	1,2	-	-	-1,5	5,8	1,91	5,15	0,917	-	-
	kesä	1,1	-	-	0,1	5,9	1,88	4,90	0,955	-	-
	heinä	1,5	-	-	0,0	5,9	1,85	4,62	0,992	-	-
	elo	.	-	-	.	5,7	1,78	4,24	0,978	-	-
Japani											
1998	0,7	6,3	-1,1	-7,1	4,1	4,4	0,66	1,30	146,4	-10,7	.
1999	-0,3	-2,4	0,7	0,8	4,7	3,7	0,22	1,75	121,3	-7,1	.
2000	-0,7	-6,3	2,4	5,9	4,7	2,1	0,28	1,76	99,5	-7,4	.
2001	-0,7	5,8	0,1	-7,8	5,0	2,8	0,15	1,34	108,7	.	.
2001	I	-0,4	-0,2	1,2	-1,0	4,7	0,37	1,38	109,1	.	.
	II	-0,7	3,6	2,2	-5,6	4,9	0,08	1,28	106,9	.	.
	III	-0,8	9,2	-0,6	-10,8	5,1	0,07	1,36	108,3	.	.
	IV	-1,0	11,1	-2,3	-13,5	5,4	0,08	1,35	110,5	.	.
2002	I	-1,4	6,6	-4,4	-10,9	5,3	0,10	1,46	116,1	.	.
	II	-0,9	.	-0,8	-3,6	5,3	0,08	1,37	116,5	.	.
2002	maalis	-1,2	5,2	-	-9,9	5,2	0,10	1,45	114,7	-	-
	huhti	-1,1	1,1	-	-6,1	5,2	0,08	1,39	115,8	-	-
	touko	-0,9	-3,2	-	-2,1	5,4	0,08	1,38	115,9	-	-
	kesä	-0,7	.	-	-2,5	5,4	0,07	1,36	117,8	-	-
	heinä	-0,8	.	-	3,4	.	0,07	1,30	117,1	-	-
	elo	.	.	-	.	.	0,07	1,26	116,3	-	-

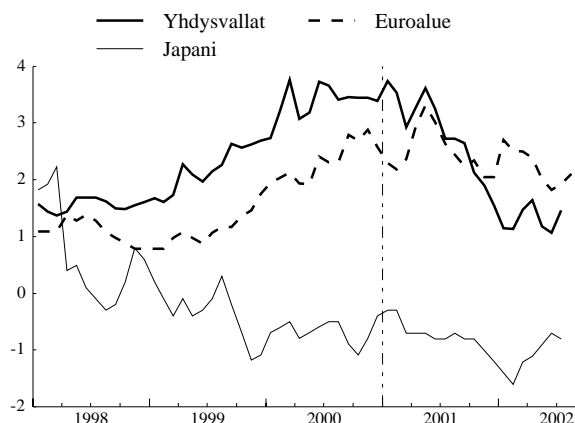
Bruttokansantuotteen määrä

(vuotuinen prosenttimuutos; neljännesvuosittain)

Kuluttajahintaindeksit

(vuotuinen prosenttimuutos; kuukausittain)

Lähteet: Kansalliset tilastot (sarakeet 1, 2 [Yhdysvallat], 3, 4, 5, 6, 8 [joulukuuhun 1998 asti], 9 ja 10), OECD (sarake 2 [Japani]), Eurostat (euroaluetta koskevan kuvion tilastot), Reuters (sarake 7 ja sarake 8 [tammikuusta 1999 alkaen]), EKP:n laskelma (sarake 11).

1) Tehdasteollisuus.

2) Ajanjakson keskiarvo, M2 ja sijoitustodistukset Japanin osalta.

3) Lisäinformaatiota, ks. taulukot 3.1 ja 3.2.

4) Lisäinformaatiota, ks. taulukko 10.

5) Japania koskevat tiedot: vuoden 1998 alijäämä sisältää valtion vastuulle ottaman suuren velan; vuoden 1999 tiedot perustuvat rahoitustilin rahoitustilinpitilästäihin.

6) Julkisen sektorin konsolidoitu bruttovelka (ajanjakson lopussa).

Taulukko 12.2

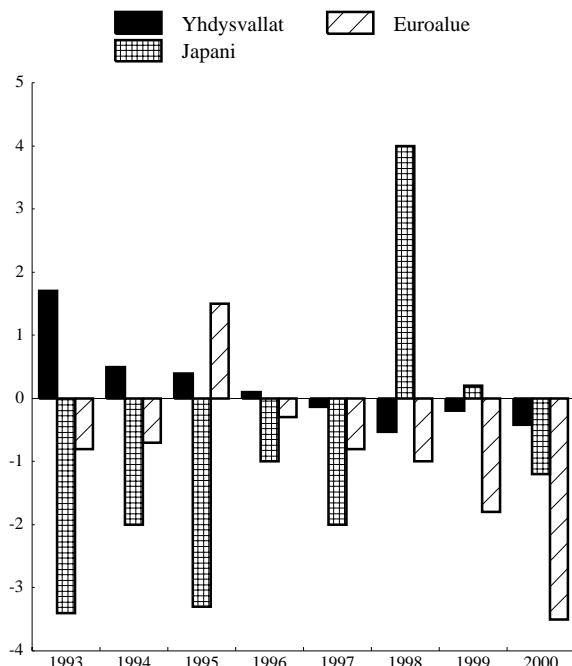
Säästäminen, investoinnit ja rahoitus

(prosenttia BKT:stä)

	Kansallinen säästäminen ja investoinnit			Yritysten (pl. rahoitussektori) investoinnit ja rahoitus						Kotitalouksien investoinnit ja rahoitus ¹⁾			
	Brutto-säästäminen	Pääoman brutto-muodostus	Nettoluotonanto ulkomaille	Pääoman brutto-muodostus	Kiinteän pääoman brutto-muodostus	Rahoitusvarojen netto-hankinta	Brutto-säästäminen	Netto-velkaantuminen	Arvo-paperit ja osakkeet	Pääoma-menot	Rahoitusvarojen netto-hankinta	Brutto-säästäminen	Netto-velkaantuminen
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Yhdysvallat													
1998	18,8	20,7	-2,3	9,4	8,6	6,5	8,2	7,0	1,4	12,3	6,0	12,8	5,5
1999	18,4	20,9	-3,3	9,6	9,0	10,5	8,1	10,7	2,8	12,5	4,3	11,1	6,3
2000	18,1	21,1	-4,4	9,7	9,2	7,7	8,1	8,1	2,5	12,6	2,5	10,3	5,7
2001	17,1	19,3	-3,8	8,1	8,6	3,1	7,7	3,4	1,7	12,7	3,8	11,0	5,7
2000 II	18,3	21,4	-4,2	9,8	9,1	9,0	8,2	9,4	2,7	12,6	2,7	10,4	5,6
2000 III	18,2	21,2	-4,5	9,9	9,4	7,5	8,2	8,0	1,9	12,5	2,8	10,1	6,0
2000 IV	18,0	21,0	-4,5	9,6	9,2	5,1	8,0	5,5	0,0	12,4	0,4	10,2	3,5
2001 I	17,3	20,2	-4,1	8,9	9,1	4,3	7,5	5,1	1,6	12,6	2,7	10,3	3,6
2001 II	17,2	19,7	-4,0	8,4	8,8	2,7	7,5	3,0	2,1	12,6	4,0	10,5	6,6
2001 III	17,1	19,1	-3,5	7,9	8,5	3,0	7,7	3,6	1,0	12,6	8,7	12,5	8,9
2001 IV	16,6	18,3	-3,5	7,1	8,1	2,6	8,2	1,9	2,0	13,1	-0,4	10,5	3,8
2002 I	16,5	18,8	-4,1	7,7	7,9	0,5	7,9	0,6	0,3	12,7	5,6	11,9	6,3
Japani													
1998	29,1	26,9	2,6	15,6	15,6	-5,9	13,3	-8,3	-0,4	5,3	6,3	11,7	-0,9
1999	27,6	25,8	2,2	14,4	14,8	2,4	13,5	-3,5	1,7	5,2	5,1	11,1	0,2
2000	27,7	25,9	2,3	15,2	15,5	2,4	13,8	0,3	1,2	5,2	4,1	10,9	0,0
2001	.	27,5	.	.	.	-2,4	.	-5,8	1,7	.	3,0	.	-0,1
2000 II	23,5	23,7	2,6	.	.	-20,9	.	-17,2	2,5	.	8,7	.	-6,1
2000 III	27,9	26,1	2,6	.	.	11,1	.	-1,0	-0,3	.	-0,4	.	1,2
2000 IV	27,2	26,9	1,8	.	.	7,0	.	12,7	2,7	.	7,4	.	0,5
2001 I	33,2	27,1	2,3	.	.	8,8	.	-2,4	2,2	.	-4,0	.	3,2
2001 II	.	23,5	.	.	.	-28,0	.	-16,0	4,2	.	12,3	.	-4,7
2001 III	.	26,1	.	.	.	6,4	.	-8,9	-1,1	.	-5,2	.	2,6
2001 IV	.	25,1	.	.	.	2,3	.	3,2	1,5	.	8,9	.	-1,5
2002 I	.	27,3	.	.	.	9,8	.	-6,5	-2,4	.	-6,3	.	2,4

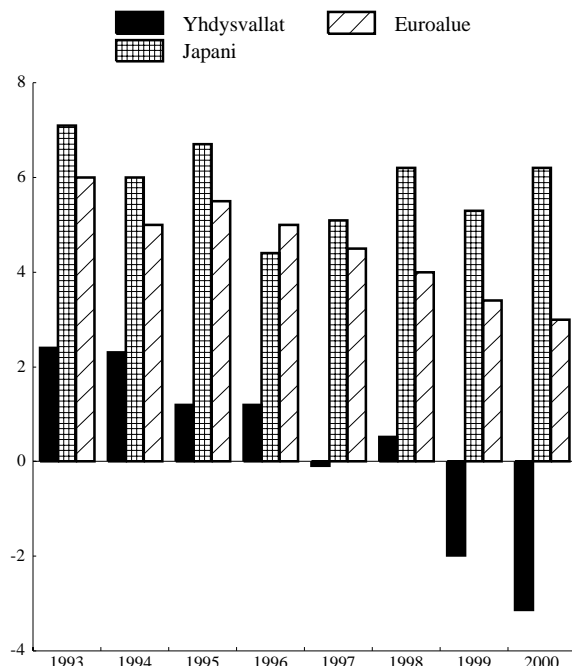
Yritysten (pl. rahoitussektori) nettoluotonanto

(prosenttia BKT:stä)

Kotitalouksien nettoluotonanto¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

Lähteet: EKP, Federal Reserve Board, Bank of Japan ja Economic and Social Research Institute.

1) Kotitaloudet mukaan lukien kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

Teknisiä huomautuksia

Taulukko 2.4¹

Euroalueen raha-aggregaattien puhdistaminen kausivaihtelusta

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA-ohjelmalla (versio 0.2.2).² Joihinkin M2:n eriin tehdään kalenterikorjauksia. M3 puhdistetaan kausivaihtelusta epäsuorasti laskemalla yhteen M1:n ja erotuksien (M2–M1) ja (M3–M2) kausivaihtelusta puhdistetut sarjat, jotta alaerät summautuvat yhteen M3:ksi.

Kausivaihtelusta puhdistettujen kantojen indeksille estimoidaan kausitekijät. Niillä muokataan miljardeina euroina ilmaistuja kantoja ja uudelleenluokittelusta, arvostusmuutoksista ja muista vastaavista muutoksista aiheutuvia korjauksia. Näin saadaan kantojen, korjauksien ja virtojen kausipuhdistetut arvot. Kausitekijät tarkistetaan vuosittain tai tarvittaessa.

Suhteellisten vuosimuutosten laskeminen

Muutosprosentit lasketaan joko virtatietojen tai kausivaihtelusta puhdistettujen kantatietojen (indeksisarjojen) perusteella.

Jos F_t^M kuvaa muutosta kuukauden t aikana, L_t kantaa kuukauden t lopussa, X_t^M suhteellista muutosta kuukaudessa t (lisättyinä yhdellä), eli

$$(a) X_t^M = \left(\frac{F_t^M}{L_{t-1}} + 1 \right)$$

ja jos I_t on kuukauden t kausivaihtelusta puhdistettu kanta, eli

$$I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{F_t}{L_{t-1}} \right)$$

jossa perusjakso $I_{\text{Joulu 1998}} = 100$, voidaan suhteellinen vuosimuutos a_t eli muutos kuukauteen t päättyvänä 12 kuukauden ajanjaksona laskea seuraavasti:

$$(b) a_t = \left(\prod_{i=0}^{11} X_{t-i}^M - 1 \right) \times 100$$

$$(c) a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-12}} - 1 \right) \times 100$$

Taulukossa 2.4.4 esitetty kuukausimuutos voidaan vastaavasti laskea kaavalla $(I_t/I_{t-1} - 1) \times 100$. M3:n kolmen kuukauden liukuva keskiarvo lasketaan kaavalla $(a_t + a_{t-1} + a_{t-2})/3$.

Pyöristysten vuoksi näin lasketut luvut eivät välttämättä täsmää taulukon 2.4 lukujen kanssa. Kausivaihtelusta puhdistetut, useampidesimaaliset kantatiedot ovat saatavissa EKP:n verkkosivuilta (www.ecb.int) sivulta "Euro area statistics-download" CSV-tiedostona, jolloin taulukon 2.4 tarkat suhteelliset muutosluvut voidaan laskea.

Taulukot 2.5–2.8

Tilastot ovat mahdollisimman yhtenäisiä ja vertailukelpoisia. Tammikuussa 1999 käyttöön otetun uuden raportointimenetelmän vuoksi taulukoiden 2.5–2.8 kantatiedot vuoden 1999 ensimmäistä neljänestä edeltävältä ajalta eivät ole suoraan vertailukelpoisia myöhempien tietojen kanssa. Niitä voidaan kuitenkin käyttää rakenneanalyyysiin. Kasvuvauhtien yksityiskohtainen analyysi on mahdollista taulukoiden 2.5–2.7 neljännesvuosit- taisten virtatietojen osalta.

Koska taulukoissa 2.5–2.8 esitetyt tilastot tarkistetaan neljännesvuosittain, niissä esiintyvät luvut voivat hieman poiketa kuukausitilastojen luvuista.

1 Lisätietoja: Euroopan keskuspankki (elokuu 2000), "Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area".

2 Lisätietoja: Findley, D., Monsell, B., Bell, W., Otto, M. ja Chen, B.C. (1998), "New Capabilities and Methods of the X-12-ARIMA Seasonal Adjustment Program", *Journal of Business and Economic Statistics*, 16, 2, 127–152, tai "X-12-ARIMA Reference Manual Version 0.2.2" (joulukuu 1998), *Time Series Staff, Bureau of the Census, Washington, D.C.*

Lisätietoja: Gomez, V. ja Maravall, A. (1996), "Programs TRAMO and SEATS: Instructions for the User", *Bank of Spain, Working Paper No. 9628, Madrid.*

Suhteellisten vuosimuutosten laskeminen

Muutosprosentit lasketaan joko virtatietojen tai kausivaihtelusta puhdistettujen kantatietojen (indeksisarjojen) perusteella.

Jos F_t^Q kuvaa muutosta kuukauteen t päättyvänä neljännesvuotena, X_t^Q suhteellista muutosta (lisättyinä yhdellä) kuukauteen t päättyvänä neljännesvuotena, eli

$$(d) X_t^Q = \left(\frac{F_t^Q}{L_{t-3}} + 1 \right)$$

ja jos I_t ja L_t ovat yllä olevan määritelmän mukaisia, voidaan suhteellinen vuosimuutos a_t kuukauteen t päättyvänä neljännesvuotena laskea seuraavasti:

$$(e) a_t = \left(\prod_{i=0}^3 X_{t-3i}^Q - 1 \right) \times 100$$

$$(f) a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-12}} - 1 \right) \times 100$$

Vastaavasti neljännesvuosimuutos voidaan laskea kaavalla $(I_t/I_{t-3} - 1) \times 100$.

Pyöristysten vuoksi näin lasketut luvut eivät välttämättä täsmää taulukkojen 2.5–2.7 lukujen kanssa. Kausivaihtelusta puhdistetut, useampidesimaaliset kantatiedot ovat saatavissa EKP:n verkkosivuilta (www.ecb.int) sivulta ”Euro area statistics-download” CSV-tiedostona, jolloin taulukkojen 2.5–2.7 tarkat suhteelliset muutokset voidaan laskea.

Taulukko 4.1

YKHIn puhdistaminen kausivaihtelusta¹

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA-ohjelmalla (versio 0.2.2) (ks. alaviite 2 edellisellä sivulla). Kokonaisindeksi puhdistetaan kausivaihtelusta epäsuorasti laskemalla yhteen kausivaihtelusta puhdistetut jalostettuja elintarvikkeita, jalostamattomia elintarvikkeita, muita teollisuustuotteita kuin energiaa ja palveluja koskevat euroalueen aikasarjat. Energian hintatietoja ei ole puhdistettu, koska sen hinnan kausivaihtelusta ei ole tilastollista näyttöä. Kausitekijät tarkistetaan vuosittain tai tarvittaessa.

Taulukko 8.2

Vaihtotaseen puhdistaminen kausivaihtelusta

Kausivaihtelusta puhdistaminen, joka tässä perustuu aikasarjan komponenttien multiplikatiiviseen malliin, toteutetaan X-12-ARIMA-ohjelmalla (versio 0.2.2) (ks. alaviite 2 edellisellä sivulla). Tavara-kaupan taseessa kausivaihtelusta puhdistaminen käsittää pääsiäispyhä- ja työpäiväkorjaukset, palvelutaseessa pelkästään työpäiväkorjauksen. Koko vaihtotaseen kausivaihtelusta puhdistettu sarja muodostetaan laskemalla yhteen kausivaihtelusta puhdistetut euroalueen tavarakauppaa, palveluja, tuotannontekijäkorvauksia ja tulonsiirtoja kuvaavat aikasarjat. Kausikomponentit tarkistetaan vuosittain tai tarvittaessa.

¹ Ks. alaviite 1 edellisellä sivulla.

Yleistä

Euroopan keskuspankin (EKP) keräämät ja julkaisemat tilastot perustuvat toukokuussa 2000 julkaistuun asiakirjaan ”Statistical information collected and compiled by the ESCB”, jolla päivitetään heinäkuussa 1996 julkaistua asiakirjaa ”Statistical requirements for Stage Three of Monetary Union (Implementation Package)”. Päivitetystä asiakirjasta kuvataan tilastojen nykyistä tuottamista. Siinä käsitellään raha- ja pankkitilastoja sekä niihin liittyviä tilastoja, kuten maksetasetilastoja, ulkomaista varallisuutta koskevia tilastoja ja rahoitustilinpitoa. Sen sijaan ne EKP:n vaatimukset, jotka koskevat hinta- ja kustannustilastoja, kansantalouden tilinpitoa, työmarkkina-tilastoja, julkisen talouden tulo- ja menotilastoja, lyhyen aikavälin tarjonta- ja kysyntätilastoja sekä yrittäjiä ja kuluttajia koskevia suhdannekyselyitä, esitetään elokuussa 2000 julkaistussa asiakirjassa ”Statistical requirements of the ECB in the field of general economic statistics”.¹

Nämä tilastot keskittyvät euroalueeseen kokonaisuutena, EKP:n kuukausikatsauksessa julkaistaan uusia tietoja heti tuoreeltaan. Pitkän aikavälin yksityiskohtaisia tilastotietoja lisäselvityksineen on saatavissa EKP:n verkkosivujen osassa ”Statistics”(www.ecb.int). Näiden verkkosivujen osassa ”Statistics on-line” on käytettävissä hakutoiminto, niiden kautta voi tilata tilastoaineistoja ja ladata tilastoja zip-pakatussa CSV-muodossa (Comma Separated Value).

Koska ecun muodostavat valuutat eivät ole samat kuin rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden valuutat, rahaliiton ulkopuolisten jäsenvaltioiden valuuttojen kurssimuutokset vaikuttaisivat niihin vuotta 1999 edeltäviin tilastojen lukuihin, jotka saataisiin muuttamalla rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden valuutat senhetkisten vaihtokurssien mukaan ecuiksi. Jotta tämä voitaisiin välttää rahatilastoissa, taulukoiden 2.1–2.8 tiedot vuotta 1999 edeltävältä ajalta on ilmoitettu yksikköinä, jotka on saatu muuttamalla kansalliset valuutat 31.12.1998 asetetuilla euron peruuttamattomilla muuntokursseilla. Ellei toisin mainita, hinta- ja kustannustilastot vuotta 1999 edeltävältä ajalta perustuvat kansallisissa valuutoissa ilmoitettuihin tietoihin.

Tietoja on tarpeen mukaan laskettu yhteen tai konsolidoitu (mukaan lukien maitten välinen konsolidointi).

Kuukausikatsauksen tilastot perustuvat yleensä tietoihin, jotka ovat olleet käytettävissä EKP:n neuvoston kunkin kuukauden ensimmäistä kokouspäivää edeltävänä päivänä. Tämän numeron tilastot perustuvat 1.9.2002 käytettävissä olleisiin tietoihin.

Uusimmat tiedot ovat usein ennakkotietoja, joita voidaan myöhemmin tarkistaa. Pyöritysten vuoksi eri lukujen yhteissummat eivät välttämättä täsmää.

Yhteenveto

Taulukossa esitetään yhteenveto euroalueen talouskehityksen keskeisimmistä piirteistä.

Rahapolitiikka- ja rahoitusmarkkinatilastot

Taulukoissa 1.1–1.5 esitetään eurojärjestelmän (Eurosystem) konsolidoitu tase, tietoja eurojärjestelmän rahapoliittisista operaatioista sekä tilastoja, jotka liittyvät vähimmäisvarantoihin ja pankkijärjestelmän likviditeettiasemaan. Taulukot 1.2 ja 1.3 kuvaavat siirtymistä vaihtuvakorkoihin huutokauppoihin kesäkuussa 2000. Taulukoissa 2.1–2.3 esitetään rahalaitoksiin liittyviä, rahataloutta koskevia tilastoja eurojärjestelmä mukaan lukien. Taulukon 2.3 tiedot on konsolidoitu; euroalueen rahalaitosten välisiä positioita ei ole esitetty, mutta niiden saamisten ja velkojen yhteissummien erotus esitetään sarakkeessa 13. Taulukossa 2.4 on rahalaitossektorin konsolidoidusta taseesta johdetut raha-aggregaatit ja joi-takin valtionhallinnon (monetaarisia) velkoja. M3 on laskettu ilman euroalueen ulkopuolisten hallussa olevia euroalueella sijaitsevien rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksia, euroalueella sijaitsevien rahalaitosten liikkeeseen laskemia

¹ Euroopan tasolla raha- ja pankkitilastoista vastaa EKP. Maksuasetilastoista sekä ulkomaista varallisuutta ja rahoitustilinpitoa koskevista tilastoista vastaavat Euroopan komissio (Eurostat) ja EKP yhdessä. Hinta- ja kustannustilastoista ja muista taloustilastoista vastaa Euroopan komissio (Eurostat).

rahamarkkinapapereita ja enintään kahden vuoden velkapapereita. Nämä osuudet sisältyvät taulukon 2.3 erään ”ulkomaiset velat”, joihin ne vaikuttavat myös taulukossa 2.4 esitettyyn erään ”ulkomaiset nettosaamiset”. Taulukossa 2.5 esitetään neljännesvuositilastot rahalaitosten lainoista kotitalouksille ja yrityksille eriteltyinä käyttötarkoituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan. Taulukossa 2.6 on neljännesvuositilastot euroalueella olevien talletuksista rahalaitoksiin ja taulukossa 2.7 neljännesvuositilastot euroalueen ulkopuolisiin kohdistuvista rahalaitosten saamisista ja veloista. Taulukossa 2.8 esitetään neljännesvuositilastot joistakin rahalaitosten tase-eristä valuutoittain. Taulukoissa 2.5–2.7 esitetään virtatiedot, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista, sekä vuotuiset prosenttimuutokset. Luettelo rahalaitoksista on kokonaisuudessaan EKP:n verkkosivuilla. Sektoriluokitus on esitetty yksityiskohtaisesti raha- ja pankkitilastojen sektorikäsitteessä ”Money and Banking Statistics Sector Manual – Guidance for the statistical classification of customers” (EKP, marraskuu 1999). Raha- ja pankkitilastojen kokoamisohjeissa ”Money and Banking Statistics Compilation Guide” (EMI, huhtikuu 1998) esitetään suosituksia, joita kansallisten keskuspankkien tulee noudattaa. Tilastotiedot on kerätty ja laadittu 1.1.1999 lähtien rahalaitossektorin konsolidoidusta taseesta annetun Euroopan keskuspankin asetuksen (EKP/2001/13, joka tammikuussa 2002 korvasi aiemman asetuksen EKP/1998/16) mukaisesti.

EKP tuottaa tilastot, jotka koskevat rahamarkkinakorkoja, valtion pitkäaikaisten lainojen tuottoja ja osakeindeksejä (taulukot 3.1–3.3), sähköisistä markkinainformaatiojärjestelmistä saatujen tie-

2 Sektorijaottelu on EKT 95:n mukainen. Kuukausikatsauksen taulukoissa käytetyt sektoriluokitukset ovat seuraavat: rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä) sisältää EKP:n ja euroalueen jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit (S121) sekä muut rahalaitokset (S122); muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset sisältää muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (S123), rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset (S124) sekä vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (S125); yritykset (S11); valtio (S1311); muut julkisyhteisöt sisältää osavaltiohallinnon (S1312), paikallishallinnon (S1313) ja sosiaaliturvarahastot (S1314).

tojen perusteella. Pankkien luotto- ja talletuskorkeja koskevien tilastojen (taulukko 3.4) yksityiskohdat ilmenevät taulukon alaviitteestä.

Arvopapereiden liikkeeseenlaskua koskevat tilastot esitetään taulukoissa 3.5 ja 3.6. Tilastot on jaoteltu pitkä- ja lyhytaikaisiin arvopapereihin. Lyhytaikaisilla arvopapereilla tarkoitetaan arvopapereita, joiden alkuperäinen maturiteetti on enintään yksi vuosi (EKT 95:n luokittelun mukaisesti; poikkeuksellisesti enintään kaksi vuotta). Pitkäaikaisiin arvopapereihin lasketaan arvopaperit, joiden alkuperäinen maturiteetti on pitempi kuin yksi vuosi tai joiden valinnainen maturiteetti on vähintään yksi vuosi tai joiden maturiteettia ei ole määritetty. Euroalueella olevia liikkeeseenlaskijoita koskevien tilastojen arvioidaan kattavan noin 95 % kaikista liikkeeseenlaskuista. Taulukosta 3.5 käyvät ilmi lyhyt- ja pitkäaikaisen arvopapereiden liikkeeseen laskut, kuolelut ja kannat. Nettomääräiset liikkeeseenlaskut ja kantojen muutokset eroavat toisistaan arvostusmuutosten, uudelleenluokittelun sekä muiden muutosten vuoksi. Taulukossa 3.6 eritellään sektoreittain euromääräisten arvopapereiden liikkeeseenlaskijat euroalueella ja sen ulkopuolella. Euroalueen liikkeeseenlaskijoiden sektoriluokitus on EKT 95:n mukainen.² Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseenlaskijoiden luokituksessa termillä ”pankit (ml. keskuspankit)” tarkoitetaan laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä) ja jotka sijaitsevat euroalueen ulkopuolella. Euroopan investointipankki sisältyy luokitukseen ”kansainväliset järjestöt”. (Euroopan keskuspankki sisältyy eurojärjestelmään.)

Taulukossa 3.6 yhteismäärät (sarakeet 1, 7 ja 14) ovat samat kuin taulukossa 3.5 esitetyt luvut euromääräisten arvopapereiden kannoista (sarakeet 8, 16 ja 20), bruttomääräisistä liikkeeseenlaskuista (sarakeet 5, 13 ja 17) ja nettomääräisistä liikkeeseenlaskuista (sarakeet 7, 15 ja 19). Rahalaitosten liikkeeseen laskemien arvopapereiden kanta (sarake 2) taulukossa 3.6 vastaa suurin piirtein taulukossa 2.8.3 esitettyjä rahalaitosten yhteenlasketun taseen velkapuolen rahamarkkinapapereita ja velkapapereita (sarakeet 2 ja 10), vaikka liikkeeseenlaskutilastojen kattavuus onkin tällä hetkellä hieman suppeampi.

Hinnat ja reaalityalouden tilastot

EKP:n kuukausikatsauksessa esitettävät tilastot ovat muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta Euroopan komission (lähinnä Eurostatin) ja kansallisten tilastoviranomaisten tuottamia. Euroaluetta koskevat tiedot on saatu laskemalla yksittäisten jäsenvaltioiden tiedot yhteen. Tilastot ovat mahdollisimman yhtenäisiä ja vertailukelpoisia. Yleensä tuoreimmista tilastoista saa vertailukelpoisinta tietoa.

Euroalueen yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi YKHI (taulukko 4.1) on käytettävissä vuodesta 1995 lähtien. YKHI perustuu kansallisiin yhdenmukaistettuihin kuluttajahintaindeksihin, jotka lasketaan samoin menetelmin kaikissa euroalueen valtioissa. Tavara- ja palveluerien jaottelu perustuu YKHIn erien luokittelussa käytettyyn yksilöllisen kulutuksen luokitukseen käytötarkoituksen mukaan (Classification of Individual Consumption by Purpose, COICOP). YKHIn sisältyvät kotitalouksien todelliset rahamääräiset kulutusmenot euroalueen muodostamalla talousalueella. Taulukossa on myös EKP:n kokoamat, kausivaihtelusta puhdistetut YKHI-tilastot.

Kansantalouden tilinpitoa koskevat tilastot (taulukot 4.2 ja 5.1) – mm. neljännesvuosittaiset yhteenvedot tilinpidosta – tulevat täysin vertailukelpoiksi koko euroalueella, kun Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmä (EKT 95) otetaan käyttöön vuoden 1999 aikana ja sen jälkeen. Osa tilastoista on jo täysin vertailukelpoisia. Taulukossa 4.2.2 esitetyt bruttokansantuotteen deflaattorit vuotta 1999 edeltävältä ajalta on laskettu kansallisessa valuutassa kansallisten tietojen perusteella. Tämän Kuukausikatsauksen kansantalouden tilinpitotilastot perustuvat EKT 95:een.

Taulukossa 5.2 on muita keskeisiä reaalityalouden tilastoja. EU:n neuvoston 19.5.1998 antaman lyhyen aikavälin tilastoja koskevan asetuksen (EY) N:o 1165/98 täytäntöönpano kasvattaa käytettävissä olevien euroaluetta koskevien tilastojen määrää. Tuotteiden loppukäytön mukainen erittely taulukoissa 4.2.1 ja 5.2.1 vastaa ilman rakennusteollisuutta lasketun teollisuuden yhdenmukaistettua alajaottelua (NACE-luokitukset C–E) teollisuuden koontiryhmiin siten kuin

komission 26.3.2001 antamassa asetuksessa (EY) N:o 586/2001 on määritelty.

Barometritiedot (taulukko 5.3) perustuvat Euroopan komission tekemiin yritys- ja kuluttajakyselyihin.

Työllisyystilastot (taulukko 5.4) perustuvat EKT 95:een. Milloin euroaluetta koskevat tiedot eivät ole kattavia, jotkin luvut ovat käytettävissä oleviin tietoihin perustuvia EKP:n arvioita. Työttömyystilastot ovat Kansainvälisen työjärjestön (ILO) ohjeiden mukaisia. Työttömyysasteen laskemisessa käytetyt työvoiman määrää koskevat arviot poikkeavat taulukossa 5.4 esitetyistä yhteenlasketuista työllisyys- ja työttömyysluvuista.

Rahoitustilinpitotilastot

Taulukossa 6.1 esitetään euroalueen ei-rahoitussektorin rahoitustilipidon neljännesvuositilastot, joissa ovat mukana julkisyhteisöt (S13), yritykset (S11) ja kotitaloudet (S14) mukaan lukien kotitalouksia palvelevat voittoja tavoittelemattomat yhteisöt (S15). Tilastoja ei ole puhdistettu kausivaihtelusta ja ne sisältävät kantatiedot ja EKT 95:n mukaiset rahoitustaloustoimet. Tilastoissa esitetään ei-rahoitussektorin rahoituksen käyttöä ja hankintaa koskevia tietoja. Rahoituksen hankintaa käsittelevässä osassa velat on jaoteltu EKT 95:n luokituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan. Rahoituksen käyttöä (saamia) koskevat tiedot eivät ole yhtä yksityiskohtaisia kuin tiedot rahoituksen hankinnasta erityisesti sen vuoksi, ettei niitä pystytä erittelemään sektoreittain. Sekä kantatiedot että tiedot rahoitustaloustoimista saattavat antaa talouskehityksen taustaa selventäviä viitteitä. On kuitenkin todennäköistä, että tilastojen käyttäjien päähuomio kohdistuu rahoitustaloustoimia koskeviin tietoihin.

Neljännesvuositiedot perustuvat euroalueen rahalaitoksia koskeviin tilastoihin, kansallista tilinpitoa koskeviin neljännesvuositietoihin ja BIS:n kansainvälisiin pankkitilastoihin. Vaikka euroalueen tilastot perustuvatkin kaikkien euroalueen maiden tietoihin, Irlannin ja Luxemburgin kansallisen tilinpidon neljännesvuositilastoja ei tois-taiseksi ole käytettävissä.

Taulukko 6.2 on muuttunut siten, että siihen sisältyvät EKT 95:tä koskevaan asetukseen (neuvoston 25.6.1996 antama asetus (EY) N:o 2223/96) perustuvat pääomatili- ja rahoitustilitiedot vuosilta 1995–2001. Uudessa taulukossa esitetään kaikkien euroalueen sektoreiden säästämistä, (rahoitusomaisuuteen ja muuhun kuin rahoitusomaisuuteen tehtyjä) investointeja ja rahoitusta koskevat vuotuiset tiedot. Yritysten ja kotitalouksien tiedot esitetään erikseen. Näistä vuotuisista tilastoista saadaan entistä yksityiskohtaisempaa tietoa rahoitusvarojen hankinnasta, ja ne ovat yhdenmukaisia taulukossa 6.1 esitettyjen neljännesvuositietojen kanssa.

Julkisen talouden rahoitusasema

Taulukoissa 7.1–7.3 esitetään euroalueen julkisen talouden rahoitusasema. Tiedot on suurimmaksi osaksi konsolidoitu, ja ne perustuvat EKT 95:een. EKP laatii euroalueen aggregaattitilastot jäsenmaiden toimittamien tietojen perusteella, ja tilastoja päivitetään säännöllisesti. Tiedot, jotka koskevat euroalueen maiden julkisen talouden alijäämää ja julkista velkaa, voivat poiketa Euroopan komission liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn yhteydessä käyttämistä tiedoista.

Taulukossa 7.1 esitetään julkisyhteisöjen tulot ja menot EKT 95:n määritelmien mukaisesti sellaisina kuin ne on muutettu Euroopan komission 10.7.2000 antamassa asetuksessa N:o 1500/2000. Taulukossa 7.2 esitetään konsolidoitu julkisen talouden bruttovelka nimellisarvoisena liiallisia alijäämiä koskevaa menettelyä käsittelevien Euroopan yhteisön perustamissopimuksen määräysten mukaisesti. Taulukoissa 7.1 ja 7.2 esitetään yhteenvedot euroalueen yksittäisten maiden tiedoista, koska ne ovat tärkeitä vakaus- ja kasvusopimuksen kannalta. Taulukossa 7.3 esitetään analyysi julkisen talouden velasta. Julkisen velan muutoksen ja julkisen talouden alijäämän erotus (eli alijäämä-/velkakoikaisu) johtuu pääasiassa julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutoksista ja valuutan arvostusmuutosten vaikutuksista.

Euroalueen maksutase ja ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto), ulkomaankauppa ja valuuttakurssit

Maksutasetta (taulukot 8.1–8.6) ja ulkomaista varallisuutta koskevien tilastojen käsitteet ja määritelmät vastaavat yleensä IMF:n maksutasekäsikirjan 5. laitosta (lokakuu 1993), EKP:n toukokuussa 2000 antamien Euroopan keskuspankin tilastovaatimuksia koskevia suuntaviivoja (EKP/2000/4) ja Eurostatin ohjeita.

Euroalueen maksutasetilastot on laatinut EKP. Joulukuuhun 1998 asti tiedot on ilmoitettu ecuinä. Maksutasetilaston tuoreimmat kuukausitiedot ovat ennakkotietoja, jotka tarkistetaan yksityiskohtaisten neljännesvuosittaisten maksutasetilastojen julkaisemisen yhteydessä. Aiempia tietoja tarkistetaan aika ajoin.

Tilastot, jotka perustuvat osittain arvioihin, eivät ole täysin vertailukelpoisia myöhempien havaintojen kanssa. Tällaisia tilastoja ovat maksutaseen rahoitustasetilastot vuoden 1998 loppua edeltävältä ajalta, palvelutasetilastot vuoden 1997 loppua edeltävältä ajalta, tuotannontekijäkorvausten taseen kuukausikehitystä koskevat tilastot vuosilta 1997–1999 ja ulkomaista varallisuutta koskevat tilastot vuoden 1997 loppua edeltävältä ajalta. Taulukossa 8.5.2 on jaoteltu euroalueella olevien sijoitukset euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemiin arvopapereihin sijoittajan sektorin mukaan. Sen sijaan ulkomaisten sijoittajien sijoituksia euroalueella olevien liikkeeseen laskemiin arvopapereihin ei voida esittää liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan jaoteltuina.

Euroalueen ulkomaista varallisuutta koskevat tilastot (taulukko 8.7.1) on saatu laskemalla yhteen kansalliset nettomääräiset tiedot. Ulkomainen varallisuus on laskettu käyttäen tämänhetkisiä markkinahintoja. Laskennassa ei kuitenkaan otettu huomioon suorien sijoitusten kantatietoja, jotka laajalti perustuvat kirjanpitoarvoihin.

Eurojärjestelmän valuuttavarannon ja siihen liittyvien saamisten kannat sekä EKP:n valuuttavaranto ja siihen liittyvät saamiset esitetään taulukossa 8.7.2., jonka tiedot ovat IMF:n ja BIS:n valuuttavarannon ja valuuttamääräisen likviditeetin raportointimallin mukaisia. Aiempia tilastoja

tarkistetaan jatkuvasti, eivätkä valuuttavaranto-tilastot vuoden 1999 loppua edeltävältä ajalta ole täysin vertailukelpoisia myöhempien tilastojen kanssa. Eurojärjestelmän valuuttavarannon tilastointia käsittelevä julkaisu on saatavissa EKP:n verkkosivuilla.

Taulukossa 9 esitetään euroalueen tavaroiden ulkomaankauppa. Enin osa tiedoista on saatu Eurostatista. EKP laskee määräindeksit Eurostatin arvoja yksikköarvoindeksien perusteella. Yksikköarvoindeksit puhdistetaan kausivaihtelusta EKP:ssä ja arvoa koskevat tilastot puhdistetaan kausivaihtelusta ja korjataan työpäivien määrillä Eurostatissa.

Raaka-aineiden ja tuotantohyödykkeiden, investointitavaroiden ja kulutustavaroiden hyödykejako noudattaa SITC-luokitukseen (3. tarkistettu laitos) perustuvaa Broad Economic Categories -luokitusta. Valmistettujen tavaroiden ja öljyn hyödykejako noudattaa SITC-luokitusta (3. tarkistettu laitos). Maantieteellisessä jaottelussa euroalueen tärkeimmät kauppakumppanit esitetään joko maittain tai ryhmittäin. EU:n jäsenyyttä hakeneet 13 maata ovat Bulgaria, Kypros, Latvia, Liettua, Malta, Puola, Romania, Slovakia, Slovenia, Tšekki, Turkki, Unkari ja Viro.

Määritelmien, luokittelun, kattavuuden ja kirjausajankohdan erojen vuoksi ulkomaankaupan tilastot eivät ole täysin verrattavissa maksutasetilastojen tavarakaupan eriin (taulukot 8.1 ja 8.2). Ero johtuu osittain siitä, että vakuutus ja rahti on laskettu mukaan tavaroiden tuontitilastoissa. Vakuutuksen ja rahdin osuus tuonnin arvosta (kulut, vakuutus ja rahti hintaan luettuina) oli noin 3,8 % vuonna 1998 (EKP:n arvio).

Taulukossa 10 esitetään EKP:n laskemat euron nimellinen ja reaali-indeksi. Indeksit perustuvat euron valuuttakurssien painotettuihin keskiarvoihin. Painot perustuvat teollisuustuotteiden kaupankäyntitilastoihin vuosilta 1995–97, ja niissä on otettu huomioon kolmansien markkinoiden vaikutus. Joulukuuhun 2000 asti suppeaan maaryhmään kuuluvat ne maat, joiden valuutat on esitetty taulukossa, sekä Kreikka. Alkaen tammikuusta 2001, jolloin Kreikka otti euron käyttöön, Kreikan drakmaa ei enää ole mukana euron efektiivisessä valuuttakurssissa, mikä on otettu painoissa huomioon. Laajaan maaryhmään kuuluvat lisäksi seuraavat maat: Algeria, Argentiina, Brasilia, Etelä-Afrikka, Filippiinit, Indonesia, Intia, Israel, Kiina, Kroatia, Kypros, Malesia, Marokko, Meksiko, Puola, Romania, Slovakia, Slovenia, Taiwan, Thaimaa, Tšekki, Turkki, Unkari, Uusi-Seelanti, Venäjä ja Viro. Reaaliset valuuttakurssit lasketaan kuluttajahintaindeksin, tehdasteollisuuden tuottajahintaindeksin ja tehdasteollisuuden yksikkötyökustannusten pohjalta. Jos deflaattoreita ei ole saatavissa, käytetään arvioita. Taulukossa esitetään euron kahdenväliset kurssit suhteessa niihin 12 valuuttaan, joita EKP käyttää ”suppean” efektiivisen valuuttakurssin laskennassa. EKP:n julkaisee päivittäisiä viitekurssseja näille ja joillekin muille valuutoille.

Muut tilastot

EU:n muita jäsenvaltioita koskevat tilastot (taulukko 11) noudattavat samoja periaatteita kuin euroalueen tilastot. Yhdysvaltoja ja Japania koskevat tilastot (taulukot 12.1 ja 12.2) perustuvat kansallisiin lähteisiin.

Eurojärjestelmän rahapoliittiset toimenpiteet¹

4.1.2000

EKP ilmoittaa, että eurojärjestelmä toteuttaa 5.1.2000 likviditeettiä vähentävän hienosäätöoperaation, jonka maksut suoritetaan samana päivänä. Tällä toimenpiteellä pyritään palauttamaan normaali likviditeetti markkinoille sen jälkeen, kun vuoteen 2000 siirtyminen oli sujunut ongelmitta.

5.1.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,0 %, maksuvalmiusluoton korko 4,0 % ja talletuskorko 2,0 %.

15.1.2000

Kreikan viranomaisten pyynnöstä euroalueeseen kuuluvien EU:n jäsenvaltioiden ministerit, EKP sekä Tanskan ja Kreikan ministerit ja keskuspankkien pääjohtajat päättävät revalvoida Kreikan drakman keskuskurssin valuuttakurssimekanismissa (ERM II) 3½ prosentilla alkaen 17.1.2000.

20.1.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,0 %, maksuvalmiusluoton korko 4,0 % ja talletuskorko 2,0 %.

EKP:n neuvosto päättää myös, että eurojärjestelmä aikoo jakaa vuoden 2000 alkupuoliskolla toteutettavissa pitempiäaikaisissa rahoitusoperaatioissa 20 miljardia euroa kussakin. Määrää päätettäessä otettiin huomioon euroalueen pankkijärjestelmän arvioitu likviditeetin tarve vuoden 2000 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana sekä eurojärjestelmän pyrkimys jakaa vastaisuudessaakin suurin osa rahoitussektorille rahoitusoperaatioissa tarjoamastaan likviditeetistä perusrahoitusoperaatioiden kautta.

3.2.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,25 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 9.2.2000. Maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 4,25 prosenttiin 4.2.2000 lähtien. Talletuskorkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 2,25 prosenttiin 4.2.2000 lähtien.

17.2., 2.3.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,25 %, maksuvalmiusluoton korko 4,25 % ja talletuskorko 2,25 %.

16.3.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,5 prosenttiin siitä operaatiosta lähtien, jonka maksut suoritetaan 22.3.2000. Lisäksi maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 4,5 prosenttiin ja talletuskorkoa niin ikään 0,25 prosenttiyksikköä 2,5 prosenttiin 17.3.2000 lähtien.

30.3., 13.4.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,5 %, maksuvalmiusluoton korko 4,5 % ja talletuskorko 2,5 %.

27.4.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,75 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 4.5.2000. Maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 4,75 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 2,75 prosenttiin 28.4.2000 lähtien.

¹ Eurojärjestelmän rahapoliittiset toimenpiteet vuonna 1999 on esitetty EKP:n vuosikertomuksessa vuodelta 1999 sivuilla 172–175.

11.5.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,75 %, maksuvalmiusluoton korko 4,75 % ja talletuskorko 2,75 %.

25.5.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,75 %, maksuvalmiusluoton korko 4,75 % ja talletuskorko 2,75 %.

8.6.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korkoa 0,50 prosenttiyksikköä 4,25 prosenttiin ja soveltaa sitä kahteen (kiinteäkorkoisena huutokauppana toteutettavaan) operaatioon, joiden maksut suoritetaan 15. ja 21.6.2000. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää nostaa maksuvalmiusluoton korkoa 0,50 prosenttiyksikköä 5,25 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,50 prosenttiyksikköä 3,25 prosenttiin 9.6.2000 lähtien.

EKP:n neuvosto ilmoittaa myös, että siitä operaatiosta alkaen, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000, eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina siten, että likviditeetin jaossa käytetään monikorkoista menettelyä. EKP:n neuvosto päättää asettaa näissä operaatioissa tehtäville korkotarjouksille alarajan, joka on 4,25 %. Siirtymisellä vaihtuvakorkoisina huutokauppoina toteutettaviin perusrahoitusoperaatioihin ei ole tarkoitus muuttaa eurojärjestelmän rahapolitiikan viritystä. Uudella huutokauppanenettelyllä pyritään vastaamaan huomattavaan ylikysyntään, johon tähänastinen kiinteäkorkoisen huutokauppanenettelyn soveltaminen on johtanut.

19.6.2000

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen artiklan 122 kohdan 2 mukaisesti Ecofin-neuvosto päättää, että Kreikka täyttää artiklan 121 kohdassa I esitettyihin kriteereihin perustuvat vaatimukset, ja kumoaa Kreikkaa koskevan poikkeuk-

sen 1.1.2001 lukien. Ecofin-neuvosto teki päätöksensä ottaen huomioon Euroopan komission ja EKP:n kertomukset Ruotsin ja Kreikan edistymisestä talous- ja rahaliiton jäsenyyteen liittyvien velvoitteiden täyttämässä ja kuultuaan Euroopan parlamenttia ja keskusteltuaan valtion- tai hallitusten päämiesten kokoonpanossa kokoon-tuneen Eurooppa-neuvoston kanssa.

Toimien yksimielisesti niiden Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden, joita ei koske poikkeus, ja kyseisen jäsenvaltion kanssa Ecofin-neuvosto – Euroopan komission esityksestä ja EKP:tä kuultuaan – vahvistaa myös Kreikan drakman ja euron välisen peruuttamattoman muuntokurssin, joka tulee voimaan 1.1.2001. Kreikan drakman ja euron välisen muuntokurssin (joka vastaa drakman valitsevaa keskuskurssia euroon nähden ERM II -valuuttakurssimekanismissa) määrittämisen jälkeen EKP ja Kreikan keskuspankki ilmoittavat, että ne tulevat seuraamaan Kreikan drakman ja euron välisen markkinakurssin lähentymistä drakman euromuuntokurssiin. Lähentyminen tulisi saavuttaa viimeistään 29.12.2000 mennessä.

21.6.2000

EKP:n neuvosto päättää, että maksuvalmiusluoton korko on edelleen 5,25 % ja talletuskorko 3,25 %. Neuvosto toistaa, että – kuten 8.6.2000 ilmoitettiin – eurojärjestelmän tulevat perusrahoitusoperaatiot tullaan toteuttamaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina monikorkoista huutokauppanenettelyä käyttäen ja että operaatioissa tehtävien korkotarjousten alaraja on 4,25 %.

EKP:n neuvosto ilmoittaa myös, että vuoden 2000 loppupuolella toteutettavissa pitempiäaikaisissa rahoitusoperaatioissa eurojärjestelmä aikoo jakaa 15 miljardia euroa operaatiota kohden. Tässä määrässä otetaan huomioon euroalueen pankkijärjestelmän ennakoitujen likviditeettitarpeet vuoden 2000 loppupuolella ja eurojärjestelmän halukkuus myöntää edelleen suurin osan rahoitussektorin rahoituksesta perusrahoitusoperaatioiden kautta.

6.7., 20.7., 3.8.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,25 %, maksuvalmiusluoton korko 5,25 % ja talletuskorko 3,25 %.

31.8.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa 0,25 prosenttiyksikköä 4,50 prosenttiin siitä operaatiosta lähtien, jonka maksut suoritetaan 6.9.2000. Lisäksi maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 5,50 prosenttiin ja talletuskorkoa niin ikään 0,25 prosenttiyksikköä 3,50 prosenttiin 1.9.2000 lähtien.

14.9.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,50 %, maksuvalmiusluoton korko 5,50 % ja talletuskorko 3,50 %.

5.10.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa 0,25 prosenttiyksikköä 4,75 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 11.10.2000. Lisäksi maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 5,75 prosenttiin ja talletuskorkoa niin ikään 0,25 prosenttiyksikköä 3,75 prosenttiin 6.10.2000 alkaen.

19.10., 2.11., 16.11., 30.11.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,75 %, maksuvalmiusluoton korko 5,75 % ja talletuskorko 3,75 %.

14.12.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,75 %, maksuvalmiusluoton korko 5,75 % ja talletuskorko 3,75 %.

EKP:n neuvosto päättää myös pitää rahan määrän kasvun eli lavean raha-aggregaatin M3:n vuotuisen kasvuvauhdin viitearvon 4½ prosentissa. Päätös perustuu siihen, että käytettävissä olevat tiedot tukevat edelleen niitä taustaoletuksia, joiden perusteella viitearvo alun perin määritettiin joulukuussa 1998 ja vahvistettiin uudelleen joulukuussa 1999. Oletukset ovat, että M3:n kiertonopeuden hidastumistrendi on keskipitkällä aikavälillä ½–1 % vuodessa ja potentiaalisen tuotannon trendikasvuvauhti 2–2½ % vuodessa. EKP:n neuvosto tarkistaa viitearvon seuraavan kerran joulukuussa 2001.

2.1.2001

Kreikka otti euron käyttöön 1.1.2001, ja siitä tuli näin ollen kahdestoista yhteisen rahan käyttöönsä ottava EU:n jäsenvaltio. Se on myös ensimmäinen EU:n jäsenvaltio, joka siirtyy yhteisen rahan käyttöön sen jälkeen, kun talous- ja rahaliiton (EMU) kolmas vaihe 1.1.1999 alkoi. Kreikan keskuspankki on nyt siten eurojärjestelmän täysivaltainen jäsen, jolla on samat oikeudet ja velvoitteet kuin euron aiemmin käyttöön otaneiden 11 EU-jäsenvaltion kansallisilla keskuspankeilla. Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön artiklan 49 mukaisesti Kreikan keskuspankki maksaa EKP:n pääomasta merkitsemänsä osuuden loppuosan ja osuutensa EKP:n rahastoista sekä siirtää EKP:lle osan omista varannoistaan.

Vuoden 2001 ensimmäinen perusrahoitusoperaatio, josta ilmoitettiin 29.12.2000, on eurojärjestelmän kreikkalaisille vastapuolille ensimmäinen. Operaation toteutus onnistuu hyvin. Likviditeettiä jaetaan 101 miljardia euroa. Jaossa otetaan huomioon euroalueen pankkijärjestelmän likviditeettitarpeiden lisääntyminen, joka johtuu Kreikan rahalaitosten liittymisestä järjestelmään.

4.1.2001

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,75 %, maksuvalmiusluoton korko 5,75 % ja talletuskorko 3,75 %.

Lisäksi EKP:n neuvosto päättää, että vuoden 2001 pitempiäaikaisissa rahoitusoperaatioissa jaetaan likviditeettiä 20 miljardia euroa kussakin. Tällöin otetaan huomioon euroalueen pankkijärjestelmän odotetut likviditeettitarpeet vuonna 2001 ja eurojärjestelmän halukkuus kattaa edelleen suurin osa rahoitussektorin likviditeettitarpeista perusrahoitusoperaatioillaan. EKP:n neuvosto voi muuttaa jaettavan likviditeetin määrää, jos vuoden aikana ilmenee odottamattomia likviditeettitarpeita.

18.1., 1.2., 15.2., 1.3., 15.3., 29.3., 11.4., 26.4.2001

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,75 %, maksuvalmiusluoton korko 5,75 % ja talletuskorko 3,75 %.

10.5.2001

EKP:n neuvosto päättää laskea perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa eli minimitarjouskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 4,50 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 15.5.2001. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää laskea maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 5,50 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,50 prosenttiin 11.5.2001 lähtien.

23.5., 7.6., 21.6., 5.7., 19.7., 2.8.2001

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 4,50 %, maksuvalmiusluoton korko 5,50 % ja talletuskorko 3,50 %.

30.8.2001

EKP:n neuvosto päättää laskea perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa eli minimitarjouskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 4,25 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 5.9.2001. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää laskea maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 5,25 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,25 prosenttiin 31.8.2001 lähtien.

13.9.2001

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 4,25 %, maksuvalmiusluoton korko 5,25 % ja talletuskorko 3,25 %.

17.9.2001

EKP:n neuvosto päättää laskea perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa eli minimitarjouskorkoa 0,50 prosenttiyksikköä 3,75 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 19.9.2001. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää laskea maksuvalmiusluoton korkoa 0,50 prosenttiyksikköä 4,75 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,50 prosenttiyksikköä 2,75 prosenttiin 18.9.2001 lähtien.

27.9., 11.10., 25.10.2001

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 3,75 %, maksuvalmiusluoton korko 4,75 % ja talletuskorko 2,75 %.

8.11.2001

EKP:n neuvosto päättää laskea perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa eli minimitarjouskorkoa 0,50 prosenttiyksikköä 3,25 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 14.11.2001. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää laskea maksuvalmiusluoton korkoa 0,50 prosenttiyksikköä 4,25 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,50 prosenttiyksikköä 2,25 prosenttiin 9.11.2001 lähtien.

6.12.2001

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 3,25 %, maksuvalmiusluoton korko 4,25 % ja talletuskorko 2,25 %. EKP:n neuvosto päättää myös pitää lavean raha-aggregaatin M3:n vuotuisen kasvuvauhdin viitearvon 4½ prosenttina.

3.1.2002

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 3,25 %, maksuvalmiusluoton korko 4,25 % ja talletuskorko 2,25 %.

Lisäksi EKP:n neuvosto päättää, että vuonna 2002 toteutettavissa pitempiaikaisissa rahoitusoperaa-

tioiden jaetaan 20 miljardia euroa kussakin. Määrää päätettäessä otetaan huomioon euroalueen pankkijärjestelmän odotettu likviditeetin tarve vuonna 2002 sekä eurojärjestelmän pyrkimys tarjota vastaisuudessa suurin osa rahoitussektorille jakamastaan likviditeetistä perusrahoitusoperaatioiden kautta. EKP:n neuvosto voi vuoden aikana muuttaa jaettavan likviditeetin määrää, jos likviditeetin tarpeessa ilmenee odottamattomia muutoksia.

7.2., 7.3., 4.4., 2.5., 6.6., 4.7., 1.8., 12.9.2002

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 3,25 %, maksuvalmiusluoton korko 4,25 % ja talletuskorko 2,25 %.

TARGET-maksujärjestelmä

TARGET-maksuliikenne

TARGET-maksuliikenne kasvoi vuoden 2002 toisella neljänneksellä sekä lukumäärällä että arvolla mitattuna hieman edellisestä neljänneksestä. Kasvu näkyy selvemmin, kun sitä verrataan vuoden 2001 toisen neljänneksen kasvuun. Huomattavaa on, että kotimainen maksuliikenne kasvoi ulkomaista enemmän. Kotimaisten TARGET-maksujen kasvu johtui siitä, että Euro Access Frankfurtin (EAF) kautta välitettävä maksuliikenne yhdistettiin Saksan RTGS^{plus}-järjestelmään marraskuussa 2001.

Kotimaisten ja maasta toiseen suoritettujen TARGET-maksujen päiväkeskiarvo kasvoi vuoden 2002 toisella neljänneksellä maksujen kokonaismäärällä ja arvolla mitattuna 1 prosentin edellisestä neljänneksestä. Keskimäärin TARGET-

maksuja oli 251 340 päivässä, ja niiden arvo oli noin 1 551 miljardia euroa.

Kotimaisia TARGET-maksuja oli toisella neljänneksellä keskimäärin 197 067 päivässä, ja niiden arvo oli 1 062 miljardia euroa eli suurin piirtein sama kuin ensimmäisellä neljänneksellä. Kotimaisten maksujen osuus kaikkien TARGET-maksujen kokonaisarvosta oli 68,5 % ja lukumäärästä 78,4 %. Eniten kotimaisia TARGET-maksuja suoritettiin 28.6.2002 eli ensimmäisen vuosipuoliskon viimeisenä pankkipäivänä. Yhteisarvoltaan tuona päivänä välitetyt maksut olivat 1 489 miljardia euroa. Myös lukumääräisesti kotimaisia TARGET-maksuja suoritettiin tuona päivänä eniten eli 286 899 kappaletta. Kaikista kotimaisista TARGET-maksuista 64 % oli arvoltaan enintään 50 000 euroa. Arvoltaan miljoonan ja miljardin euron väliin sijoittuvien kotimaisten TARGET-

Taulukko 1.

TARGETissa ja tietyissä pankkien välisissä maksujärjestelmissä käsitellyt maksumääräykset: maksutapahtumien määrä

(maksujen lukumäärä)

	2001 II	2001 III	2001 IV	2002 I	2002 II
TARGET					
TARGET-maksut yhteensä					
Yhteensä	12 957 667	12 992 738	14 990 244	15 364 299	15 834 392
Päiväkeskiarvo	208 995	199 888	237 940	247 811	251 340
TARGET-maksut maasta toiseen					
Yhteensä	2 789 449	2 854 823	3 045 061	3 188 285	3 419 144
Päiväkeskiarvo	44 991	43 920	48 334	51 424	54 272
Kotimaiset TARGET-maksut					
Yhteensä	10 168 218	10 137 915	11 945 183	12 176 014	12 415 248
Päiväkeskiarvo	164 004	155 968	189 606	196 387	197 067
Muut järjestelmät					
Euro 1 (EBA)					
Yhteensä	7 074 610	6 990 816	7 607 298	7 790 799	8 549 759
Päiväkeskiarvo	114 107	107 551	120 751	125 658	135 710
Euro Access Frankfurt (EAF) ¹⁾					
Yhteensä	3 243 631	3 230 911	1 209 501	-	-
Päiväkeskiarvo	52 317	49 706	48 380	-	-
Paris Net Settlement (PNS)					
Yhteensä	2 025 034	1 959 480	1 998 239	1 900 298	1 901 820
Päiväkeskiarvo	32 662	30 146	31 718	30 650	30 188
Servicio Español de Pagos Interbancarios (SPI)					
Yhteensä	329 963	360 296	421 685	409 483	455 080
Päiväkeskiarvo	5 322	5 543	6 693	6 605	7 223
Pankkien on line pikasiirrot ja sekä -järjestelmä (POPS)					
Yhteensä	232 172	180 229	165 329	152 445	212 064
Päiväkeskiarvo	3 745	2 773	2 624	2 459	3 366

1) EAF-järjestelmä lopetti toimintansa 2.11.2001, ja sen korvasi RTGS^{plus}-järjestelmä.

maksujen osuus oli 12 % ja yli miljardin euron maksujen osuus alle 0,1 %.

Vuoden 2002 ensimmäisen neljänneksen lukuihin verrattuna¹ RTGS^{plus}-järjestelmän kautta suoritettujen kotimaan maksujen lukumäärä kasvoi toisella neljänneksellä hieman eli 1 prosentin ja niiden arvo pysyi samana. Verrattuna vuoden 2001 toisella neljänneksellä Euro Link System -järjestelmän² ja EAF-järjestelmän kautta suoritettuihin kotimaisiin maksuihin RTGS^{plus}-järjestelmän kautta suoritettujen kotimaanmaksujen arvo pieneni 14 % ja lukumäärä 15 %.

- 1 Vertailussa eivät ole mukana Saksan keskuspankin vasta-
puolten omien tilien ja RTGS^{plus}-järjestelmässä olevien tilien
väliset likviditeettisiirrot, koska tällaisia siirtoja ei ollut ELS-
järjestelmässäkään. Vuoden 2001 ja 2002 luvut on näin saa-
tu vertailukelpoisiksi.
- 2 Euro Link System oli Saksan keskuspankin aiempi RTGS^{plus}-
järjestelmä.

Maasta toiseen suoritettujen TARGET-maksujen lukumäärä kasvoi vuoden 2002 ensimmäisen neljänneksen lukuihin verrattuna 6 % (maksuja oli päivittäin keskimäärin 54 272), ja niiden arvo kasvoi 2 % (maksujen päivittäinen arvo oli keskimäärin 489 miljardia euroa).

Myös maasta toiseen suoritettavissa maksuissa toisen neljänneksen vilkkain päivä oli 28.6.2002 sekä maksujen lukumäärällä että arvolla mitattuna. Tuona päivänä suoritettiin 82 052 maksua, ja maksujen yhteisarvo oli 683 miljardia euroa.

Asiakasmaksujen osuus maasta toiseen suoritettujen TARGET-maksujen päiväkeskiarvosta kasvoi 46 prosenttiin lukumäärällä mitattuna ja 4 prosenttiin arvolla mitattuna. Asiakasmaksun keskimääräinen arvo pieneni hieman eli 0,8 miljoonaan euroon ja pankkien välisen maksun keskimääräinen arvo 15,9 miljoonaan euroon.

Taulukko 2.

TARGETissa ja tietyissä pankkien välisissä maksujärjestelmissä käsitellyt maksumääräykset: maksujen arvo

(mrd. euroa)

	2001 II	2001 III	2001 IV	2002 I	2002 II
TARGET					
TARGET-maksut yhteensä					
Yhteensä	80 019	78 040	92 627	95 440	97 682
Päiväkeskiarvo	1 291	1 201	1 470	1 539	1 551
TARGET-maksut maasta toiseen					
Yhteensä	31 439	31 818	32 176	29 720	30 794
Päiväkeskiarvo	507	490	511	479	489
Kotimaiset TARGET-maksut					
Yhteensä	48 580	46 222	60 451	65 720	66 888
Päiväkeskiarvo	784	711	960	1 060	1 062
Muut järjestelmät					
Euro 1 (EBA)					
Yhteensä	13 164	12 533	12 445	11 961	12 045
Päiväkeskiarvo	212	193	198	193	191
Euro Access Frankfurt (EAF) ¹⁾					
Yhteensä	10 380	10 082	3 660	-	-
Päiväkeskiarvo	167	155	146	-	-
Paris Net Settlement (PNS)					
Yhteensä	5 700	5 393	5 399	5 061	5 079
Päiväkeskiarvo	92	83	86	82	81
Servicio Español de Pagos Interbancarios (SPI)					
Yhteensä	94	98	73	74	80
Päiväkeskiarvo	2	2	1	1	1
Pankkien on line pikasiirrot ja sekit -järjestelmä (POPS)					
Yhteensä	113	89	92	92	100
Päiväkeskiarvo	2	1	1	1	1

1) EAF-järjestelmä lopetti toimintansa 2.11.2001, ja sen korvasi RTGS^{plus}-järjestelmä.

Maasta toiseen suoritettavan TARGET-maksuliikenteen kehityksessä merkittävin suuntaus on edelleen asiakasmaksujen jatkuva kasvu. Erityisesti asiakasmaksujen lukumäärä on kasvanut (8 % vuoden 2002 ensimmäisestä neljänneksestä ja 42 % vuoden 2001 toisesta neljänneksestä). Kaikista maasta toiseen suoritetuista TARGET-maksuista 54 % oli arvoltaan enintään 50 000 euroa. Arvoltaan miljoonan ja miljardin euron väliin sijoittuvia oli maasta toiseen suoritetuista TARGET-maksuista 19 % ja yli miljardin euron maksuja oli alle 0,1 %.

Vuoden 2002 TARGET-päivitys

Vuoden 2002 TARGET-version käyttöönoton valmistelut ja testaus ovat alkaneet ja sujuvat aikataulun mukaisesti. Päivitys tehdään marraskuussa 2002. Uusi versio sisältää SWIFT-standardien mukaiset uudet tarkastussäännöt, jotka lisätään sanomiin MT103 ja MT103+. Sanomassa MT103+ otetaan käyttöön täysin automaattiseen käsittelyyn (straight-through processing, STP) liittyviä lisäominaisuuksia, kuten kansainvälisen tilinumeron (International Bank Account Number, IBAN³) tarkastus.

³ IBAN on kansainvälinen tilinumero, jonka avulla tunnistetaan rahoituslaitoksessa oleva tili. Se mahdollistaa tilisiirron automaattisen käsittelyn.

TARGET-järjestelmä mukana CLS-pankkijärjestelmän koekäytössä

CLS-pankki (Continuous Link Settlement Bank) toteutti maanantaina 13.5.2002 ensimmäisen koevaiheen (End-to-End Functionality Trialing), johon osallistui pieni joukko CLS-järjestelmän mahdollisia jäseniä. Vaiheella pyrittiin osoittamaan CLS-järjestelmän toimivuus. Seuraava testaus alkoi maanantaina 8.7.2002, ja sillä taas pyrittiin varmistamaan, että kaikki järjestelmän mahdolliset jäsenet voivat operationaalisesti osallistua järjestelmään. Molemmissa testeissä euromääräiset katteensiirrot suoritettiin onnistuneesti TARGETin kautta. CLS-pankki aloitti toiminnan 9.9.2002.

TARGET-järjestelmä Sibos-messuilla Genevessä 30.9.–4.10.2002

TARGET-järjestelmä on ollut esillä SWIFTin järjestämällä Sibos-messuilla vuodesta 1998 alkaen. Tänä vuonna EKP sekä Saksan, Espanjan, Ranskan, Italian ja Alankomaiden keskuspankit tulevat esittelemään eurojärjestelmän rahoituspalveluja, joista TARGET on merkittävin. Eurojärjestelmän osallistuminen Sibos-messuille tarjoaa yleisölle ainutlaatuisen tilaisuuden saada lisää tietoa eurosta, euroalueen rahoituspalveluista ja erityisesti TARGETista.

Lisätietoja TARGETista on saatavissa EKP:n verkkosivujen osassa "TARGET".

Euroopan keskuspankin julkaisuja

Tässä luettelossa on tietoja joistakin Euroopan keskuspankin julkaisemista asiakirjoista. Julkaisut ovat saatavissa maksutta EKP:n tiedotuksesta (Press and Information Division). Tilaukset voi lähettää nimiösivun kääntöpuolella olevaan postiosoitteeseen.

Täydellinen luettelo Euroopan rahapoliittisen instituutin julkaisemista asiakirjoista löytyy Internet-kotisivultamme (<http://www.ecb.int>).

Vuosikertomus

Vuosikertomus 1998. Huhtikuu 1999.

Vuosikertomus 1999. Huhtikuu 2000.

Vuosikertomus 2000. Toukokuu 2001.

Vuosikertomus 2001. Huhtikuu 2002.

Lähentymisraportti

Lähentymisraportti 2000. Toukokuu 2000.

Lähentymisraportti 2002. Toukokuu 2002.

Kuukausikatsaus

Tammikuusta 1999 lähtien julkaistut artikkelit:

Euroalue kolmannen vaiheen alussa. Tammikuu 1999.

Vakauteen tähtäävä eurojärjestelmän rahapolitiikan strategia. Tammikuu 1999.

Euroalueen raha-aggregaatit ja niiden merkitys eurojärjestelmän rahapolitiikan strategiassa. Helmikuu 1999.

Lyhyen aikavälin talousindikaattorien merkitys euroalueen hintakehityksen arvioinnissa. Huhtikuu 1999.

Euroalueen pankkitoiminta: rakenteellisia piirteitä ja kehitysnäkymiä. Huhtikuu 1999.

Eurojärjestelmän toimintakehikko: kuvaus ja ensimmäinen arviointi. Toukokuu 1999.

Vakaus- ja kasvusopimuksen täytäntöönpano. Toukokuu 1999.

Keskeisten talousindikaattorien pitkän aikavälin kehitys ja suhdannevaihtelut euroalueen maissa. Heinäkuu 1999.

Euroopan keskuspankkijärjestelmän institutionaalinen rakenne. Heinäkuu 1999.

Euron kansainvälinen asema. Elokuu 1999.

Euroalueen rahalaitosten taseet vuoden 1999 alkupuolella. Elokuu 1999.

Inflaatioerot rahaliitossa. Lokakuu 1999.

EKPJ:n valmistautuminen vuoteen 2000. Lokakuu 1999.

Vakauteen tähtäävä politiikka ja pitkien reaalikorkojen kehitys 1990-luvulla. Marraskuu 1999.

TARGET ja euromääräiset maksut. Marraskuu 1999.

Euroopan keskuspankin säädökset. Marraskuu 1999.

Euroalue vuosi euron käyttöönoton jälkeen: rahoitusrakenteen tärkeimmät piirteet ja muutokset. Tammikuu 2000.

Eurojärjestelmän valuuttavaranto ja -operaatiot. Tammikuu 2000.

Eurojärjestelmä ja EU:n laajentuminen. Helmikuu 2000.

Arvopaperiselvityksen yhdyntyminen. Helmikuu 2000.

Euron nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssit. Huhtikuu 2000.

EMU ja pankkivalvonta. Huhtikuu 2000.

Korkojen ja korkojohdannaisten informaation sisältö rahapolitiikan kannalta. Toukokuu 2000.

Euroalueen työmarkkinoiden kehitys ja rakenteelliset piirteet. Toukokuu 2000.

Siirtyminen vaihtuvakorkoisina huutokauppoina toteutettaviin perusrahoitusoperaatioihin. Heinäkuu 2000.

Rahapolitiikan välittymismekanismi euroalueella. Heinäkuu 2000.

Väestön ikääntyminen ja finanssipolitiikka euroalueella. Heinäkuu 2000.

Katsaus euroalueen hinta- ja kustannusindikaattoreihin. Elokuu 2000.

Euroalueen ulkomaankauppa: tyypilliset piirteet ja viimeaikainen kehitys. Elokuu 2000.

Potentiaalisen tuotannon kasvun ja tuotantokuilun käsitteet, hyödyntäminen ja estimaatit. Lokakuu 2000.

EKP:n suhteet Euroopan yhteisön toimielimiin ja laitoksiin. Lokakuu 2000.

EKP:n rahapolitiikan strategian kaksi pilaria. Marraskuu 2000.

Elektronisen rahan käyttöönoton vaikutuksia. Marraskuu 2000.

Euroalue Kreikan liittymisen jälkeen. Tammikuu 2001.

Epävarmuuden vaikutus rahapoliittiseen päätöksentekoon. Tammikuu 2001.

EKP:n suhteet kansainvälisiin järjestöihin ja foorumeihin. Tammikuu 2001.

Yritysrahoitus euroalueella. Helmikuu 2001.

Palvelutason yhdenmukaistaminen euroalueella maasta toiseen suoritettavien pienten maksujen välityksessä. Helmikuu 2001.

Euroopan keskuspankin ulkoinen viestintä. Helmikuu 2001.

Euroalueen yleiset taloustilastot. Huhtikuu 2001.

Eurojärjestelmän vakuuskäytäntö. Huhtikuu 2001.

Eurosetelien ja -kolikoiden käyttöönotto. Huhtikuu 2001.

Rahatalouden analyysin välineet ja menetelmät. Toukokuu 2001.

Uudet vakavaraisuussäännöt – EKP:n näkökulma. Toukokuu 2001.

Ei-rahoitussektorin rahoituksen hankinta ja käyttö euroalueella. Toukokuu 2001.

Uusi tieto- ja viestintäteknikka ja tuottavuus euroalueella. Heinäkuu 2001.

Euroalueen pohjainflaation mittarit. Heinäkuu 2001.

Finanssipolitiikka ja talouskasvu. Elokuu 2001.

Euroalueen hyödykemarkkinauudistukset. Elokuu 2001.

Keskusvastapuoliclearingin keskittyminen euroalueella. Elokuu 2001.

Rahapolitiikan säännöt. Lokakuu 2001.

Vastapuolten tarjoukset eurojärjestelmän säännöllisissä avomarkkinaoperaatioissa. Lokakuu 2001.

Eurokäteisen käyttöönotto euroalueen ulkopuolella. Lokakuu 2001.

Euroalueen suhdannekehitystä kuvaavien yhdistelmäindikaattorien informatiivisuus. Marraskuu 2001.

Talouspolitiikan päätöksenteko EMUssa. Marraskuu 2001.

Talouden perustekijät ja euron kurssi. Tammikuu 2002.

Eurosetelien käyttöönotto: Mitä käteisrahan vaihdon jälkeen? Tammikuu 2002.

Osakemarkkinat ja rahapolitiikka. Helmikuu 2002.

Kansainvälisen yhteistyön kehitys viime aikoina. Helmikuu 2002.

Julkisen talouden automaattisten vakauttajien toiminta euroalueella. Huhtikuu 2002.

Eurojärjestelmä ja maksu- ja selvitysjärjestelmät. Huhtikuu 2002.

Rahalaitosten tase- ja korkotilastoihin tehtävät muutokset. Huhtikuu 2002.

EKP:n likviditeetinhallinta. Toukokuu 2002.

Kansainvälinen valvontayhteistyö. Toukokuu 2002.

Käteisen euron käyttöönoton vaikutus liikkeessä olevien setelien ja kolikkojen määrään. Toukokuu 2002.

Euroalueen suhdannekierron piirteitä 1990-luvulla. Heinäkuu 2002.

Eurojärjestelmän vuoropuhelu hakijamaiden kanssa. Heinäkuu 2002.

Euroalueen ulkomaisiin suoriin sijoituksiin ja arvopaperisijoituksiin liittyvien pääomavirtojen kehitys. Heinäkuu 2002.

Hintojen lähentyminen ja kilpailu euroalueella. Elokuu 2002.

Euroalueen pankkisektorin viimeaikainen kehitys ja riskit. Elokuu 2002.

Euroalueen säästäminen, rahoitus ja investoinnit. Elokuu 2002.

Occasional Paper Series

- 1 Santillán J., Bayle M. ja Thygesen C., The impact of the euro on money and bond markets. Heinäkuu 2000.
- 2 Buldorini L., Makrydakis S. ja Thimann C., The effective exchange rates of the euro. Helmikuu 2002.

- 3 Brand C., Gerdesmeier D. ja Roffia B., Estimating the trend of M3 income velocity underlying the reference value for monetary growth. Toukokuu 2002.
- 4 Genre V. ja Gómez-Salvador R., Labour force developments in the euro area since the 1980s. Heinäkuu 2002.
- 5 Russo D., Hart T. L. ja Schönberger A., The evolution of clearing and central counterparty services for exchange-traded derivatives in the United States and Europe: a comparison. Syyskuu 2002.

Working Paper Series

- 1 Brousseau V. ja Scacciavillani F., A global hazard index for the world foreign exchange markets. Toukokuu 1999.
- 2 Monticelli C. ja Tristani O., What does the single monetary policy do? A SVAR benchmark for the European Central Bank. Toukokuu 1999.
- 3 Detken C., Fiscal policy effectiveness and neutrality results in a non-Ricardian world. Toukokuu 1999.
- 4 Angeloni I. ja Dedola L., From the ERM to the euro: new evidence on economic and policy convergence among EU countries. Toukokuu 1999.
- 5 Wynne M., Core inflation: a review of some conceptual issues. Toukokuu 1999.
- 6 Coenen G. ja Vega J.-L., The demand for M3 in the euro area. Syyskuu 1999.
- 7 De Bandt, O. ja Davis E. P., A cross-country comparison of market structures in European banking. Syyskuu 1999.
- 8 Orphanides A. ja Wieland V., Inflation zone targeting. Lokakuu 1999.
- 9 Coenen G., Asymptotic confidence bands for the estimated autocovariance and autocorrelation functions of vector autoregressive models. Tammikuu 2000.
- 10 Fatum R., On the effectiveness of sterilized foreign exchange intervention. Helmikuu 2000.
- 11 Berk J. M. ja van Bergeijk P., Is the yield curve a useful information variable for the Euro-system? Helmikuu 2000.
- 12 Svensson L. E. O. ja Woodford M., Indicator variables for optimal policy. Helmikuu 2000.
- 13 Söderström U., Monetary policy with uncertain parameters. Helmikuu 2000.
- 14 Rudebusch G. D., Assessing nominal income rules for monetary policy with model and data uncertainty. Helmikuu 2000.
- 15 Orphanides A., The quest for prosperity without inflation. Maaliskuu 2000.
- 16 Hördahl P., Estimating the implied distribution of the future short-term interest rate using the Longstaff-Schwartz model. Maaliskuu 2000.
- 17 Fabiani S. ja Mestre R., Alternative measures of the NAIRU in the euro area: estimates and assessment. Maaliskuu 2000.
- 18 Iacoviello M., House prices and the macroeconomy in Europe: results from a structural VAR analysis. Huhtikuu 2000.
- 19 Detken C. ja Hartmann P., The euro and international capital markets. Huhtikuu 2000.

- 20 De Bandt O. ja Mongelli F. P., Convergence of fiscal policies in the euro area. Toukokuu 2000.
- 21 Ehrmann M., Firm size and monetary policy transmission: evidence from German business survey data. Toukokuu 2000.
- 22 Holthausen C. ja Rønde T., Regulating access to international large-value payment systems. Kesäkuu 2000.
- 23 Cho I-K. ja Sargent T. J., Escaping Nash inflation. Kesäkuu 2000.
- 24 Smets F., What horizon for price stability. Heinäkuu 2000.
- 25 Schellekens P., Caution and conservatism in the making of monetary policy. Heinäkuu 2000.
- 26 Winkler B., Which kind of transparency? On the need for clarity in monetary policy-making. Elokuu 2000.
- 27 Camacho M. ja Perez-Quiros G., This is what the US leading indicators lead. Elokuu 2000.
- 28 Ellison M. ja Valla N., Learning, uncertainty and central bank activism in an economy with strategic interactions. Elokuu 2000.
- 29 Fabiani S., Locarno A., Oneto G. ja Sestito P., The sources of unemployment fluctuations: an empirical application to the Italian case. Syyskuu 2000.
- 30 Coenen G. ja Wieland V., A small estimated euro area model with rational expectations and nominal rigidities. Syyskuu 2000.
- 31 Gropp R. ja Kostial K., The disappearing tax base: Is foreign direct investment eroding corporate income taxes? Syyskuu 2000.
- 32 De Fiore F., Can indeterminacy explain the short-run non-neutrality of money? Syyskuu 2000.
- 33 Trecroci C. ja Vega J. L., The information content of M3 for future inflation in the euro area. Lokakuu 2000.
- 34 Castrén O. ja Takalo T., Capital market development, corporate governance and the credibility of exchange rate pegs. Lokakuu 2000.
- 35 De Bandt O. ja Hartman P., Systemic Risk: A survey. Marraskuu 2000.
- 36 Morana C., Measuring core inflation in the euro area. Marraskuu 2000.
- 37 Vermeulen P., Business fixed investment: evidence of a financial accelerator in Europe. Marraskuu 2000.
- 38 De Fiore F., The optimal inflation tax when taxes are costly to collect. Marraskuu 2000.
- 39 Brand C. ja Cassola N., A money demand system for euro area M3. Marraskuu 2000.
- 40 Mojon B., Financial structure and the interest rate channel of ECB monetary policy. Marraskuu 2000.
- 41 Geraats P. M., Why adopt transparency? The publication of central bank forecasts. Tammikuu 2001.
- 42 Fagan G., Henry J. ja Mestre R., An area-wide model (AWM) for the euro area. Tammikuu 2001.
- 43 Rodriguez Palenzuela D., Sources of economic renewal: from the traditional firm to the knowledge firm. Helmikuu 2001.
- 44 Bindseil U. ja Seitz F., The supply and demand for Eurosystem deposits – The first 18 months. Helmikuu 2001.

- 45 Camba-Méndez G. ja Kapetanios G., Testing the rank of the Hankel Matrix: A statistical approach. Maaliskuu 2001.
- 46 Cassola N. ja Luís J. B., A two-factor model of the German term structure of interest rates. Maaliskuu 2001.
- 47 Gropp R. ja Vesala J., Deposit insurance and moral hazard: does the counterfactual matter? Maaliskuu 2001.
- 48 Fratzscher M., Financial market integration in Europe: on the effects of EMU on stock markets. Maaliskuu 2001.
- 49 Casares M., Business cycle and monetary policy analysis in a structural sticky-price model of the euro area. Maaliskuu 2001.
- 50 Von Wachter T., Employment and productivity growth in service and manufacturing sectors in France, Germany and the US. Maaliskuu 2001.
- 51 Stracca L., The functional form of the demand for euro area M1. Maaliskuu 2001.
- 52 Peersman G. ja Smets F., Are the effects of monetary policy in the euro area greater in recessions than in booms? Maaliskuu 2001.
- 53 Vega J.-L. ja Wynne M. A., An evaluation of some measures of core inflation for the euro area. Huhtikuu 2001.
- 54 Camba-Méndez G. ja Rodriguez Palenzuela D., Assessment criteria for output gap estimates. Huhtikuu 2001.
- 55 Calza A., Gartner G. ja Sousa J., Modelling the demand for loans to the private sector in the euro area. Huhtikuu 2001.
- 56 Faia E., Stabilization policy in a two country model and the role of financial frictions. Huhtikuu 2001.
- 57 Fabiani S. ja Rodriguez Palenzuela D., Model-based indicators of labour market rigidity. Huhtikuu 2001.
- 58 Pérez-Quirós G. ja Timmermann A., Business cycle asymmetries in stock returns: evidence from higher order moments and conditional densities. Huhtikuu 2001.
- 59 Ehrmann M. ja Smets F., Uncertain potential output: implications for monetary policy. Huhtikuu 2001.
- 60 Angelini E., Henry J. ja Mestre R., A multi-country trend indicator for euro area inflation: computation and properties. Huhtikuu 2001.
- 61 Angelini E., Henry J. ja Mestre R., Diffusion index-based inflation forecasts for the euro area. Huhtikuu 2001.
- 62 Camba-Méndez G. ja Kapetanios G., Spectral based methods to identify common trends and common cycles. Huhtikuu 2001.
- 63 Nicoletti Altimari S., Does money lead inflation in the euro area? Toukokuu 2001.
- 64 Anderton R. ja Skudelny F., Exchange rate volatility and euro area imports. Toukokuu 2001.
- 65 Fabiani S. ja Mestre R., A system approach for measuring the euro area NAIRU. Toukokuu 2001.
- 66 Brousseau V. ja Scacciavillani F., Can short-term foreign exchange volatility be predicted by the Global Hazard Index? Kesäkuu 2001.

- 67 Pérez-Quirós G. ja Rodríguez Mendizábal H. R., The daily market for funds in Europe: Has something changed with the EMU? Kesäkuu 2001.
- 68 Levin A., Wieland V. ja Williams J. C., The performance of forecast-based monetary policy rules under model uncertainty. Heinäkuu 2001.
- 69 Gaspar V., Pérez-Quirós G. ja Sicilia J., The ECB monetary policy strategy and the money market. Heinäkuu 2001.
- 70 Bindseil U., Central bank forecasts of liquidity factors: Quality, publication and the control of the overnight rate. Heinäkuu 2001.
- 71 Hartmann P., Straetmans S. ja de Vries C. G., Asset market linkages in crisis periods. Heinäkuu 2001.
- 72 Corvoisier S. ja Gropp R., Bank concentration and retail interest rates. Heinäkuu 2001.
- 73 Ehrmann M. ja Worms A., Interbank lending and monetary policy transmission – evidence for Germany. Heinäkuu 2001.
- 74 Freixas X. ja Holthausen C., Interbank market integration under asymmetric information. Elokuu 2001.
- 75 Manganelli S. ja Engle R. F., Value at risk models in finance. Elokuu 2001.
- 76 Gropp R. ja Richards A. J., Rating agency actions and the pricing of debt and equity of European banks: What can we infer about private sector monitoring of bank soundness? Elokuu 2001.
- 77 Bouthevillain C., Cour-Thimann P., van den Dool G., Hernández de Cos P., Langenus G., Mohr M., Momigliano S. ja Tujula M., Cyclically adjusted budget balances: An alternative approach. Syyskuu 2001.
- 78 Mojon B., Smets F. ja Vermeulen P., Investment and monetary policy in the euro area. Syyskuu 2001.
- 79 Stracca L., Does liquidity matter? Properties of a synthetic divisia monetary aggregate in the euro area. Lokakuu 2001.
- 80 Hartmann P., Manna M. ja Manzanares A., The microstructure of the euro money market. Lokakuu 2001.
- 81 Morgan J. ja Mourougane A., What can changes in structural factors tell us about unemployment in Europe? Lokakuu 2001.
- 82 Hendry D. ja Clements M. P., Economic forecasting: some lessons from recent research. Lokakuu 2001.
- 83 Wallis K. F., Chi-squared tests of interval and density forecasts, and the Bank of England's fan charts. Marraskuu 2001.
- 84 Coenen G., Levin A. ja Wieland V., Data uncertainty and the role of money as an information variable for monetary policy. Marraskuu 2001.
- 85 Maeso-Fernandez F., Osbat C. ja Schnatz B., Determinants of the euro real effective exchange rate: a BEER/PEER approach. Marraskuu 2001.
- 86 Beeby M., Hall S. G. ja Henry S. B., Rational expectations and near rational alternatives: How best to form expectations. Marraskuu 2001.
- 87 Boissay F., Credit rationing, output gap, and business cycles. Marraskuu 2001.

- 88 Kilian L. ja Taylor M. P., Why is it so difficult to beat the random walk forecast of exchange rates? Marraskuu 2001.
- 89 Brousseau V. ja Detken C., Monetary policy and fears of financial instability. Marraskuu 2001.
- 90 Lambrecht S., Michel P. ja Vidal J.-P., Public pensions and growth. Marraskuu 2001.
- 91 Peersman G. ja Smets F., The monetary transmission mechanism in the euro area: more evidence from VAR analysis. Joulukuu 2001.
- 92 Majon B. ja Peersman G., A VAR description of the effects of the monetary policy in the individual countries of the euro area. Joulukuu 2001.
- 93 McAdam P. ja Morgan J., The monetary transmission mechanism at the euro-area level: issues and results using structural macroeconomic models. Joulukuu 2001.
- 94 Van Els P., Locarno A., Morgan J. ja Villette J.-P., Monetary policy transmission in the euro area: what do aggregate and national structural models tell us? Joulukuu 2001.
- 95 Agresti A.-M. ja Mojon B., Some stylised facts on the euro area business cycle. Joulukuu 2001.
- 96 Worms A., The reaction of bank lending to monetary policy measures in Germany. Joulukuu 2001.
- 97 Kaufmann S., Asymmetries in bank lending behaviour. Austria during the 1990s. Joulukuu 2001.
- 98 De Haan L., The credit channel in the Netherlands: evidence from bank balance sheets. Joulukuu 2001.
- 99 Hernando I. ja Martínez-Pagés J., Is there a bank lending channel of monetary policy in Spain? Joulukuu 2001.
- 100 Topi J. ja Vilmunen J., Transmission of monetary policy shocks in Finland: evidence from bank level data on loans. Joulukuu 2001.
- 101 Loupias C., Savignac F. ja Sevestre P., Monetary policy and bank lending in France: are there asymmetries? Joulukuu 2001.
- 102 Farinha L. ja Robalo Marques C., The bank lending channel of monetary policy: identification and estimation using Portuguese micro bank data. Joulukuu 2001.
- 103 Gambacorta L., Bank-specific characteristics and monetary policy transmission: the case of Italy. Joulukuu 2001.
- 104 Brissimis S. N., Kamberoglou N. C. ja Simigiannis G. T., Is there a bank lending channel of monetary policy in Greece? Evidence from bank level data. Joulukuu 2001.
- 105 Ehrmann M., Gambacorta L., Martínez-Pagés J., Sevestre P. ja Worms A., Financial systems and the role of banks in monetary policy transmission in the euro area. Joulukuu 2001.
- 106 Chatelain J.-B. ja Tiomo A., Investment, the cost of capital, and monetary policy in the nineties in France: a panel data investigation. Joulukuu 2001.
- 107 Butzen P., Fuss C. ja Vermeulen P., The interest rate and credit channel in Belgium: an investigation with micro-level firm data. Joulukuu 2001.
- 108 Valderrama M., Credit channel and investment behaviour in Austria: a micro-econometric approach. Joulukuu 2001.
- 109 Von Kalckreuth U., Monetary transmission in Germany: new perspectives on financial constraints and investment spending. Joulukuu 2001.

- I 10 Gaiotti E. ja Generale A., Does monetary policy have asymmetric effects? A look at the investment decisions of Italian firms. Joulukuu 2001.
- I 11 Lünnemann P. ja Mathä T., Monetary transmission: empirical evidence from Luxembourg firm level data. Joulukuu 2001.
- I 12 Chatelain J.-B., Generale A., Hernando I., von Kalckreuth U. ja Vermeulen P., Firm investment and monetary transmission in the euro area. Joulukuu 2001.
- I 13 Bean C., Larsen J. ja Nikolov K., Financial frictions and the monetary transmission mechanism: theory, evidence and policy implications. Tammikuu 2002.
- I 14 Angeloni I., Kashyap A., Mojon B. ja Terlizzese D., Monetary transmission in the euro area: where do we stand? Tammikuu 2002.
- I 15 Orphanides A., Monetary policy rules, macroeconomic stability and inflation: a view from the trenches. Joulukuu 2001.
- I 16 Hoffmann J. ja Kurz C., Rent indices for housing in West Germany 1985 to 1998. Tammikuu 2002.
- I 17 Bover O. ja Velilla P., Hedonic house prices without characteristics: the case of new multiunit housing. Tammikuu 2002.
- I 18 Tomat G. M., Durable goods, price indexes and quality change: an application to automobile prices in Italy, 1988–1998. Tammikuu 2002.
- I 19 Cassola N. ja Morana C., Monetary policy and the stock market in the euro area. Tammikuu 2002.
- I 20 Honkapohja S. ja Mitra K., Learning stability in economics with heterogenous agents. Tammikuu 2002.
- I 21 Beyer A. ja Farmer R. E. A., Natural rate doubts. Helmikuu 2002.
- I 22 Vijselaar F. ja Albers R., New technologies and productivity growth in the euro area. Helmikuu 2002.
- I 23 Tabakis E. ja Vinci A., Analysing and combining multiple credit assessments of financial institutions. Helmikuu 2002.
- I 24 Evans G. W. ja Honkapohja S., Monetary policy, expectations and commitment. Helmikuu 2002.
- I 25 Manganelli S., Duration, volume and volatility impact of trades. Helmikuu 2002.
- I 26 Monnet C. ja Quintin E., Optimal contracts in a dynamic costly state verification model. Helmikuu 2002.
- I 27 Honkapohja S. ja Mitra K., Performance of monetary policy with internal central bank forecasting. Helmikuu 2002.
- I 28 Smets F. ja Wouters R., Openness, imperfect exchange rate pass-through and monetary policy. Maaliskuu 2002.
- I 29 Al-Nowaihi A. ja Stracca L., Non-standard central bank loss functions, skewed risks and certainty equivalence. Maaliskuu 2002.
- I 30 Diewert E., Harmonized indexes of consumer prices: their conceptual foundations. Maaliskuu 2002.

- 131 Wynne M.A. ja Rodríguez-Palenzuela D., Measurement bias in the HICP: what do we know, and what do we need to know? Maaliskuu 2002.
- 132 Arratibel O., Rodríguez-Palenzuela D. ja Thimann C., Inflation dynamics and dual inflation in accession countries: a "new Keynesian" perspective. Maaliskuu 2002.
- 133 Mourougane A. ja Roma M., Can confidence indicators be useful to predict short term real GDP growth? Maaliskuu 2002.
- 134 Bode B. ja Van Dalen J., The cost of private transportation in the Netherlands, 1992–1999. Maaliskuu 2002.
- 135 De Fiore F. ja Teles P., The optimal mix of taxes on money, consumption and income. Huhtikuu 2002.
- 136 De Bondt G., Retail bank interest rate pass-through: new evidence at the euro area level. Huhtikuu 2002.
- 137 Bindseil U., Equilibrium bidding in the Eurosystem's open market operations. Huhtikuu 2002.
- 138 Mongelli F.P., "New" views on the optimum currency area theory: what is EMU telling us? Huhtikuu 2002.
- 139 Fratzscher M., On currency crises and contagion. Huhtikuu 2002.
- 140 Casares M., Price setting and the steady-state effects of inflation. Toukokuu 2002.
- 141 Eschenbach F. ja Schuknecht L., Asset prices and fiscal balances. Toukokuu 2002.
- 142 Cabrero A., Camba-Mendez G., Hirsch A. ja Nieto F., Modelling the daily banknotes in circulation in the context of the liquidity management of the European Central Bank. Toukokuu 2002.
- 143 Blow L. ja Crawford I., A non-parametric method for valuing new goods. Toukokuu 2002.
- 144 Silver M. ja Heravi S., A failure in the measurement of inflation: results from a hedonic and matched experiment using scanner data. Toukokuu 2002.
- 145 Bussiere M. ja Fratzscher M., Towards a new early warning system of financial crises. Toukokuu 2002.
- 146 Carletti E. ja Hartmann P., Competition and stability: what's special about banking? Toukokuu 2002.
- 147 Casares M., Time-to-build approach in a sticky price, sticky wage optimizing monetary model. Toukokuu 2002.
- 148 Brousseau V., The functional form of yield curves. Toukokuu 2002.
- 149 Willman A. ja Estrada A., The Spanish block of the ESCB-multi-country model. Toukokuu 2002.
- 150 Gropp R., Vesala J. ja Vulpes G., Equity and bond market signals as leading indicators of bank fragility. Kesäkuu 2002.
- 151 Canova F., G-7 inflation forecasts. Kesäkuu 2002.
- 152 Camba-Mendez G. ja Lamo A., Short-term monitoring of fiscal policy discipline. Kesäkuu 2002.
- 153 Willman A., Euro area production function and potential output: a supply side system approach. Kesäkuu 2002.

- 154 Fratzscher M., The euro bloc, the dollar bloc and the yen bloc: how much monetary policy independence can exchange rate flexibility buy in an interdependent world? Kesäkuu 2002.
- 155 Jimeno J. F. ja Rodriguez-Palenzuela D., Youth unemployment in the OECD: demographic shifts, labour market institutions, and macroeconomic shocks. Kesäkuu 2002.
- 156 Pérez J. J. ja Hiebert P., Identifying endogenous fiscal policy rules for macroeconomic models. Heinäkuu 2002.
- 157 Nyborg K. G., Bindseil U. ja Strebulaev I. A., Bidding and performance in repo auctions: evidence from ECB open market operations. Heinäkuu 2002.
- 158 Sakellaris P. ja Wilson D. J., Quantifying embodied technological change. Heinäkuu 2002.
- 159 Monnet C., Optimal public money. Heinäkuu 2002.
- 160 Detken C., Dieppe A., Henry J., Marin C. ja Smets F., Model uncertainty and the equilibrium value of the real effective euro exchange rate. Heinäkuu 2002.
- 161 Stracca L., The optimal allocation of risks under prospect theory. Heinäkuu 2002.
- 162 Krogstrup S., Public debt asymmetries: the effect on taxes and spending in the European Union. Elokuu 2002.
- 163 Forsells M. ja Kenny G., The rationality of consumers' inflation expectations: survey-based evidence for the euro area. Elokuu 2002.
- 164 De Bondt G., Euro area corporate debt securities market: first empirical evidence. Elokuu 2002.
- 165 Peersman G. ja Smets F., The industry effects of monetary policy in the euro area. Elokuu 2002.
- 166 Beetsma R. M. W. J. ja Jensen H., Monetary and fiscal policy interactions in a micro-founded model of a monetary union. Elokuu 2002.
- 167 Faust J., Rogers J. H., Swanson E. ja Wright J. H., Identifying the effects of monetary policy shocks on exchange rates using high frequency data. Elokuu 2002.
- 168 Perotti R., Estimating the effects of fiscal policy in OECD countries. Elokuu 2002.
- 169 Onatski A. ja Williams N., Modeling model uncertainty. Elokuu 2002.
- 170 Mankiw G. ja Reis R., What measure of inflation should a central bank target? Elokuu 2002.
- 171 Smets F. ja Wouters R., An estimated stochastic dynamic general equilibrium model of the euro area. Elokuu 2002.
- 172 Jonker N., Constructing quality-adjusted price indices: a comparison of hedonic and discrete choice models. Syyskuu 2002.
- 173 De Fiore F. ja Liu Z., Openness and equilibrium determinacy under interest rate rules. Syyskuu 2002.

Muita julkaisuja

The TARGET service level. Heinäkuu 1998.

Report on electronic money. Elokuu 1998.

Assessment of EU securities settlement systems against the standards for their use in ESCB credit operations. Syyskuu 1998.

Money and banking statistics compilation guide. Syyskuu 1998.

Yhteinen rahapolitiikka kolmannessa vaiheessa: Yleisasiakirja EKPJ:n rahapolitiikan välineistä ja menettelyistä. Syyskuu 1998.

Third progress report on the TARGET project. Marraskuu 1998.

Correspondent central banking model (CCBM). Joulukuu 1998.

Payment systems in the European Union: Addendum incorporating 1997 figures. Tammikuu 1999.

Possible effects of EMU on the EU banking systems in the medium to long term. Helmikuu 1999.

Euro area monetary aggregates: conceptual reconciliation exercise. Heinäkuu 1999.

The effects of technology on the EU banking systems. Heinäkuu 1999.

Payment systems in countries that have applied for membership of the European Union. Elokuu 1999.

Improving cross-border retail payment services: the Eurosystem's view. Syyskuu 1999.

Compendium: Säädöskokoelma. Kesäkuu 1998 – toukokuu 1999. Lokakuu 1999.

European Union balance of payments/international investment position statistical methods. Marraskuu 1999.

Money and banking statistics compilation guide, addendum I: money market paper. Marraskuu 1999.

Money and banking statistics sector manual. Toinen painos. Marraskuu 1999.

Report on the legal protection of banknotes in the European Union Member States. Marraskuu 1999.

Correspondent central banking model (CCBM). Marraskuu 1999.

Cross-border payments in TARGET: A users' survey. Marraskuu 1999.

Money and banking statistics: Series keys for the exchange of balance sheet items time series. Marraskuu 1999.

Money and banking statistics: Handbook for the compilation of flow statistics. Joulukuu 1999.

Payment systems in the European Union: Addendum incorporating 1998 figures. Helmikuu 2000.

Interlinking: Data dictionary, Version 2.02. Maaliskuu 2000.

Asset prices and banking stability. Huhtikuu 2000.

EU banks' income structure. Huhtikuu 2000.

EKPJ:n kokoamat tilastotiedot. Toukokuu 2000.

Correspondent central banking model (CCBM). Heinäkuu 2000.

Yleisiä taloustilastoja koskevat Euroopan keskuspankin tilastovaatimukset. Elokuu 2000.

Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area. Elokuu 2000.

Improving cross-border retail payment services. Syyskuu 2000.

Statistical treatment of the Eurosystem's international reserves. Lokakuu 2000.

European Union balance of payments/international investment position statistical methods. Marraskuu 2000.

Information guide for credit institutions using TARGET. Marraskuu 2000.

Yhteinen rahapolitiikka kolmannessa vaiheessa: Yleisasiakirja eurojärjestelmän rahapolitiikan välineistä ja menettelyistä. Marraskuu 2000.

EU banks' margins and credit standards. Joulukuu 2000.

Mergers and acquisitions involving the EU banking industry: facts and implications. Joulukuu 2000.

Vuosikertomus Euroopan keskuspankin petostentorjuntakomitean toiminnasta. Tammikuu 2001.

Cross-border use of collateral: A user's survey. Helmikuu 2001.

Price effects of regulatory reform in selected network industries. Maaliskuu 2001.

Keskuspankkien rooli rahoitusvalvonnassa. Maaliskuu 2001.

Money and banking statistics in the accession countries: Methodological manual. Huhtikuu 2001.

TARGET: Annual Report. Toukokuu 2001.

A guide to Eurosystem staff macroeconomic projection exercises. Kesäkuu 2001.

Payment and securities settlement systems in the European Union. Kesäkuu 2001.

Why price stability? Kesäkuu 2001.

The euro bond market. Heinäkuu 2001.

The euro money market. Heinäkuu 2001.

The euro equity markets. Elokuu 2001.

EKP:n rahapolitiikka. Elokuu 2001.

Monetary analysis: tools and applications. Elokuu 2001.

Review of the international role of the euro. Syyskuu 2001.

The Eurosystem's policy line with regard to consolidation in central counterparty clearing. Syyskuu 2001.

Provisional list of MFIs of the accession countries (as at the end of December 2000). Lokakuu 2001.

TARGET: the Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system – update 2001. Marraskuu 2001.

European Union balance of payments/international investment position statistical methods. Marraskuu 2001.

Fair value accounting in the banking sector. Marraskuu 2001.

Towards an integrated infrastructure for credit transfers in euro. Marraskuu 2001.

Accession countries: balance of payments / international investment position statistical methods. Helmikuu 2002.

List of Monetary Financial Institutions subject to minimum reserves. Helmikuu 2002.

Labour market mismatches in euro area countries. Maaliskuu 2002.

Compendium: Säädoskokoelma. Kesäkuu 1998 – joulukuu 2001. Maaliskuu 2002.

Evaluation of the 2002 cash changeover. Huhtikuu 2002.

TARGET: Annual Report 2001. Huhtikuu 2002.

Yhteinen rahapolitiikka euroalueella: Yleisasiakirja eurojärjestelmän rahapolitiikan välineistä ja menettelyistä. Huhtikuu 2002.

Euroopan keskuspankin petostentorjuntakomitean toimintakertomus. Tammikuu 2001 – helmikuu 2002. Toukokuu 2002.

Developments in banks' liquidity profile and management. Toukokuu 2002.

Talletus- ja ottoautomaattien käyttöä koskevat eurojärjestelmän ohjeet luottolaitoksille ja muille euroalueella sijaitseville laitoksille, joiden toimintaan kuuluu seteleiden lajittelu ja jakelu suurelle yleisölle. Toukokuu 2002.

Bond markets and long-term interest rates in European Union accession countries. Kesäkuu 2002.

TARGET minimum common performance features of RTGS systems within TARGET as at November 2001. Kesäkuu 2002.

TARGET Interlinking data dictionary as at November 2001. Kesäkuu 2002.

TARGET Interlinking specification as at November 2001. Kesäkuu 2002.

TARGET Interlinking user requirement as at November 2001. Kesäkuu 2002.

Task force on portfolio investment collection systems, Final Report. Kesäkuu 2002.

Measurement issues in European consumer price indices and the conceptual framework of the HICP. Heinäkuu 2002.

Payment and securities settlement systems in the European Union: Addendum incorporating 2000 figures. Heinäkuu 2002.

Financial Sectors in EU Accession Countries. Elokuu 2002.

Payment and securities settlement systems in accession countries. Elokuu 2002.

Esitteitä

TARGET: facts, figures, future. Syyskuu 1999.

The ECB payment mechanism. Elokuu 2000.

The euro: integrating financial services. Elokuu 2000.

TARGET. Elokuu 2000.

Euroopan keskuspankki. Huhtikuu 2001.

Eurosetelit ja -metallirahat. Toukokuu 2001.

TARGET – update 2001. Heinäkuu 2001.

The euro and the integration of financial services. Syyskuu 2001.

The euro banknotes and coins. Elokuu 2002.

